

Univerzita Hradec Králové

Filozofická fakulta

DIPLOMOVÁ PRÁCE

2019

Michaela Nikolajevová

Univerzita Hradec Králové

Filozofická fakulta

Katedra archeologie

**Spony s cibulovitými knoflíky
("Zwiebelknopffibeln") ve střední Evropě**

Diplomová práce

Autor:	Michaela Nikolajevová
Studijní program:	N7109 Archeologie
Studijní obor:	Archeologie
Forma studia:	Prezenční
Vedoucí práce:	doc. PhDr. Eduard Droberjar, Dr.

Hradec Králové, 2019

Zadání diplomové práce

Autor: Michaela Nikolajevová

Studium: F15NP0008

Studijní program: N7109 Archeologie

Studijní obor: Archeologie

Název diplomové práce: **Spony s cibulovitými knoflíky ("Zwiebelknopffibeln") ve střední Evropě**

Název diplomové práce A): Fibulae with bulbous knobs ("Zwiebelknopffibeln") in Central Europe

Cíl, metody, literatura, předpoklady:

Cílem této diplomové práce bude provést zhodnocení spon s cibulovitými knoflíky v oblasti střední Evropy (Rakousko, Německo, Švýcarsko, Slovinsko, Česko, Slovensko, Maďarsko, Polsko) ve 4. a 5. století. Na základě publikovaných nálezů se bude práce věnovat podrobně klasifikaci a chronologii spon. Práce bude také řešit různé aspekty této problematiky (geografické rozšíření, nálezový kontext, typologie, význam spon, vztah k dalším artefaktům atd.).

Keller, E. 1971: Die Spätromischen Grabfunde in Südbayern. München. Pröttel, P. M. 1988: Zur Chronologie der Zwiebelknopffibeln, JRGZM, 35. Jahrgang, Teil 1, 347-372. Quast, D. 2015: Zwiebelknopffibeln im Barbaricum nördlich der mittleren und unteren Donau. Romania Gothica II. Budapest, 305-328. Riha, E. 1979: Die römischen Fibeln aus Augst und Kaiseraugst. Augst. Buora, M. 2013: Zwiebelknopffibeln des Typs Keller 6 : Zur Verbreitung und status quaestionis. In: G. Grabherr, B. Kainrath, Th. Schierl (Eds.), Relations abroad. Brooches and other elements of dress as sources for reconstructing interregional movement and group boundaries from the Punic Wars to the decline of the Western Roman Empire. Innsbruck, 427-446.

Garantující pracoviště: Katedra archeologie,
Filozofická fakulta

Vedoucí práce: doc. PhDr. Eduard Droberjar, Dr.

Datum zadání závěrečné práce: 24.11.2014

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracovala pod vedením vedoucího diplomové práce samostatně a uvedla jsem všechny použité prameny a literaturu.

V Hradci Králové dne:.....

Poděkování

Chtěla bych poděkovat svému vedoucímu diplomové práce doc. PhDr. Eduardu Droberjarovi, Dr. za odborné vedení, za pomoc a rady při zpracování této práce.

Anotace

NIKOLAJEVOVÁ, MICHAELA. Spony s cibulovitými knoflíky ("Zwiebelknopffibeln") ve střední Evropě. Hradec Králové: Filozofická fakulta, Univerzita Hradec Králové, 2019, 197 s. Diplomová práce.

Diplomová práce se zabývá sponami s cibulovitými knoflíky ve střední Evropě ve čtvrtém a pátém století našeho letopočtu na základě práce s cizojazyčnou literaturou. První část práce je zaměřena na teoretický rozbor spon s cibulovitými knoflíky. Problematika spon je řešena z pohledu typologie, terminologie, původu a výrobních způsobů. Praktická část tvoří soupis spon z území střední Evropy. Získané údaje jsou analyzovány a následně jsou poznatky o sponách s cibulovitými knoflíky interpretovány souhrnně v závěru práce. Součástí práce jsou příloha k textové části a obrazová příloha katalogu práce.

Klíčová slova: spony s cibulovitými knoflíky, střední Evropa, pozdní doba římská, počátek stěhování národů

Annotation

NIKOLAJEVOVÁ, MICHAELA. Fibulae with bulbous knobs ("Zwiebelknopffibeln") in Central Europe. Hradec Králové: Philosophical Faculty, University of Hradec Králové, 2019, 197 pp. Master Thesis.

The Master thesis deals with the fibulae with bulbous knobs in Central Europe in the fourth and fifth centuries AD of based on work with foreign literature. The first part of the thesis is focused on theoretical analysis of fibulae with bulbous knobs. The problem of fibulae is solved in terms of typology, terminology, provenance and production methods. The practical part consists of an inventory of fibulae from Central Europe. The obtained data are analyzed and the knowledge about the fibulae with bulbous knobs is interpreted in summary at the end of the work. Part of the thesis is an attachment to the text part and a picture attachment of the work catalog.

Keywords: Fibulae with bulbous knobs, Central Europe, Late Roman Period, Beginning of Migration Period

OBSAH

1 ÚVOD	8
1.1 CÍL PRÁCE	8
1.2 METODY PRÁCE	9
2 ÚZEMNÍ A CHRONOLOGICKÉ VYMEZENÍ PRÁCE	10
3 SOUČASNÝ STAV POZNÁNÍ	14
4 CHARAKTERISTIKA SPON S CIBULOVITÝMI KNOFLÍKY	18
4.1 TERMINOLOGIE.....	18
4.2 PŮVOD SPONY A JEJÍ VÝVOJ S CHRONOLOGICKÝM ZASAZENÍM.....	19
4.3 TECHNOLOGIE VÝROBY	23
4.3.1 Materiál.....	23
4.3.2 Konstrukce spony a výroba	24
4.3.3 Výzdoba.....	26
4.4 DISTRIBUCE.....	27
5 IKONOGRAFIE SPON	28
6 FUNKCE A VÝZNAM SPON S CIBULOVITÝMI KNOFLÍKY	30
7 ANALÝZA NÁLEZŮ SPON VE STŘEDNÍ EVROPĚ	32
7.1 GEOGRAFICKÉ ZHODNOCENÍ VÝSKYTU SPON.....	33
7.2 STAV DOCHOVÁNÍ SPON.....	37
7.3 NÁLEZOVÉ OKOLNOSTI	39
7.3.1 Nálezový kontext	39
7.3.2 Typ lokality a pohřbu.....	40
7.3.3 Pohlaví.....	41
7.3.4 Poloha spony v hrobě.....	43
7.3.5 Další nálezy v hrobech – přezky, mince.....	45
7.4 TYPOLOGIE SPON	46
7.5 CHRONOLOGIE.....	49
7.6 METRICKÉ PARAMETRY SPON.....	53
7.7 ZACHYCOVAČ SPONY	60
7.8 MATERIÁL SPON	61
8 VYHODNOCENÍ	63
9 ZÁVĚR	66
10 SEZNAM PŘÍLOH	67
11 SEZNAM LITERATURY	69
12 PŘÍLOHA	85
13 KATALOG	106
14 OBRAZOVÁ PŘÍLOHA KATALOGU	134

Seznam zkratek

Provincie:

PAN – Panonie

R – Raetie

N – Noricum

GS – Germania Inferior

GS – Germania Superior

B – Belgica

Nálezový kontext:

HN – hromadný nález

HRN – hrobový nález

SN - sídlištní nález

ON - ojedinělý nález

V – vojenská lokalita

C – civilní lokalita

V, C – vojenské i civilní osídlení

KR – kostrový ritus

ŽR – žárový ritus

M – muž

Ž – žena

D – dítě

Materiál:

Au – zlato

Ag – stříbro

Br – bronz

Cu – měď

Fe – železo

Ostatní:

Obr. – obrázek

Tab. - tabulka

1 ÚVOD

1.1 Cíl práce

Cílem diplomové práce je navázat na bakalářskou práci autorky z roku 2015 (Nikolajevová), respektive rozšířit soupis nálezů a podat podrobnější informace o sponách s cibulovitými knoflíky v širším územním rozsahu. V první řadě je potřeba vymezit oblast střední Evropy, ve které se vyskytují tato spínadla a stručně popsat její historický kontext ve 4. – 5. století. Další kapitola shrnuje dosavadní historii o studiu spon s cibulovitými knoflíky vztahující se ke střední Evropě. Následující části této práce se věnují přímo problematice těchto spínadel. Je zde řešeno, jak se spony vyvíjely v průběhu dvou století, jaký byl jejich původ a jakou mají vypovídající hodnotu ikonografické doklady. Dále pokračuje rozbor technologie výroby, kde je popsáno, z jakých materiálů se spony vyráběly, jaké měly konstrukční a dekorativní prvky. Na to navazuje kapitola, která se zabývá problematikou významu spon s cibulovitými knoflíky v tehdejší společnosti a také jaký účel plní v dnešní době.

Hlavní úsek práce se zabývá analýzou a interpretací shromážděných údajů o sponách s cibulovitými knoflíky. V této části jsou sledovány různé aspekty, které by mohly mít širší vypovídací hodnotu. V první řadě je pozornost věnována geografii nalezišť, kde je sledováno, v jakých oblastech se spony koncentrovaly a do jakých částí Evropy se rozšířily. Posouzen je i stav dochovaných spon. Cílem je vyhodnotit nálezové okolnosti spon a na základě toho popřípadě interpretovat význam a funkci spon ve srovnání s dosavadním poznáním. Dále má práce za cíl prozkoumat typologické zastoupení spon v materiálu a pokusit se na základě výzdobných prvků vytvořit klasifikační tabulku. Na spony bude nahlíženo i z chronologického hlediska. Následným záměrem je srovnání rozměrů spínadel v souvislosti s typologickým určením. Dalším zkoumaným rysem je použitý materiál a orientace zachycovače.

V závěru práce by měly být shrnuty poznatky zjištěné z dílčích analýz. Práce je zakončena přílohou obsahující obrázky a mapy. Nedílnou součástí práce je především *Katalog nálezů*, ke kterému příleží *Obrazová příloha katalogu*.

1.2 Metody práce

Práce byla sepsána na základě informací získaných z domácí literatury, webových databází, ale především ze zahraniční literatury, kterou se autorce práce podařilo obstarat a která je uvedena v seznamu literatury. Získané údaje o sponách s cibulovitými knoflíky k jednotlivým státům byly nejprve zaznamenány do souboru v programu Microsoft Excel 2010 a následně byla tato data za pomoci programových nástrojů zpracována do podoby grafů, které vyhodnocují různé aspekty problematiky této práce. Podstatné informace ke všem sponám byly shrnuty do tabulek podle země a lokality nalezení a ke každé sponě bylo přiřazeno katalogové číslo. Na bázi tohoto rozsáhlého souboru a vytvořených grafů byla vypracovaná textová část diplomové práce a provedena interpretace zjištění. V textu se objevují odkazy na katalog v podobě identifikačního čísla (*Kat. č.*). K jednotlivým nálezům může náležet obrázek dané spony, který byl převzat z literatury nebo internetového zdroje. Aby bylo možno se přehledně orientovat v práci, tak kresby či fotografie nálezů byly umístěné zvlášť do *Obrazové přílohy katalogu* nikoli do *Přílohy*. Tudíž katalogové číslo (např. *Kat. č. 88*) zároveň odpovídá číslu pod obrázkem spony (tj. (88)). *Příloha* (kap. 12) obsahuje mimo jiné mapy, ve kterých jsou zaměřeny lokality nálezů pomocí programu ArcGis v souřadnicovém systému WGS 84.

2 ÚZEMNÍ A CHRONOLOGICKÉ VYMEZENÍ PRÁCE

Předkládaná práce se bude zabývat výskytem spon s cibulovitými knoflíky v oblasti střední Evropy, tudíž je nezbytné si nejprve vymežit státy našeho zájmu a jejich souvislost s rozdělením střední Evropy ve 4. až 5. století. Nastíněn zde bude stručně historický kontext zkoumané oblasti. Prvně je potřeba upřesnit časový úsek dané problematiky. Nejstarší typ spon s cibulovitými knoflíky datujeme nejdříve kolem r. 280 n. l. a poslední typ spon nacházející se ve střední Evropě se používal ještě v polovině 5. století (Pröttel 1991, 369; Tybulewicz 2014, 442). Další vývojové typy spon s cibulovitými knoflíky nebyly zjištěny v oblasti střední Evropy, a tudíž jsou zmíněny pouze v části zabývající se vývojem spon (Tóth 2015, 344-349). Spony datujeme do období pozdní doby římské a počátku doby stěhování národů. První typy spon s cibulovitými knoflíky náleží podle chronologie Eduarda Droberjara do druhého stupně mladší doby římské tj. C2 (250/260 – 300/320). Pozdní dobu římskou datuje v rozmezí 300/320 – 380/400 (stupeň C3) a začátek doby stěhování národů dvěma stupni D1 (380/400 – 410/420) a D2 (410/420 - 440/450) (Droberjar 2002, 103). Tudíž přesnější časové vymezení zkoumané problematiky je v rozmezí 280 až 450 n. l. (stupeň C2 – D2).

Pozornost je směřována k zemím střední Evropy, konkrétně k Rakousku, Německu, Švýcarsku, Slovinsku, České republice, Slovenské republice, Maďarsku a Polsku. Vymezení hranic střední Evropy bývá ale těžko uchopitelné. V kontextu evropského kontinentu jí je možné geograficky vymežit Baltským mořem, které odděluje střední Evropu od severních skandinávských států. Na jihu je střední Evropa od jižní části oddělena Alpami. Východní hranicí střední Evropy je řeka Visla, která protíná Polsko a na západě řeka Rýn. V užším smyslu je střední Evropa zúžena na státy Německo, Rakousko, Slovensko, Polsko a Čechy (Křen 2005, 13; Hloušek 2007, 31). Ale pro diplomovou práci bude disponováno s politickými hranicemi dnešní Evropy v širším rozsahu včetně Švýcarska, Maďarska a Slovinska. Poněvadž se právě nejvíce spon nalézají

v oblasti pod Dunajem a aby zde mohly být porovnány dva rozdílné světy, na které byla Evropa tehdy rozdělena. Proto pro práci byla zvolena širší oblast.

Převážná část střední Evropy (mapa č. 1) spadala ve 4. – 5. století do oblasti označované jako Germánie neboli barbarikum, tj. území ležící na sever od Dunaje a východně od Rýna. Tyto řeky vytvářely přírodní hranici mezi barbarikem a římskou říší označovanou jako Limes Romanus. I když jiný výklad tohoto označení naopak představuje místa, která nebyla chráněna řekami. (Bouzek – Sakař 1990, 7; Droberjar 2005, 12). Obrana limitu byla podpořena na strategických místech výstavbou římských pevných táborů / castrorum mezi nimiž byly vybudovány menší tábory / castella (Hošek – Sakař 1975, 44; Wolters 2002, 72). Tyto obranné body byly propojovány cestami vedených podél Rýna a Dunaje, čímž postupně vznikala hranice mezi dvěma světy. Limes lze rozdělit na hornogermánský, raetský a dunajský, přičemž na dunajském byla vojenská zástavba řidší než na Rýně (Wolters 2002, 74, 77). Význam budování strážných bodů spočíval spíše v kontrole hranic, dopravy zboží a odrazení nepřátel od útoku než v tom, aby odvrátily útok barbarů na římskou říši. Poněvadž obrana nebyla tak odolná, aby zadržela nátlak Germánů a jelikož vojenské jednotky byly od sebe poměrně vzdálené (Wolters 2002, 76). Dokladem jsou ve 3. a 4. století často probíhající vpády Alamanů a Franků za západní hranici, na severu Norika to byly nájezdy Markomanů, do Panonie útoky Kvádů a na východě říše Gótů (Droberjar 2005, 14). Kupříkladu v letech 259/260 Alamani překročili hornogermánsko-raetský limes. Ve 4. století byly hranice zpevňovány, například za vlády Valentiniána byly budovány burgy a strážní věže (Wolters 2002 102; Droberjar 2005, 15). V blízkosti vojenských center vznikaly i civilní osady.

Barbarské kmeny zabíraly ve 4. století celé dnešní Polsko, Českou republiku, Slovensko, téměř celé Německo, severní část Rakouska a východní polovinu Maďarska. V jihozápadní části Německa se vytvořil kmen Alamanů a vedle nich se pak usídlili Burgundi. Podél dolního Rýna sídlili Frankové. Ve středním Německu sledujeme formování Durynků a ve středním povodí Labe byli usazeni Langobardi. V oblasti Čech se vyskytoval kmen Markomanů, na jihu Moravy a na Slovensku byli Kvádové. V Polsku se nacházel kmen Vandalů. Východně od Tisy sídlili do 5. století Gepidi. V 5. století máme také zprávy

o kmeni Bavorů ve východním Bavorsku (Droberjar 2005, 18). V průběhu 3. a 4. století probíhaly již zmíněné nájezdy Germánů do římské říše. Nicméně jsou ale také s Germány uzavírány spojenecké smlouvy a od 4. století bývají součástí legií jako foederáti. Někteří (např. Silvianus, Stilicho) získávají i vysoké posty v římské armádě (Droberjar 2005, 15). Ve čtvrté čtvrtině 4. století dochází k pomalému úpadku hranic. Počátkem doby stěhování národů se daly pod náporem Hunů kmeny do pohybu. Svébové spolu s Vandaly, Alany a Burgundy odcházejí ze středního Podunají a roku 406 překročili řeku Rýn. V oblasti Evropy panoval chaos, ale zároveň vznikaly jednotlivé barbarské říše. Konec limitu lze datovat do 5. století (Bouzek – Sakař 1990, 116; Wolters 2002, 103; Droberjar 2005, 26).

Provinciální oblast ve vztahu ke zkoumané problematice se nacházela na území Švýcarska, Slovinska, západní poloviny Maďarska, Rakouska na jih od Dunaje a Německa západně od Rýna. Tato oblast byla členěna na jednotlivé provincie označované jako Panonie, Noricum, Raetia, Germania Superior a Germania Inferior. Panonii můžeme hledat na území dnešního Rakouska, Maďarska, Slovinska, malé části Slovenska a severního Chorvatska. Původně byla tato provincie osídlena keltskými a ilyrickými kmeny, které byly romanizovány. Za Diokleciána byla Panonie rozčleněna na Panonii Prima, Panonii Secunda, Savii a Valerii. Na hranicích s Germánií byly vystavěny tábory Aquincum (Budapest), Brigetio (Szöny), Carnuntum (Petronell), Győr (Arrabona), Intercisa (Dunaújváros) a Mursa. Zánik Panonie souvisí s výskytem hunských vojsk v této oblasti v době stěhování národů. (Droberjar 2002, 233; Bouzek – Sakař 1990, 41). Panonie sousedila s Moesii, Dalmacii a provincií Noricum, která se rozkládala na území dnešního Rakouska a Slovinska. Tuto oblast obývali keltští Noricové. Na konci 3. století došlo k rozdělení na Noricum Ripense a Noricum Mediterranum. Noricum mělo úzké obchodní styky s Čechami a také bylo nárazníkovým územím proti Germánům. Obranu hranic zajišťovaly Lauriacum (Loch), Favianis (Mautern), Lentia (Linz). Konec římského vlivu je kladen do poloviny 5. století (Droberjar 2002, 214-215; Bouzek – Sakař 1990, 39,40). Západně od Norica se nacházela provincie Raetia, která zaujímala dnešní Švýcarsko, část Německa a Tyrolsko. Severní hranice byla

chráněna pevnostmi Brigantium (Bregenz) a Castra Regina (Řezno). Tato oblast byla již ve 3. století vystavena vpádům Germánů a na konci 5. století dochází k úpadku provincie (Bouzek – Sakař 1990, 14, 21). Provincie Germánia byla za Domitiána rozdělena na Germanii Inferior (Dolní) a Germanii Superior (Horní). Na levém břehu Rýna stály jedny z hlavních táborů Vetera (Xanten), Asciburgium (Asberg), Novaesium (Neuss), Vindonissa (Windisch), Castrum Rauracense (Kaiseraugusta) a Mogontiacum (Mohuč) (Bouzek – Sakař 1990, 14, 21).

Mezi římskými provinciemi a Germánií nejsou sledovány pouze vojenské střety. Předměty vyrobené kupříkladu v provinciích jsou nalézány v oblasti barbarika. Přesto se nedá jasně říct, jakým způsobem se zboží dostalo do rukou Germánů. Jednak mohlo jít o obchodní komodity nebo kořist z bojů. Je známo, že Germáni byli najímáni do římské armády ve 3. a 4. století, díky čemuž mohli římské zboží získat jako dar za službu. Další možností je, že se předměty za hranice dostaly posunem vojenských jednotek (Bouzek – Sakař 1990, 115; Sakař 1991, 3). Mezi artefakty, které byly vyráběny v římských provinciích a vyskytují se také v barbariku, patří i spony s cibulovitými knoflíky, kterými se bude následně zabývat tato práce.

3 SOUČASNÝ STAV POZNÁNÍ

Spony s cibulovitými knoflíky prošly v rámci dvou století vývojem jako i jiné artefakty a jsou významným komponentem v oblasti bádání. Jejich zpracování se věnuje nemalá pozornost. Převážně se jedná o publikování jednotlivých nálezů v řadě prací již po několik let, díky nimž dnes může být problematika těchto spínadel řešena v širším měřítku. Problémem ale někdy bývají neúplné informace, které sice nález zmiňují, ale často chybí důležité údaje jako je např. obrazová dokumentace, metrické údaje či nálezové okolnosti, jež jsou podstatou pro objektivní a ucelený závěr dalšího bádání. I když se zdá, že v poslední době jsou tyto nedostatky napravovány. V posledních letech si spony s cibulovitými knoflíky zasloužily podrobnějším zpracování v podobě prací, které řeší různé aspekty spojené s těmito sponami. V této části bude shrnut vývoj poznání spon s cibulovitými knoflíky napříč jednotlivými zeměmi střední Evropy. Přehled představuje zejména zdroje, z kterých byly čerpány informace pro sepsání této diplomové práce.

Česká republika

Na našem území jako první zápis o sponě s cibulovitými knoflíky zveřejnil J. L. Píč (1903, Tab. XXII:25). Další spony jsou zachyceny v pracích H. Preidla (1930,76), L. Nischer-Falkenhofa (1934, 45). Popis spony a nálezy pak nastínil Bedřich Svoboda (1948, 166-168). První, kdo se začal hlouběji zajímat o spony s cibulovitými knoflíky, byl V. Sakař, který rozšířil soupis spon o nové nálezy z Čech a zabrousil do evropského kontextu (1961, 430-435). Podrobný rozbor z Moravy pak shrnul Ivan Peškař ve svém díle věnující se spínadlům z doby římské (1972). Artefaktů začalo přibývat z detektorových průzkumů, ty jsou zveřejňovány v archeologických periodikách. Mezi novější zpracování problematiky spon s cibulovitými knoflíky na území Čech a Moravy patří bakalářská práce z roku 2015, která předkládala souhrnný soupis spon a pár analýz vztahující se k danému území (Nikolajevová). Detailnější rozbor si zasloužily spony z oblasti východních Čech v článku J. Jílka a P. Horníka (2016, 205-214). Mezi nové objevy patří nálezy spon z lokalit Pšovlky (Droberjar 2015, 707-729), Jevíčka (Droberjar – John – Zavřel, 2017, 199-226) a Plumlova

(Fojtík – Jílek 2018, 210-211). Nyní v rámci této práce bude navázáno na bakalářskou práci, tentokrát však půjde o vyhodnocení a interpretaci spon s cibulovitými knoflíky v kontextu střední Evropy.

Slovenská republika

Ve slovenské literatuře jsou spony s cibulovitými knoflíky nazývané jako *ramienkovité cibulkovité spony* nebo *spony s cibulovitými gombíky*. Nálezy spínadel se objevují v ročence *Archeologické výskumy a nálezy na Slovensku* nebo v dvakrát ročně vycházejících *Študijních zvestech a Slovenské archeológii*. T. Kolník zmiňuje ve svém článku jednu sponu z lokality Hurbanovo (1958, 380-381). Do své práce *Spony z doby rimskej na Slovensku* M. Lamiová-Schmiedlová zahrnula soupis ramienkových cibulkovitých spon. Její práce obsahuje celkem 28 nálezů spon s cibulovitými knoflíky na Slovensku a 138 spon z neznámých lokalit uložených na Slovensku v muzeích (1961, 55-56, 58-65). L. Krakovská uvádí hrobové nálezy spon z římského tábora Gerulata v dnešních Rusovcích (1974, 150-152; 1992, 73). Mezi nově publikované patří nálezy z lokality Spišské Tomášovce (Stašíková-Štukovská 2006, 194, obr. 5), Devínské Karpaty (Bazovský 2011, 436 Abb. 4.12). Další nálezy ze Slovenska uvádí také ve své práci D. Quast (2015, 316-317).

Maďarsko

Maďarský překlad pro spony s cibulovitými knoflíky je *hagymafejes fibula*. Nejstarší soupis spon z císařského období z oblasti Panonie předložila I. Kovrigová roku 1937 a kromě toho rozčlenila pozdně římské spony do 14 skupin. Spony s cibulovitými knoflíky klasifikuje jako typ 8. Oblast Maďarska je bohatá na hrobové nálezy těchto spínadel, a tudíž není divu, že jsou publikovány v periodikách *Folia archaeologica* (pohřebiště Pécs - Török, 1941, 125-137), *Budapest régiségei* (Tác - Barkóczi, 1993, 327-350), *Acta Archaeologica* (pohřebiště Ságvár - Burger, 1966, 99-234), *Fontes Archaeologici Hungariae* (pohřebiště Somogyszil Burger, 1979; pohřebiště Keszthely-Dobogö - Sági, 1987) F. Teichner ve své práci o pohřebišti tehdejšího města Intercisa uvádí

celkem 48 spon s cibulovitými knoflíky (2011). Několik objevů spon z lokality Páty uvádí ve svém článku K. Ottományi (2012, 2-16).

Německo

Název *Zwiebelknopffibeln* je používán pro spony s cibulovitými knoflíky nejen v německé literatuře. Problematice těchto spínadel se začal věnovat E. Keller (1971), který jako další předložil svoji typologii spon s cibulovitými knoflíky a uvádí k ní i příklady z jižního Bavorska. Na něj pak navázal P. M. Pröttel (1991), který se též zabýval typologií spon a poupravil Kellerovu verzi, tím že sloučil typ 3 a 4 dohromady. Nálezy se objevují v *Bayerische Vorgeschichtsblätter* nebo *Xanteren Berichte*. V roce 2015 vyšel článek od D. Quasta zabývající se sponami s cibulovitými knoflíky v oblasti barbarika (305-328). Téhož roku E. Tóth přišel s další možnou typologií, poněvadž základem jeho teze je především rozdíl mezi způsobem výroby spon. Rozlišuje u spon s cibulovitými knoflíky, zda jsou lité nebo plechové a ve své práci se zaměřil na plechové spony, které dělí do 8 skupin (2015, 329-361). Nejnovější souhrnný soupis spon s cibulovitými knoflíky vytvořil T. Schierel (2016, 529-580) z oblasti severně od Dunaje a východně od Rýna (tj. Německo, Dánsko, Nizozemsko, Čechy, Slovensko, Polsko, Lotyšsko a část Rakouska).

Polsko

V polské literatuře se dají najít tyto spony pod označením *zapinka cebulowata*. Poněvadž tato oblast je chudá na nálezy spon s cibulovitými knoflíky, tudíž k ní nebude ani moc informací. V práci se opírám o nálezy ze souhrnných prací D. Quasta (2015, 316-317) či T. Schierla (2016, 529-580). Dvě spony sice neznámé lokality uvádí v článku M. Bohr (2010, 121-125).

Rakousko

Další zemí bohatou na spony s cibulovitými knoflíky je Rakousko. Ty jsou hojně publikovány v periodikách eventuálně v publikacích zaměřených na konkrétní lokality. Příkladem časopisů může být *Fundberichte aus Österreich*. Dvě spínadla z Carnunta uvádí ve svém díle i I. Peškař (1972), jež jsou uložené

na Moravě. Roku 1997 publikoval M. Konrad pohřebiště Bregenz, kde nechybí ani popisky nalezených 42 spon. Dále jsou zpracovaná města Vindobona (Schmid, 2010), Lauriacum (Jobst, 1975). Několik nálezů z Pottenbrunnu je v nepublikované dizertační práci E. Hölbling (2008). A přes 70 artefaktů spon je uvedeno v článku *Staré nálezy z vojenského amfiteátru Carnuntum* (Boulasikis – Eitler – Seidel - Stökl, 2012, 83-152).

Slovinsko

Slovinské označení pro spony s cibulovitými knoflíky je *čebulasti fibuli*. Jelikož jde o oblast Panonie, tak několik nálezů lze zachytit v práci I. Kovrigové (1937). V periodiku *Arheološki vestnik* bývají také zveřejňovány spínadla s knoflíky.

Švýcarsko

Ze Švýcarska je známa práce E. Riha, která zpracovala římské spony z lokalit Augst a Kaiseraugst (1979). V kolonii se spony s cibulovitými knoflíky vyskytují ve velkém množství. Nové nálezy pak E. Riha publikovala z téže lokality roku 1994. Spony z dalších lokalit jsou publikovány v časopisech *Bulletin de l'Association Pro Aventico*, *Jahrbuch der Schweizerischen Gesellschaft für Urgeschichte*, *Forschungen in Augst*, *Archäologie der Schweiz*, *Hessen Archäologie*, *Archäologie im Kanton Bern*, *Archäologie der Schweiz*, *Jahresberichte aus Augst und Kaiseraugst*, *Jahrbuch der Schweizerischen Gesellschaft für Ur- und Frühgeschichte* a *Jahresbericht / Gesellschaft Pro Vindonissa*.

4 CHARAKTERISTIKA SPON S CIBULOVÝMI KNOFLÍKY

V této kapitole bude rozebrána podrobně problematika spon s cibulovými knoflíky na základě stěžejních prací věnující se tomuto tématu. V první části je nutné obecně charakterizovat spony, představit zde používanou terminologii, zamyslet se kde se vzaly tyto spony a jaký byl jejich vývoj během dvou století. Následně zde budou probrány technické podrobnosti týkající se konstrukce, způsobu výroby a výzdoby spon.

4.1 TERMINOLOGIE

Pojmenování tohoto funkčního doplňku bylo vyvozeno od jejich charakteristického tvaru (Keller 1971, 26). Typickým prvkem jsou především knoflíky, které tato spona nese a jejichž tvar připomíná drobné cibulky. Výše zmíněný německý odborný název *Zwiebelknopffibel* česky překládáme jako spona s cibulovitými knoflíky, která je dnes už brána jako ustálené spojení.

Deskripce spony s cibulovitými knoflíky již byla rozebrána v bakalářské práci (Nikolajevová 2015, 17-18), ale pro ucelený pohled v tento okamžik zde bude ještě připomenuto a doplněno. Zobrazení spon pro dokumentaci je dvojího způsobu (Droberjar 2018, 6). V této práci budou spony s cibulovitými knoflíky orientovány podle dokumentačního pohledu, respektive hlavice spony směřuje nahoru. Opačná poloha by v tomhle případě znamenala funkční pohled. Názvosloví vychází z práce B. Svobody (1948, 33-40). Terminologický popis konkrétně pro cibulovité spony je znázorněn na obr. č. 1. Lze si předmět rozložit na tři prvky. První část je označována jako hlavice spony, která tvoří jednak stěžejní ozdobný element ale i mechanický. Hlavice je ztvárněna dvěma příčnými rameny vybíhajícími z těla spony a na obou svých koncích jsou zakončena knoflíkem. Třetí knoflík je umístěn na bázi hlavice. Raménka mohou někdy nést i ozdobný nástavec. Uvnitř dutého příčného břevna je skryta osa, na kterou se nasazuje jehla. Druhá část představuje tělo spony, které členíme na klenutý lučík přecházející v nožku, ze které vystupuje zachycovač, jenž vytváří

lůžko pro jehlu. Třetím, spínacím prvkem je už zmíněná jehla, která je umístěna na stěžejce formou očka a propojuje tak hlavici a tělo spony.

4.2 PŮVOD SPONY A JEJÍ VÝVOJ S CHRONOLOGICKÝM ZASAZENÍM

První spony s cibulovitými knoflíky určil O. Almgren (1923, 88) ve své studii jako samostatné typy 190 a 191. Zařadil je do skupiny k římsko-provinciálním sponám. Původ spon s cibulovitými bývá spatřen právě v oblasti zájmu této práce, konkrétně v podunajských a porýnských provinciích, kde se nejspíš nacházely výrobní dílny. I. Kovrigová uvádí, že se mohly vyvinout ze spon s podvázanou nožkou, u některých spon je ještě patrné obmotávání spodní části lučičku drátem (1937, 125). Ukázkou jsou například spony z lokalit Bátaszék (Kat. č. 602), Dunaújváros (Kat. č. 640, 645, 653), Leuna (Kat. č. 459) atd. Pozůstatek tohoto doplňku doznívá u spon typu Pröttel 1-2, následně se u dalších typů neobjevuje. V některých případech se objevuje ve spodní zúžené části lučičku drobná objímka, která by mohla symbolizovat podobnou situaci jako obmotaný drát. Vypozorováno to bylo pouze u 3 nálezů (Kat. č. 10, 29, 1341). Také u několika spon se v tomto úseku lučičku vyskytuje žebrování (Kat. č. 375, 422, 1182), které mohlo mystifikovat podvázání. Tento prvek se pojí na typ Pröttel 2. Zpozorováno bylo, že použití drátu bylo zejména na nálezech z Maďarska a žebrování v Rakousku a Německu. Druhým předpokladem je, že spony s cibulovitými knoflíky vycházejí ze spon ramínkových s válcovitým pouzdem (Svoboda 1948, 166), jež jsou považovány za přechodnou formu k cibulovitým sponám. Podoba je hledána v příčném rameni a knoflíku, který někdy bývá umístěn na bázi. Ramena tohoto typu neměla ještě vyvinuté postranní knoflíky.

Jak se vyvíjel tvar spon s cibulovitými knoflíky, bude představeno na základě porovnání několika následujících studií. Ilona Kovrigová ve své práci z roku 1937 (125-128) uvádí čtyři vývojové fáze spon, které posuzuje podle zvětšujících se knoflíků. První charakterizuje, jako spony se třemi drobnými knoflíky bez nástavce na ramenou, paralelou k ní je varianta Pröttel 1A. U druhého typu dochází k prodlužování příčného pouzdra, na kterém se objevuje

nástavec. Projevuje se zvětšením knoflíků do podoby cibulky a celkově jde o zdobnější skupinu spon. Třetí skupinu popisuje jako robustnější, přičemž dochází ke zkrácení příčného břevna. Podle Pröttla by tomu odpovídal jeho typ 5. Čtvrtý typ reprezentují spony podobné nálezů z Apahidy s výrazně dlouhou nožkou. Pröttlem klasifikován jako typ 7. Z hlediska datace první typ datuje do 3. století a typy 2-4 že se začaly v Panonii používat až ve 4. století.

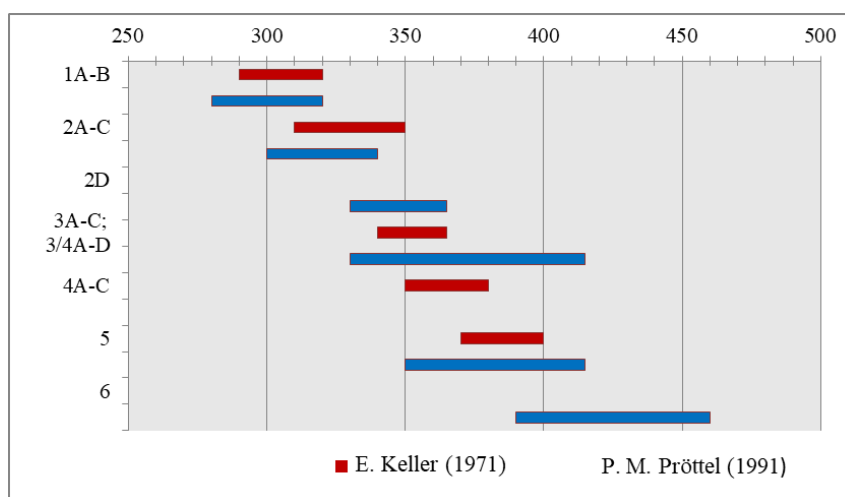
Další kdo přispěl k typologicko-chronologickému zpracování spon, byl zejména E. Keller (1971), jenž definoval celkem 6 různých typů spon s cibulovitými knoflíky (obr. č. 2) a u některých ještě rozlišuje dílčí varianty a zasazuje je do chronologického kontextu. Typ 1 charakterizuje jako spony, které mají delší lučík než nožku a, že knoflíky jsou delší než širší. Dílčí varianty rozlišuje bez nástavce (varianta A) a s nástavcem (varianta B) na ramenech spony. Podle nálezů mincí v hrobech jej datuje v rozmezí 290-320, i když uvádí příklad nálezů, u kterého byla mince datována do 60. - 70. let 3. století (Keller 1971, 32-33). Jako předchozí typ, tak i skupina 2 disponuje šestihranným příčným ramenem, jež nese po celé délce nástavec. Typ 2 je od ostatních odlišen fasetovanými knoflíky. Předlouhou varianty A a C je navíc ještě ozdobný límeček ve spodní části lučíku a liší se první lineární a třetí volutovou výzdobou na nožce. Variantu B zdobí linie a kruhové jamky. Na základě nálezového kontextu celou skupinu zasazuje do období 310 – 350 (Keller 1971, 35-36). Variantu 3A a 3B definuje trapézovými raménky a cibulovitě profilovanými knoflíky. Jedna nese lineární (3A) a druhá výzdobu formou soustředných kruhů s tečkou (3B). Varianta C je odlišena volutovým ornamentem na nožce a šestihranným břevnem. E. Keller (1971, 37-38) pro typ 3 podle nálezů z Panonie a Raetie navrhuje dataci do poloviny 4. století (340-360). Pro varianty typu 4 je společné, že knoflíky mají výrazný cibulovitý tvar, a že je jejich šířka větší než délka. Také nožka se prodlužuje. Podle jamek, volut nebo trapézového rýhování rozlišuje jednotlivé varianty, které se používaly souběžně v rozmezí 350-380 (Keller 1971 38, 41). Typ 5 se výrazně liší od předchozích variant svou mohutností a způsobem výroby. Spona je ztvárněna opět šestihranným pouzdem nesoucí nástavec, díky širokému lučíku a nožce, zde může být provedena výzdoba nejen zobrazující portréty. Datace tohoto typu byla stanovena do poslední čtvrtiny 4. století (Keller 1971,

41-42). U typu 6 je popsán vývoj nového zavíracího systému, ale pro nedostatek hrobových nálezů není datováno, jen na bázi ikonografie se usuzuje o 1. polovině 5. století (Keller 1971, 52).

Na Kellera navázala E. Riha (1979, 1994), která zpracovávala spony z lokality Augusta Raurica. Sponu s cibulovitými knoflíky ve své práci řadí do skupiny 6 a klasifikuje jako podskupinu 6.5, u kterých rozlišuje celkem 6 vývojových fází. Její typologicko-chronologické zařazení jednotlivých typů se shodují s Kellerovým.

V roce 1991 P. M. Pröttel navrhnul úpravu Kellerova typologicko-chronologického systému. Sice ve své práci rozlišuje také 6 vývojových typů spon s cibulovitými knoflíky, ale z trochu jiného pohledu. První typ (1A, 1B; obr. č. 3:1A,B) odpovídá popisu, jak uvedl E. Keller. Avšak na základě nových nálezů mincí v hrobech ve spojení s cibulovitými knoflíky dochází k potvrzení, že tento typ se začal vyrábět dříve, již kolem 60. let 3. století. Nejvíce nálezů ale spadá na konec 3. století, tudíž Pröttlova datace typu 1 se posouvá do období 280 – 320 (Pröttel 1991, 349-350). U druhého typu už dochází k drobné opravě. Obdobně jako Keller rozlišuje jednotlivé varianty podle výzdoby nožky (A – lineární, B – jamky, C – volutová), nicméně zde vyděluje ještě variantu D (obr. č. 3:2D), která má zvýrazněný lučičk ozdobným štítkem (Keller varianta 2A a C). Pro tento typ také navrhuje posunutí datace spony od 300 – 340, variantu 2D pokládá za mladší (Pröttel 1991, 353, 357). Nejzásadnější změnu provedl u typu 3 a 4, které spojil dohromady. Opět zde jsou varianty rozlišeny podle způsobu výzdoby nožky. Varianta 3/4A (obr. č. 3:3/4A) odpovídá Kellerovi 3A (lineární ornamenty) a varianta 3/4B (obr. č. 3:3/4B) představuje Kellerův typ 3B a 4A (jamky / kruhová očka). Variantu 3/4C (obr. č. 3:3/4C) charakterizují voluty (Keller 4B). Zde se objevuje ještě varianta 3/4D (obr. č. 3:3/4D) s dekorem vroubkování podél okrajů nožky (Keller 4C). Zbývá varianta Keller 3C, na základě šestibokého příčného ramene se řadí k Pröttel 2C (obr. č. 3:2C). Z hlediska časového určení došlo k rozšíření datování na 330-400, kdy se spony nejspíš používaly (Pröttel 1991, 357, 359, 363). Souběžně a nezávisle na sobě se objevuje ještě typ 5 (obr. č. 3:5), datován Pröttlem od 350 – 410 (Pröttel 1991, 372). Typ 6 (obr. č. 3:6) má fasetované knoflíky, vykrojovanou nožku delší

než lučík a uzavírací mechanismus vytváří knoflík se šroubovým závitem. Jak už navrhl Keller, tak i Pröttel souhlasí se zařazením do období 400 – 450 (Pröttel 1991, 369). P. M. Pröttel (1991, 371) ještě schematizoval vývojovou linii spon (obr. č. 4), z které vyplývá, že z typu 1 se vyvinuly jednotlivé varianty typu 2. Každá vytvořila svoji linii na základě výzdoby. Jelikož varianta 3/4D se zda být mladší, tak mohla vzejít z varianty 3/4C nebo 3/4B. Varianta 2C představující volutovou výzdobu se vyvinula do dvou větví (3/4C a 5). Typ 6 se mohl nejspíš vzniknout na základě varianty 3/4C a pokračovat následně typem 7 (obr. č. 3:7), který je specifický svojí dlouhou nožkou pod kterou se ukrývá pouzdro pro zasunutí jehly bez bočních otvorů. Srovnání datovacích systémů E. Kellera a P. M. Pröttla je znázorněn v grafu č. 1.

Graf 1: Chronologie spon s cibulovitými knoflíky
(podle Keller 1971; Pröttel 1991)

Rozlišné prvky ve skupině spon typu Pröttel 6 viděl M. Buora, jež je podle nich rozdělil na tři varianty. Variantou A můžou být kratší i delší spony, které mají výrazně profilované okraje nohy v podobě volutových výklenků. Varianta B už nemá tak výrazné výklenky na nožce a její průřez je trojúhelníkový nebo čtyřúhelníkový. Nástavec často disponuje kruhovými otvory. U varianty C lze vysledovat, že na nožce jsou málo rozvinuté voluty a průřez lučíku je trojúhelníkový (1997, 247-260).

Nový pohled na klasifikaci spon s cibulovitými knoflíky předložil E. Tóth (2015, 329-361). Hlavním východiskem pro nové třídění byl způsob výroby,

jež rozděluje spony na lité a plechové. E. Tóth se zaměřil na ty plechové a rozdělil je do osmi skupin. První dvě skupiny jsou částečně lité a plechové (typ B1, obr. č. 5:B1) nebo celé z plechového listu (B2, obr. č. 5:B2). Zasaduje je do 1. třetiny 4. století a měly by být pouze ze zlata (2015, 334-335). Ostatní skupiny B3-8 byly vyrobené z bronzů a liší se především tvarem. Jejich produkce začala v polovině 4. století. U skupiny B3 (obr. č. 5:B3) porovnává délku zachycovače s Kellerovým typem 4. Průřez lučíku je silnější a varianty se liší množstvím volut na nožce (Tóth 2015, 335). Čtvrtou skupinu (obr. č. 5:B4) charakterizují velké knoflíky a rozšiřující se lučík. Díky vytvořenému širokému hřbetu na nožce je umožněno provedení niellové výzdoby. Okraje nožky jsou dozdobeny pásem volut. Navíc zachycovač je umístěn na opačné straně, než je zvykem. Dílčí varianty jsou rozlišeny podle délky zachycovače (Tóth 2015, 337). U páté skupiny (obr. č. 5:B5) dochází k zúžení hřbetní části lučíku, tudíž průřez bývá až trojúhelníkovitý. Knoflíky oproti předchozí skupině jsou menší. Tento typ vyčnívá svým uzavíracím systémem, díky kterému se dá jehla vyměnit. Technika upínání bude popsána v následující části práce. Z hlediska profilace spony, tak po stranách nožky jsou vytvářeny výrazné voluty. Opět se varianty liší svoji velikostí a navíc v průřezu lučíku. Tento typ se začal vyrábět na konci 4. století a přetrval do poloviny 5. století (Tóth 2015, 340-342). Šestou skupinu (obr. č. 5:B6) představuje jediná spona z Rumunska. Jde spíše o atypický tvar spon s cibulovitými knoflíky vykládaný drahými kameny. Další ojedinělé nálezy tvoří sedmou skupinu (obr. 5:B7) těchto spínadel. Jsou vyrobené ze zlata s výrazně dlouhou nožkou vytvářející pouzdro pro jehlu (Tóth 2015, 345). Jako poslední typ (B8, obr. č. 5:B8) spon s cibulovitými knoflíky klasifikuje sponu z Jeruzaléma, která má spíše melounovité knoflíky, dlouhý zachycovač, jenž je na obou stranách otevřený. Datováno do pozdního 5. století (Tóth 2015, 348).

4.3 TECHNOLOGIE VÝROBY

4.3.1 Materiál

Spony jsou kovové artefakty a hlavní materiál, který se používal na jejich výrobu v době římské, byl bronz. Také v tomto nálezovém souboru zaujímají bronzové nálezy největší podíl. Bronz může být slitina mědi, cínu a v malém

poměru i dalších kovů. Na povrchu bronzových spon můžeme sponzorovat i malou vrstvičku zlata. Pozlacení bronzu mělo napodobovat právě zlaté spony (Tóth 2015, 332). Známe také nálezy spon z pouze drahých kovů jako je stříbro a zlato. V bakalářské práci byl uveden pouze jeden nález zlaté spony (Nikolajevová, 2015, 26). V nově sledovaném území se ale spon z drahých kovů nalézá poměrně více. Tyto vojenské spony nejspíš také podle použitého materiálu měly charakterizovat postavení člověka ve společnosti. Stříbro a zlato bylo vesměs používáno na všechny typy spon s cibulovitými knoflíky, ale pouze spony typu Pröttel 5 a 6 měly být vyráběny pouze z drahých kovů (Pröttel 1991, 369). Pár exemplářů bylo vyrobeno ještě ze železa a mědi.

4.3.2 Konstrukce spony a výroba

V tomto úseku budou popsány jednotlivé části spon z hlediska tvarové variability, na jakém principu byl postavený uzavírací systém a jaký byl proces výroby.

Charakteristickým prvkem těchto spon jsou zejména tři knoflíky, kde jeden je umístěn na horní části lučíku a dva na koncích příčného ramene. Jejich tvar je dosti proměnlivý. V první fázi jsou knoflíky různě tvarované vytvářející pupencovitý (Kat. č. 288), vejčitý (Kat. č. 40), piniový (Kat. č. 367) nebo kulovitý (Kat. č. 383) tvar. U jejich rozměrů převládá délka knoflíku (Pröttel 1991, 349). Druhý vývojový tvar je stále vejčitý nebo houbovitý (Kat. č. 10) a pomalu přechází do tvaru cibulky (Kat. č. 449). Rozlišujícím znakem od přechozí varianty je fasetování (Kat. č. 384), které se projevuje na knoflicích (Keller 1971 35; Pröttel 1991, 353). Ve třetí fázi už dosahují plně vyvinutých cibulovitých tvarů (Kat. č. 7). Dalším projevem změny už bývá velikost především šířky.

Ramena spony také podléhají změně. Nejprve mají šestiúhelníkový průřez (Kat. č. 523), kdy se na horní straně pomalu rozvíjí ozdobný nástavec. Tvarově pak přechází do úzkého lichoběžníkového útvaru s profilovaným dekorem na horní ploše (Kat. č. 28). Poslední tvar je opět šestiúhelníkový (Kat. č. 327).

Další část podléhající tvarové změně je i lučík, u kterého se mění průřez z lichoběžníku (Kat. č. 11) v trojúhelník. Jeho šířka s postupem času kolísá.

Hřbetní část lučíku bývá také různě široká, v některých případech nese i portréty osob (Kat. č. 270). Ve spodní části bývá často zužován před napojením na nožku. Jeho délka v porovnání s délkou nožky napříč časem se zkracuje (Pröttel 1991, 359).

Pominula by se výzdoba nožky, tak její tvar bývá obdélníkový (Kat. č. 29) a lichoběžníkovitý. Buď se zužuje směrem k lučíku a konec se rozšiřuje (Kat. č. 4) nebo se zužuje konec nožky (Kat. č. 286).

Zachycovač jehly, který je umístěný pod nožkou, není u všech nálezů jednotný. Jednak může být zachycovací díl kratší, než je délka nožky nebo je stejně dlouhý. Dále se dá také rozlišit, zda je hranolovitý se šterbinou na pravé či levé straně (Kat. č. 41) nebo zda je pouze zahnutý (Kat. č. 40), v tom případě není plně spojen s koncem nožky (Svoboda 1948, 167). U určitých typů spon je zachycovač uzavřen po obou stranách, takže vytváří pouzdro pro jehlu (Kat. č. 359), která se zasune do otvoru a pak následně upevní knoflíkem.

Je nezbytné také uvést, jako fungoval uzavírací systém, jelikož u spon s cibulovitými knoflíky byl dvojitý. Základ uzavírání je založen na pantovém systému (obr. č. 6), přičemž příčné rameno vytváří duté pouzdro, které je přerušené šterbinou pro uchycení jehly. Uvnitř pouzdra je umístěná stěžejka, na kterou se zavěsí jehla pomocí očka, jež je vytvořeno na jednom konci ohnutím. Konce pouzdra pak byly ukončeny knoflíky (Riha 1979, 16). U spon typu 6 se stává uzavíracím systémem knoflík. Nejprve je látka propíchnuta samotnou jehlou a ta se následně zasune do zachycovače a jehla se zajistí v příčném rameni zašroubováním bočního knoflíku s osou. Z hlediska zručnosti upínání tímto způsobem není jednoduché. Možné bylo, že se nejprve spona připnula na plášť a teprve potom si nositel plášť navlíkl na sebe otvorem, který v plášti vznikl (Pröttel 1991, 369; Tóth 2015, 340-341).

Spony s cibulovitými knoflíky byly vyráběny dvěma způsoby, poněvadž jak už bylo řečeno výše, je rozdělujeme na lité a plechové. Jednou z možností, jak už napovídá název, bylo odlévání spony do formy, kdy se zvlášť odlilo tělo

a jehla. Doklad této výroby uvádí E. Keller (1971, 27) na nálezů polotovaru z lokality Szöny/Brigetio (Maďarsko), kde jsou vidět odlévací švy. Usuzuje se, že forma se skládala ze čtyř částí. Přímé doklady forem ani dílen se nepodařilo zjistit. Druhou variantou výroby spony bylo požití techniky kování z plechu zlata nebo bronzů. V takovém případě byla výroba náročnější, jelikož sestavení spony tvořilo 10 až dvacet dílů (Tóth 2015, 330). Další možností byla kombinace obou technik (obr. č. 7). Spona se pak skládala z 11 částí včetně jehly. Tělo bylo odlito a zbylé části byly kované. Otvor v příčném rameni byl vytvořen vložením tenkého jádra. Pomocí pájecí techniky se jednotlivé části spojily. Otvory v nástavci byly provrtány a knoflík na bázi mohl být přinýtován (Drescher 1959, 173). Následně se vložila osa s jehlou a konce tlačítek byly spájeny, čímž získávaly svůj cibulovitý tvar (Riha 1979, 35). U zajišťovacího šroubu pomocí pájecí techniky byly vytvořeny na jehle knoflíku závitů a tytéž byly vytvořeny v pouzdrů příčného ramene (Drescher, 170-171).

4.3.3 Výzdoba

Na sponách s cibulovitými knoflíky můžeme sledovat i výzdobné prvky (obr. č. 1), které se nacházejí jednak na příčném rameni, lučiku, tak na nožce a někdy i dokonce na zachycovači spony. Veškerá dekorace objevující se na sponách s cibulovitými knoflíky byla prováděna výzdobnými technikami jako je rytí, kolkování, fasetování, vroubkování, zlacení nebo niello (Riha 1979, 24; Tybulewicz 2014, 443). Mezi výzdobu je třeba také zahrnout leštění povrchu spony. V první řadě ramena spony mohla být doplněna krátkým nástavcem, který byl vyroben v jednom kuse se sponou a nebyl nikterak výrazný. Již u spon typu Pröttel 2 nástavec vystupující z obou ramen může být různě profilován výklenky nebo bývají v nástavci vyvrtány kruhové otvory. Nejčastěji nástavec vytváří na ramínkách obloučky s otvory. Konce těchto ramen jsou pak ještě zdobeny jedním nebo dvěma hladkými či vroubkovanými žebry, na které následně navazují různě profilované knoflíky. Lučík spony bývá zdooben technikou rytí v podobě drobných rytých drážek, vlnek, trojúhelníků, rostlinných motivů a dalších geometrických motivů. Tato výzdoba se může táhnout po hřbetu lučiku a může pokračovat středem celé nožky. Na několika sponách typu Pröttel 1 se objevuje na bočních stranách lučiku výzdobný motiv vlnek, kruhových kolků

nebo je zde umístěn nápis představující jméno císaře. Pro variantu Pröttel 2D je význačným dekorem velký límec palmovitěho tvaru, který je umístěn ve spodní části lučíku. Na nožce se projevuje největší variabilita výzdobných prvků a technik. U typu Pröttel 1 – 3/4 se vyskytuje uprostřed nožky fasetování a drobné rýhy. Varianta Pröttel 3/4B nese nejčastěji ornamenty v podobě jamek nebo kolkových kroužků s tečkou, které jsou vždy umístovány v párech v různém počtu po celé ploše nožky nebo jsou páry odděleny fasetou uprostřed nožky. Dalšími objevujícími se motivy jsou voluty, obloučky nebo vroubkované lichoběžníky táhnoucí se po bočních okrajích nožky. Pro typ Pröttel 5 bývá typická niello dekorace zobrazující portréty osob nebo geometrické motivy (Tóth 2015, 339-340). Spony typu Pröttel 6 zdobí velké voluty na nožce. Ve výjimečných případech bývá zdoben zachycovač rytými liniemi. Na sponách typu 5 a 6 se objevují křesťanské symboly ve formě christogramů a staurogramů (Neményi 2017, 2-3).

4.4 DISTRIBUCE

Spony s cibulovitými knoflíky byly pravděpodobně vyráběny v podunajských a porýnských dílnách. I. Kovrigová tyto dílny spojuje se zbrojnicemi (1937, 25). Odtud mohlo docházet k distribuci spon do oblasti provincií, kde plnily svůj symbol. Poněvadž jsou nálezy identifikovány i v barbariku, jsou vedeny diskuze, jakým způsobem se spony do této oblasti dostávaly. Často se jedná o ojedinělé nebo případně hrobové nálezy. Jednou z možností je, že se do barbarika dostaly formou importu nebo daru, což by znamenalo, že zde spony neplnily svůj sociální význam. Další možností je, že se spony dostaly do oblasti spolu s nositelem, například pohybem vojsk za hranice římské říše (Peškař 1972, 136). To by mohlo spíš představovat předsunuté pochodové tábory, které ležely na druhé straně Dunaje či Rýna.

5 IKONOGRAFIE SPON

Spony s cibulovitými knoflíky nejsou známy pouze z archeologického materiálu, ale lze je zpozorovat i na obrazových výjevech, které se objevují již od dob císaře Diokleciána do doby Justiniána I. tj. 284 – 565 (Tybulewicz 2014, 442). Zobrazována jsou jako mužská spínadla neboť ze žádného vyobrazení není známo, že by spony s cibulovitými knoflíky nosily ženy, i když z hrobových nálezů je pár takových situací doloženo. I v několika dětských hrobech byly nalezeny spony s cibulovitými knoflíky, to dokládá levá část diptychu (obr. č. 8), kde je zobrazen Eucherius se svojí matkou a má na rameni cibulovitou sponu (Tybulewicz 2014, Fig. 11). Z ikonografických pramenů je patrné, že spony nosili císaři, vojáci a úředníci (Tybulewicz 2014, 442). Pozorujeme tyto výjevy na mozaikách v křesťanských kostelech, obeliskách, konzulátních diptychách (Tybulewicz 2014, 443) či na náhrobních kamenech (Lozić 2018, 42).

R. Tybulewicz (2014, 446-447, Fig. 2, 3, 5) uvádí například znázornění spon s cibulovitými knoflíky na oblouku císaře Galeria (r. 298) v Soluni, na diptychách generála Flavia Stilicha (r. 395) (obr. č. 8) a konzula Areobinda (r. 506) (obr. č. 9), na mozaice v bazilice San Vitale v Itálii (obr. č. 10). Náhrobky s vyobrazením spon pocházejí z Bosny a Hercegoviny z lokality Šipovo (obr. č. 11) datovaný do 4. století (Lozić 2018, 147, Kat. št. 119) a z lokality Zenica (obr. č. 12) datovaný na konec 3. století až počátek 4. století (Lozić 2018, 172, Kat. št. 156). Další ukázkou je portrét muže s cibulovitou sponou na akroteriu (obr. č. 13) nalezeném v Aquileii datovaný v rozmezí 390 - 410 (Die Bilddatenbank Ubi Erat Lupa, © 2018). Doklad vyobrazení spony s cibulovitými knoflíky spínající vojenský plášť (sagum) pochází z profectia (obr. č. 14, 15) na Konstantinově oblouku v Římě postaveném roku 312 (Klečková 2010, 47, 61-62, Obr. 50, 52).

Vždy jsou spony zobrazeny na pravém rameni, kde spínaly mužský plášť a orientované byly hlavicí s knoflíky dolů, takže nožka směřovala vzhůru. Umístění na pravé rameno bylo nejspíš z praktického důvodu, aby pravá ruka mohla být pohyblivá, například k vytasení meče. U ikonografického vyobrazení spon jsou zřetelné jednotlivé části spon, čímž jsou tři knoflíky, lučik a nožka.

Spona občas výrazně přesahuje rameno, nejspíš aby zdůraznila postavení dotyčného člověka. V některých případech podle poměru velikosti jednotlivých částí a tvarových prvků je možné rozpoznat typologické určení spony. Z vyobrazení byly určeny typy Pröttel 3/4, 5, 6 a 7. Například na diptychu Stilicha (obr. č. 8) nebo na egyptském obelisku Thutmose III. je poznat, že se jedná o spony typu Pröttel 6, na jejichž nožkách jsou patrné volutové výklenky (Tybulewicz 2014, 455, 456 - 458).

6 FUNKCE A VÝZNAM SPON S CIBULOVITÝMI KNOFLÍKY

Jak již bylo nastíněno v kapitole *Ikonografie spon*, tak spony s cibulovitými knoflíky byli funkčními prostředky pro spínání mužského oděvu. Ten se skládal z tuniky a pláště, který překrýval levé rameno a cípy pláště byly sepnuty na pravém rameni (obr. č. 8). Přičemž právě vysoko klenutý lučík vytvářel prostor pro nahromadění většího množství látky nebo silnější tkaniny, jako byly kupříkladu vojenské pláště (Riha 1974, 41-42). Spona se zpravidla upínala hlavicí směřující dolů a zdobenou nožkou vzhůru (Peškař 1972, 136). Nejenom ikonografické doklady ukazují, jak byla spona připevněna, ale i nápisy které se objevují na sponách, napovídají, jakým směrem byla spona na těle orientována. Příkladem je třeba nápis na sponě z Vídně (Kat. č. 1278), který začíná na konci nožky a směřuje k místu, kde se napojuje lučík. Takže v případě umístění spony nožkou nahoru, lze nápis bez problému přečíst, aniž by byl nápis obráceně. Podobně tomu je u nápisů umístěných po stranách lučíku, respektive na levé straně text směřuje od začátku lučíku k hlavicí a na pravé straně od hlavice k nožce (viz. Kat. č. 602, 640). Taktéž u spon Pröttel 5 (např. Kat. č. 362), kde jsou stylizovány portréty osob v místě nožky a lučíku, aby dekorace nebyla obráceně, je nutné aby báze spony směřovala dolů.

Tyto spony avšak neměly pouze mechanický význam, ale sloužily i jako dekorativní prvek. Poněvadž provedení pestré výzdoby na sponách byla věnována velká pozornost a není ji rovno, proto lze konstatovat, že patří k nevíce zdobeným a vůdčím sponám v pozdní době římské (Quast 2015, 307). S tím může být právě spojováno to, že měly nejspíš ve společnosti plnit určitý sociální symbol. Mělo být zřetelné, že nositel tohoto atributu nebude prostým člověkem, nýbrž že se pohybuje buď ve vyšší sociální sféře, pokud jde zejména o spony z drahých kovů nebo že ve společnosti vykonává určitou funkci. V předchozí kapitole bylo nastíněno, že spony jsou vyobrazovány na oděvech císařů, úředníků, vojáků ale i křesťanských mučedníků (Tybulewicz 2014, 443). V literatuře bylo ne jednou vysloveno, že spona mohla symbolizovat vojenskou hodnost či znamenat privilegia (Quast 2015, 307), proto se spony s cibulovitými

knoflíky označují jako vojenská spínadla. Důvodem bývá i nálezový kontext artefaktů. K této interpretaci se přiklání i tato práce a analytickou cestou se pokusí ověřit význam spony. Je třeba také poukázat na mladší spony, u kterých se objevují křesťanské symboly, jež by mohly symbolizovat, že její nositel byl křesťanské víry (Neményi 2017,8). Obzvlášť pokud se zaměříme na variantu spony Pröttel 3/4B, která je v nálezových situacích v římských provinciích velice početná. Její proměnlivá výzdoba nožky by pravděpodobně mohla symbolizovat vojenskou hodnost či zásluhu.

V dnešní době mají spony především chronologický význam díky své typologické variabilitě. Například nápisy, které se vyskytují na zlatých sponách, přispívají k časovému zařazení. Nápisy většinou označují jméno císaře např. Constantius, Desiderius atd. Možností je, že spona nesoucí nápis představovala dar od císaře (Kovrig 1937, 26). Zejména ve spojení s nálezem mincí v hrobech je umožněno spony datovat, čímž se spony stávají chronologicky citlivými. Také ikonografie pomáhá k objasnění, do jakého časového úseku můžeme spony zařadit nebo naopak.

7 ANALÝZA NÁLEZŮ SPON VE STŘEDNÍ EVROPĚ

Přílohou diplomové práce je *Katalog nálezů*, který byl podkladem pro sepsání této kapitoly a celé práce. Celkem bylo do katalogu zaznamenáno 1343 spon s cibulovitými knoflíky. Soubor nálezů se skládá ze spon pocházejících ze střední Evropy bez předem specifikovaného nálezového kontextu. Jsou v něm zahrnuty jak předměty hrobové, sídlištní či i ojedinělé nálezy. Pro práci byly vybírány pouze římsko-provinciální spony s cibulovitými knoflíky typu Pröttel 1-6 (definované v kapitole 4.2 *Původ spony a její vývoj s chronologickým zasazením*) nikoli jejich germánské napodobeniny. Z množství materiálu, které se podařilo shromáždit, bude provedeno několik dílčích analýz, jejichž cílem je jednak potvrdit či vyvrátit některé stávající hypotézy a případně vyslovit nové. Do analýz jsou zahrnuty i spony z neznámých nalezišť. Pro přehlednost jsou spínadla v *Katalogu* rozdělena podle zemí, kde byly nalezeny. U jednotlivých zemí je umístěn abecedně seřazený soupis nalezišť, pod nímž jsou vypsány spony, které byly na dané lokalitě nalezeny. Každá spona je označena katalogovým číslem, za kterým následují informace o sponě, které byly uvedeny v literatuře nebo které se případně podařilo vyčíst z obrazových předloh. Každá spona obsahuje v tomto pořadí následující údaje:

- nálezový kontext (NK)
- informace o typu sídliště (TS)
- způsob pohřbení jedince (TP)
 - s tím souvisí pohlaví zemřelého (P) a poloha spony v hrobě (POL)
- typologie spony (TYP) a datace nálezu (DAT)
- z jakého materiálu byla spona vyrobena (MAT)
- údaje o délce (D) a šířce (Š) spony
- na kterou stranu byl otevřený zachycovač (Z)
- stav dochování spony (S)
- z jaké literatury bylo čerpáno (LIT)

Zaznamenané údaje byly následně vyhodnocovány pomocí grafů vytvořených v programu Microsoft Excel a jednotlivé výsledky byly následně mezi sebou komparovány. Zkoumané aspekty mají za cíl ověřit tyto stanovené hypotézy:

1. Spony s cibulovitými knoflíky mají původ v podunajských provinciích (Kovrig 1937, 125).
2. Spony sloužily pouze jako mužská součást oděvu a spínala plášť na pravém rameni (Tybulewicz 2014, 442).
3. Spony mohly symbolizovat vojenskou hodnost (Quast 2015, 307).
4. Délka spon se v rámci vývoje zvětšuje.
5. Spona typu Pröttel 5 se vyvinula z varianty Pröttel 2C (Pröttel 1991, 371).
6. Spony typu Pröttel 5 a 6 byly vyráběny většinou z drahých kovů (Keller 1971, 41, 52; Pröttel 1991, 364, 369).

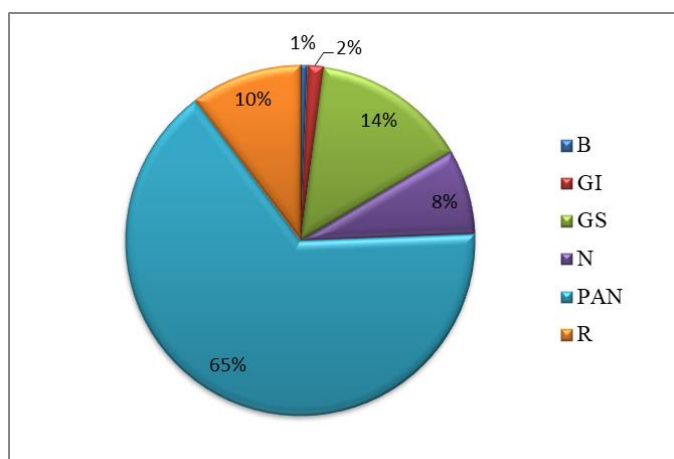
Je potřeba zmínit úskalí, které s analýzou materiálu a jeho vyhodnocením souvisí. Prvním problémem je že se jedná pouze o údaje získané z literatury a zejména starší nálezy nejsou dobře zpracovány. Často je uváděna pouze lokalizace nálezu a bližší informace, které byly výše specifikované a potřebné pro analýzu, nebývají v literatuře zmíněny nebo se je nepodařilo zjistit. Druhým faktem je, že spon s cibulovitými knoflíky nacházejícími se ve střední Evropě je velké množství a že tato práce nezahrnuje veškeré nálezy z této oblasti. Přesto bylo snahou shromáždit pro zpracování co největší množství artefaktů z různých částí stření Evropy. Proto je potřeba přistupovat k výsledkům práce obezřetně.

7.1 GEOGRAFICKÉ ZHODNOCENÍ VÝSKYTU SPON

Tato podkapitola se bude soustředit na rozšíření spon s cibulovitými knoflíky ve střední Evropě (mapa č. 2, graf č. 2). Cílem je zde zmapovat místa nálezů a vysledovat možné trasy distribuce spon. Ke sledování výskytu spon bylo vzato celkem 1177 lokalit, u kterých byly zjištěny souřadnice a pomocí nich byly vytvořeny jednotlivé mapy. Pouze 166 kusů pochází z blíže neznámých nalezišť. Tudíž v této analýze bude operováno pouze s nálezy s přesným místem naleziště.

V *Katalogu* jsou lokality nálezů abecedně seřazené, jsou u nich uvedeny příslušné okresy a případně antické názvy.

Z mapy č. 2 je možné vysledovat koncentraci spon, a porovnat výsledky mezi dvěma světy. Západně od Rýna a jižně od Dunaje je patrné větší zahuštění nalezených spon. Provinciální část střední Evropy tvoří 73% zkoumaného materiálu. Procentuální zastoupení by mohlo být ještě vyšší, pokud se vezme v úvahu, že se v provinciích nachází více spon s cibulovitými knoflíky, než je uvedeno v *Katalogu*. Oproti tomu v barbariku jsou nálezy více rozptýlené a ojedinělé. Do Germánie se dostala pouhá 1/4 spon s cibulovitými knoflíky. Již z tohoto výsledku vyplývá, že se jedná o římsko-provinciální předměty, které se rozšířily i za hranice římské říše. Porovnáno bylo i zastoupení spon v jednotlivých provinciích (graf č. 2). Největší množství spon se nalézá v oblasti Panonie (619 spon). Celkem početně jsou nálezy zastoupené i v provinciích Germánie Superior (137 spon), Raetie (97 spon) a Noricum (74 spon). Méně nálezů bylo zjištěno v Germánii Inferior (14 spon) a pár spon spadá do provincie Belgica. Přesto v porovnání Panonie s ostatními oblastmi je vidět poměrně velký rozdíl v počtu zastoupených spon.

Graf 2: Zastoupení spon v provinciích

Pakliže se ještě zaměříme na jednotlivá centra, tak na území barbarika, jak už bylo řečeno, jsou nálezy rozprostřeny po celé ploše, avšak jako ojedinělé nálezy. Případně se jedná o lokality s maximálně 10 kusy spínadel. Nicméně takových nalezišť kde jsou 3 a více spon je jen pár a v oblasti do 300 km

od limitu. Severovýchodně od řeky Labe a severně od Karpat výskyt spínadel řídne. Více nálezů bývá objeveno v páse podél Limitu a jižně od něj. Nejvíce sponami disponují lokality přímo na Limitu, kde byly vybudované tehdy římské tábory, jako jsou Carnuntum, Vindobona, Brigantium, Lauriacum, Aquincum, Intercisa, Brigetio, Augusta Raurica (Tab. 1). Tyto tábory byly propojeny silnicemi a vytvářely tak hlavní dopravní tepnu (Wolters 2002,72). Zahuštění je viditelné v západním Maďarsku, ve východní části Rakouska ale i ve Slovinsku. Početné nálezy jsou i mimo limes. Na základě toho lze pozorovat římské silnice, které spojovaly tábory s vnitrozemím. Například trasa Emona – Poetovio – Savaria – Carnuntum / Vindobona nebo z Poetovia podél Balatonu přes Tricciano, Gorsium do Aquinca / Brigetia / Intercisa.

Lokalita	Počet spon
Aquincum	18
Augusta Raurica	77
Brigantium	42
Brigetio	24
Carnuntum	114
Gelduba	8
Intercisa	59
Lauriacum	12
Vindobona	73

Tab. 1: Množství nálezů v oblasti Limes Romanus.

Závěrem lze zhodnotit, že výrazná koncentrace spon v Podunají konkrétně v Panonii by mohla představovat místo, kde probíhala snad i výroba spon s cibulovitými knoflíky. Dokladem jednak je nález formy na odlévání na lokalitě Brigetio (Keller 1971, 27). I když další ověřující nález není znám, tudíž spolehlivě nelze vyslovit, kde by spony mohly mít původ, jelikož byly rozšířeny po celé Evropě. Což bylo zapříčiněno pohybem vojenských jednotek. V oblasti barbarika by nálezy spon mohly představovat dar, který Germáni získali za službu v římské armádě. Poněvadž jak už bylo zmíněno v kapitole 2 *Územní a chronologické vymezení práce*, tak Germáni byli ve 4. století poměrně často využíváni jako spojenci v legiích a pakliže se vrátili zpátky do Germánie, tak se spony mohly právě rozšířit i za hranice římské říše spolu s nositelem.

Druhou možností je, že se jednalo o kořist z tažení, které germánské kmeny ve 3. a 4. století podnikaly do římské říše (Droberjar 2005, 15).

Z hlediska geografie bude ještě sledováno rozšíření jednotlivých variant v oblasti zájmu. Bude zde pozorováno, zda nepředstavují jednotlivé varianty regionální výrobu a místo kde by docházelo k vývoji dílčích větví podle výzdoby, která je soustředěna na noze spony. K této analýze náleží mapy č. 3 – 14. První vývojová fáze spon (mapy č. 3 a 4) mohla být v oblasti Vindobony, odkud se mohly spony šířit po limitu a také do prostoru provincií a Barbarika. Druhá vývojová fáze se poměrně striktně váže na římskou hranici. Nálezy varianty Pröttel 2A jsou na limitu a v jeho blízkosti v provinciální části. S výjimkou Čech, kde se nalézají 3 spony (mapa č. 5). U varianty Pröttel 2B jsou nálezy pouze v oblasti Panonie, Norica a Raetie (mapa č. 6). U další varianty Pröttel 2C je situace obdobná. Spony se objevují v Podunají a tři zástupci spon jsou na Moravě, ve Slovensku a v barbarské části Maďarska (mapa č. 7). Spon Pröttel 2D je v souboru pouze 7 a 5 z nich se nachází přímo na limitu (mapa č. 8). Je zde opačná situace než u předchozích dvou variant. Spony Pröttel 2D jsou v oblasti Porýní. Hraničním bodem varianty 2C a 2D je Brigantium. U varianty Pröttel 3/4A jsou nálezy soustředěny na pevnostech ležících na limitu. Nicméně v provincii Panonie je vidět, že se spony od limitu do vnitrozemí provincie dostaly po trase Gorsium – Volgum – Emona nebo opačným směrem z Itálie. Nejvzdálenější nález v Barbariku byl na úplném severu Německa. Varianta Pröttel 3/4B je nejvíce rozprostřena po celé střední Evropě (mapa č. 9), nejbohatší lokality jsou na vojenských pevnostech a v prostoru Panonie. Spony varianty Pröttel 3/4C (mapa č. 10) byly zaměřeny na hranici římské říše s Germanií. Ojedinelé nálezy jsou na sever i na jih od Dunaje. Další varianta Pröttel 3/4D (mapa č. 11) kopíruje rozložení nálezů jako varianta 3/4C s rozdíly v barbariku. U typu Pröttel 5 (mapa č. 12) se výskyt spon drží podél Rýna a několik nálezů zasahuje do vnitrozemí Německa. Druhá část se koncentruje v Panonii (západní Maďarsko a východní Slovinsko). Typ Pröttel 6 (mapa č. 13) se objevuje pouze v římské říši.

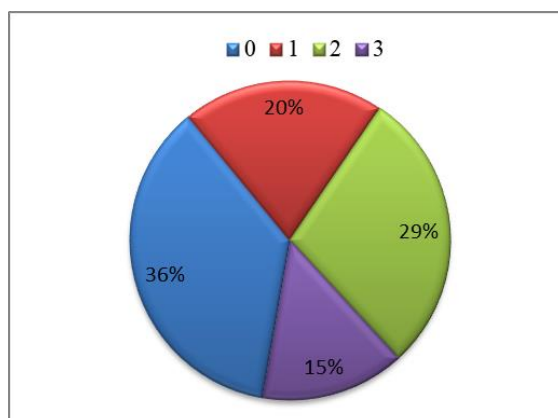
Shrneme-li výše popsané poznatky s ohledem, že ne u všech spon se podařilo zjistit typologii, tak distribuce spon nejspíš probíhala po hlavní silnici vedoucí podél Dunaje a Rýna. Další trasy šíření určitě byly Gorsium – Volgum – Emona a Augusta Raurica - Petinesca – Aventicum – Octodurum. Otázka, zda pro každou vývojovou větev existovala jiná dílna, se nepodařilo rozkódovat. Spíše to vypadá, že existovalo několik regionálních dílen. Pro tuto hypotézu by ale byly potřeba přímé doklady výroby spon. U variant Pröttel 3/4C a D sledujeme pokles nálezů v barbariku. Stejný jev je vidět i u typu Pröttel 5, což by mohlo naznačovat situaci, která začala v Evropě. Úplná absence spon typu 6 v barbariku by mohla být zapříčiněna pomalým zánikem římské říše a vtrhnutím Hunů do Evropy, čímž došlo ke změnám uskupení v této oblasti (Quast 2015, 313).

7.2 STAV DOCHOVÁNÍ SPON

Zde bude zhodnoceno, v jakém stavu se spony dochovaly do dnešní doby. V katalogu je tento parametr zapsán ve sloupci *Stav* podle obrazových předloh nebo případně podle popisu z literatury. Nálezy jsou rozřazeny podle číselných kategorií. Jestliže se spínadlo našlo celé tj. neporušené a bez žádné chybějící části, tak je u něj zapsáno číslo 3. Porušený artefakt je značen číslem 2, respektive to znamená, že se u spony zachovala více jak polovina předmětu. Většinou chybí 1-2 části předmětu např. nožka, raménko, jehla nebo knoflíky. Číslo 1 představuje fragmenty spon. Z předmětu se dochovaly nožka s lučíkem, hlavice s lučíkem nebo menší část artefaktu. Fragmenty jsou zejména samostatné části spon - pouze knoflíky, hlavice s knoflíky, nožka, zachycovač nebo lučík. Poslední skupinou jsou spony, u kterých nebyl tento znak zjištěn, tudíž jsou označeny pod číslem 0.

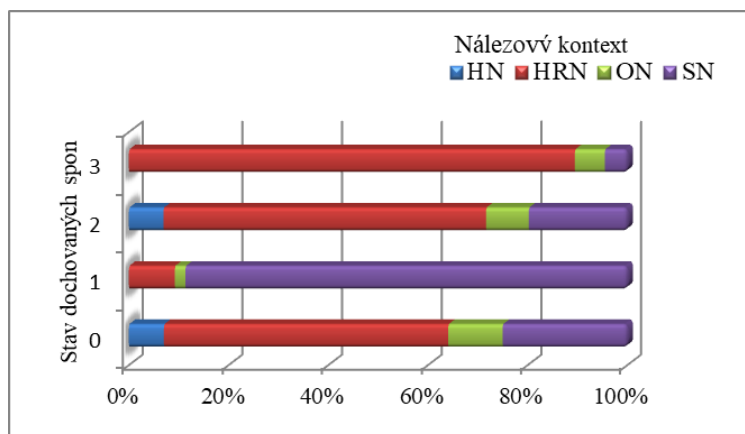
Z celého souboru nálezů 1343 spon, jak vykazuje graf č. 2, se podařilo posoudit kritérium, v jakém stavu se spony dochovaly, u 64 % nálezů. Přibližně to představuje i množství nálezů, u kterých bylo zjištěno více informací než jenom lokalizace a které budou následně podrobeny jednotlivým analýzám. Především to představuje četnost spon zastoupených v Obrazové příloze katalogu k poměru všech nálezů v katalogu. Nejvíce informací samozřejmě přinášejí úplně zachované předměty a v podstatě i skupina spon, která je částečně porušená. Tyto dvě

skupiny dohromady zaujímají v grafu č. 3 téměř 45 % z celého souboru. Problém fragmentů spočívá z hlediska typologických znaků. Jednak poskytují o sponě malé množství metrických údajů, a zejména ne vždy je jasné, o jakou variantu spony se jedná. U samostatných knoflíků, lučičků či zachycovačů nelze většinou rozhodnout kam nález zařadit. Určit se dá varianta podle raménka s knoflíky u typů 1, 5 a 6. Jasné určení spony je možné i z fragmentu v podobě nožky u typů 3/4B, D, 5 a 6. Případně je možné rozpoznat sponu i podle některých průřezů lučíkem.

Graf 3: Stav dochovaných spon

Dále bude ještě poukázáno na to, v jakém stavu se spony dochovávají v rámci nálezového kontextu. Z grafu č. 4 vyplývá, že se úplné a částečně porušené nálezy spon objevují v souvislosti s hrobovým uložením spon společně s nositelem. Naopak fragmenty pocházejí výrazně ze sídlištních situací. Z čehož lze obecně vyvodit, že předměty záměrně uložené, nejenom hrobové ale i depoty, nepodléhají v čase tak výraznému poškození jako sídlištní nálezy.

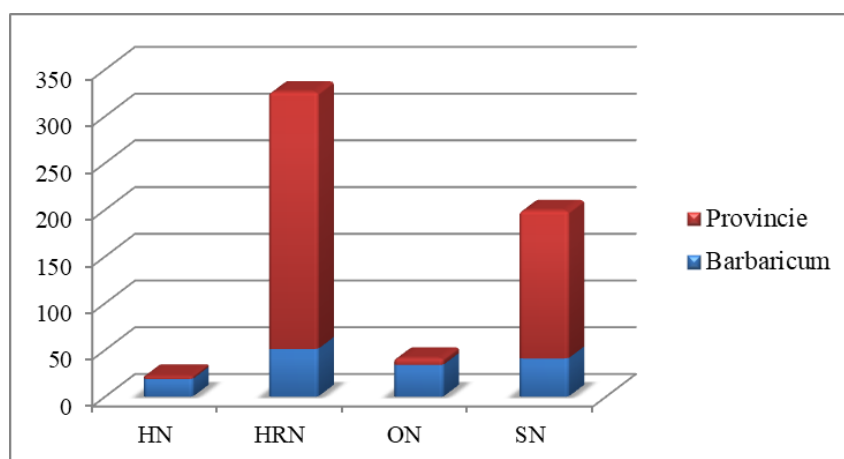

Graf 4: Stav dochovaných spon vzhledem k NK

7.3 NÁLEZOVÉ OKOLNOSTI

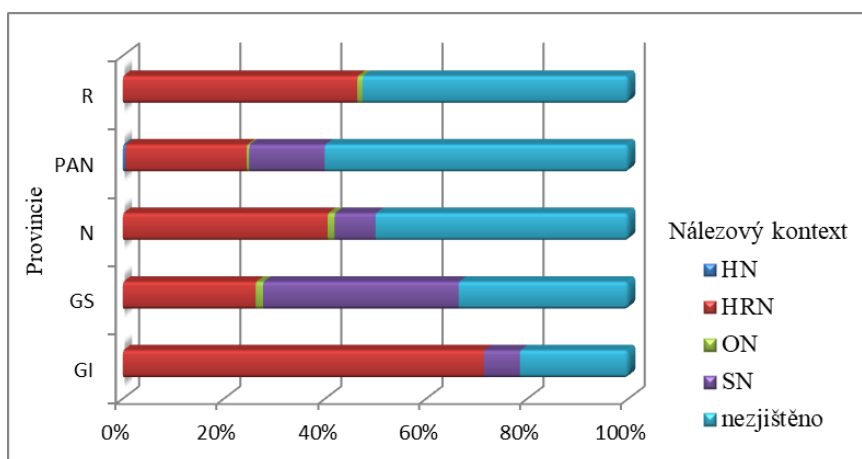
7.3.1 Nálezový kontext

Nyní bude přistoupeno k analýze nálezového kontextu. U spon s cibulovitými knoflíky bylo sledováno, zda artefakt pochází z hrobového nálezu, v katalogu pod označením HRN nebo ze sídlištního nálezu tj. zkratka SN. Dále se spony objevují ojediněle (ON) nebo jako hromadné nálezy (HN). Informace o nálezovém kontextu byly zjištěny u 589 spon. Z grafu č. 5 vyplývá, že nálezy spon převážně pocházejí z pohřebišť (326 hrobů). Respektive lze usoudit, že zesnulý byl pohřben mimo jiné se sponou s cibulovitými knoflíky, která měla poukázat na jeho postavení. Podrobnější údaje o tom, v jakých sídlištních vrstvách nebo objektech byly spony nalezeny, není uvedeno. Přesto se na sídlištních nalézají nemalé množství spínadel (199 ks). Větší koncentrace by možná mohla představovat výrobní dílnu. Ale jelikož u nálezů nejsou vedeny specifičtější informace, tak to nelze brát v úvahu. Z hlediska zastoupení depotů v *Katalogu* nálezů je patrné, že jich moc není nebo nebyly objeveny. Nejpočetnější depoty pocházejí z českého území z lokalit Uherské Hradiště (6ks) a Lahošť (9 ks). Je zvláštní, že se takhle početné depoty spon nacházejí právě na barbarském území. Hromadné nálezy v oblasti Germánie by mohly znamenat získanou kořist než dar. Je i uváděna možnost, že by šlo o surovinu depotu (Quast 2015, 311), avšak to by bylo spíše pravděpodobnější v provinciální oblasti. Z pohledu rozdělení tehdejší střední Evropy jsou v obou oblastech hrobové nálezy početnější, než jsou sídlištní nálezy, avšak z barbarika pochází jen čtvrtina nálezů.

Graf 5: Nálezový kontext

Dalším hlediskem bylo porovnání nálezového kontextu ve vztahu ke konkrétním provinciím. Z grafu č. 6 opět vyplívá, že spony jsou známy zejména z hrobových celků. To se týká provincií *Germania Inferior*, *Noricum* a *Pannonie*. V *Raetii* dokonce sídlištní nálezy spon chybí. Naopak z provincie *Germania Superior* pochází dvakrát více nálezů ze sídlištních vrstev. Je potřeba přihlídnout také k faktu, že ve velkém počtu jsou spony, u kterých neznáme nálezové okolnosti, což by v opačném případě mohlo výsledný graf poměrně změnit.

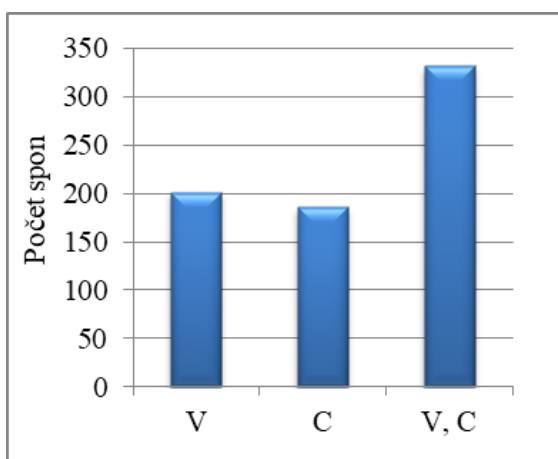

Graf 6: Kombinace nálezového kontextu a provincií

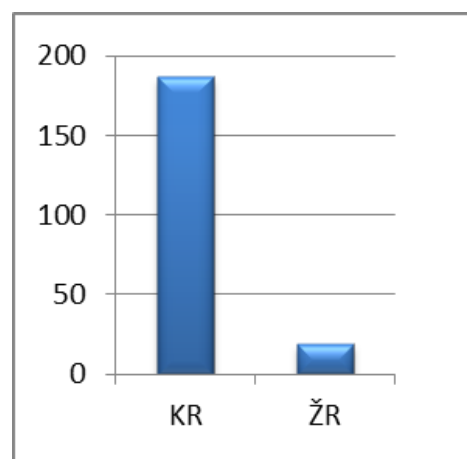
7.3.2 Typ lokality a pohřbu

Je potřeba se ještě podívat podrobněji, v jakých situacích byly spony nalezeny. Jelikož se zde hovoří o vojenských sponách, tak je potřeba také zmapovat, na jakých lokalitách se spony nacházejí. Snahou bylo určit u artefaktů, zda pocházejí z vojenských táborů nebo civilních sídlišť. Občas je problematické spolehlivě říct, o jakou situaci se jedná, poněvadž se v blízkosti velkých vojenských pevností také nacházelo civilní osídlení nebo z táborů později vznikala města (Salášková 2012, 12). A jelikož moc přesných informací nemáme, z jakých objektů jsou nálezy známi, jsou proto u nálezů uvedeny obě možnosti. U nálezů, u kterých nebylo uvedeno, zda se jedná o civilní nebo vojenskou lokalitu, byla tato informace zjišťována pomocí *Digital Atlas of the Roman Empire* (Åhlfeldt, © 2015). Analyzováno bylo celkem 719 lokalit. I v této analýze nedošlo k vyvrácení dosavadních představ o tom, že se spony s cibulovitými knoflíky jsou navázané na vojenské prostředí (Quast 2015, 307). Nálezy

z vojenských lokalit mírně převyšovaly civilní (graf č. 7). I v případě, že jsou lokality, kde v blízkosti tábora stálo město, tak více spon bývá ve vojenské části. Spony nalézané v civilních oblastech lze interpretovat tak, že veteráni za svoji službu v armádě získávali půdu v provinciích, kde se následně usídlovali (Salášková 2012, 27), čímž mohlo dojít přesunu spon s nositelem do civilních prostorů. Z pohledu hrobových nálezů (graf č. 8) výrazně dominují kostrové hroby v rozsahu 91%. Spony ze žárových hrobů známe 14 z Německa, 3 spony z České republiky a 2 z Rakouska.

Graf 7: Typ sídliště

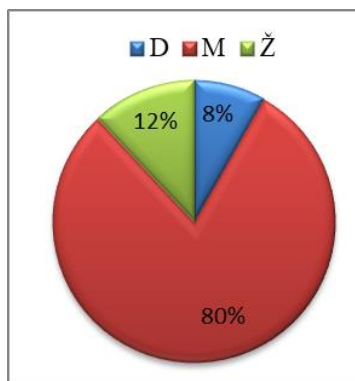

Graf 8: Typ pohřbu

7.3.3 Pohlaví

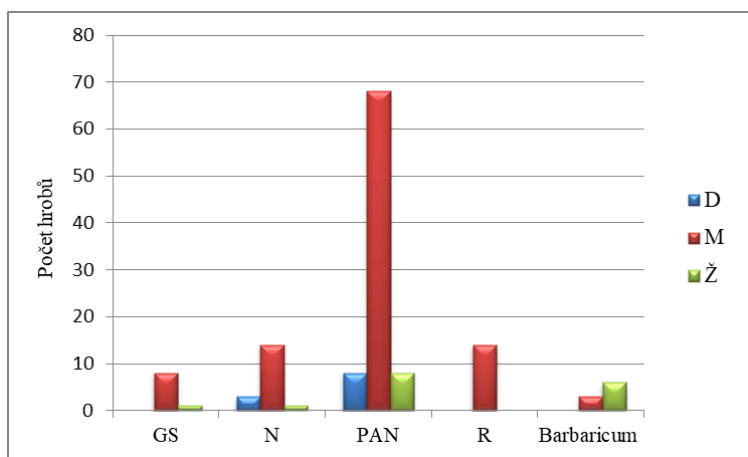
Posouzením hrobů z pohledu pohlaví nositele spon bylo zjištěno, že se jedná o malé množství hrobů v porovnání s rozsahem katalogu. Hrobových nálezů bylo identifikováno 598 a z toho bylo pohlaví zaznamenáno u 134 hrobů. Přesto graf č. 9 vykazuje, že 80 % procent spon patřilo mužům. Ve výjimečných případech se objevují v hrobech žen (16 ks) ale i dětí (11 ks). Otázkou je, zda i ženy nosily spony s cibulovitými knoflíky, nebo sponu dostaly do hrobu jako dědictví po svém muži. V kapitole *Ikonografie spon*, již bylo řečeno, že nejsou ani žádné ikonografické doklady toho, že by ženy cibulkovité spony nosily (Tybulewicz 2014, 442). Také je potřeba zvážit, jestli nedošlo k chybnému určení pohlaví jedince. Naopak výskyt spon v dětských hrobech by nemusel být tak zarážející, poněvadž na základě vyobrazení *Eucheria s matkou* (obr. č. 8) víme, že i dítě mohlo nosit sponu s cibulovitými knoflíky. Respektive se lze domnívat, že v mladším věku u chlapců mohla předurčovat jejich politickou cestu

či postavení, které je čekalo (Tybulewicz 2014, 454). I když není jisté, zda se jedná pouze o chlapecké hroby.

Graf 9: Pohlaví

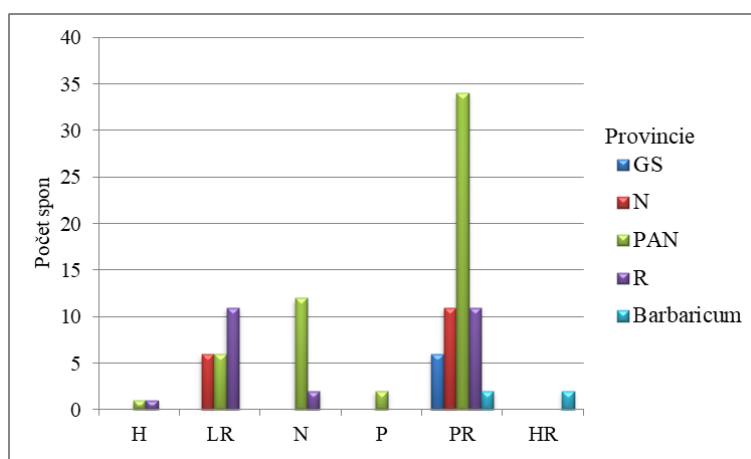
Pakliže se ještě zhodnotí pohlaví v rámci rozdělení Evropy na provincie a barbarikum (graf č. 10), tak se dá zjistit, že dětské hroby jsou známy pouze z provincií Norica a Panonie. Mužské hroby jsou zastoupeny jak v provinciální části zkoumané oblasti tak i v barbariku. Podobně jsou na tom nálezy z ženských hrobů. Identifikované jsou v provinciích i barbariku. Pouze v Raetii se nepodařilo zjistit doklad ženského hrobu. I když jde o ojedinělé situace, tak v Panonii je známo 8 ženských hrobů. Stále nelze spolehlivě zdůvodnit výskyt spon v ženských hrobech. V barbariku by se dalo domnívat, že žena sponu dostala jako dar. Kupodivu i převyšují počet hrobů určených jako mužských. Snad pomocí následujícího znaku by mohla otázka výskytu spon v ženských hrobech být více určující.

Graf 10: Pohlaví nositelů spon v závislosti na oblasti

7.3.4 Poloha spony v hrobě

Pomocí kresebných vyobrazení kostrových hrobů popřípadě i popisů v literatuře, bylo možné sledovat i místo uložení spony v hrobě. Jestliže v okamžiku pohřbu spona stále plnila svoji funkci, že spínala plášť mrtvého na pravém rameni, jak je známo z ikonografie, tak by se předpokládalo, že se bude spona nacházet právě na pravém rameni nebo v těsné blízkosti. Spony jsou ale nacházeny v různých místech kostry, například na levém rameni (LR), u hlavy (H), u nohou (N), v oblasti pánve (P) a hrudníku (HR). Tento aspekt bylo možné posoudit u 107 hrobů z 326. Graf č. 11 potvrzuje z velké části hypotézu o způsobu upínání oděvu (Tybulewicz 2014, 458). Více jak polovina zjištěných spon byla právě nalezena na pravém rameni. Avšak 43 spon bylo v jiné části hrobu. Nález spony na levém rameni byl zjištěn u 23 koster. Tato situace by mohla vyvracet striktní pravidlo umístění spony na pravém rameni. Hypoteticky by se z praktického pohledu mohlo jednat o leváky, pakliže plášť měl odkrývat ruku, kterou jedinec více potřeboval k pohybu. Třetím nejčastějším neležením spony bývá oblast podél nohou nebo pod nimi. Mimo to se spony zřídka objevují v oblasti pánve, hlavy a hrudníku. Jaký důvod byl v přiložení spony na jiné místo než na rameno, by mohlo být objasněno z hlediska oblasti, kde byl mrtvý pohřben.

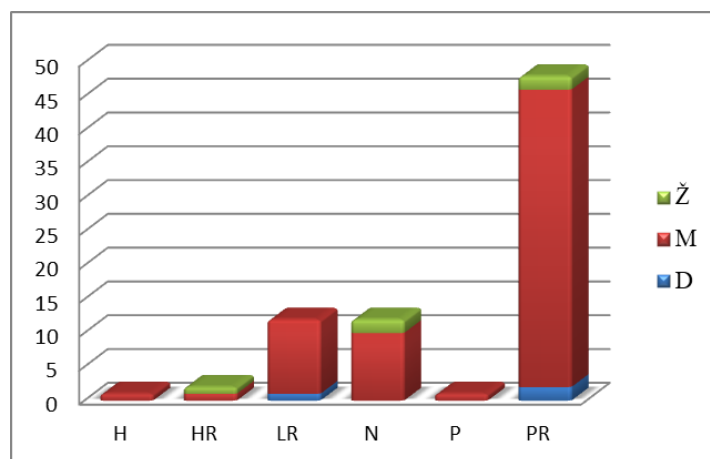

Graf 11: Poloha spony v hrobě

Bylo tedy zjišťováno, zda jiné místo uložení spony v hrobě není charakteristické pro některou oblast. Z grafu č. 11 vychází některé situace

konkrétně pro určitou oblast, ale jsou zastoupeny opravdu malým vzorkem. Což by nemuselo být určující ale spíš náhodným případem. Umístění spony na levém rameni bylo zaznamenáno pouze v podunajských provinciích v počtu 22 hrobů. V oblasti nohou byla spona nejčastěji v provincii Panonie na lokalitě Ságvár (12 hrobů) a v Raetii byly zaznamenány pouze dva hroby. Spony v oblasti pánve a hrudníku byly nalezeny v Panonii jako ojedinělé případy. Dvě spony byly identifikovány na hrudníku z oblasti barbarika v dnešní východní části Maďarska.

Jiná poloha spony v hrobě než je rameno zemřelého, by mohla být vyjádřením odlišného pohlaví. Pokud ženy nenosily spony s cibulovitými knoflíky a přesto u nich byla nalezena spona, tak by se očekávalo, že nebude umístěna na rameni, ale bude přiložena na jiné místo, pokud se jednalo o dar nebo dědictví po muži. Nicméně graf č. 12 toto neprokázal, jelikož 2 spony byly nalezeny u pravého ramene. To by znamenalo, že žena mohla být taky nositelkou těchto spínadel nebo může jít o milné určení pohlaví. U dětských hrobů bylo zjištěno, že spona byla připevněna v oblasti ramenou. Tudíž znovu dochází k potvrzení, že děti, předpokládáme-li chlapce, mohly již ve svém věku sponu získat.

Graf 12: Poloha spony v hrobě v závislosti na pohlaví

Další úvahou bylo, zda poloha spony nesouvisí s určitým typem spon nebo spíše dobou. V tomto případě byly vyřazeny spony nalezené na ramenou a v oblasti hrudníku. Již bylo zmíněno, že nálezy spon u nohou pochází z lokality Ságvár, což se jeví jako určitý záměr. Osm spon bylo varianty Pröttel 3/4B, dvě spony Pröttel 3/4C a dvě spony typu Pröttel 5. Naopak v ojedinělých

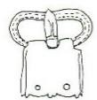

případech je spona nalezena u ramen a ve dvou situacích v oblasti pánve. Na první pohled je vidět, že se na pohřebišti objevují spony až od typu Pröttel 3/4 po typ 6. Díky tomu můžeme datovat tyto hroby v rozmezí od 360 do 450. U poloviny spon nalezených na lokalitě Ságvár neznáme jejich polohu v hrobech. Přesto se lze domnívat, že na této lokalitě z nějakého důvodu byly spony přikládány spíše k nohám. Ale jaký to byl důvod, lze těžko říct. Jednak tato lokalita byla civilní a ne vojenská. Nebo tito jedinci nebyli pohřbeni s pláštěm, což by mohlo vysvětlovat, proč byla spona přiložena do hrobu mimo rameno. Aby přesto bylo symbolizováno postavení mrtvého.

7.3.5 Další nálezy v hrobech – přezky, mince

Celkem tato práce zaregistrovala v hrobech se sponami s cibulovitými knoflíky navíc ještě 80 přezek. Z toho 3 kusy pochází z oblasti barbarika a 77 z provincií. Z lokality Mezőszemere (H) je známa jedna přezka a další dvě pocházejí z území dnešního Německa. V hrobech se většinou objevuje 1 přezka. Ojedinele se můžou v hrobě nalézt dokonce 2 nebo 3 přezky. Tyto artefakty jsou známy pouze z 58 mužských hrobů a ze dvou dětských hrobů. V žádném případě nebyla přezka nalezena v ženském hrobě. Z pohledu jednotlivých provincií se přezky objevují zejména v Podunají, nejvíce ale v Panonii. Podél Rýna jsou známy pouze 2 přezky a nacházejí se v kombinaci s typem Pröttel 5 a 6.

V nálezovém materiálu rozlišujeme dvě skupiny přezek. První je s oválným tvarem kování a objevuje se ve třech provedeních. Tvar přezky A (obr. č. 16:1A) je delší než širší a u tvaru B (obr. č. 16:1B) jsou na oblouku ztvárněny zvířecí hlavičky. Třetí tvar C (obr. č. 16:1C) se liší od předchozích tvarů délkou, která je menší než šířka přezky nebo jsou rozměry stejné. Druhá skupina je charakteristická čtyřhranným kovááním a půlkruhovým či oválným obloukem. Její tvar A (obr. č. 16:2A) je bez zvířecích hlaviček a tvar B (obr. č. 16:2B) má na oblouku zvířecí hlavičky (Keller 1971, 45, Abb. 18). Zastoupení přezek společně se sponami s cibulovitými knoflíky je znázorněn v tabulce č. 2. Nejčastěji jsou přezky v kombinaci se sponami varianty Pröttel 3/4B. Ve spojení spon varianty Pröttel 3/4C se našly tvary přezek 1A a 1C. Spolu se

sponami typu Pröttel 5 se objevují tvary přezek 1A, 1C a 2A. Spona typu Pröttel 6 byla v hrobě s přezkou typu 2A.

Typ spony	Typ přezky				
					
Pröttel 1B	2				
Pröttel 2A				1	
Pröttel 3/4A	1	1			
Pröttel 3/4B	14	3	1	23	1
Pröttel 3/4C	3		1		
Pröttel 3/4D	2			1	
Pröttel 5	1		2	3	
Pröttel 6				1	

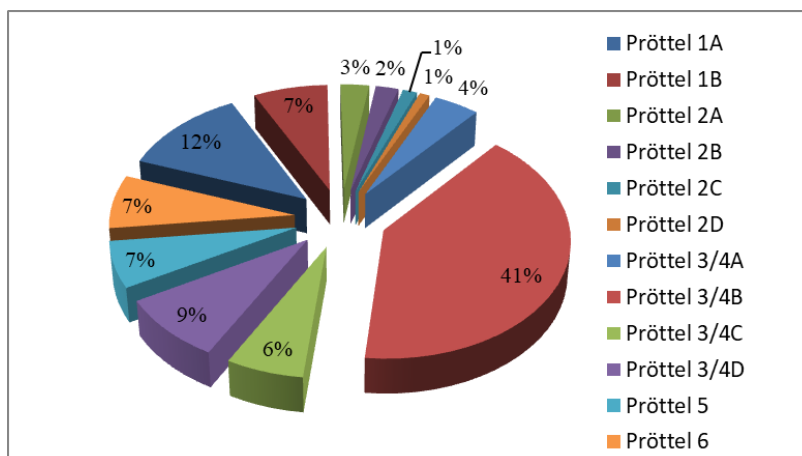
Tab. 2: Kombinace přezek a jednotlivých typů spon v hrobech

Dalšími důležitými artefakty, které se nacházejí spolu se sponami s cibulovitými knoflíky v kostrových hrobech, jsou římské mince. Mince patří císařům od Galliena až po Gratiana. Na základě těchto nálezů můžou být hrobové celky datovány. Celkem bylo zjištěno 49 hrobů s mincemi, ale žádný nebyl ženský. Mince se nacházejí pouze v mužských hrobech a dětských. Podrobněji budou mince rozeprány v podkapitole 7.5 *Chronologie*.

7.4 TYPOLOGIE SPON

V rámci hodnocení typologických znaků bude posuzováno několik aspektů. Jedním z nich je zjištění četnosti jednotlivých variant spon zastoupených v rámci celého souboru nálezů (graf č. 13). Z hodnocení jsou avšak vyřazeny vzorky, u kterých není známa varianta spony. Sice typ spony byl zjištěn, ale pro nedostatek určujících znaků nemohlo dojít k přiřazení k variantě. Tudíž tato skupina je zařazena ke sponám, u kterých nebyla zjištěna typologie a je vyřazena z hodnocení. Z množství 1343 spon se podařilo typologicky zařadit 736 kusů. Typologické určení bylo provedeno na základě obrazových předloh z literatury podle typologických znaků definovaných Pröttlem (1991). Výsledek se dá shrnout do tří skupin. První skupinou jsou spony, kterých je v souboru nejméně, tj. do 5%. Sem spadá typ Pröttel 2 a jeho všechny varianty A-D

a k tomu ještě Pröttel 3/4A. Druhou skupinou jsou varianty spon do 10%, konkrétně se jedná o spony Pröttel 1B, 3/4C-D, 5 a 6. Nejpočetněji jsou zastoupeny spony Pröttel 1A a téměř polovinu zkoumaného materiálu zastupují spínadla typu Pröttel 3/4B (tj. 41%).

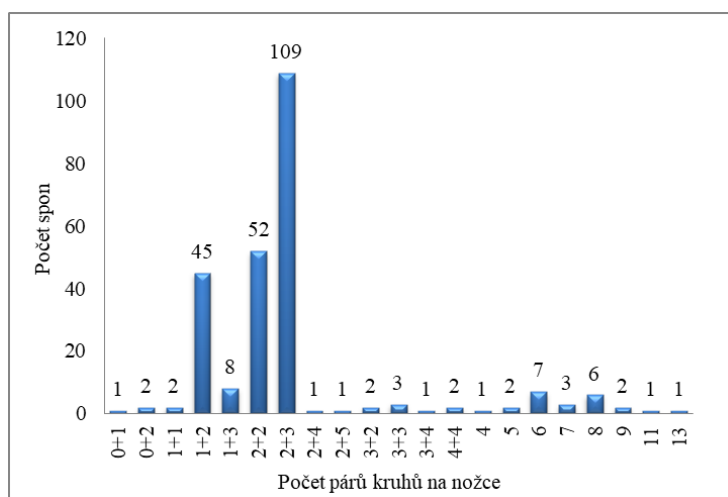

Graf 13: Zastoupení jednotlivých variant spon

Nejvíce zastoupenou variantou spon v archeologickém materiálu obdobně jako bylo vyhodnoceno v bakalářské práci v rámci Čech (Nikolajevová 2015, 43) jsou spony typu Pröttel 3/4B v počtu 298 kusů. Naopak co se týká typu Pröttel 5 a 6, tak na rozdíl od českého území, kde je absence těchto broží, tak se přibližně nachází od každého typu 50 spon. Zde vystává otázka, proč zrovna varianta 3/4B se vyráběla nejčastěji? Je jasné, že spony typu 5 a 6, které byly vyrobené z drahých kovů, nemohl nosit kdokoliv. Mohli si je dovolit nosit pouze vysoce postavení hodnostáři. P. M. Pröttel (1991, 52) uvádí, že spony typu 6 byly císařské a spony typu 5 byly udělovány císařem jako odznak.

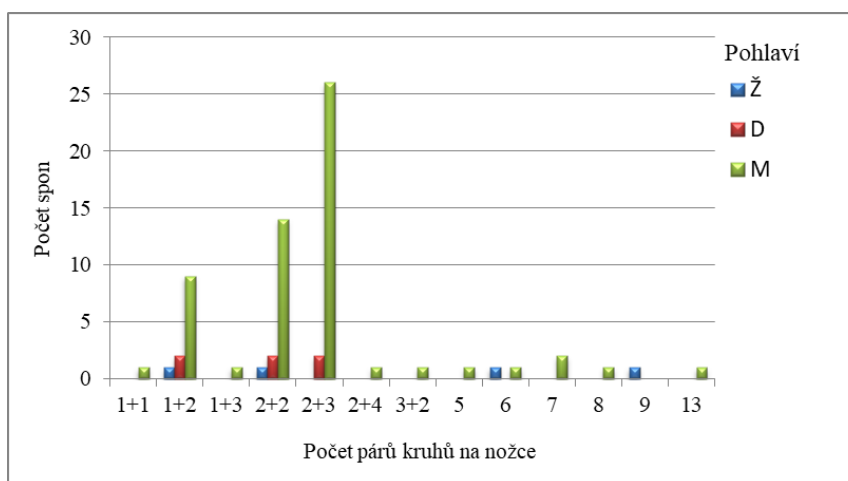
Jelikož varianta Pröttel 3/4B je nejpočetněji zastoupena v nálezovém materiálu a díky své různorodé zdobnosti může být provedena podrobnější klasifikace. Je zde sledována výzdoba nožky, která bývá v podobě kruhových jamek či kruhových ornamentů s tečkou. Klasifikace byla sestavena ze vzorku 252 spon a celkem bylo rozpoznáno 21 různých provedení a na základě toho byla vytvořena typologie varianty Pröttel 3/4B (Obr. 17). Z analýzy (graf č. 14) vyplynulo, že nejčastějším uskupením jamek bývají dva páry jamek v horní části nožky a tři páry na konci nožky (109 ks), dva páry na začátku a na konci nožky

(52 ks) nebo jeden pár nahoře a dva páry dole (45 ks). Ostatní varianty se objevují převážně ojediněle. Právě u varianty 3/4B by se dalo říct, že výzdobu, kterou nesla, by mohla symbolizovat vojenskou hodnost.

Graf 14: Variace výzdoby u varianty Pröttel 3/4B

S ohledem na pohlaví lze konstatovat, že všechny typy spon jsou zastoupeny jak v mužských tak i ženských hrobech (Quast 2015, 313). Avšak ne všemi variantami disponují ženy. Překvapivé by mohlo být spíše to, že měly v hrobech pozlacené spony typu Pröttel 5 i 6. V dětských hrobech byly pouze zástupci typu Pröttel 3/4. S tímto faktem souvisí i výzdoba nožky varianty 3/4B, u které se dalo vyzorovat, že nejčastější zastoupení variací 1+2, 2+2, 2+3 nesou právě i dětské spony. To by mohlo znamenat, že tato výzdoba symbolizovala nižší „hodnost“, kterou bylo běžné dosáhnout i v mladém věku. Na rozdíl od jiných uskupení, která by mohla znamenat výjimečnou zásluhu.

Graf 15: Variace výzdoby u varianty Pröttel 3/4B

7.5 CHRONOLOGIE

V hrobech se sponami s cibulovitými knoflíky se nacházejí i mince. Jsou jedním z možných ukazatelů časového zařazení spon. Jsou to uzavřené náleзовé celky, u kterých se předpokládá, že uložení milodarů bylo ve stejnou dobu. Níže budou datovány jednotlivé typy spon na základě hrobových nálezů mincí. Datace mince bude provedena podle vlády panovníka vyobrazeného na minci. Pakliže se v hrobech nachází více mincí, tak určující bude nejmladší a nejstarší nález. Na základě vytvořeného souboru bude moc i chronologicky zařadit jednotlivé typy či varianty spon s cibulovitými knoflíky. Do vyhodnocování jsou zařazeny pouze hroby z provincií. Poněvadž v provinciích fungoval peněžní systém, na rozdíl od barbarika, kde fungoval výměnný obchod. V barbariku mince obíhaly mezi Germány po delší dobu a navíc hrobů se sponami s cibulovitými knoflíky je málo a spíše bez mincí. Protože Germáni byli začleňováni do římské armády, tak je možné, že se poté usazovali v provinciích a malá část se vrátila zpátky do barbarika. To je dokládáno nálezy spon s cibulovitými knoflíky v germánských hrobech (Quast 2015; 305).

Typ Pröttel 1

Datace typu 1 podle E. Kellera je v rozmezí 290 až 320 (1971, 33). P. M. Pröttel navrhnul posunutí začátku spon o 10 let dříve (1991, 352). Na základě hrobů z vojenského tábora v Panonii můžou být spony typu 1 datovány do let mezi 280-340. Podle hrobů z jiných oblastí se předpokládá, že spony se začaly vyrábět již v polovině 3. století (Pröttel 1991, 352).

Typ IA:

Rusovce (Kat. č. 223), hrob 9 (SK): Galerius Maximianus 293/305 (Kraskovská 1974).

Typ IB:

Rusovce (Kat. č. 222), hrob 10 (SK): Maximianus Herculus 286/305 (Kraskovská 1974).

Rusovce (Kat. č. 225), hrob 25 (SK): Licinius 308/324 (Kraskovská 1974).

Rusovce (Kat. č. 224), hrob 32 (SK): Flavius Severus, Licinius, Constantinus I., 306/337 (Kraskovská 1974).

Typ Pröttel 2

U spon typu 2 se nepodařilo získat dostatečně velký vzorek k časovému zařazení spon. Z 5 hrobů, ve kterých se nacházely spony společně s mincemi, vychází, že mohly být používány v rozmezí 280-330. Varianta D mohla být pozdější (330-360). Pröttel datuje typ 2A-C do období 300-340 a variantu D stejně jak už bylo navrženo (1991, 357).

Typ 2A:

Szóny (Kat. č. 881), hrob 15 (H): Diocletianus 284/305 (Barkóczy 1961).

Krefeld-Gellep (Kat. č. 449), hrob 556 (D): Maximianus II. Galerius 306/308 (Keller 1971).

Typ 2B:

Rusovce (Kat. č. 226), hrob 29 (SK): Constantius Chlorus 292/306 (Kraskovská 1974).

Rusovce (Kat. č. 227), hrob 84 (SK): Licinius 308/324 (Kraskovská 1974).

Typ 2D:

Bregenz (Kat. č. 1029), hrob 488: Constantius II., Constans 337/361 (Konrad 1997).

Typ Pröttel 3/4

Spony typu Pröttel 3/4 byly nejrozšířenější skupinou a také jejich trvanlivost v čase byla dlouhá. P. M. Pröttel navrhnul jejich začátek k roku 330 a konec kolem 400 (1991, 362). Podle nálezů zjištěných z této práce a uvedených níže vyplývá, že typ 3/4A by se dal datovat 310-360. Varianta B by téměř odpovídala dataci Pröttla 330-390. Z oblasti Raetie byly mince nalezené v hrobech raženy v době 306-360. U varianty 3/4C sice z malého vzorku vychází datování v rozmezí 350-380.

Typ 3/4A:

Bregenz (Kat. č. 1056), hrob 896: Constantius II. 337/361 (Konrad 1997).

Keszthely – Dobogó (Kat. č. 724), hrob 84: Constantinus I., Crispus, Licinius 306/337 (Sági 1987).

Typ 3/4B:

- Bregenz (Kat. č. 1033), hrob 262: Constantin I. 306/337 (Konrad 1997).
Bregenz (Kat. č. 1045), hrob 588: Constantin I., Constans; Constantius II. 306/361 (Konrad 1997).
Bregenz (Kat. č. 1050), hrob 706: Constans 337/350 (Konrad 1997).
Burgheim (Kat. č. 400), hrob 21/1953: Constans 337/350 (Keller 1971)
Frauenberg (Kat. č. 1103), hrob 316: Valens, Valentinianus I. 364/378 (Steinklauber 2002).
Keszthely – Dobogó (Kat. č. 714), hrob 44: Constantius Gallus, Constantius II. 337/361 (Sági 1987).
Keszthely – Dobogó (Kat. č. 716), hrob 47/48: Constantinus I., Constans 306/350 (Sági 1987).
Keszthely – Dobogó (Kat. č. 717, hrob 52: Constantius II., Valentinianus I.; Valens 337/378 (Sági 1987).
Keszthely – Dobogó (Kat. č. 719), hrob 55: Constantinus I., Constantius II. 306/361 (Sági 1987).
Keszthely – Dobogó (Kat. č. 723), hrob 80: Constantius II. 337/361 (Sági 1987).
Keszthely – Dobogó (Kat. č. 725), hrob 96: Crispus, Constantinus I, Licinius; 306/337 (Sági 1987).
Keszthely – Dobogó (Kat. č. 726), hrob 113: Constantius II., Julianus 337/363 (Sági 1987).
Krefeld-Gellep (Kat. č. 452), hrob 1216: Constans 337/350 (Keller 1971)
Pécs (Kat. č. 779), hrob 6: Gratianus 375/383 (Keller 1971).
Pécs (Kat. č. 780), hrob 11: Constantius II. 337/361 (Keller 1971).
Rusovce (Kat. č. 229), hrob 12: Valens 364/378 (Kraskovská 1974).
Rusovce (Kat. č. 233), hrob 144: Constantinus I., Constans, Constantius II. 306/361 (Kraskovská 1974).
Ságvár (Kat. č. 798), hrob 292: Valentinianus I. 364/375 (Burger 1966).
Ságvár (Kat. č. 822), hrob 270: Constantius Gallus, Constantius II. 337/361 (Burger 1966).
Somogyszil (Kat. č. 829), hrob 14: Julianus 361/363 (Burger 1979).
Somogyszil (Kat. č. 831), hrob 5a: Constans 337/350 (Burger 1979)
Somogyszil (Kat. č. 832), hrob 15: Constans 337/350 (Burger 1979)

Somogyszil (Kat. č. 840), hrob 81: Valentinianus I.; Valens; Gratianus 364/383 (Buger 1979).

Somogyszil (Kat. č. 841), hrob 84: Constantin I., Constans; Constantius II.; Julianus; Valens 306/378 (Buger 1979).

Somogyszil (Kat. č. 844), hrob 114: Constantius II. 337/361 (Buger 1979).

Somogyszil (Kat. č. 845), hrob 130: Constantin Gallus, Constantius II. 337/361 (Buger 1979).

Tulln (Kat. č. 1236), hrob 49: Constans 337/350 (Mayr - Winkler 1992).

Typ 3/4C:

Ságvár (Kat. č. 802), hrob 26: Valentinianus I., Valens 364/378 (Buger 1966).

Somogyszil (Kat. č. 830), hrob 33: Constantius Gallus 351/354 (Buger 1979).

Typ 3/4D:

Somogyszil (Kat. č. 834), hrob 39: Constantius II. 337/361 (Buger 1979).

Somogyszil (Kat. č. 837), hrob 60: Constantius II., Julian, Valentinianus I., Valens 337/378 (Buger 1979).

Typ Pröttel 5

Spony typu 5, jak nasvědčují nálezy mincí, byly používány ve stejnou dobu jako typ Pröttel 3/4 (350-380). P. M. Pröttel navrhuje delší trvání až do počátku 5. století (1991, 369).

Krefeld-Gellep (Kat. č. 454), hrob 1222, Valens 364/378 (Keller 1971).

Ságvár (Kat. č. 827), hrob 249: Constantin Gallus 351/354 (Keller 1971).

Ságvár (Kat. č. 789), hrob 253: Valentinianus I., Valens 364/378 (Keller 1971).

Typ Pröttel 6

Bohužel v *Katalogu* nejsou evidovány žádné hroby s mincemi, podle nichž by mohlo být ověřeno chronologické zasazení spon typu 6. E. Keller (1971, 52) i P. M. Pröttel (1991, 369) datují poslední typ do 1. poloviny 5. století. Přestože v práci chybí mincovní doklady, tak bude na místo toho uveden ikonografický doklad, který může mít taky chronologickou citlivost. Jak už bylo zmíněno v kapitole *Ikonografie spon*, tak na diptychu Flavia Stilicha (obr. č. 8) byla rozpoznána spona typu Pröttel 6. Stilicho byl Germán, který získal v římské armádě hodnost magister militum (Droberjar 2005, 15). Diptych je datován

k roku 395 a Stilicho zemřel r. 406. Dalšími příklady jsou diptych konzula Patrica (425) a Severa (470) (Tybulewicz 2014, 446). Tudíž spony mohly být nošeny už v letech 390 – 450 (Pröttel 1991, 369).

7.6 METRICKÉ PARAMETRY SPON

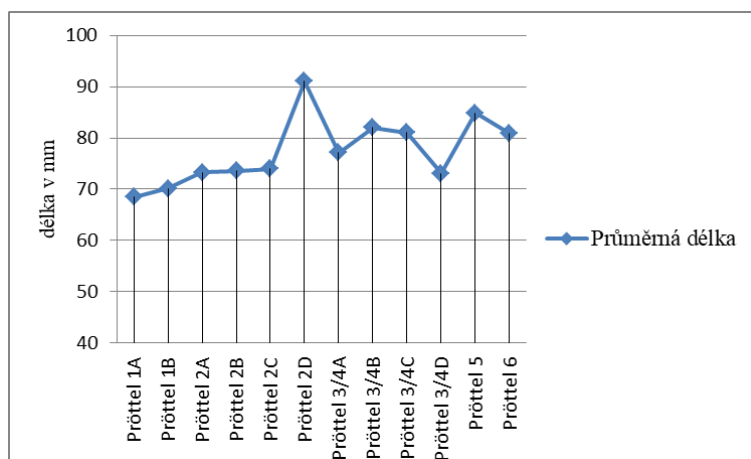
Tento bod má za cíl z nálezového materiálu vyhodnotit dílčí metrické parametry ve vztahu k typologickému určení spon. Nejprve bude pozorována celková délka a šířka spon. V *Katalogu* jsou u jednotlivých nálezů uvedeny zjištěné hodnoty v milimetrech (mm) a jsou zapsány v kolonce délka (D) a šířka spony (Š). Mezi další sledované rozměry patří délka a šířka nožky, délka lučíku a průměr knoflíků. Tyto údaje nejsou uvedeny v přiloženém Katalogu. Prvně bude představen rozsah velikostí, kterých varianty dosahují a následně budou všechny zjištěné hodnoty dílčích variant zprůměrované a na základě toho pak bude vykreslena vývojová křivka rozměrů spon. Jednotlivé výsledky budou navíc navzájem komparovány. Je třeba vzít v úvahu, že analýza často pracuje s rozdíly v milimetrech, přičemž může dojít k chybnému změření o pouhý milimetr. Proto je pracováno se zprůměrovanými hodnotami. Na závěr bude zhodnoceno, zda výsledky odpovídají typologickému popisu spon podle Pröttla (1991). Případně budou uvedeny nové poznatky.

Délka spon

Jedním z hlavních sledovaných rozměrů spon je délka dochované spony. Pro tuto analýzu jsou použity pouze celé nebo neúplné artefakty, u kterých se zachovala spona od nožky až po knoflík umístěný na hlavici lučíku. Zkoumaný soubor je oproti následujícím největší a tvoří ho 290 kusů spon, u kterých byla naměřena délka. Varianta Pröttel 1A má rozměr od 49 mm do 88 mm. Varianta B je velikostně obdobná a pohybuje se od 61 mm do 86 mm. Výchytkou této varianty je spona z Chlumína, která má délku 36 mm (Kat. č. 3). Další typ spon není v nálezech tolik zastoupený, tudíž i informací o velikostech je méně. Nicméně varianta A je v rozsahu od 62 mm do 89 mm, varianta B od 6 cm do 87 mm a varianta C od 6 cm po 84 mm. U varianty D byly zjištěny délky pouze u dvou spon (89 a 93 mm). Spony typu Pröttel 3/4 vytváří nejširší škálu

naměřených hodnot. Délka se pohybuje u varianty A od 64 mm do 95 mm, u varianty B od 56 mm do 106 mm, u varianty C od 64 mm do 106 mm a u varianty D od 57 mm do 92 mm. Vychýlením u varianty C je spona o rozměru 44 mm (Kat. č. 664). Typ 5 se vyskytuje v intervalu od 57 mm až po 99 mm. Spony typu 6 dosahují délky od 62 mm po 105 mm. Převážně jsou jednotlivé rozměry u variant zastoupeny jednou nebo i dvakrát. Pouze u varianty Pröttel 3/4 B jsou pozorovány stejné hodnoty vícekrát (až 9x).

Graf č. 16 ukazuje průměrnou délku spon pro každou variantu. Je patrný nárůst průměrné délky mezi variantou 1A až 2C o 8 mm. Vychýlení tvoří varianta Pröttel 2D, jelikož jsou známy délky pouze dvou spon, tudíž její průměrná délka není přijatelná. Přesto u dalšího typu 3/4 je pozorován stále nárůst délky spon. Maximální hodnotu vyjadřuje varianta Pröttel 3/4B. Varianta 3/4D je poměrně kratší než ostatní varianty typu Pröttel 3/4. Následný typ 5, pomineme-li variantu 2D, je vrcholem křivky. U posledního vývojového typu je sledován mírný pokles průměrné délky spon. Lze konstatovat, že délka spon v průběhu času vzrůstá, nicméně to neznamená, že by mladší varianty nebyly vyráběny v menších provedeních, což dokládají spony typu 3/4. Pouze spony typu 5 se vyráběly ve větších rozměrech od 7, 5 cm nejspíš z důvodu výzdoby, která byla umístěna na lučíku a nožce spony.

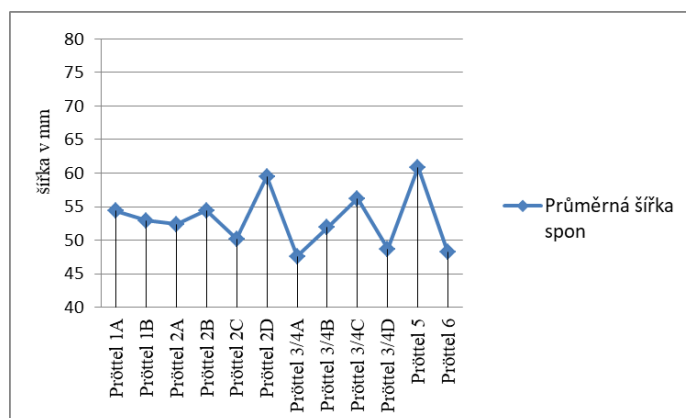

Graf 16: Průměrná délka jednotlivých variant spon

Šířka spon

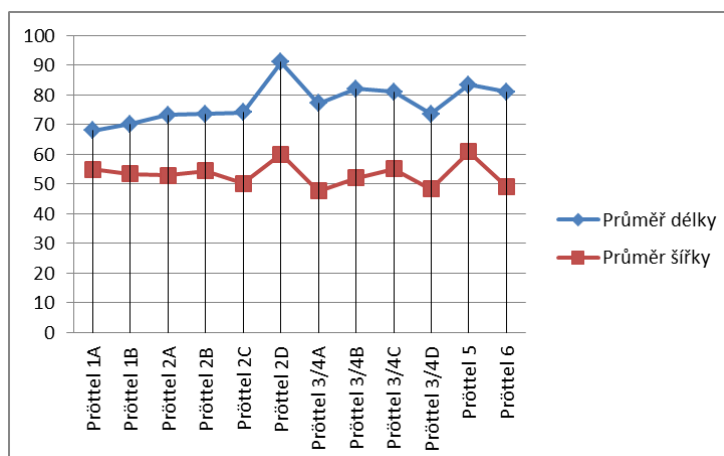
Dalším sledovaným parametrem je šířka spony to znamená, že jsou posuzovány pouze spony, u kterých je známa celá délka raménka spony s oběma postranními knoflíky. Pro tento rozbor bylo disponováno se vzorkem 229 spon. Šířka spon typu Pröttel 1A se pohybuje v rozmezí od 35 do 66 mm. Spony varianty 1B měly rozměr od 4,2 cm do 6 cm. U spon typu Pröttel 2 byly naměřeny rozměry od 45 mm do 69 mm (varianta A), od 52 mm do 60 mm (varianta B), od 41 mm do 58 mm (varianta C) a od 59 mm do 60 mm (varianta D). Příčné rameno u varianty Pröttel 3/4A mělo šířku od 42 mm do 53 mm, u varianty 3/4B od 33 mm do 75 mm. Nejkratší příčné rameno tj. 24 mm bylo typu Pröttel 3/4C, ale v ostatních případech se šířka pohybovala od 47 mm do 64 mm. Spony varianty Pröttel 3/4D měly šířku od 35 mm do 68 mm. Spony typu Pröttel 5 dosahují šířky ramene od 52 mm do 70 mm. Šířka posledního typu kolísá od 32 mm do 62 mm. Nejvíce stejných šířek ramen bylo opět u varianty 3/4B (až 12x stejná hodnota).

Z grafu č. 17 vyplývá, že průměrná šířka spon s cibulovitými knoflíky v první fázi vývoje začíná na 55 mm. A následně šířka pomalu klesá až po variantu 3/4A, kdy se dostává v průměru na 48 mm. U varianty Pröttel 3/4B a C se příčné rameno mírně natahuje. Kdež to varianta 3/4D je v průměru stejná jako varianta A. Další vývojová fáze (typ Pröttel 5) disponuje nejvyšší průměrnou délkou 6 cm. Následně se pak u typ Pröttel 6 zkracuje délka ramene o 1 cm.

Graf 17: Průměrná šířka jednotlivých variant spon

Pakliže se porovnají mezi sebou výsledky průměrné délky a šířky jednotlivých variant spon s cibulovitými knoflíky v průběhu jejich vývoje (graf č. 18), tak je zřejmé, že křivka délky s postupem času úměrně vzrůstá. Kdež to šířka spon je kolísavá. U typu Pröttel 1B ve srovnání s typem 1A lze konstatovat, že délka spony se v průměru prodlužuje, ale šířka ramene bývá kratší. Protichůdná situace je i u variant Pröttel 2A a C. U varianty 2B se dá pozorovat jak nárůst délky, tak šířky. Varianta 2D se nedá hodnotit z důvodu malého množství vzorků. Křivka velikosti délky a šířky jednotlivých variant typu Pröttel 3/4 oproti předchozímu typu v obou případech úměrně vzrůstá. Akorát u varianty D dochází ke zmenšení obou rozměrů. Šířka i délka u spon typu Pröttel 5 se zvětšuje. U typu Pröttel 6 je patrné, že délka spony může být o 1/3 větší než je šířka ramene.

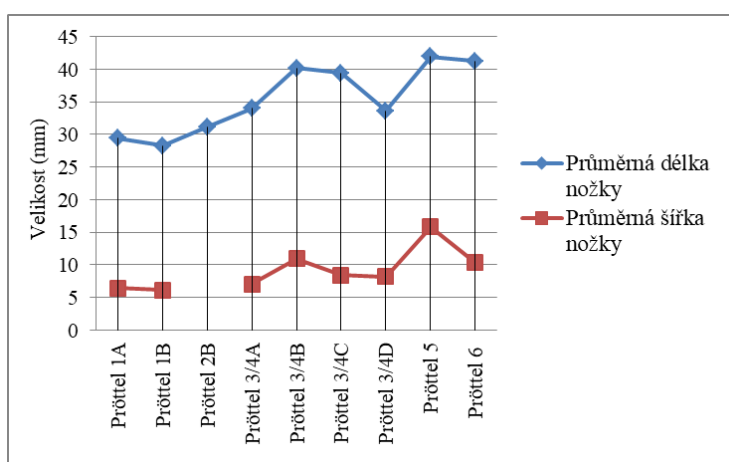
Graf 18: Porovnání průměrné délky a šířky spon

Rozměry nožky

Bylo také pozorováno, jak se mění velikost nožky spony v závislosti na typologii a k poměru celé délky spony. Prvně byla zkoumána délka nožky a to v případě že se zachovala celá. Zkoumaný vzorek činí 91 spon a z toho byly vyřazeny 4 spony varianty 2B-D, jelikož by pro malý počet zkreslovaly výsledky. U varianty Pröttel 1A se délka nožky pohybuje od 23 mm do 36 mm, u varianty B od 23 mm do 32 mm. V analýze je zastoupen typ Pröttel 2 pouze variantou A mající délku od 27 mm do 36 mm. Spony typu Pröttel 3/4 mají délku nožky od 30 mm do 38 mm (varianta A), od 27 mm do 55 mm (varianta B), od 32 mm

do 46 mm (varianta C) a od 28 mm do 46 mm (varianta D). Délka nožky typu Pröttel 5 dosahuje 33 mm až 49 mm a typ 6 je v rozmezí od 33 mm do 51 mm.

Pro vyhodnocení byl proveden opět výpočet průměrné délky nožky (graf č. 19). Typ Pröttel 1 má nejkratší nožku ze všech spon s cibulovitými knoflíky. U variant Pröttel 3/4B je viděn nárůst délky oproti typu 1 až o 2 cm. Největší průměrné délky nožky dosahují spony typu Pröttel 3/4B-C, 5 a 6. Dalším sledovaným parametrem byla i šířka nožky. Měřena byla šířka na konci nožky a získáno bylo celkem 84 dat. Nejkratší šířka nožky je 4 mm a největší až 23 mm. Rozdíl mezi jednotlivými variantami je v pouhých několika milimetrech. Ze získaného souboru byly vyřazeny spony typu Pröttel 2 jelikož jejich varianty byly zastoupeny maximálně 3 hodnotami (7 spon). Průměrná šířka nožky typu Pröttel 1 je 6 mm. Výraznější šířku nabývají spony varianty Pröttel 3/4B. Ostatní varianty typu Pröttel 3/4 mají v průměru šířku 8 mm. Nejširší nožkou pak disponují spony typu Pröttel 5. Šířka nožky se u typu Pröttel 6 zužuje v průměru o 5 mm. Nyní lze zhodnotit, že délka nožky výrazněji roste, než se rozšiřuje. Avšak křivka průměrné šířky kopíruje křivku průměrné délky nožky (graf č. 19). Změna velikosti nožky byla nejspíš z důvodu změny výzdobných prvků a technik. Například typ 5 měl nejširší nožku z důvodu bohaté geometrické, rostlinné nebo portrétní výzdoby.

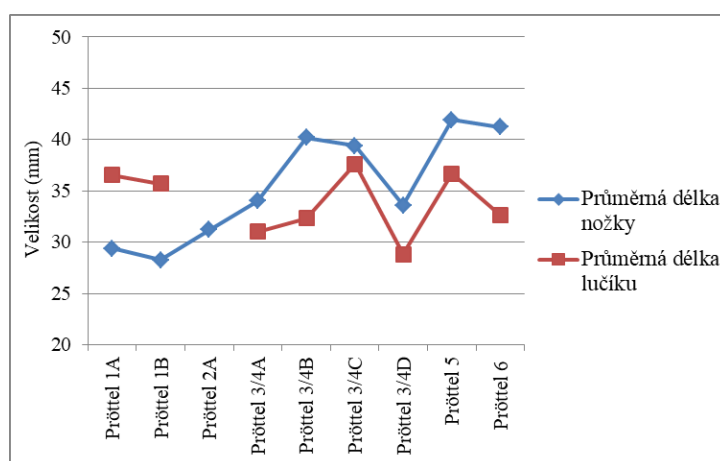
Graf 19: Porovnání průměrné délky nožky a šířky nožky v závislosti na typologii

Délka lučíku

O délce lučíku bylo získáno 71 záznamů. Rozměr byl měřen v nejširší části a to v místě, kde většinou začíná zúžení lučíku k protější straně až ke knoflíku na

bázi. Vyřazeno bylo 7 spon určených jako typ Pröttel 2. U varianty 1A byly naměřeny délky od 29 mm do 42 mm a u varianty B od 32 mm do 38 mm. Délka lučíku typu 3/4B je 26 mm až 36 mm (varianta A), 10 mm až 41 mm (varianta B), 30 mm až 47 mm (varianta C) a 26 mm až 32 mm (varianta D). Následný typ 5 mívá délku lučíku od 34 mm do 42 mm. Typ 6 zaujímá škálu délek od 16 mm do 43 mm. Naměřené hodnoty se opakují maximálně 3x v rámci jedné varianty. Z těchto zprůměrovaných dat byla vykreslena kolísavá křivka v grafu č. 20. Podle výše zmíněných délek lze konstatovat, že délka lučíku bývá v průběhu vývoje spon s cibulovitými knoflíky konstantní od 3 do 4 cm.

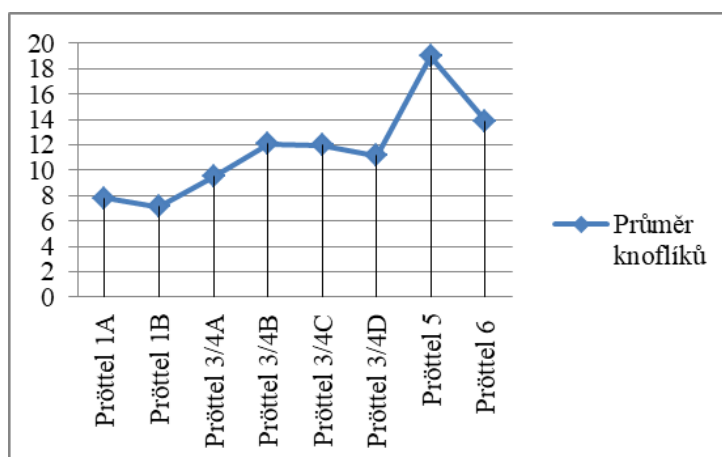
Grafem č. 20 má být ověřeno, zda délka lučíku je v první fázi vývoje delší než nožka spony, a zda se délka nožky v mladších fázích prodlužuje na úkor lučíku (Pröttel 1991, 349, 359). U spony typu 1A pozorujeme, že lučík je výrazně delší než nožka spony. Typ 2 dva pro malý vzorek není v grafu zanesen. Ale nožka by měla stále být kratší než lučík, případně stejně dlouhá nebo nepatrně delší (Pröttel 1991, 353). Odpovídá tomu alespoň typ 2A, kde je viditelné prodloužení nožky. U typu Pröttel 3/4 je už vidět opačná situace. Varianta 3/4A má lehce delší nožku než lučík. Spony varianty 3/4B charakterizuje výrazně delší nožka než délka lučíku. Následně typy 3/4C, D – 5 mívají o trochu kratší lučík v porovnání s nožkou. U typu Pröttel 6 je opět vidět výrazné prodloužení nožky na úkor lučíku.

Graf 20: Porovnání průměrné délky nožky a lučíku v závislosti na typologii

Průměr knoflíků

Posledním sledovaným rozměr je průměr knoflíků. Byla změřena nejširší část knoflíku a celkem bylo získáno 68 údajů o průměru. Pro zařazení varianty do hodnocení bylo potřeba minimálně čtyři hodnoty. Opět byly vyřazeny varianty typu Pröttel 2. U typu Pröttel 1 byly naměřeny hodnoty od 0,5 do 1 cm. Knoflíky typu Pröttel 3/4 mívají rozměr od 8 mm do 15 mm. Knoflíky typu Pröttel 5 disponují velikostí od 16 mm do 23 mm. Šířka knoflíků spon typu Pröttel 6 je od 1 cm do 2 cm. Graf č. 21 znázorňuje vývoj knoflíků napříč jmenovanými variantami spon. Ne jenom podle grafu, ale i podle obrazových předloh je zřetelné, že se knoflíky po celé 4. století zvětšují do šířky. Nejvýraznější knoflíky má typ Pröttel 5. Celkově tyto spony jsou robustnější. Poslední typ 6 má podobný průměr jako typ 5, ale jelikož je zastoupený i menšími velikostmi, tak křivka grafu klesá.

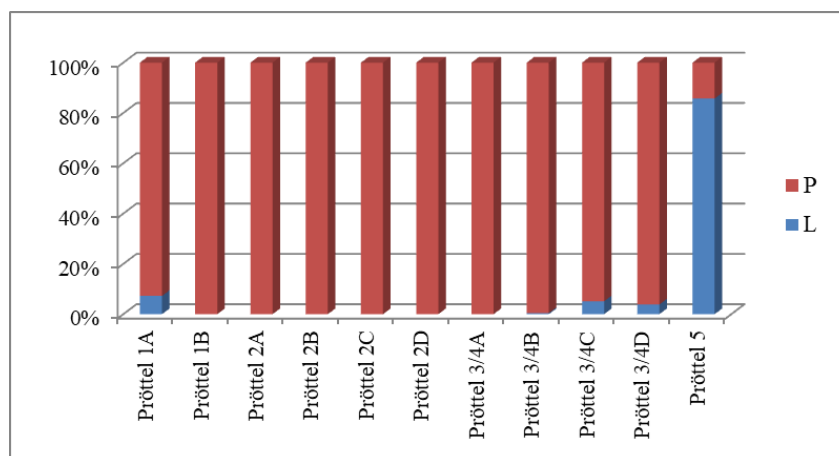
Graf 21: Průměr knoflíků s ohledem na variantu spon

Závěrem lze shrnout, že během zkoumání rozměrů nebylo shledáno, že by se některá spona objevila ve stejném provedení dvakrát. Každá spona se zdá být originál. Vývojem, kterým spony prošly ve 4. století i 5. století, je založen na změně výzdoby a velikosti jednotlivých částí spon. Zvětšování spon spatřuji spíš v důvodu umístění výzdoby, kterou spony disponovaly. Než, že by velikost spony měla symbolizovat postavení člověka. Možná v případě typů 5 a 6, které se také lišily navíc materiálem, a u kterých mělo být zřetelné, že její nositel není ledaskdo. Byly používány různé techniky výzdoby, jež byly zmíněné

v podkapitole 4.3 *Výzdoba*, a každá potřebuje různě velký prostor pro aplikování. Kupříkladu typ 5, musel mít širší nožku, aby se na ni vešly dvě miniaturní bysty.

7.7 ZACHYCOVAČ SPONY

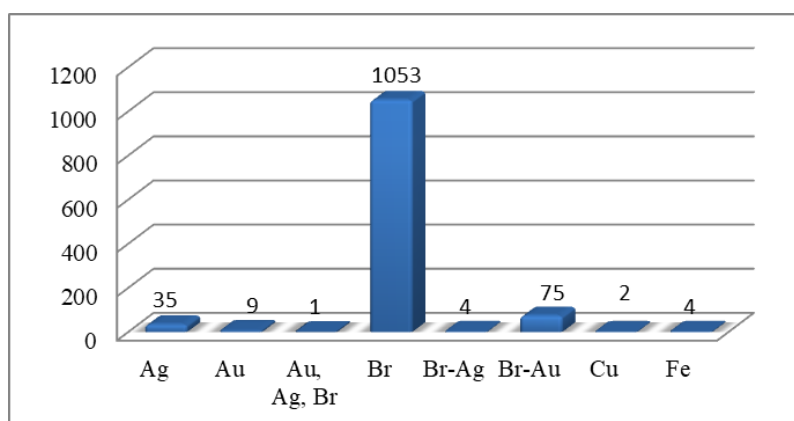
U jednotlivých variant spon bylo sledováno, na jakou stranu je zachycovač otevřený, zda na pravou (P) či levou stranu (L). Z celého souboru spon byl zachycovač určen u 481 nálezů. Z grafu č. 22 je zřetelná konstrukce spon výhradně s napravo otevřeným zachycovačem až do doby výroby spon typu Pröttel 3/4. Jedinou výjimku tvoří pouze čtyři spony varianty Pröttel 1A u nichž byl zjištěn vlevo natočený zachycovač. Sice v zastoupení pouhých dvou kusů se objevuje levý zachycovač u variant Pröttel 3/4C a D. Jev by mohl být projevem nastupující změny. U typu Pröttel 5 už bývá s pár odchylkami zachycovač natočen převážně vlevo. I když typ 5 je souběžně datován s typem 3/4, tak by se přesto mohl vyvinout z varianty 3/4C. Na lokalitě Drnovo byly nalezeny spony s vlevo stočeným zachycovačem jak typu Pröttel 5 tak i varianty 3/4C. K tomuto vývoji mohlo dojít v oblasti Panonie. Naopak na lokalitě Kaiseraugst byly nalezeny spony typu 5 s vpravo umístěným zachycovačem. Tudíž impuls změny zachycovače se mohl šířit z Panonie na západ, nebo jde o dvě výrobní dílny. U všech spon typu 6 byl zachycovač uzavřen z obou stran a vytvářel tak otvor pod lučíkem pro zasunutí jehly.

Graf 22: Porovnání typu spony a orientace zachycovače

7.8 MATERIÁL SPON

Jak už bylo řečeno v kapitole *Technologie výroby*, tak nejčastěji používaným kovem na výrobu spon s cibulovitými knoflíky byl bronz. V tomto bodě bude provedeno analytické ověření získaného souboru. K tomuto posuzování byl zjištěn použitý materiál u 1182 spon, což je poměrně velká kolekce. Celkem bylo rozlišeno 8 variant, z kterých byly spony vyrobeny. Graf č. 23 potvrzuje, že nejvíce zastoupeným materiálem pro výrobu spon byl právě bronz a to 90%. Bronzové spony občas disponují železnou jehlou. Čistě železné spony jsou pouze 4. Stejným počtem byly v souboru prezentovány bronzové postříbřené spony. Ojedinelým nálezem byly 2 měděné spony a jedna bronzová spona, která byla pozlacená a s aplikací stříbra. Jedním procentem (tj. 9 ks) byly zastoupeny zlaté spony. Nepatrně více bylo nalezeno stříbrných spon v množství 35 kusů (3%). Ani ne 1/10 tvořily spony bronzové pozlacené.

Graf 23: Použitý materiál

Předmětnější bude sledovat použitý materiál v souladu s typologickým určením spony. Bronz byl zastoupen na všech variantách Pröttel 1-6. Nejvíce však byly vyráběné z bronzu spony typu Pröttel 3/4B. Lze konstatovat, že byly výhradně z tohoto materiálu až na dvě spony, které byly pozlacené. Stříbrné spony byly především typu Pröttel 1 A-B. V podkapitole 4.3 *Technologie výroby* bylo řečeno, že typy 5 a 6 byly výhradně z drahých kovů. Toto tvrzení není přesné, přestože většina spon z katalogu byla z pozlaceného bronzu a 3 kusy ze zlata. Tak 4 spony typu Pröttel 5 a 3 spony typu Pröttel 6 byly učeny

pouze jako bronzové. Je možné, že se pozlacení nedochovalo či nebylo rozpoznáno.

Na závěr ještě bude načrtnuto, v jakých oblastech se nalézají spony vyrobené z jiného materiálu, než je bronz. Stříbrné spony jsou zastoupeny nejpočetněji v Panonii (16 ks) a polovina se nalézá v barbariku. Zřídka vyskytující se zlaté spony byly objevené v provinciích Belgica, Panonie a Raetie. Pět spon pochází z barbarika. Severně od Dunaje bylo ještě nalezeno 9 pozlacených spon. Nejvíce jich však bylo distribuováno do Panonie a Germánie Superior. Jsou pozoruhodné nálezy spon z drahých kovů v oblasti barbarika. Jejich výskyt v této oblasti lze zdůvodnit tím, že se spona mohla dostat do barbarika s nositel, který jí získal za svoji službu či kořist. Nebo byla importována do Germánie formou daru jako příslib za uzavřenou smlouvu / foedus (Droberjar 2005, 15).

8 VYHODNOCENÍ

Jedním z cílů práce bylo zmapovat výskyt spon s cibulovitými knoflíky v oblasti provincií a barbarika. Mimo to také vysledovat možné centrum původu spínadel a jejich distribuci. Nejvíce spon se nalézá v oblasti Panonie, kde je hledáno místo původu. Z této oblasti nejspíš spony byly distribuovány po římských silnicích. Jednou z hlavních tras byla cesta podél limitu, jelikož větší množství spon se koncentruje v místech vojenských táborů. Další zjištěné trasy mohly být Gorsium - Volgum – Emona nebo Augusta Raurica - Petinesca – Aventicum – Octodurum. Je ale těžké spolehlivě určit místo výroby spon. Jednak z důvodu absence dokladů přímé výroby například v podobě licích forem. A ani by nejspíš nebylo možné vysledovat dílnu na základě regionálních odlišností spon, protože spony s cibulovitými knoflíky byly distribuovány na široké území. Jejich rozšíření je zapříčiněno pohybem vojenských jednotek na hranicích nebo usazováním veteránů nebo germánských foederátů v různých částech provincií, ale i barbarika. Tento pohyb ve 4. a 5. století způsobil promíchání spon bez sebe menší podobnosti do různých koutů střední Evropy. Z jednotlivých map, které byly vytvořené pro každou variantu spon, bylo vysledováno, jak se začaly spony pomalu šířit do barbarika kolem 4. století. A v době, kdy byli Germáni začleňováni do legií, je vidět markantnější distribuce spon za hranice římské říše ve 2. polovině 4. století. Naopak vymizení nálezů z této oblasti bylo nejspíš zapříčiněno a zastaveno situací, která nastala v Evropě v 5. století.

Z hlediska nálezového kontextu bylo zjištěno, že nejvíce spon pochází z hrobových objektů, zejména kostrových. O hromadných nálezech spon, které byly objeveny v oblasti barbarika, se dá domnívat, že se do Germánie dostaly formou získané kořisti během vojenských střetů s římskou říší. Dalším cílem bylo vysledovat, na jakých lokalitách se spony nalézají, zda jsou z vojenského nebo civilního prostoru. I přesto, že ne vždy byly známy bližší informace, z jakého prostředí spona pochází. Tak výsledkem je, že spony s cibulovitými knoflíky jsou převážně z oblastí spojených s vojenskou aktivitou. I když se nepodařilo přímo určit příslušnost spon, tak nálezy spon z vojensko-civilního

prostředí se nalézají v obou sférách. Dokladem uvedu přehledně zpracovanou lokalitu Kaiseraugst. V této oblasti stálo civilní město Augusta Raurica a v blízkosti vojenský tábor Augusta Rauracense. Z obou částí jsou známy spony s cibulovitými knoflíky, ale větší koncentrace je v oblasti tábora. To potvrzuje hypotézu, že spony s cibulovitými knoflíky byly vojenskými předměty. V civilních prostorech by spony mohly náležet mužům v úřednické sféře.

Spony s cibulovitými knoflíky byly zejména mužskými doplňky. Z pozorování nálezů došlo k potvrzení, že spony mohly nosit i děti, poněvadž máme doklady jednak ikonografické, hrobové tak i nálezy spínadel v hrobovém kontextu v oblasti ramenou. U žen je stále těžké určit, zda spony užívaly, jelikož místo uložení spony v hrobě je různé a poměrně více jich je v barbariku než v římské říši. Pouze dvě spony byly v ženských hrobech nalezeny na rameni. Na základě tak malého vzorku nelze uvažovat, že ženy spony nosily, nebo že by byly v armádě.

Z analýzy bylo ověřeno spínání oděvu na rameni, avšak není pravidlo, že šlo pouze o pravé rameno. Je možné, že leváci si upínali sponu na levé straně z důvodu, aby měly odkrytou ruku, kterou více potřebovaly k pohybu. Tyto situace jsou mapovány pouze v Podunají. Dále bylo zkoumáno, jak lze odůvodnit jiné místo nacházení spon v hrobech než je rameno. Příkládání spon s cibulovitými knoflíky k nohám bylo vázáno pouze na dvě lokality (Ságvár, Bregenz). Určujícím znakem je, že k tomu docházelo nejspíš v určitém čase, kdy se vyráběly spony typu Pröttel 3/4B-C a 5. Dále zvažuji možnost, že jedinec nebyl pohřben s pláštěm, ale přesto mu byla do hrobu vložena spona s cibulovitými knoflíky, která pro něj symbolizovala postavení, které v životě zastával.

Bylo zjištěno, že spony typu Pröttel 3/4B bývají nejčastěji nalézány v hrobech v kombinaci s přezkami oválného tvaru typu A a s hraněným kováním typu A.

Z typologického pohledu bylo opět potvrzeno, že nejrozšířenějším typem spon je Pröttel 3/4B. Zde bych uvažovala o významu vojenské hodnosti, vyznamenání nebo o odsloužených letech v armádě, které by mohlo být

symbolizováno různorodou výzdobou nožky. Celkem bylo identifikováno 21 různých provedení. Nejčastěji dosažitelné „hodnosti“ jsou v porovnání s jinými dosti početné. Na tyto spony dosáhli už i mladí chlapci.

V části chronologie byl vytvořen drobný soupis hrobů s nálezy mincí, které by mohly napomoci k novějším pohledům na datování spon s cibulovitými knoflíky. Bylo zde operováno s daty vlády jednotlivých císařů. Přesto není jisté, kdy došlo pohřbení nositele spon s cibulovitými knoflíky a mincemi do země.

Na základě metrických údajů a jednotlivých komponent spon jsem se snažila rozpoznat vývojovou linii typu 3/4D a 5. Podle podobnosti jednotlivých rozměrů varianty 3/4A a 3/4D bych se domnívala, že varianta 3/4D byla vytvořena na základě varianty 3/4A než jak uvádí Pröttel (1991, 371). Podobnosti sleduji i u varianty 3/4C a typu 5. U varianty 3/4C pomalu lze sledovat změnu natáčení zachycovače na levou stranu, která je charakteristická pro typ 5. U varianty 3/4C lze sledovat i rozšiřování lučičku.

9 ZÁVĚR

Cílem práce bylo vytvořit nový soupis nálezů spon s cibulovitými knoflíky v oblasti dnešní střední Evropy. Shromážděný materiál je přílohou této práce v podobě *Katalogu*, ke kterému náleží *Obrazová příloha nálezů*. V první části textu byla definována oblast zájmu a chronologické upřesnění tématu. Následně bylo shrnuto, jaká pozornost je věnována sponám s cibulovitými knoflíky v jednotlivých státech a z jakých materiálů byly čerpány informace pro tuto práci. Další část práce se zaměřuje přímo na problematiku spon, kde jsou shrnuty dosavadní zjištění týkajících se spon s cibulovitými knoflíky. Je rozebrána terminologie a původ spon. Vývoj spínadel je popsán na základě porovnání několika typologicko-chronologických prací, jimiž se zabývali zahraniční autoři. Podrobněji se práce zabývá technologií výroby z pohledu používaného materiálu, výrobních a výzdobných technik a různě tvarovaných konstrukčních prvků. Práce také uvádí ikonografické doklady a jejich vypovídací hodnotu. Poslední teoretická část práce představuje význam a funkci spon s cibulovitými knoflíky.

Následující úsek pracuje se shromážděným souborem spon v podobě dílčích analýz. Celkový soupis tvoří 1343 spon s cibulovitými knoflíky nalezených ve střední Evropě. Bohužel jednotlivě sledované aspekty nejsou vždy u všech nálezů zjištěné. Tudíž zkoumané množství vzhledem k poměru celé sbírky spon nemusí být objektivní a nové informace doplňující katalog by mohly ještě výrazně pozměnit výše shrnuté vyhodnocení. Nicméně jsou parametry, které jsou dostatečně objemné jako je lokalizace, materiál, stav dochování, typologie, orientace zachycovače. To však neznamená, že by ostatní analýzy byly provedené na malém množství spon i tak jde o nemalý počet, z kterého vyšly alespoň drobné závěry.

Spony s cibulovitými knoflíky v archeologickém materiálu z doby římské tvoří velký soubor, který si stále zaslouží podrobnější bádání i přes již vypracovaný typologicko-chronologický systém. Do budoucna by bylo dobré více pozornosti věnovat i ikonografickým dokladům, které by mohly upřesnit dataci spon s cibulovitými knoflíky. Mohly by i z typologického pohledu objasnit i hypotézu o významu spon jako vojenském symbolu (hodnosti / zásluhy / privilegia / atd.).

10 SEZNAM PŘÍLOH

- Obr. 1: Terminologický popis spon s cibulovitými knoflíky.
- Obr. 2: Typologie E. Kellera (podle Keller 1971).
- Obr. 3: Typologie P. M. Pröttla (podle Pröttel 1991).
- Obr. 4: Vývoj spon s cibulovitými knoflíky (podle Pröttel 1991).
- Obr. 5: Typologie plechových spon (podle Tóth 2015).
- Obr. 6: Pantový závěs (podle Riha 1979).
- Obr. 7: Výroba spony s cibulovitými knoflíky (podle Drescher 1959).
- Obr. 8: Diptych - Magister militum Flavius Stilicho; vlevo Eucherius s matkou (podle Tybulewicz 2014).
- Obr. 9: Diptych konzula Areobinda (podle Tybulewicz 2014).
- Obr. 10: Mozaika v bazilice San Vitale v Ravenně (podle Tybulewicz 2014).
- Obr. 11: Náhrobní kámen z lokality Šipovo (podle Lozić 2018).
- Obr. 12: Náhrobní kámen z lokality Zenica (podle Lozić 2018).
- Obr. 13: Portrét muže na akroteriu, Aquileia (podle Die Bilddatenbank Ubi Erat Lupa 2018).
- Obr. 14: Profectio na Konstantinově oblouku v Římě (podle Klečková 2010).
- Obr. 15: Profectio na Konstantinově oblouku v Římě (podle Klečková 2010).
- Obr. 16: Typy přezek (podle Keller 1971).
- Obr. 17: Typologie varianty Pröttel 3/4B.
- Mapa 1: Rozdělení střední Evropy v době římské.
- Mapa 2: Rozšíření spon s cibulovitými knoflíky ve střední Evropě.
- Mapa 3: Rozšíření spon typu Pröttel 1A ve střední Evropě.
- Mapa 4: Rozšíření spon typu Pröttel 1B ve střední Evropě.
- Mapa 5: Rozšíření spon typu Pröttel 2A ve střední Evropě.
- Mapa 6: Rozšíření spon typu Pröttel 2B ve střední Evropě.
- Mapa 7: Rozšíření spon typu Pröttel 2C ve střední Evropě.
- Mapa 8: Rozšíření spon typu Pröttel 2D ve střední Evropě.
- Mapa 9: Rozšíření spon typu Pröttel 3/4A ve střední Evropě.
- Mapa 10: Rozšíření spon typu Pröttel 3/4B ve střední Evropě.

Mapa 11: Rozšíření spon typu Pröttel 3/4C ve střední Evropě.

Mapa 12: Rozšíření spon typu Pröttel 3/4D ve střední Evropě.

Mapa 13: Rozšíření spon typu Pröttel 5 ve střední Evropě.

Mapa 14: Rozšíření spon typu Pröttel 6 ve střední Evropě.

11 SEZNAM LITERATURY

Literatura:

- Adler, H. - Farka, Ch. - Seyfried, V. 1983: KG Edelstal, MG Kittsee, VB Neusiedl am See. Fundberichte aus Österreich 21, 1982, 271.
- Adler, H. - Frank, P. 1988: KG Sulz im Wienerwald, OG Wienerwald, VB Mödling. Fundberichte aus Österreich 26, 1987, 245.
- Adler, H. - Kladnik, O. 1992: KG Petronell, MG Petronell-Carnuntum, VB Bruck an der Leitha. Fundberichte aus Österreich 30, 1991, 302.
- Adler, H. - Schmelzenbarth, F. 1992: KG Petronell, MG Petronell-Carnuntum, VB Bruck an der Leitha. Fundberichte aus Österreich 30, 1991, 295-296.
- Adler, H. - Schmelzenbarth, F. 1992: KG Petronell, MG Petronell-Carnuntum, VB Bruck an der Leitha. Fundberichte aus Österreich 30, 1991, 298.
- Adler, H. - Schmelzenbarth, F. 1992: KG Petronell, MG Petronell-Carnuntum, VB Bruck an der Leitha. Fundberichte aus Österreich 30, 1991, 300.
- Adler, H. - Schmelzenbarth, F. 1992: KG Petronell, MG Petronell-Carnuntum, VB Bruck an der Leitha. Fundberichte aus Österreich 30, 1991, 301.
- Adler, H. - Schmelzenbarth, F. 1992: KG Wallsee, MG Wallsee-Sindelburg, VB Amstetten. Fundberichte aus Österreich 30, 1991, 310.
- Adler, H. 1990: Wien 17. Fundberichte aus Österreich 28, 1989, 255-257.
- Adler, H. 1991: KG Mönchhof, OG Mönchhof, VB Neusiedl am See. Fundberichte aus Österreich 29, 1990, 226.
- Almgren, O. 1923: Studien über nordeuropäischen Fibelformen der ersten nachchristlichen Jahrhunderte mit Berücksichtigung der provinzial-römischen und südrussischen Formen. Leipzig.
- Atzmüller, T. 2010: Corpus der römischen Funde im europäischen Barbaricum – Lesefunde aus dem nordöstlichen Weinviertel. Diplomarbeit, University of Vienna. Historisch-Kulturwissenschaftliche Fakultät.
- Bacher, R. - Frey-Kupper S. 2005: Ersigen, Murain Lesefunde 1998/99: römischer Gutshof. Archäologie im Kanton Bern : Fundberichte und Aufsätze 6A/6B, 190-193.
- Barkóczi, L. 1961: Adatok Brigetio későrómai történetéhez. Folia archaeologica 13, 95-117.

- Barkóczy, L. 1993: Megjegyzések Valeria 4.-6. századi történetéhez, 2. Hiányos hagymafejes fibulák és ruhatúk. Budapest régiségei 30, 327-350.
- Bartosch, P. 1998: KG Rabensburg, MG Rabensburg, VB Mistelbach. Fundberichte aus Österreich 36, 1997, 856.
- Bazovský, I. 2011: Římské a germánské aktivity v okolí římskej stanice na Devíne. In: Droberjar, E. (ed.), Archeologie barbarů 2010, Olomouc, 481-490.
- Beck, D. 1957: Fundkomplexe aus mehreren Perioden - Trouvailles relevant de plusieurs périodes - Reperti appartenenti a diverse età. Jahrbuch der Schweizerischen Gesellschaft für Urgeschichte 46, 154-168.
- Becker, T. - Balzer, I. - Kurzynski, K. 2014: Altfund im neuen Licht: eine Zwiebelknopffibel vom Glauberg. Hessen Archäologie 2013, 114-117.
- Beneš Z. - Hornik, P. - Kašpárek F. 2011: Rozrušený soubor z pohřebiště a sídliště z Nebovid, okr. Kolín. In: Droberjar, E. (eds.), Archeologie barbarů 2010. Olomouc, 103-116.
- Beneš Z. 2013: Staronové nálezy z doby laténské a doby římské z Obříství, okr. Mělník, Archeologie ve středních Čechách 17, 701-717.
- Boelicke, U. 2002: Die Fibeln aus dem Areal der Colonia Ulpia Traiana. Xantener Berichte 10.
- Boenke, N. – Lindenthal, J. 2009: Alamannische Siedler im Umfeld des Kastells Echzell. Der Limes, Nachrichtenblatt der Deutschen Limeskommission 3 / 2, 34-36.
- Bohr, M. 2010: Dwie prowincjonalnorzymskie fibule cebulowate z terenu dawnego Królestwa Węgier. Silesia antiqua 46, 121-125.
- Boulasikis, D. - Eitler, J. - Seidel, Y. - Stökl, S. 2012: Die Altfunde aus dem Militäramphitheater von Carnuntum. Carnuntum Jahrbuch 2012, 83-152.
- Bouzek, J. - Sakař, V. 1990 Římské provincie a limes romanus ve střední a západní Evropě. Praha.
- Brem, H. - Steiner, D. - Kesselring, R. 1999: Neues aus Tasgetium. Archäologie der Schweiz 22, 123-134.
- Brunner, S. - Deschler-Erb, S. 2014: Eine spätrömische Nekropole westlich des Castrum Rauracense: Das Gräberfeld Kaiseraugst-Höll. Jahresberichte aus Augst und Kaiseraugst 35, 241-331.

- Břeň, J. 1964: Význam spon pro datování keltských oppid v Čechách, Sborník Národního muzea v Praze, řada A - Historie 18/5, 195-268.
- Buora, M. 1997: "Zwiebelknopffibeln" del tipo Keller 6 in Aquileia. *Arheološki vestnik* 48, 247-260.
- Buora, M. 2013: Zwiebelknopffibeln des Typs Keller 6. Zur Verbreitung und status quaestionis. In: Grabherr, G. - Kainrath, B. – Schierl T. (Hrsg.), *Relations abroad. Brooches and other elements of dress as sources for reconstructing interregional movement and group boundaries from the Punic Wars to the decline of the Western Roman Empire*. Innsbrück, 427-446.
- Burger, A. S. 1966: The late Roman Cemetery at Sägvär. *Acta Archaeologica XVIII*, 99-234.
- Burger, A. S. 1979: Das spätrömische Gräberfeld von Somogyiszil. *Fontes Archaeologici Hungariae* 9.
- Bürgi, J. 1983: Pfyn - Ad Fines. *Archäologie der Schweiz* 6-4, 146-160.
- Čižmář M. - Čižmářová J. - Kejzlar M. – Kolníková E. 2009: Detektorová prospekce archeologických lokalit na Moravě v roce 2008, *Přehled výzkumů* 50, 139-152.
- Čižmář M. - Čižmářová J. - Kejzlar M. 2011: Detektorová prospekce archeologických lokalit na Moravě v roce 2010, *Přehled výzkumů* 52/2, 86-95.
- Drescher, H. 1959: Ein Beitrag zur Technik römischer Zwiebelknopffibeln. *Germania* 37, 170-179.
- Droberjar E. - John J. - Zavřel Z. 2017: Římské a germánské spony ze Sedlce a z dalších jihočeských lokalit. In: Droberjar E. – Komoróczy B.(eds.), *Archeologie barbarů 2012*, Brno, 199-226.
- Droberjar, E. 2002: *Encyklopedie římské a germánské archeologie v Čechách a na Moravě*. Praha.
- Droberjar, E. 2005: *Věk barbarů. České země a stěhování národů z pohledu archeologie*. Praha-Litomyšl.
- Droberjar, E. 2007: Neue Erkenntnisse zu den Fürstengräber der Gruppe Haßleben-Leuna-Gommern, *Přehled výzkumů* 48, 93-103.

- Droberjar, E. 2015: Cizorodý nálezový soubor z konce doby římské a počátku doby stěhování národů z Pšovlk, okr. Rakovník. Archeologie ve středních Čechách 19, 707-729.
- Droberjar, E. 2018: Problematika výzkumu spon z doby římské. Bratislava.
- Ettlinger, E. 1980: Bemerkungen zu ausgewählten Kleinfunden und den Grundrissen der Häuser in Unterwindisch. Jahresbericht 1978 - Gesellschaft Pro Vindonissa, 12-45.
- Farka, F. - Melzer, G. 1980: Hof am Leithaberge, Gem. Hof am Leithaberge, BH Bruck an der Leitha. Fundberichte aus Österreich 18, 1979, 449.
- Farka, F. - Melzer, G. 1980: Mannersdorf am Leithagebirge, Gem. Mannersdorf am Leithagebirge, BH Bruck an der Leitha. Fundberichte aus Österreich 18, 1979, 451.
- Farka, F. - Winter, H. 1980: Petronell, Gem. Petronell-Carnuntum, BH Bruck an der Leitha. Fundberichte aus Österreich 18, 1979, 463-464.
- Farka, F. 1977: Ein Spätromisches Gräberfeld aus Brunn am Gebirge. Fundberichte aus Österreich 15, 1976, 41-80.
- Farka, F. 1978: Bruckneudorf, Gem. Bruckneudorf, BH Neusiedl am See. Fundberichte aus Österreich 16, 1977, 394.
- Farka, Ch. - Jandrasits, H. 1987: KG Schwadorf, OG Schwadorf, VB Wien-Umgebung. Fundberichte aus Österreich 24/25, 1985/6, 303.
- Farka, Ch. - Jandrasits, H. 1987: KG Bruckneudorf, MG Bruckneudorf, VB Neusiedl am See. Fundberichte aus Österreich, 24/25, 1985/6, 271.
- Farka, Ch. - Jungwirth, J. 1990: KG Petronell, MG Petronell-Carnuntum, VB Bruck an der Leitha. Fundberichte aus Österreich 28, 1989, 231-232.
- Farka, Ch. - Kneifel, H. 1984: KG Enns, SG Enns, VB Linz-Land. Fundberichte aus Österreich 22, 1983, 304-305.
- Farka, Ch. - Kropf, W. 1987: KG Strebersdorf, MG Lutzmannbrug, VB Oberpullendorf. Fundberichte aus Österreich 24/25, 1985/6, 278.
- Farka, Ch. - Matouschek, J. 1987: KG Breitenbrunn, MG Breitenbrunn, VB Eisenstadt-Umgebung. Fundberichte aus Österreich 24/25, 1985/6, 271.
- Farka, Ch. - Matouschek, J. 1990: KG Apelton, OG Apelton, VB Neusiedl am See. Fundberichte aus Österreich 28, 1989, 203.

- Farka, Ch. - Schmelzenbarth, F. 1990: KG Petronell, MG Petronell-Carnuntum, VB Bruck an der Leitha. Fundberichte aus Österreich 28, 1989, 230.
- Farka, Ch. - Schmidt, S. 1987: KG Gattendorf, MG Gattendorf-Neudorf, VB Neusiedl am See. Fundberichte aus Österreich 24/25, 1985/6, 272.
- Farka, Ch. 1989: KG Bad Deutsch-Altenburg, MG Bad Deutsch-Altenburg, VB Bruck an der Leitha. Fundberichte aus Österreich 27, 1988, 306.
- Farka, Ch. 1989: KG Bad Deutsch-Altenburg, MG Bad Deutsch-Altenburg, VB Bruck an der Leitha. Fundberichte aus Österreich 27, 1988, 306-307
- Farka, Ch. 1989: KG Petronell, MG Petronell-Carnuntum, VB Bruck an der Leitha. Fundberichte aus Österreich 27, 1988, 313.
- Farka, Ch. 1990: KG Hundsheim, OG Hundsheim, VB Bruck an der Leitha. Fundberichte aus Österreich 28, 1989, 228.
- Fojtík, P. - Jílek, J. 2018: Plumlov (k. ú. Soběsuky u Plumlova, okr. Prostějov). Přehled výzkumů 59-1, 210-211.
- Fuchs, M. 1986: KG St. Donat, SG Veit an der Glan, VB Veit an der Glan. Fundberichte aus Österreich 23, 1984, 281.
- Fuchs, M. 1986: KG Waisenberg, SG Völkermarkt, VB Völkermarkt. Fundberichte aus Österreich 23, 1984, 281-282.
- Fünfschilling, S. - Vogel Müller, V. 1998: Funde des späten 4. bis 6. Jahrhunderts n. Chr. aus dem Nordwestteil der Grabung 1997.04, Kaiseraugst, "Löwen". Jahresberichte aus Augst und Kaiseraugst 19, 71-92.
- Gaspari, A. - Vidrih Perko, V. - Metka Štrajhar – Lazar, I. 2007: Antični pristaniški kompleks v Fizinah pri Portorožu - zaščitne raziskave leta 1998. Arheološki Vestnik 58, 167-218.
- Gavritukhin, I. O. 2008: Late Roman Military Style in the East of the Forest and Forest-Steppe Zone of Europe. Journal of Roman Military Equipment Studies 16, 2008, 57-67.
- Grausam, H. - Nowak, H. 1989: KG Edelstal, MG Kittsee, VB Neusiedl am See. Fundberichte aus Österreich 27, 1988, 293.
- Grausam, Ch. - Grausam, H. - Nowak, H. 1993: KG Mönchhof, OG Mönchhof, VB Neusiedl am See. Fundberichte aus Österreich 31, 1992, 468-470.
- Grausam, Ch. - Grausam, H. - Nowak, H. 1993: KG Zurndorf, OG Zurndorf, VB Neusiedl am See. Fundberichte aus Österreich 31, 1992, 473-474.

- Grausam, Ch. - Grausam, H. - Nowak, H. 1993: KG Hollern, MG Rohrau, VB Bruck an der Leitha. Fundberichte aus Österreich 31, 1992, 493.
- Grill, E. - Nowak, H. 1988: KG Loretto, MG Leithaprodersdorf, VB Eisenstadt-Umgebung. Fundberichte aus Österreich 26, 1987, 230-231.
- Grill, E. - Nowak, H. 1994: KG Leithaprodersdorf, OG Leithaprodersdorf, VB Eisenstadt-Umgebung. Fundberichte aus Österreich 32, 1993, 722-733.
- Gugl, Ch. - Radbauer, S. 2015: Katalog der Surveyflächen (Areale 1–14): Lokalisierung, Ausgangslage, Auffindungsbedingungen, Fundspektren, Fundverteilung. Der Römische Limes in Österreich 48, 164-212.
- Hartmann, M. 1976: Grabungen in Windisch 1975, Kurzberichte. Jahresbericht / Gesellschaft Pro Vindonissa 1975, 17-22.
- Hartmann, M. 1980: Castrum Vindonissense : Neues zum spätantiken Kastell von Vindonissa. Archäologie der Schweiz 3-1, 23-28.
- Hartmann, M. 1993: Spätromische Gräber von Windisch/Oberburg (Grabung 1987). Jahresbericht / Gesellschaft Pro Vindonissa 1992, 17-20.
- Heymans, H. 1998: Die Fibeln aus dem römerzeitlichen Vicus von Kalsdorf bei Graz. Fundberichte aus Österreich 36, 1997, 325-374.
- Hirsch, N. 1993: Grabung auf dem Gelände der Fa. Egger in Unterradlberg. Fundberichte aus Österreich 31, 1992, 151-154.
- Hloušek, V. 2007: Pojem střední Evropy, jeho proměny a milníky politického vývoje. In: Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity C / 54, 25-39.
- Hölbling, E. 2008: Das römische Gräberfeld von Pottenbrunn. Untersuchungen zur Bevölkerung des ländlichen Raumes um Aelium Cetium. Die Grabungen des Bundesdenkmalamtes der Jahre 2000–2002. Unpubl. Dissertation Universität Wien 2008.
- Horník, P. 2017: Náklo (okr. Olomouc). Přehled výzkumů 58-1, 253-254.
- Horvat, J.- Peterle Udovič, P. - Tolar, T. - Toškan, B. 2016: Območje pristanišča v Navportu. Arheološki Vestnik 67, 177–258.
- Horvat, M. 1982: K rimskim fibulam iz rabelčje vasi v Ptuju. 33, 47-58.
- Hošek, R. - Sakař, V. 1975: Norikum a Panonie v době římské. Praha.
- Hottwagner, F. 2000: KG Weißenbach, SG Gloggnitz, VB Neuenkirchen. Fundberichte aus Österreich 38, 1999, 850-851

- Jandrasits, H. 1999: KG Loretto, MG Loretto, VB Eisenstadt-Umgebung. Fundberichte aus Österreich 37, 1998, 749-751
- Jedlicka, E. 1977: Girm, Gem. Deutschkreutz, BH Oberpullendorf. Fundberichte aus Österreich 15, 1976, 240-241.
- Jevremov, B. 1990: Pozlačeni čebulasti fibuli iz Petovione. Arheološki Vestnik 41, 389-401.
- Jílek J. – Horník P. 2016: Římsko-provinciální raménkovité spony s cibulovitými knoflíky ve východních Čechách a poznámky k nálezům z Prahy-Šarky. Praehistorica XXXIII/1-2, 205-214.
- Jobst, W. 1975: Die römischen Fibeln aus Lauriacum. Forschungen in Lauriacum 10, Linz.
- Kaenel, H. M. 1978: Archäologische Wanderung über den Jäissberg bei Biel (Petinesca) BE. Archäologie der Schweiz 1-1.
- Kaenel, H. M. 1978: Das spätrömische Grab mit reichen Beigaben in der Kirche von Biel-Mett BE. Archäologie der Schweiz 1-4, 138-148.
- Kalchhauser, W. 1990: KG Rekawinkel, MG Preßbaum, VB Wien-Umgebung. Fundberichte aus Österreich 28, 1989, 237.
- Kaufmann-Heinimann, A. 2003: Fundliste der Zwiebelknopffibeln mit Köpfen oder Büsten (Keller/Pröttel Typ 5; Swift Typ 5i). In: Guggisberg, M. A. (ed.), Der spätrömische Silberschatz von Kaseiraugst: Die neuen Funde. Forschungen in Augst 34, 307-322.
- Kaus, K. 1991: Ein Grabstein des 4. Jahrhunderts aus Tadtén. Burgenländische Heimatblätter 53, 187-194.
- Keller, E. 1971: Die spätrömischen Grabfunde in Südbayern. München.
- Kladnik, O. - Kladnik, S. 1994: KG Petronell, MG Petronell-Carnuntum, VB Bruck an der Leitha. Fundberichte aus Österreich 32, 1993, 751.
- Kladnik, O. - Kladnik, S. 1994: KG Petronell, MG Petronell-Carnuntum, VB Bruck an der Leitha. Fundberichte aus Österreich 32, 1993, 751-753.
- Klečová, P. 2010: Konstantinův oblouk v Římě. Nepublikovaná diplomová práce. Filozofická fakulta, Masarykova univerzita. Brno.
- Kolník, T. 1958: Nové ojedinelé nálezy spón z doby rímskej a stahovania národov na juhozápadnom Slovensku, SLA VI, 380-387.

- Konrad, M. 1997: Das römische Gräberfeld von Bregenz - Brigantium I. Die Körpergräber des 3. bis 5. Jahrhunderts. Münchner Beiträge zur Vor- und Frühgeschichte 51.
- Konrad, M. 2003: Das römische Gräberfeld von Bregenz/Brigantium am Bodensee: Die spätantiken Körpergräber als Quelle zur Orts- und Bevölkerungsgeschichte des 3. bis 5. Jhs n. Chr. Fundberichte aus Österreich 41, 2002, 439-448.
- Kovrig, I. 1937: Die Haupttypen der Kaiserzeitlichen Fibeln in Pannonien. Budapest.
- Kraskovská, L. 1974: Gerulata Rusovce. Rímské pohrebisko I. Bratislava.
- Kraskovská, L. 1992: Drobné predmety z polohy Bergl v Bratislave-Rusovciach. Zborník Slovenského národného múzea 86 - Archeológia 2, 67-82.
- Kropf, W. 1997: KG Marz, OG Marz, VB Mattersburg. Fundberichte aus Österreich 35, 1996, 481.
- Kropf, W. 1997: KG Schützen am Gebirge, OS Schützen am Gebirge, VB Eisenstadt-Umgebung. Fundberichte aus Österreich 35, 1996, 483.
- Kropf, W. 1997: KG Wagna, OS Wagna, VB Leibnitz. Fundberichte aus Österreich 35, 543.
- Kropf, W. 2000: KG Oberschwarza, OG Murfeld, VB Radkersburg. Fundberichte aus Österreich 38, 1999, 864-867.
- Kropf, W. - Lackner, A. 1996: KG Neckenmarkt, OG Neckenmarkt, VB Oberpullendorf. Fundberichte aus Österreich 34, 1995, 692.
- Kropf, W. 1995: KG Gattendorf, OS Gattendorf, VB Neusiedl am See. Fundberichte aus Österreich 33, 1994, 544.
- Křen, J. 2005: Dvě století střední Evropy, Praha.
- Kuzmová, K. – Kolník, T. - Rajtár, J. 1982: Štvrtá sezóna revízneho výskumu rímskeho katela v Iži – akcia Dunaj. Archeologické výskumy a nálezy na Slovensku v roku 1981. Nitra, 177-188.
- Kuzmová, K. – Rajtár, J. 1984: Šiesta sezóna revízneho výskumu rímskeho katela v Iži. Archeologické výskumy a nálezy na Slovensku v roku 1983. Nitra, 135-141.
- Lackner, A. 1995: KG Unterpetersdorf, MG Horitschon, VB Oberpullendorf. Fundberichte aus Österreich 33, 1994, 548-549.

- Lackner, A. 1998: KG Deutschkreutz, MG Deutschkreutz, VB Oberpullendorf. Fundberichte aus Österreich 36, 1997, 826-828.
- Lackner, A. 2000: KG Deutschkreutz, MG Deutschkreutz, VB Oberpullendorf. Fundberichte aus Österreich 38, 1999, 813-814.
- Lamiová-Schmiedlová, M. 1961: Spony z doby římskej na Slovensku. Študijné Zvesti AÚAV 5. Nitra.
- Loskotová, Z. 2009: Olomouc (k. ú. Řepčín, okr. Olomouc), Přehled výzkumů 50, 329-331.
- Lozić, E. 2018: Proizvodnja nagrobnih spomenikov v notranjosti rimske province Dalmacije. E-Monographiae Instituti Archaeologici Sloveniae 9. Ljubljana.
- Marker, F. - Nowak, H. 1988: KG Mönchhof, OG Mönchhof, VB Neusiedl am See. Fundberichte aus Österreich 26, 1987, 231.
- Marti, R. - Fünfschilling, S. - Peter, M. 1996: Frühmittelalterliche Siedlungsfunde aus dem Castrum Rauracense (Grabung Kaiseraugst, "Jakobli-Haus" 1994.02). Jahresberichte aus Augst und Kaiseraugst 17, 149-196.
- Matouschek, J. 1981: Mönchhof, Gem. Mönchhof, BH Neusiedl am See. Fundberichte aus Österreich 19, 1980, 487.
- Matouschek, J. 1981: Zurndorf, Gem. Zurndorf, BH Neusiedl am See. Fundberichte aus Österreich 19, 1980, 490.
- Matouschek, J. 1983: KG Apelton, OG Apelton, VB Neusiedl am See. Fundberichte aus Österreich 21, 1982, 271.
- Matouschek, J. 1983: KG Potzneusiedl MG Gattendorf-Neudorf, VB Neusiedl am See. Fundberichte aus Österreich 21, 1982, 273.
- Matouschek, J. 1991: KG St. Margarethen, OG St. Margarethen im Burgenland, VB Eisenstadt-Umgebung. Fundberichte aus Österreich 29, 1990, 229.
- Matouschek, J. 1991: KG Apelton, OG Apelton, VB Mattersburg. Fundberichte aus Österreich 29, 1990, 221.
- Mayr, U. - Winkler, K. 1992: Das spätantike Gräberfeld von Tulln, Bahnhofstraße. Fundberichte aus Österreich 30, 1991, 33-44.
- Mazur, A. 1998: Les fibules romaines d'Avenches I. Bulletin de l'Association Pro Aventico 40, 5-104.
- Merczi, M. 2016: Római kori fibulák Érdről – Römische Fibeln aus Érd. Kuny Domokos Múzeum Közleményei 22, 69–100.

- Müller, F. 1998: "Bronzene Fibula", vergoldet und mit Schraubverschluss:
Zu einer Zwiebelknopffibel aus Oberkulm Ag. In: Ebersbach, R. - Furger, A.
R. (eds.), Mille Fiori: Festschrift für Ludwing Berger, Forschungen in Augst
25, 171-177.
- Müller, U. - Ammann, S. - Grolimund, L. 2005: Ausgrabungen in Kaiseraugst
im Jahre 2004. Jahresberichte aus Augst und Kaiseraugst 26, 87-115.
- Müller, U. - Glauser, R. - Grolimund, L. 2000: Ausgrabungen in Kaiseraugst
im Jahre 1999. Jahresberichte aus Augst und Kaiseraugst 21, 97-118.
- Müller, UU. - Marti, R. 1995: Ausgrabungen in Kaiseraugst im Jahre 1994.
Jahresberichte aus Augst und Kaiseraugst 16, 65-78.
- Neményi, R. 2017: Religious Historical Evaluation of Onion Fibulae Decorated
with Early Christian Symbols. Hungarian archaeology e-journal 2017 spring,
1-9.
- Neugebauer, J. W. 2002: Rettungsgrabungen im Unteren Traisental in den Jahren
2000 und 2001. 16. Vorbericht über die Aktivitäten der Abteilung
für Bodendenkmale des Bundesdenkmalamtes im Raum
St. Pölten-Traismauer. Fundberichte aus Österreich 40, 2001, 191-300.
- Nikolajevova, M. 2015: Spony s cibulovitými knoflíky v Čechách a na Moravě.
Nepublikovaná bakalářská práce. Filozofická fakulta Univerzita Hradec
Králové. Hradec Králové.
- Nischer-Falkenhof L. 1934: Germanefunde aus Böhmen in Naturhistorischem
Museum zu Wien. Sudeta X, 43-48.
- Nowak, H. - Roth, H. 1987: KG Bruckneudorf, MG Bruckneudorf, VB Neusiedl
am See. Fundberichte aus Österreich, 24/25, 1985/6, 271.
- Nowak, H. - Roth, H. 1989: KG Purbach am Neusiedler See, MG Purbach
am Neusiedler See, VB Eisenstadt-Umgebung. Fundberichte aus Österreich
27, 1988, 299.
- Nowak, H. - Schmidt, D. - Schmidt, S. 1989: KG Jois, MG Jois, VB Neusiedl
am See. Fundberichte aus Österreich 27, 1988, 295-296.
- Nowak, H. – Roth, H. 1998: KG Halbtturn, OG Halbtturn, VB Neusiedl am See.
Fundberichte aus Österreich 36, 1997, 828.
- Nowak, H. – Roth, H. 1999: KG Andau, MG Andau, VB Neusiedl am See.
Fundberichte aus Österreich 37, 1999 746,748.

- Nowak, H. – Roth, H. 1999: KG Halbturn, OG Halbturn, VB Neusiedl am See. Fundberichte aus Österreich 37, 1998, 748-749.
- Nowak, H. – Roth, H. 2000: KG Parndorf, OG Parndorf, VB Neusiedl am See. Fundberichte aus Österreich 38, 1999, 825-826.
- Nowak, H. 1990: KG Illmitz, OG Illmitz, VB Neusiedl am See. Fundberichte aus Österreich 28, 1989, 206.
- Nowak, H. 1990: KG Loretto, MG Loretto, VB Eisenstadt-Umgebung. Fundberichte aus Österreich 28, 1989, 206-207.
- Nowak, H. 1991: KG Neckenmarkt, OG Neckenmarkt, VB Oberpullendorf. Fundberichte aus Österreich 29, 1990, 226.
- Nowak, H. 1991: KG Podersdorf am See, OG Podersdorf am See, VB Neusiedl am See. Fundberichte aus Österreich 29, 1990, 227-228.
- Nowak, H. 1991: KG St. Andrä am Zicksee, OG St. Andrä am Zicksee, VB Neusiedl am See. Fundberichte aus Österreich 29, 1990, 228.
- Nowak, H. 1991: KG Antau, OG Hirm-Antau, VB Neusiedl am See. Fundberichte aus Österreich 29, 1990, 221.
- Nowak, H. 1991: KG Girm, MG Deutschkreutz, VB Oberpullendorf. Fundberichte aus Österreich 29, 1990, 222.
- Nowak, H. 1991: KG Halbturn, OG Halbturn, VB Neusiedl am See. Fundberichte aus Österreich 29, 1990, 224.
- Nowak, H. 1991: KG Illmitz, OG Illmitz, VB Neusiedl am See. Fundberichte aus Österreich 29, 1990, 225.
- Ottományi K. 2012: Késő római sírcsoportok a pátyi temetőben. Archaeologia - Altum Castrum Online. A Magyar Nemzeti Múzeum visegrádi Mátyás Király Múzeumának középkori régészeti online magazinja, 2-16.
- Overbeck, B. 1968: Eine spätrömische Zwiebelknopffibel aus Lindau-Aeschach. Bayerische Vorgeschichtsblätter 33, 127-130.
- Peškař, I. 1972: Fibeln aus der römischen Kaiserzeit in Mähren. Praha.
- Pfahl, S. F. 2012: Soldatenkaiserzeitliche Silberspangen vom Limes. Bayerische Vorgeschichtsblätter 77, 77-100.
- Píč, J. L. 1903: Starožitnosti země české II. – 2.: Hradiště u Stradonic jako historické Marobudum. Praha.

- Plachá, V. – Hulínek, D. 2000: Priebežné výsledky výskumu národnej kultúrnej pamiatky Devín. Archeologické výskumy a nálezy na Slovensku v roku 1998. Nitra, 143-145.
- Pollak, M. 1991: KG Bruck an der Leitha, SG Bruck an der Leitha, VB Bruck an der Leitha. Fundberichte aus Österreich 29, 1990, 237.
- Preidel, H. 1930: Die germanischen Kulturen in Böhmen und ihre Träger, Erster Band: Die Kulturen. Kassel-Wilhelmshöhe.
- Preßmair, G. 2013: Von der Fibel bis zur Pfeilspitze – Das Metallspektrum einer kaiserzeitlichen Siedlung bei Seebarn. Unpubl. Diplomarbeit der Universität Wien.
- Pröttel, P. M. 1991: Zur Chronologie der Zwiebelknopffibeln, Jahrbuch des Römisch-Germanischen Zentralmuseums Mainz 35. Jahrgang, Teil 1, 347-372.
- Puschnigg, G. 1996 Ein spätantikes Gräberfeld in Oggau. WAB 96, Eisenstadt, 59-126.
- Quast D. 2015: Zwiebelknopffibeln im Barbaricum nördlich der mittleren und unteren Donau. In: Tivadar, V. (ed.), Romania Gothica II., Budapest, 305-328.
- Rausch, A. 1994: KG Mühling, OG Wieselburg-Land, VB Scheibbs. Fundberichte aus Österreich 32, 1993, 745
- Rey-Vodoz, V. 1986: Les fibules gallo-romaines de Martigny VS. Jahrbuch der Schweizerischen Gesellschaft für Ur- und Frühgeschichte 69, 149-198.
- Riha, E. 1979: Die römischen Fibeln aus Augst und Kaiseraugst. Forschungen in Augst 3. Augst.
- Riha, E. 1994: Die römischen Fibeln aus Augst und Kaiseraugst. Die Neufunde seit 1975. Forschungen in Augst 18. Augst.
- Sági, K. 1987: Das römische Gräberfeld von Keszthely-Dobogő. Fontes Archaeologici Hungariae 8.
- Sakař, V. 1961: Spony s cibulovitými knoflíky ve střední Evropě, Památky archeologické 52, 430-435.
- Sakař, V. 1970: Roman imports in Bohemia. Fontes Archeologici Pragenses 14. Pragae.

- Sakař, V. 1991: Čechy a podunajské provincie Římské říše. Sborník Národního muzea v Praze, řada A - Historie 45, 1-67.
- Salášková, V. 2012: Římský limes v Noriku a Pannonii. Nepublikovaná diplomová práce. Filozofická fakulta Univerzita Karlova. Praha.
- Sedlmayer, H. 1995: Die Römischen Fibeln von Wels. Quellen und Barstellungen zur Geschichte von Wels - Sonderreihe zum Jahrbuch des Musealvereines Wels 4.
- Seyfried, B. - Seyfried, V. 1982: Winden am See, Gem. Winden am See, BH Neusiedl am See. Fundberichte aus Österreich 20, 1981, 482-483.
- Schachinger, U. - Heymans, H. 2005: KG Rattenberg, OG Fohnsdorf, VB Judenburg. Fundberichte aus Österreich 43, 2004, 932-933.
- Schierl, T. 2016: Zu Scharnierarmfibeln und verwandten Formen beiderseits des spätantiken Limes, Typologische und historische Betrachtungen vor dem Hintergrund von Verbreitung und kulturgeschichtlicher Bedeutung. In: Voß, H.-U. - Müller-Scheeßel, N. (Hrsg.), Archäologie zwischen Römern und Barbaren. Zur Datierung und Verbreitung römischer Metallarbeiten des 2. und 3. Jahrhunderts n. Chr. im Reich und im Barbaricum, Internationales Kolloquium Frankfurt a. M., 19.-22. März 2009, Bonn, 529-580.
- Schmid, S. 2010: Die römischen Fibeln aus Wien. Wien.
- Schrettle, B. – Tsironi, S. 2008: Die Ausgrabungen der Jahre 2005 bis 2007 in der Villa Rannersdorf. Kaiserzeitliche und spätantike Funde und Befunde. Fundberichte aus Österreich 46, 225-339.
- Schwarz, P. A. 1992: Die Nordmauer und die Überreste der Innenbebauung der spätrömischen Befestigung auf Kastelen in Augusta Rauricorum : Vorbericht über die Grabung 1991.51. Jahresberichte aus Augst und Kaiseraugst 13, 47-65.
- Sklenář, K. 1992: Archeologické nálezy v Čechách do roku 1870. Praha.
- Stašíková-Štukovská, D. et al. 2006: Včasnostredoveké Hradisko I Spišské Tomášovce – Smižany. Zborník slovenského národného múzea - Archeológia 16, 187-234.
- Steinklauber, U. 2002: Das Spätantike Gräberfeld auf dem Frauenberg bei Leibnitz, Steiermark. Fundberichte aus Österreich. Materialhefte A / 10, 17-406.

- Stuppner, A. 1993: KG Ringelsdorf, MG Ringelsdorf-Niederabsdorf, VB Gänserndorf, Fundberichte aus Österreich 29, 1990, 248-249.
- Stuppner, A. 1993: KG Ringelsdorf, MG Ringelsdorf-Niederabsdorf, VB Gänserndorf, Fundberichte aus Österreich 31, 1992, 502-503.
- Svoboda, B. 1948: Čechy a římské Imperium. Praha.
- Swoboda, R. M. 1979: Eine spätromische Anlage auf der Burg Sponeck Gemarkung Jechtingen, Kreis Emmendingen. Fundberichte aus Baden-Württemberg 4, 316-341.
- Sydow, W. 2005: Die spätrömischen Körpergräber vom Lorenzi-Acker, Wilten, SG Innsbruck. Fundberichte aus Österreich 43, 2004 551-620.
- Teichner, F. 2011: Die Gräberfelder von Intercisa II: die Altfunde der Museumssammlungen in Berlin, Mainz und Wien. Berlin: Museum für Vor- und Frühgeschichte.
- Tejral, J. 2015: Zur problem der Feinschmiedeproduktion im Mitteldonauroaum während des 5. Jahrhunderts nach Chr. Památky archeologické 106, 291-362.
- Tejral, J. 2017: Les élites princières du pays nord-danubien au début de l'époque mérovingienne. Přehled výzkumů 58-1, 103-137.
- Török, G. 1941: A pécsi belvárosi templom bővítésénél előkerült római leletek. Folia Archaeologica 3-4, 125-137.
- Tóth, E. 1980: Römische Metallgegenstände mit Inschriften im Ungarischen Nationalmuseum: instrumenta domestica. Folia archaeologica Bd. 31. Budapest, 131-156.
- Tóth, E. 1994: Későrómai sír Tihanyból. (A lemezből készült hagymafejes fibulák tipológiájához) - Spätrömisches Grab aus Tihany (Zur Typologie der Zwiebelknopffibeln aus Bronzeblech. Folia archeologica 43, 127-166.
- Tóth, E. 2015: Typologie der nicht gegossenen Zwiebelknopffibel. In: T. Vida (ed.), Romania Gothica II. The Frontier World – Romans, Barbarians and Military Culture. Budapest, 329–361.
- Tratnik, V. 2012: Sledovi rimskodobne poselitve na Grubljah pri Vipavi. Arheološki Vestnik 63, 105-138.
- Tratnik, V. – Žerjal, T. 2017: Ajdovščina (Castra) – poselitev zunaj obzidja. Arheološki Vestnik 68, 245–294.

- Tybulewicz, R. 2014: Iconography of Zwiebelknopffibeln in the Art of the Late Roman Empire. *Etudes et Travaux XXVII*, 441-458.
- Vaday, A. 2001: Militia inermis, militia armata. *Bemerkungen zur Frage des Limes Sarmatiae. Slovenská archeológia* 49 (1-2), 249-276.
- Varsik, V. - Kovačiková, J. - Ivan, P. 1999: Novoobjavené rímske stavby z Rusoviec-Gerulaty. *Archeologické výskumy a nálezy na Slovensku v roku 1997*. Nitra, 162-163.
- Varsik, V. - Kovačiková, J. - Ivan, P. 1999: Ukončenie záchranného výskumu na trase diaľnice D2 v Bratislave-Rusovciach. *Archeologické výskumy a nálezy na Slovensku v roku 1997*. Nitra, 161.
- Varsik, V. – Žundálek, I. 1995: Niekoľko významnejších ojedinelých nálezov z Bratislavy-Rusoviec. *Archeologické výskumy a nálezy na Slovensku v roku 1993*. Nitra, 134-135.
- Wallner, E. 1990: KG Ratzendorf. *Fundberichte aus Österreich* 28, 1989, 236-237.
- Wallner, E. 1991: KG Pottenbrunn, SG St. Pölten. *Fundberichte aus Österreich* 29, 1990, 251.
- Wallner, E. 2001: SG St. Pölten, KG Unterrlberg. *Fundberichte aus Österreich* 39, 2000, 665-666.
- Wewerka, B. 2004: Bericht über die Ausgrabungen des Vereins ASINOE im Projektjahr 2003, *Fundberichte aus Österreich* 42, 2003, 443-510
- Wielowiejski, J. 1981: Komunikacja, Transport, Wymiana. In: *Prahistoria ziem Polskich V: Póžony okres Lateński i okres Rzymski*. 387-410.
- Wolters, R. 2002: *Římané v Germánii*. Praha.

Internetové zdroje:

Databáze archeologické sbírky Národního muzea. Dostupné z:

http://forum.nm.cz/prehistorie/index_ph.php?perso=145 [cit. 2018-5-31].

3D kulturdatenbank römische archeologie. Dostupné z:

<https://www.kulturdatenbank.at/> [cit. 2018-5-31].

InterArch-Steiermark. Dostupné z:

<http://www.interarch-steiermark.eu/> [cit. 2018-8-7].

Villa Romana Baláca. Dostupné z:

<http://balaca.hu/> [cit. 2018-8-7].

Die Bilddatenbank Ubi Erat Lupa. Dostupné z:

<http://lupa.at/23670> [cit. 2018-12-4].

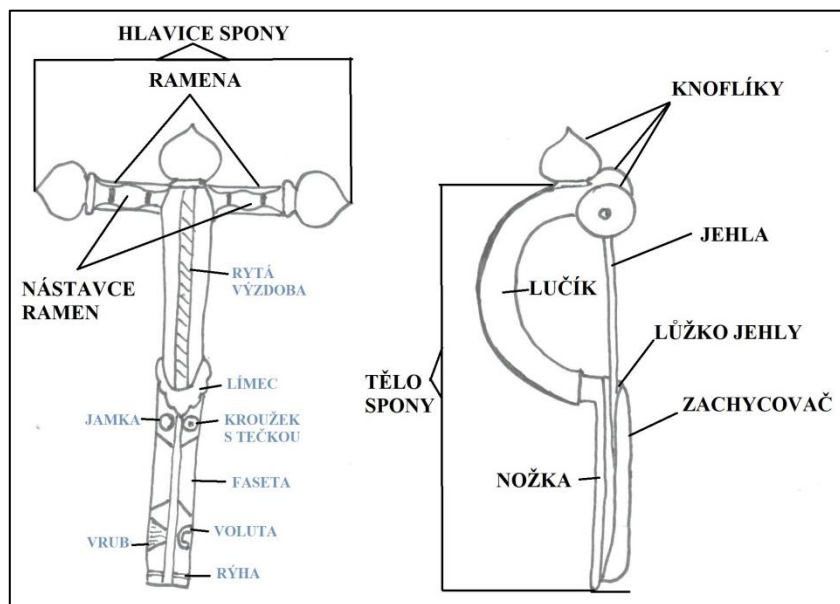
Onlineportal der archäologischen Sammlungen. Dostupné z:

<http://gams.uni-graz.at/context:arch> [cit. 2018-8-7].

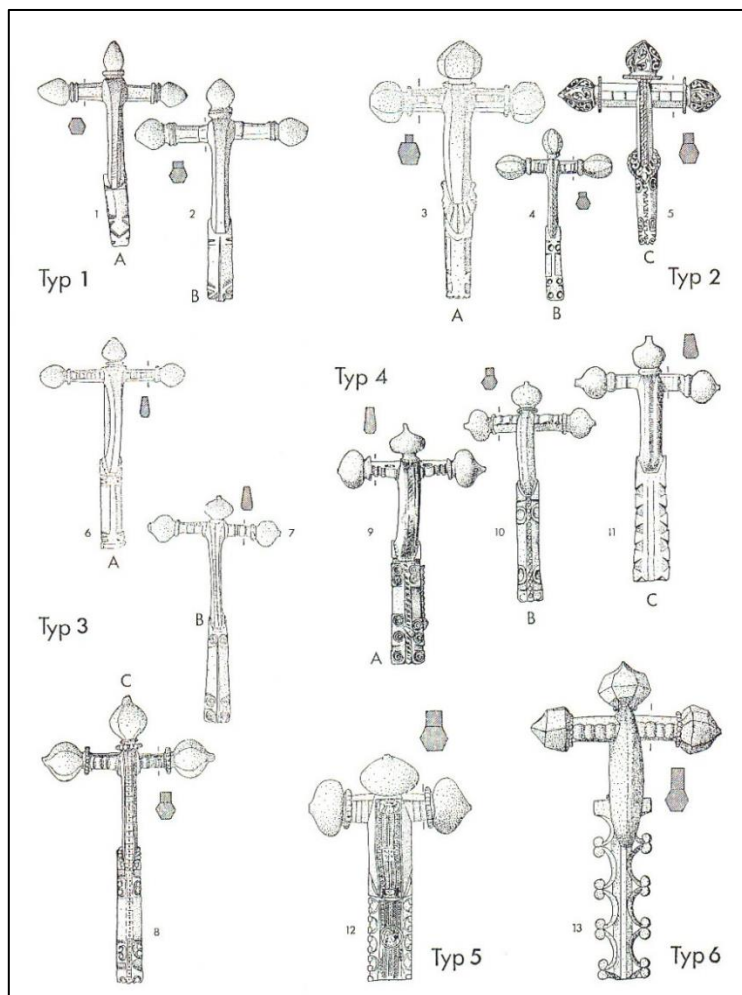
Digital Atlas of the Roman Empire. Dostupné z:

<http://dare.ht.lu.se/places/16.html> [cit. 2018-9-15].

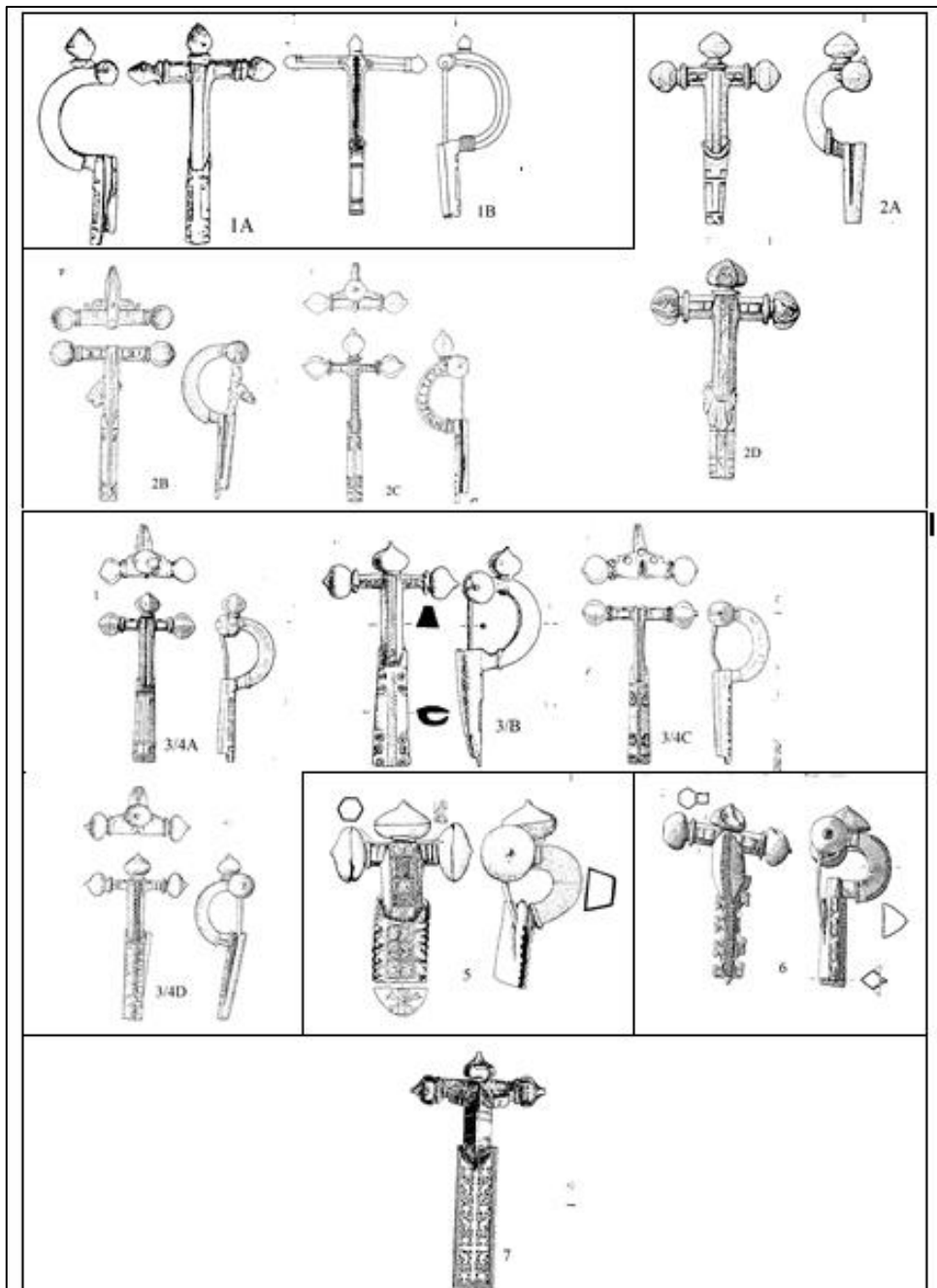
12 PŘÍLOHA

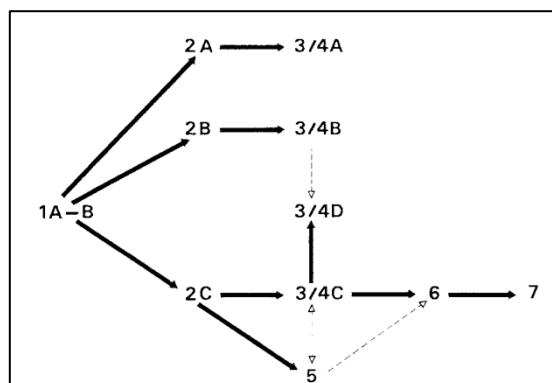
Obr. 1: Terminologický popis spon s cibulovitými knoflíky.

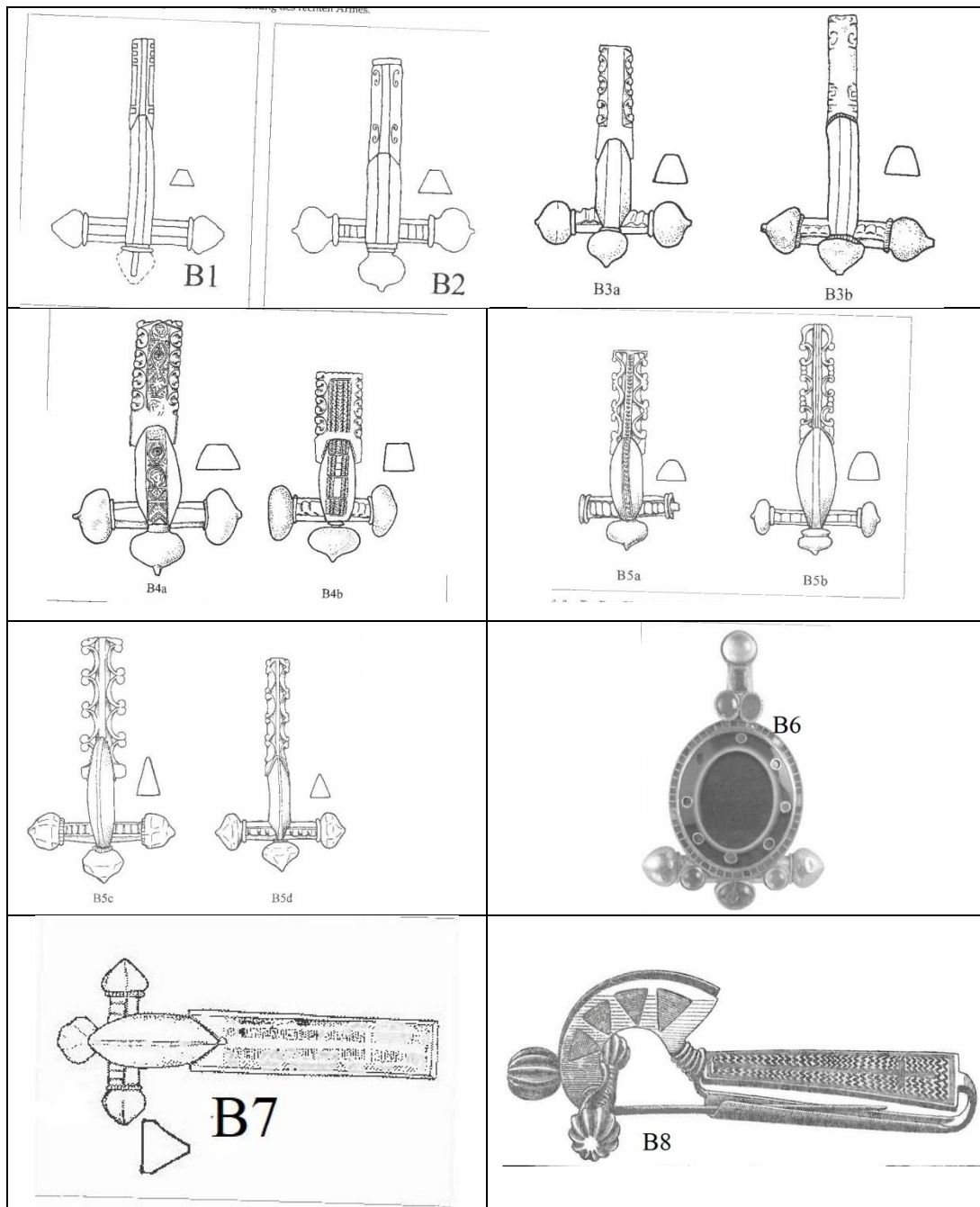
Obr. 2: Typologie E. Kellera (podle Keller 1971).

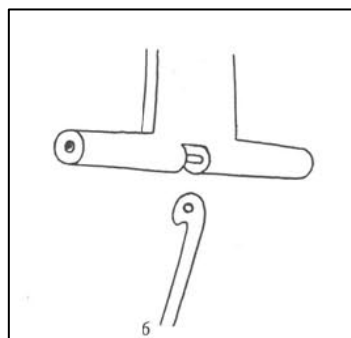
Obr. 3: Typologie P. M. Pröttla (podle Pröttel 1991).

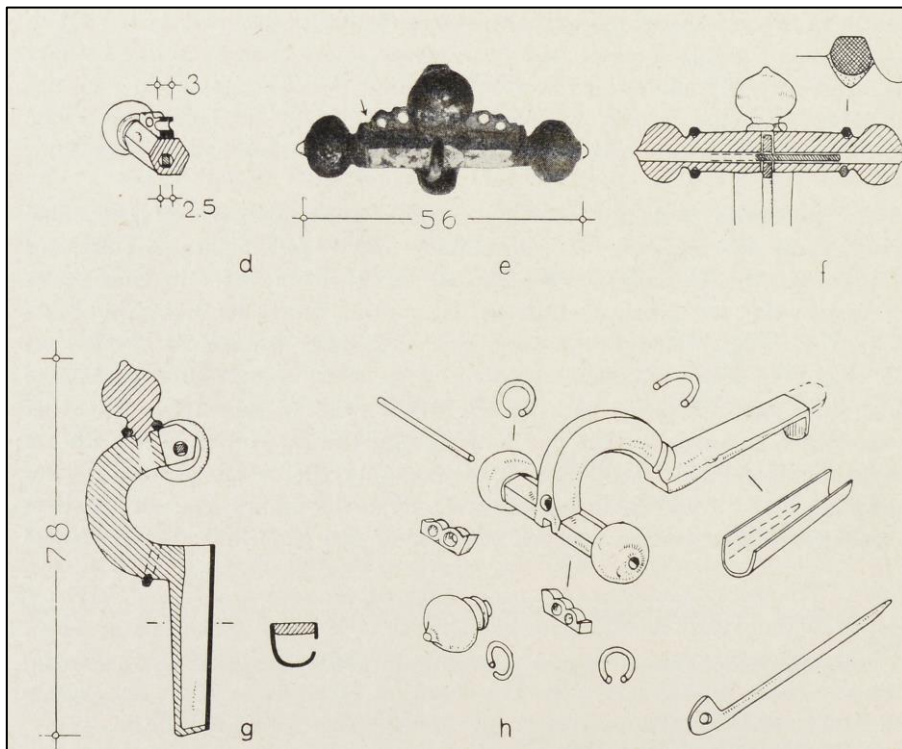
Obr. 4: Vývoj spon s cibulovitými knoflíky (podle Pröttel 1991).

Obr. 5: Typologie plechových spon (podle Tóth 2015).

Obr. 6: Pantový závěs (podle Riha 1979).

Obr. 7: Výroba spony s cibulovitými knoflíky (podle Drescher 1959).

Obr. 8: Diptych - Magister militum Flavius Stilicho; vlevo Eucherius s matkou (podle Tybulewicz 2014).

Obr. 9: Diptych konzula Areobinda
(podle Tybulewicz 2014).

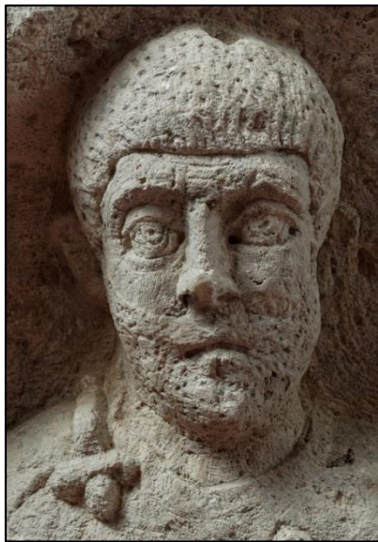
Obr. 10: Mozaika v bazilice San Vitale v Ravenně (podle Tybulewicz 2014).

Obr. 11: Náhrobní kámen z lokality Šipovo (podle Lozić 2018).

Obr. 12: Náhrobní kámen z lokality Zenica (podle Lozić 2018).

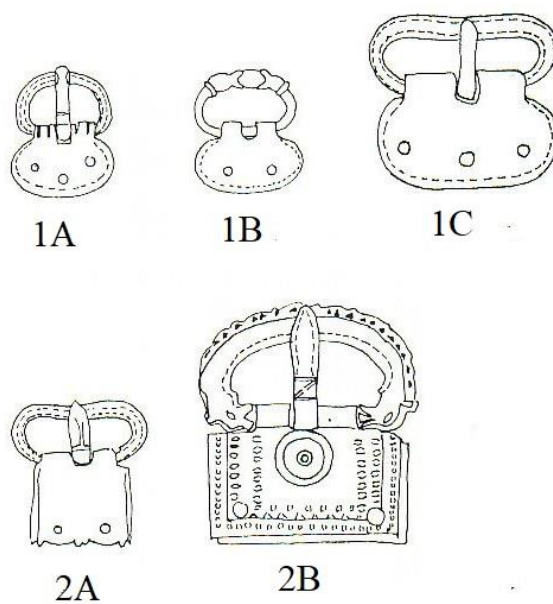
Obr. 13: Portrét muže na akroteriu, Aquileia (podle Die Bilddatenbank Ubi Erat Lupa 2018).

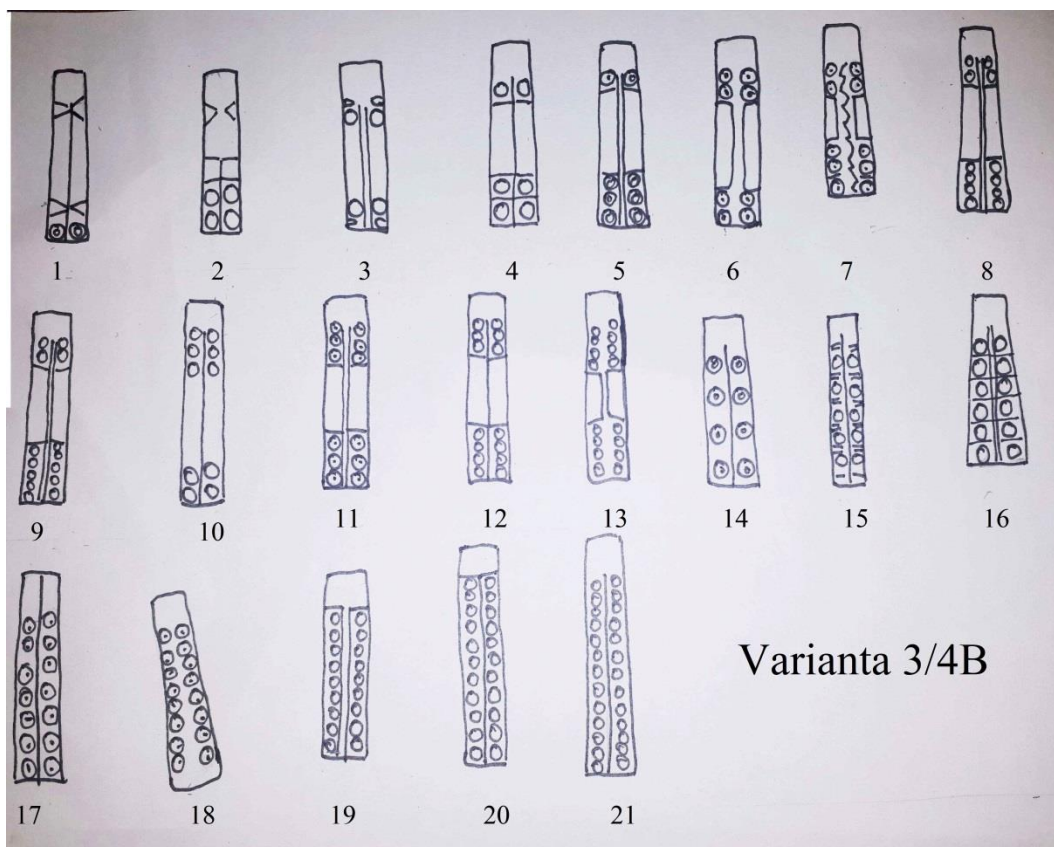
Obr. 14: Profectio na Konstantinově oblouku v Římě (podle Klečková 2010).

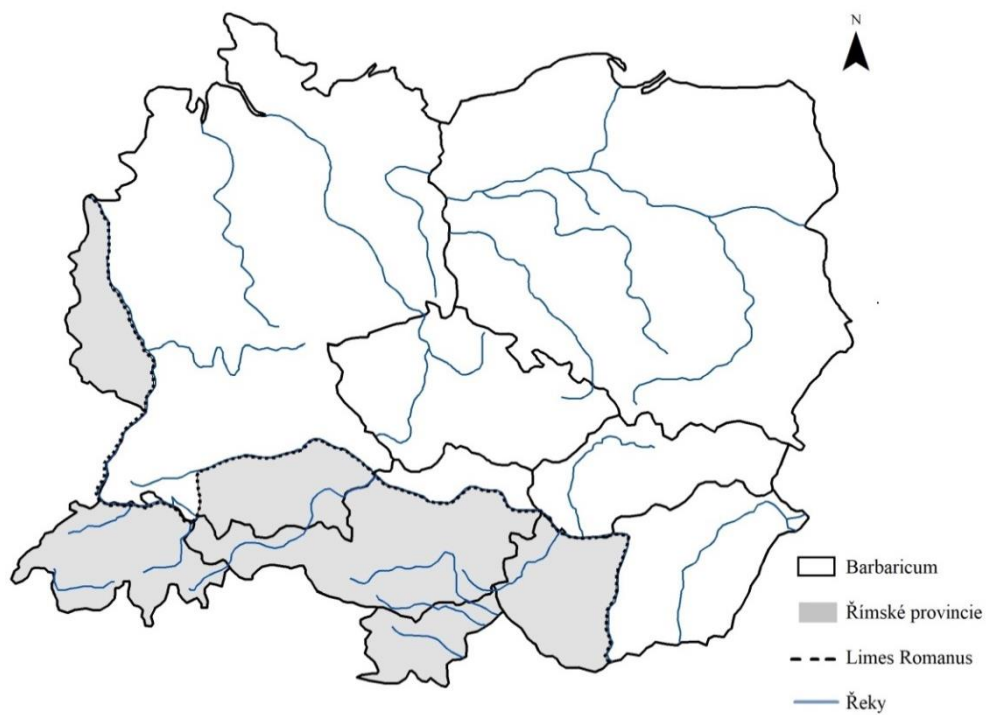
Obr. 15: Profectio na Konstantinově oblouku v Římě (podle Klečková 2010).

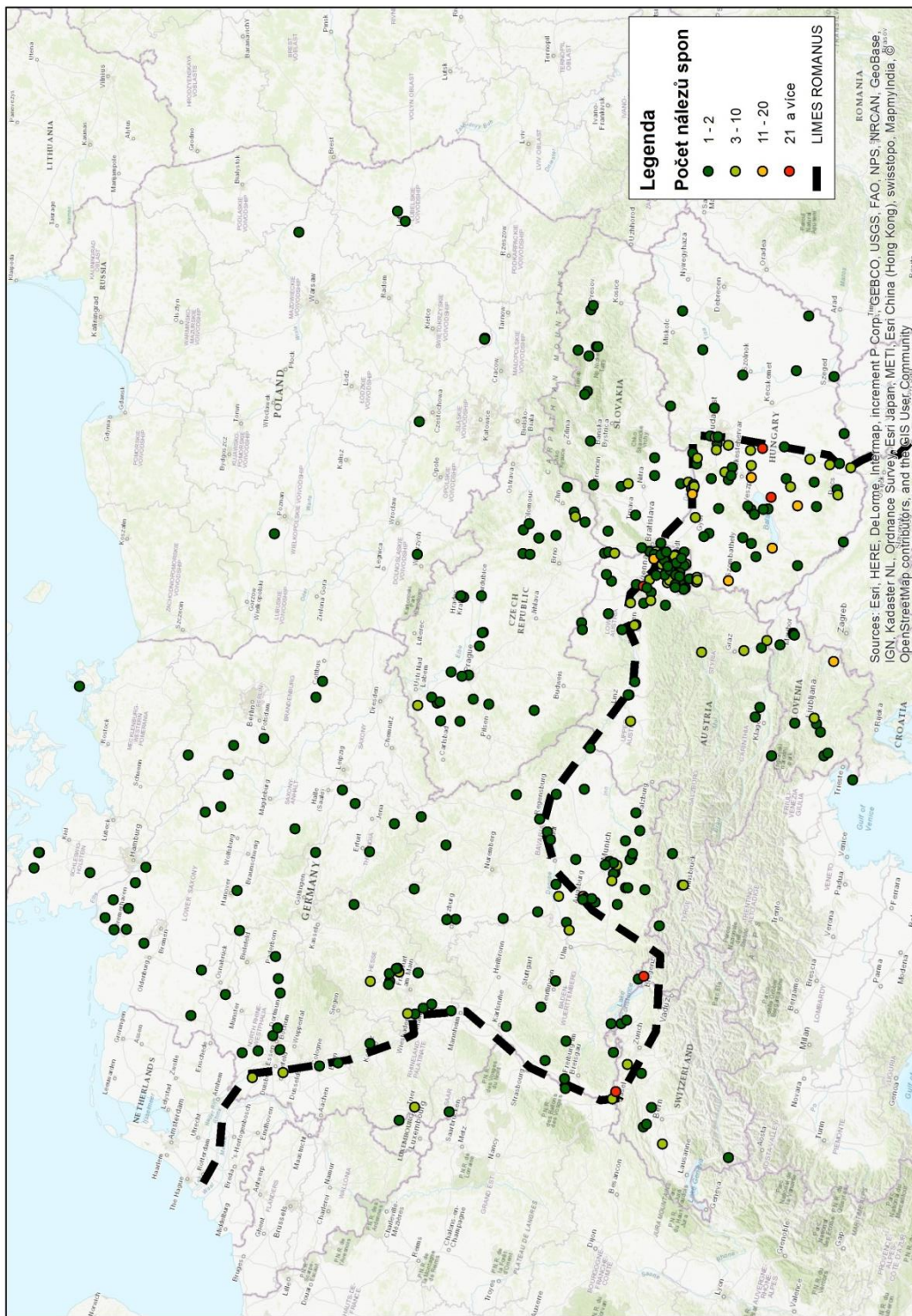
Obr. 16: Typy přezek (podle Keller1971).

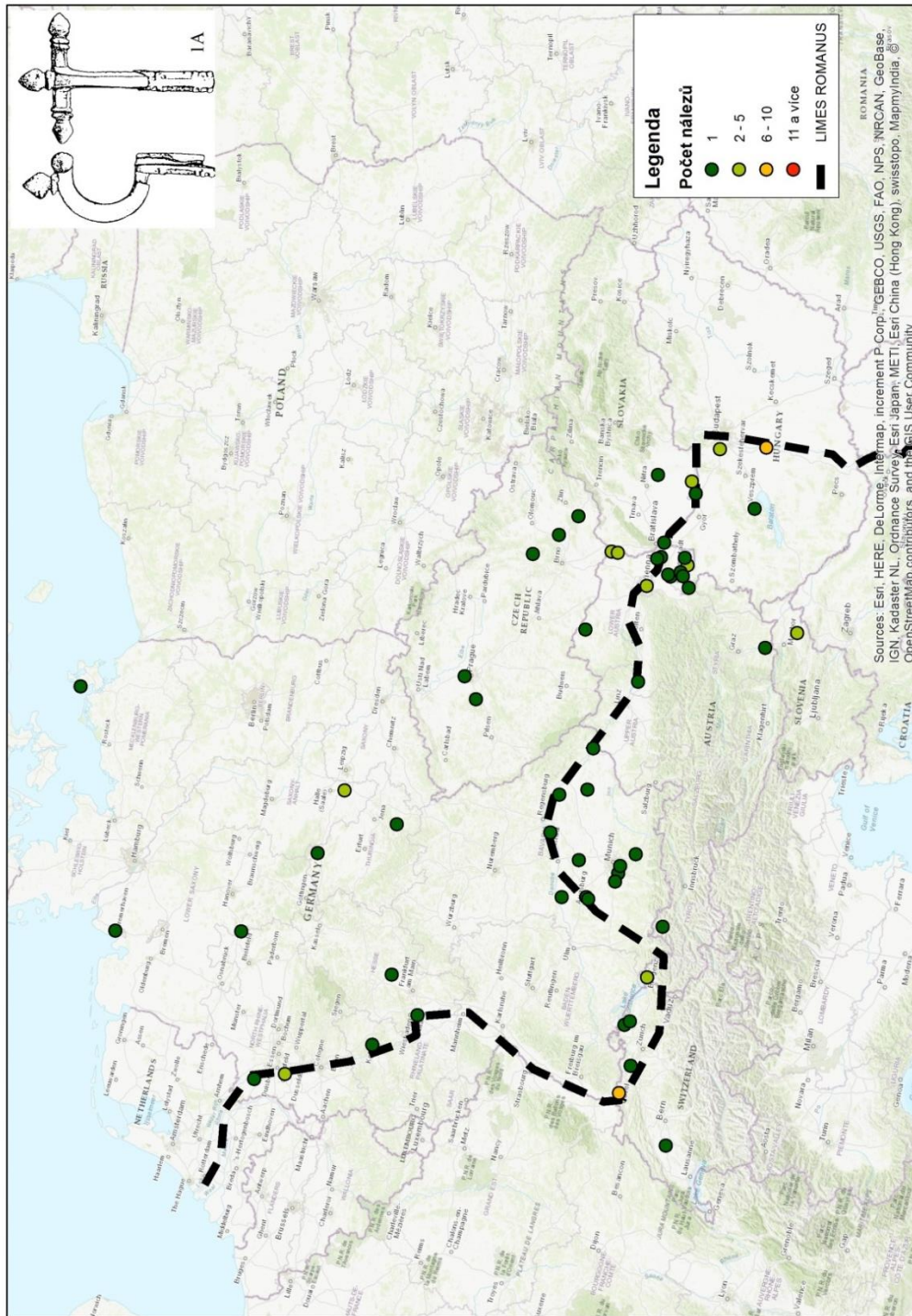
Obr. 17: Typologie varianty Pröttel 3/4B.

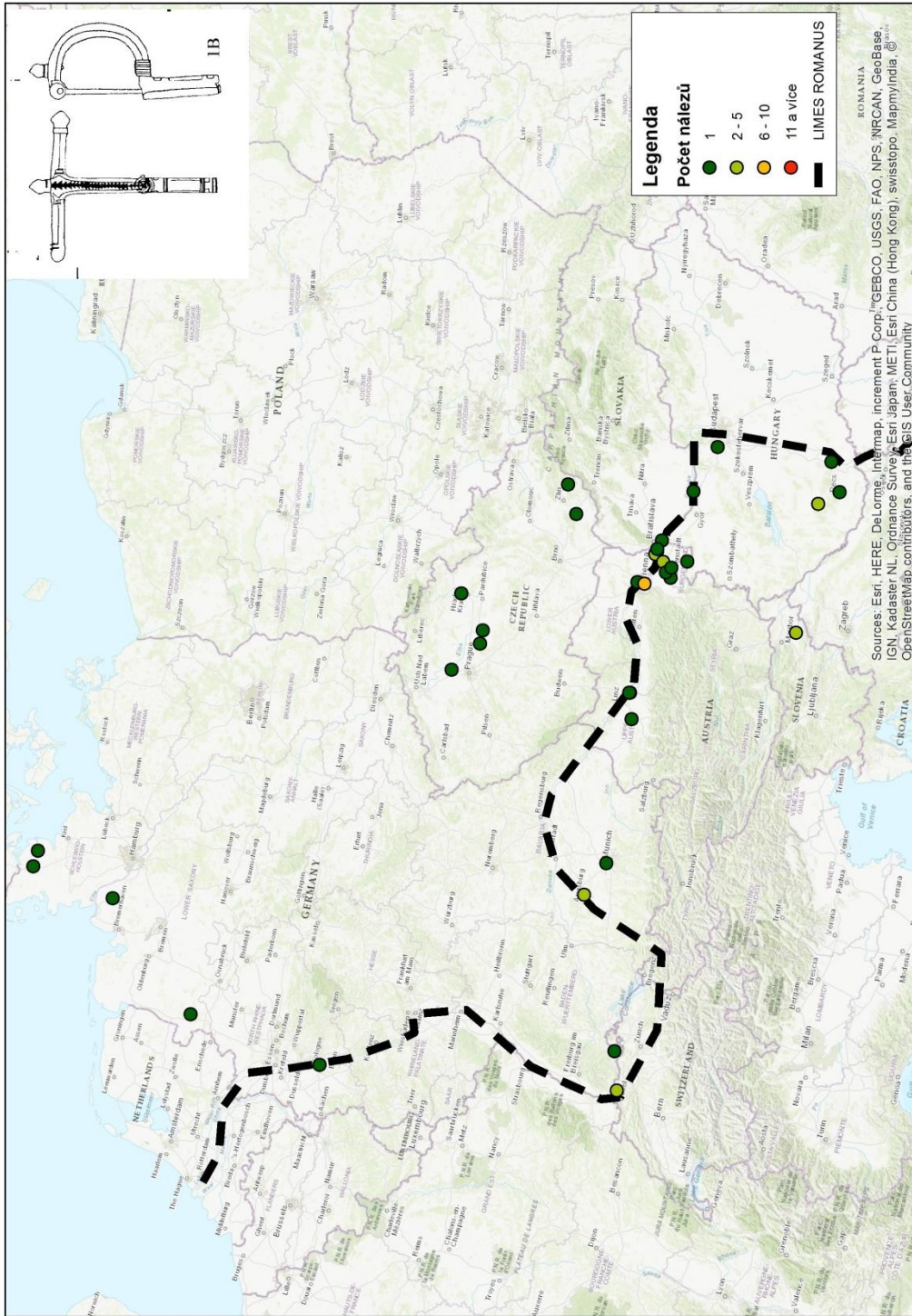
Mapa 1: Rozdělení střední Evropy v době římské.

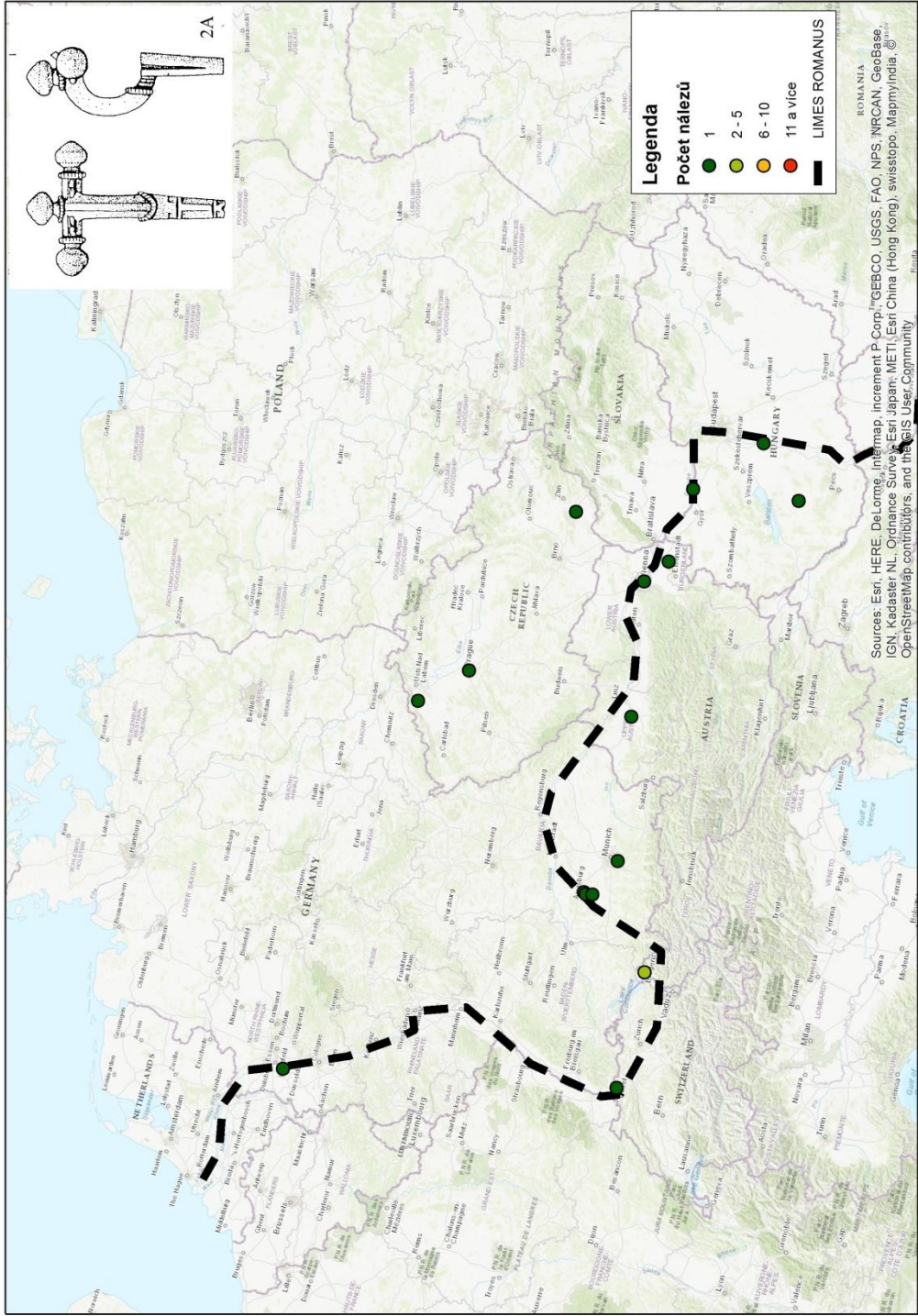
Mapa 2: Rozšíření spon s cibulovitými knoflíky ve střední Evropě.

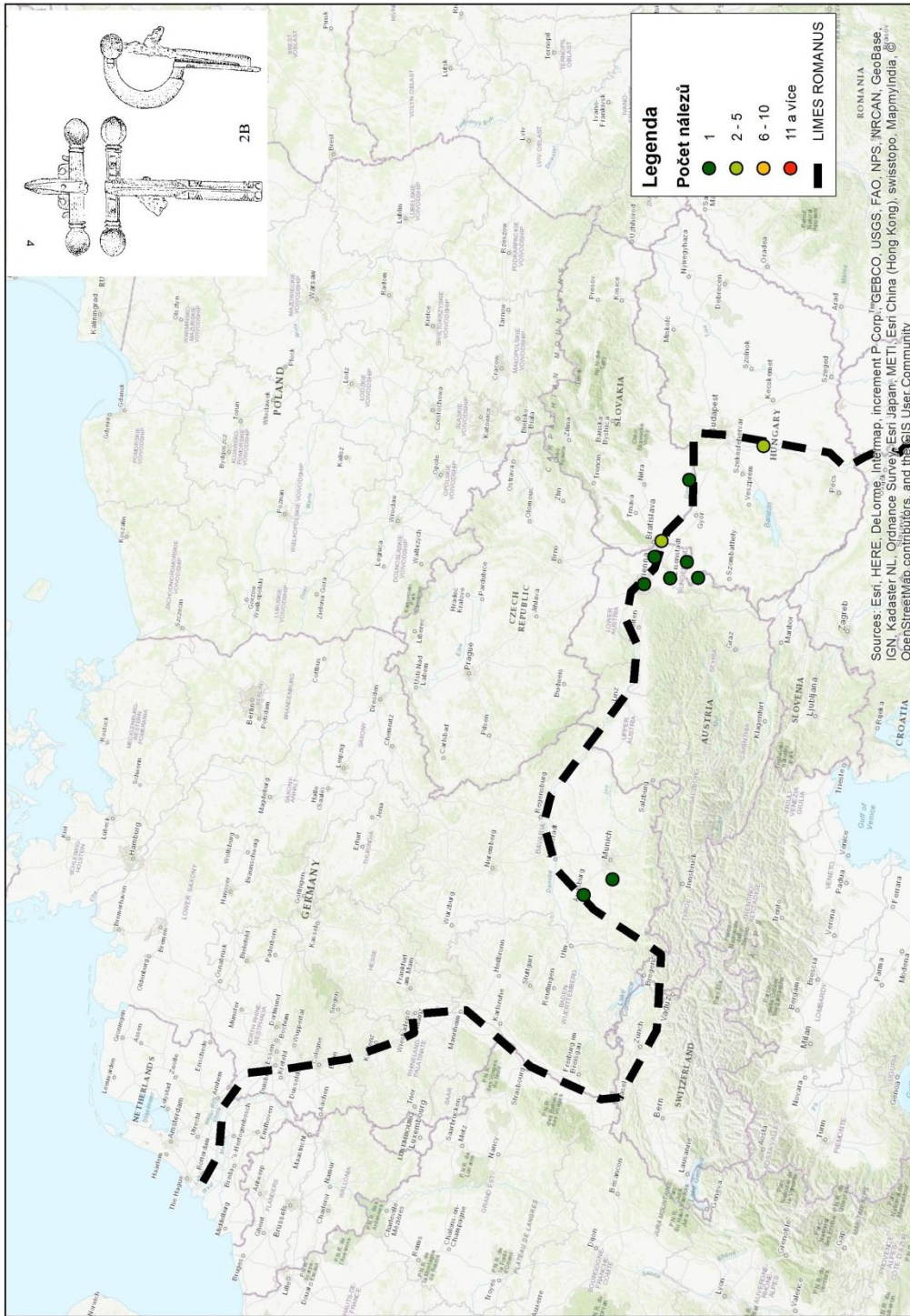
Mapa 3: Rozšíření spon varianty Pröttel 1A ve střední Evropě.

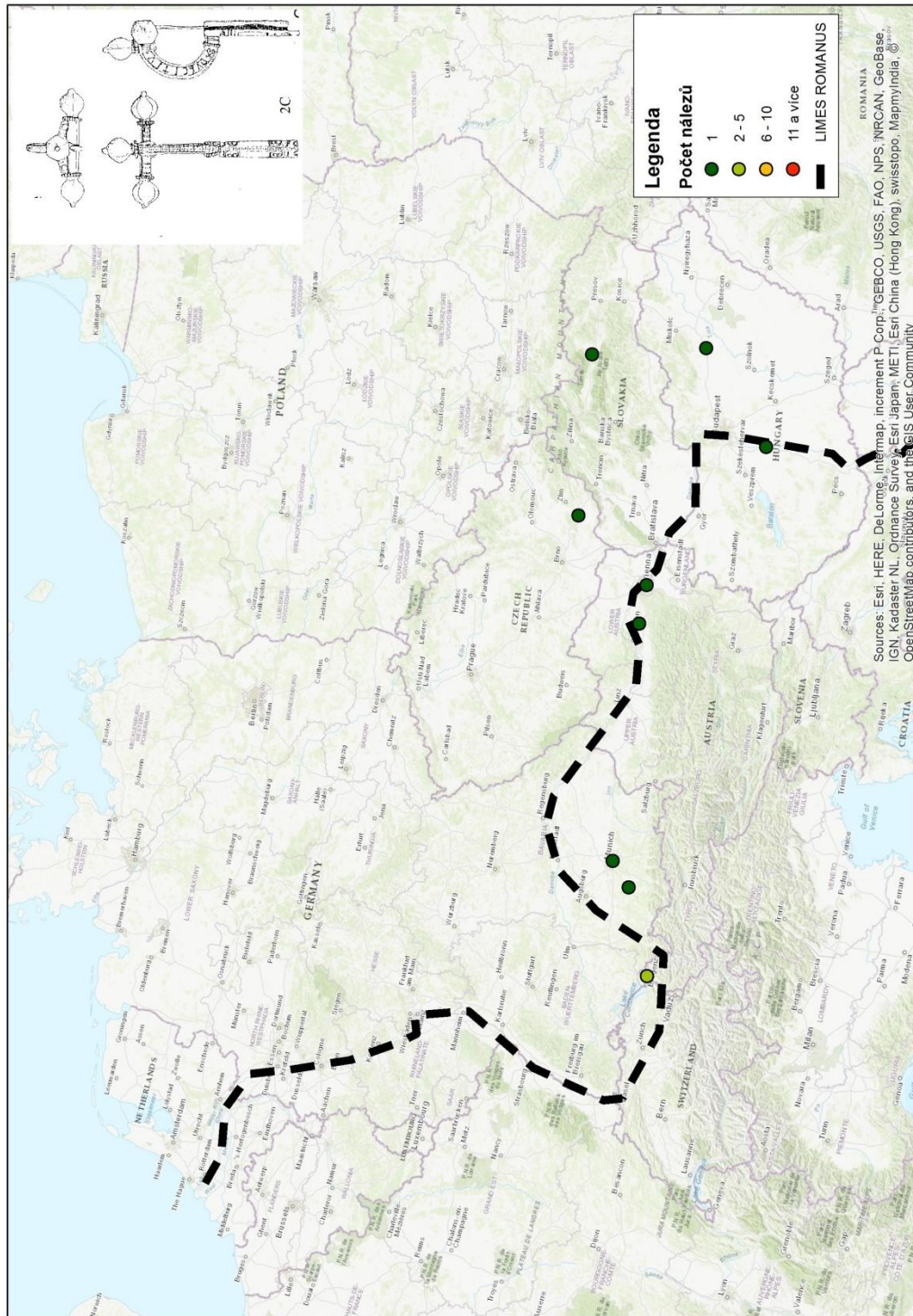
Mapa 4: Rozšíření spon varianty Pröttel IB ve střední Evropě.

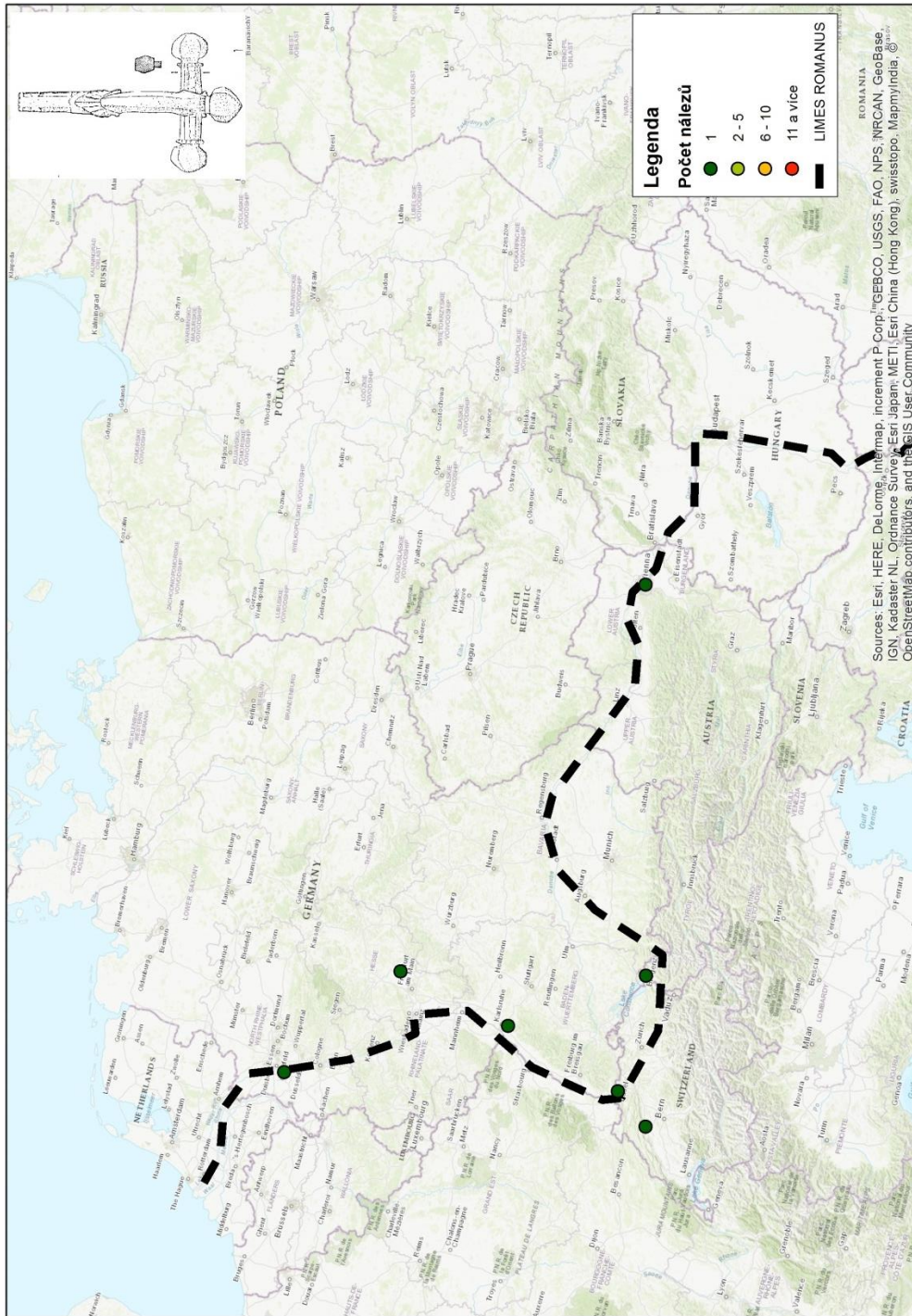
Mapa 5: Rozšíření spon varianty Prätel 2A ve střední Evropě.

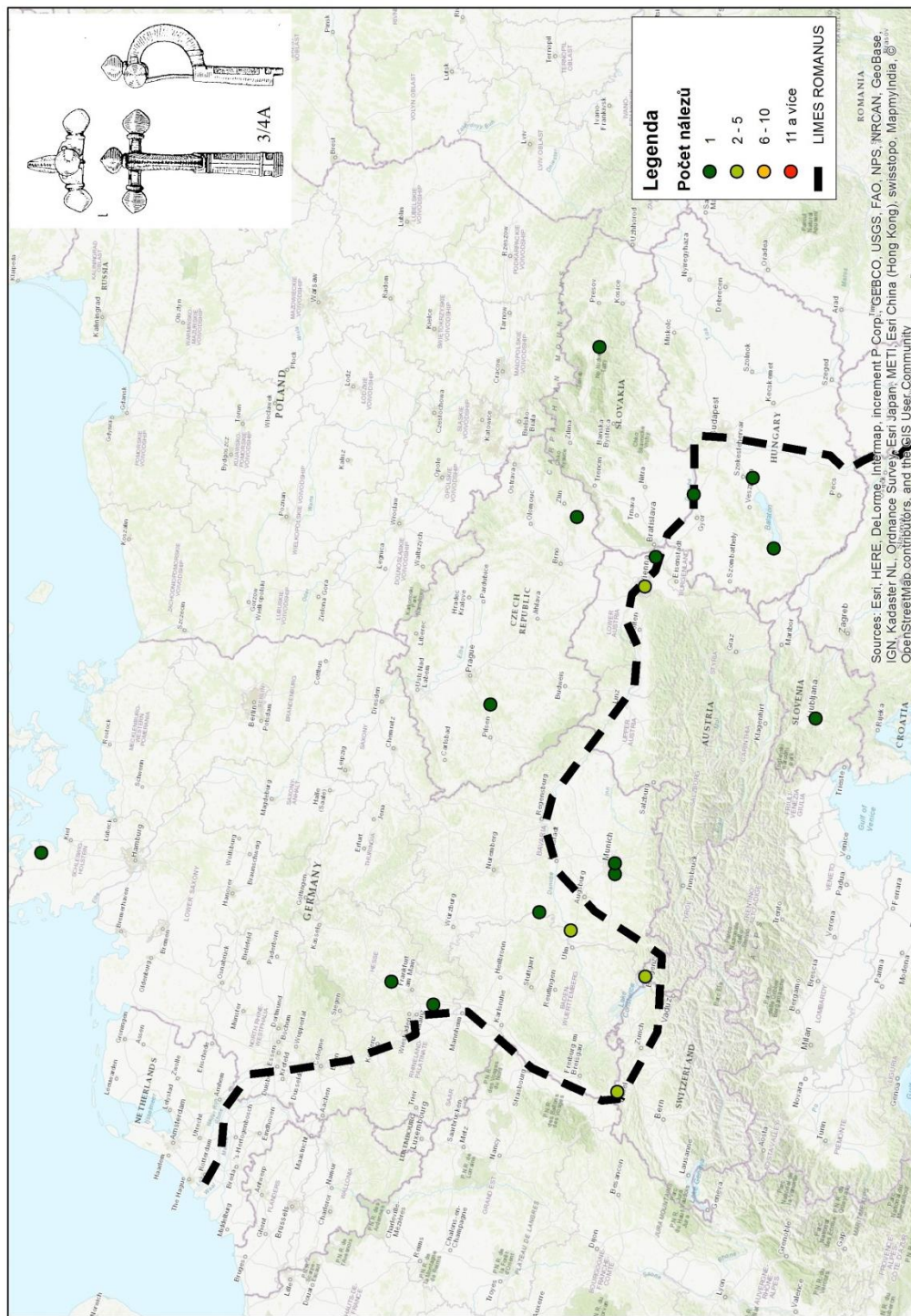
Mapa 6: Rozšíření spon varianty Pröttel 2B ve střední Evropě.

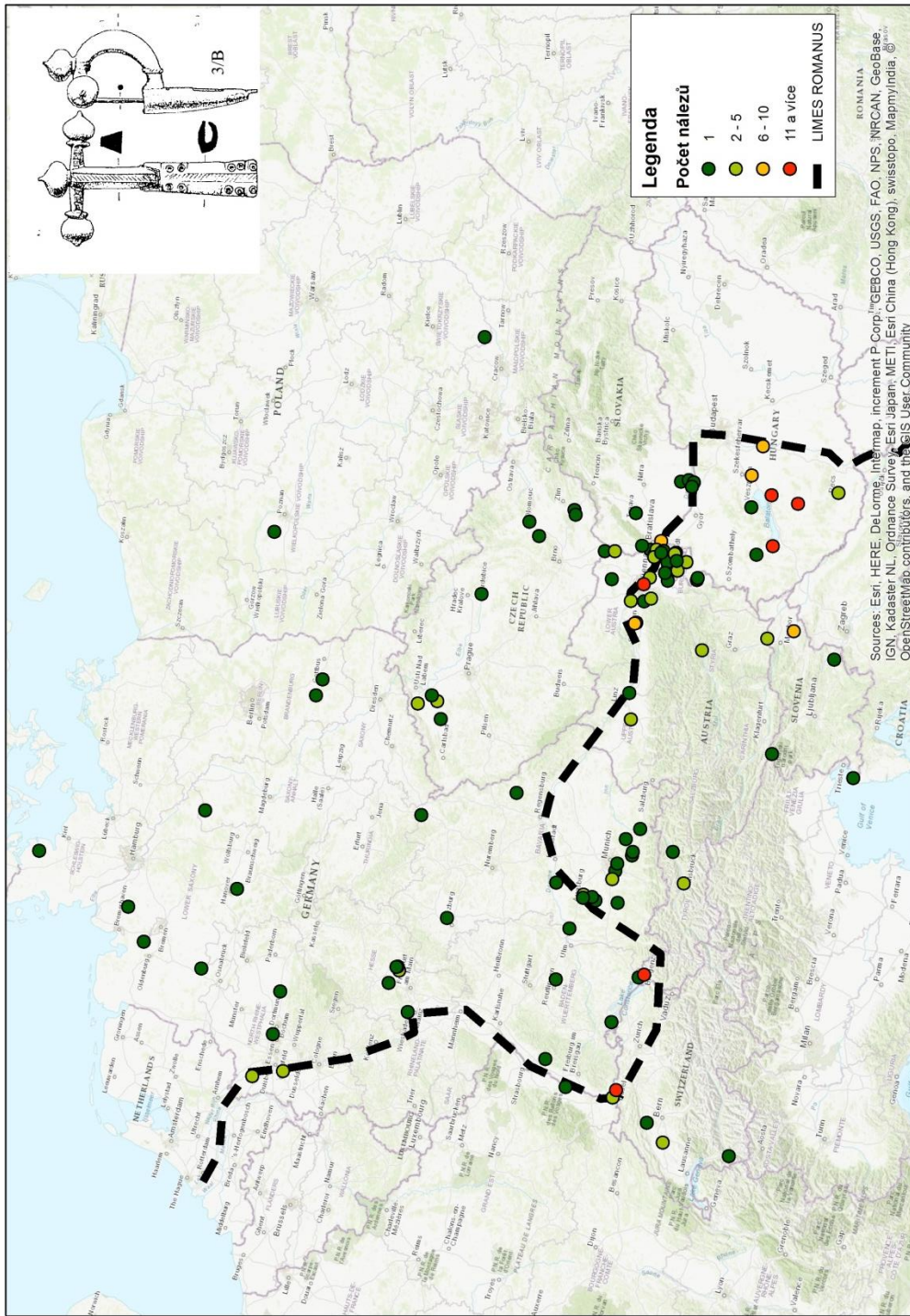
Mapa 7: Rozšíření spon varianty Prötzel 2C ve střední Evropě.

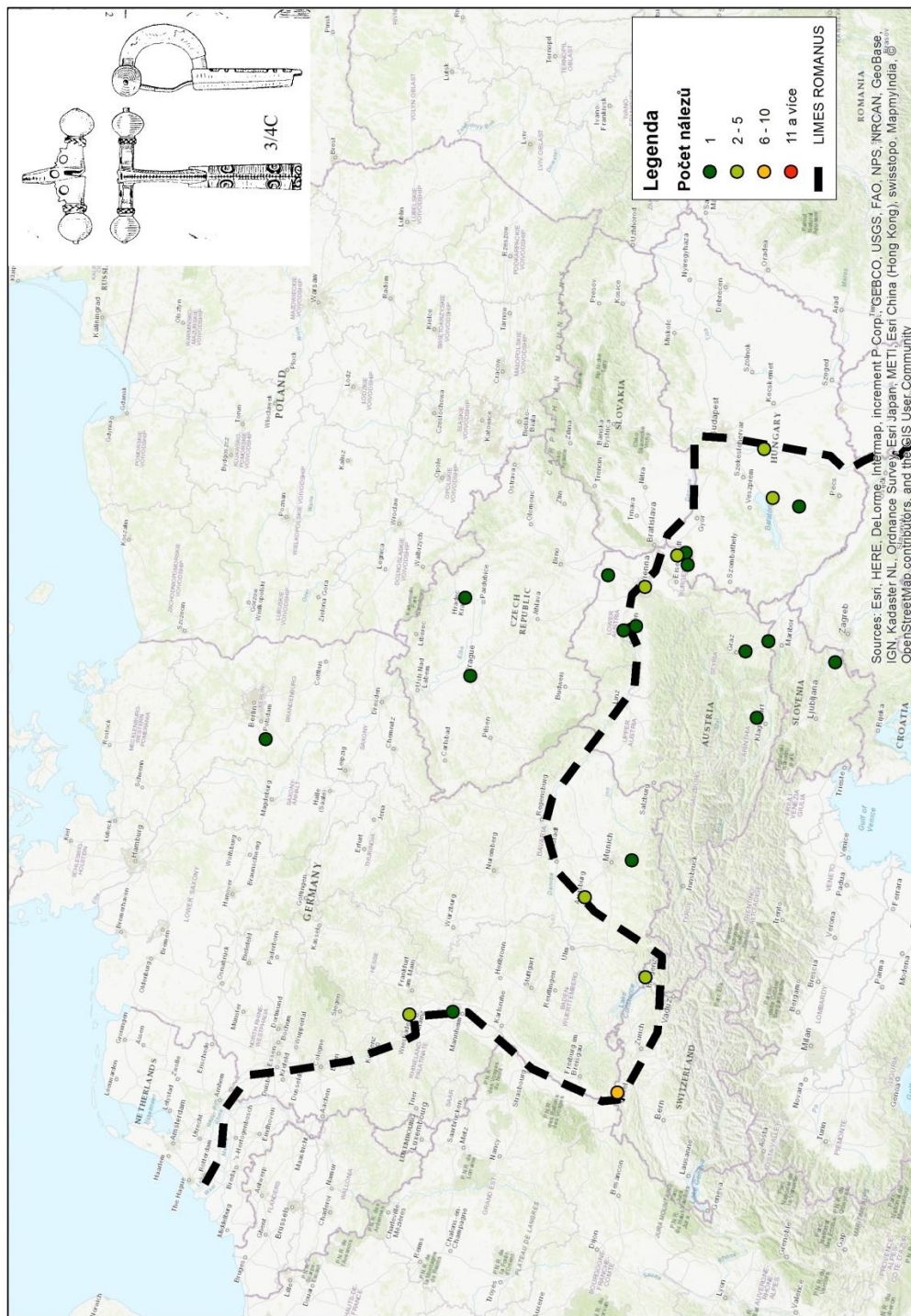
Mapa 8: Rozšíření spon varianty Pröttel 2D ve střední Evropě.

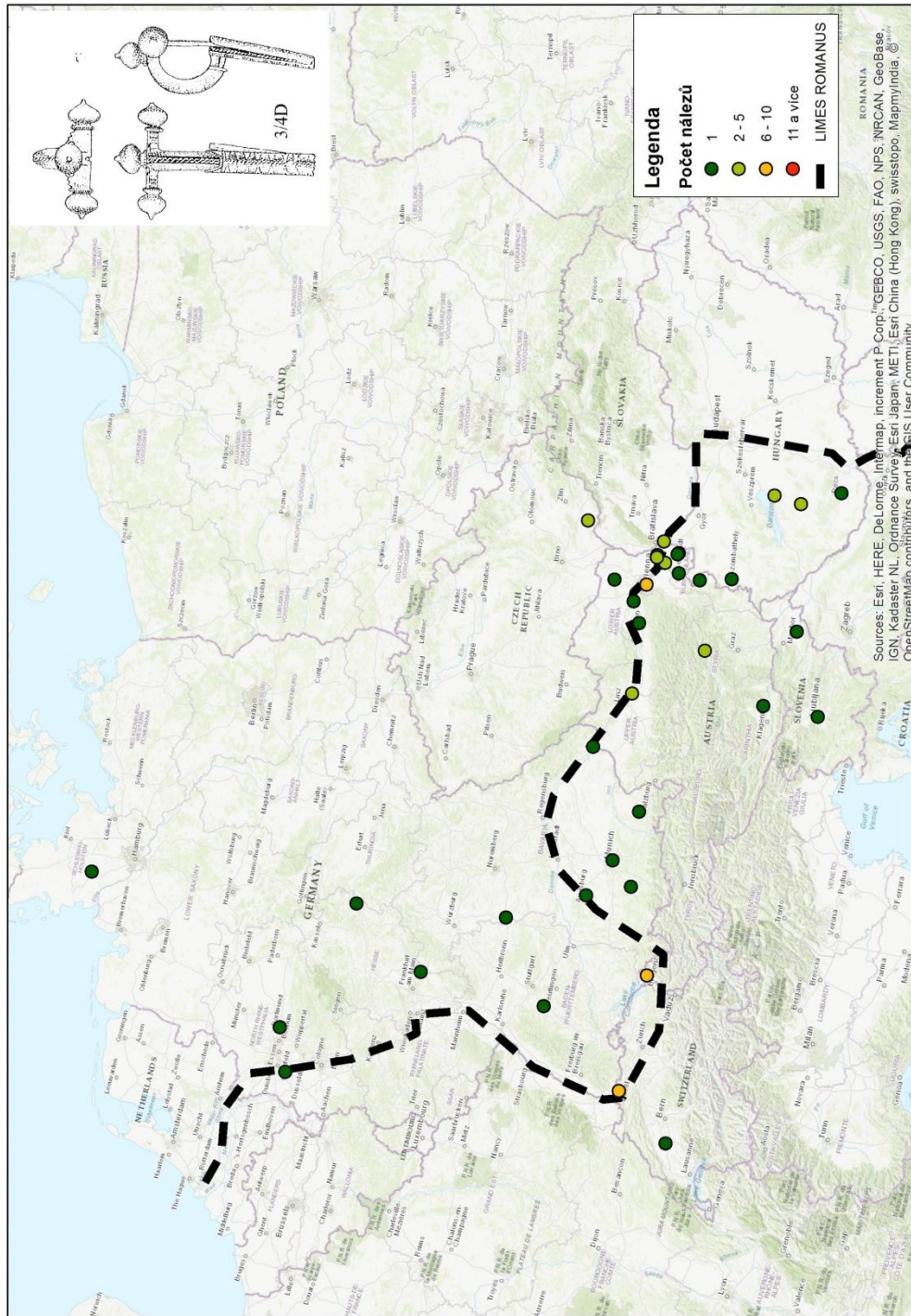
Mapa 9: Rozšíření spon varianty Pröttel 3/4A ve střední Evropě.

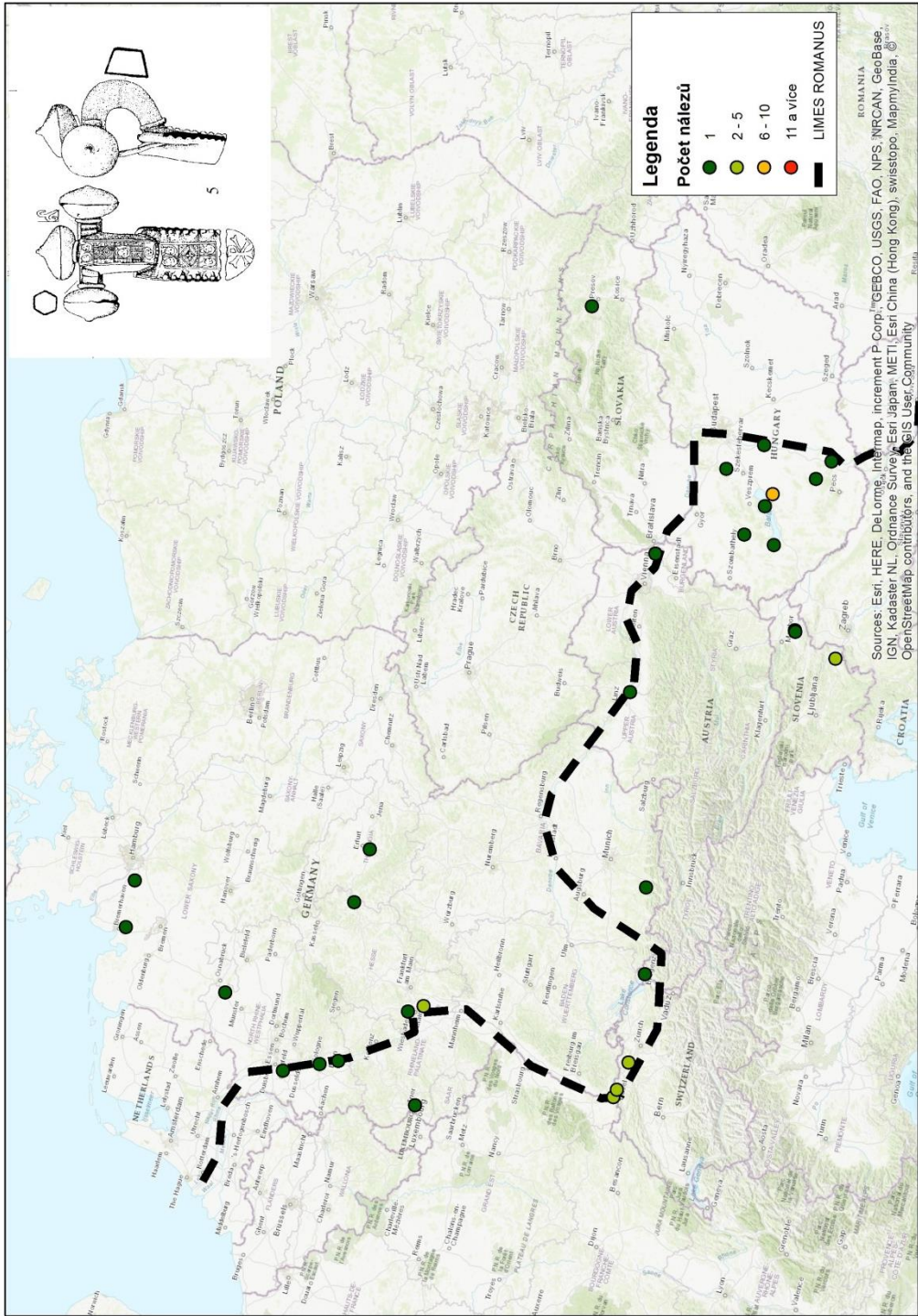
Mapa 10: Rozšíření spon varianty Pröttel 3/4B ve střední Evropě.

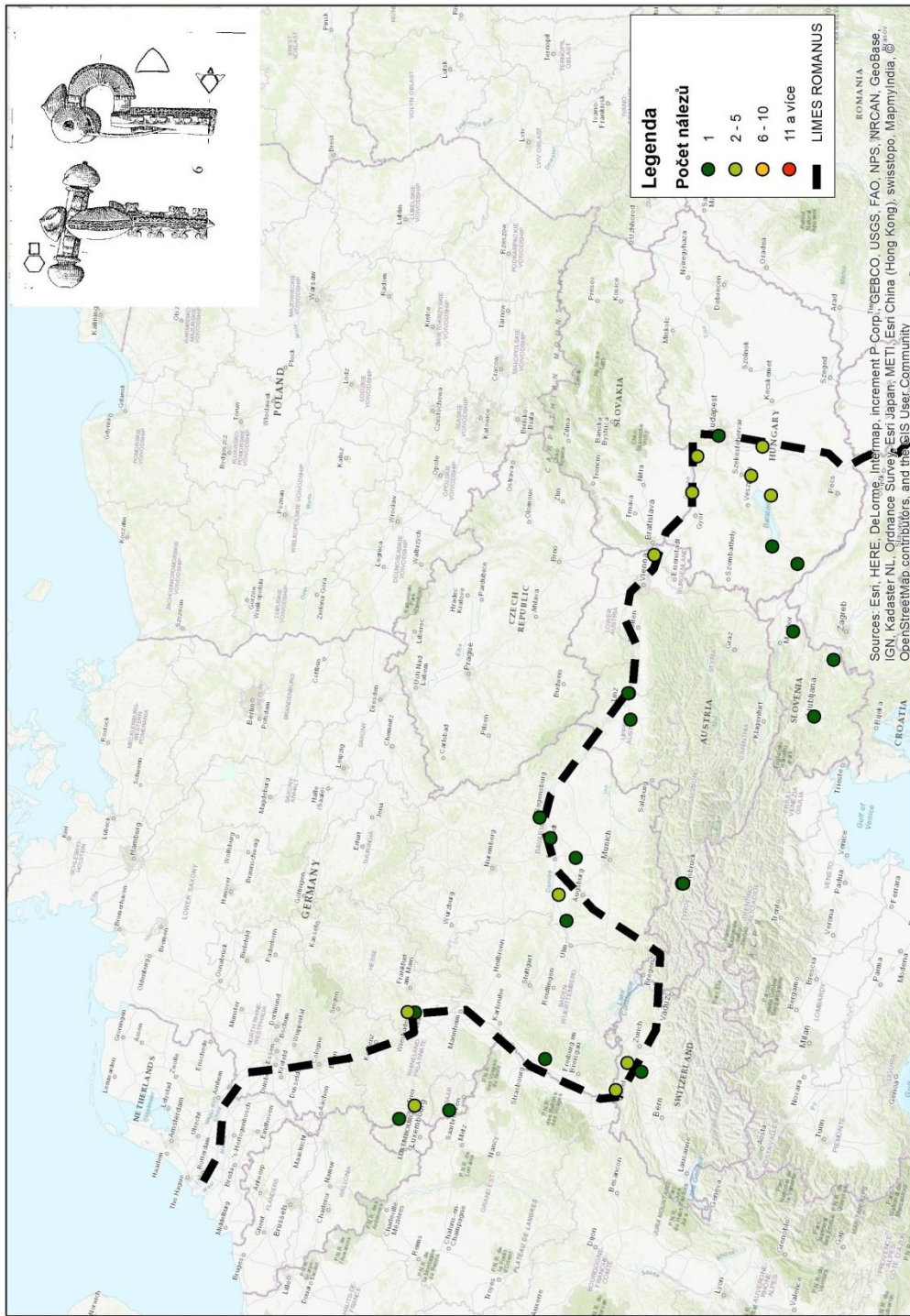
Mapa 11: Rozšíření spon varianty Pröttel 3/4C ve střední Evropě.

Mapa 12: Rozšíření spon varianty Prottel 3/4D ve střední Evropě.

Mapa 13: Rozšíření spon typu Pröttel 5 ve střední Evropě.

Mapa 14: Rozšíření spon typu Pröttel 6 ve střední Evropě.

13 KATALOG

Naleziště (okres, antický název lokality)													
Kat. č.	NK	TS	TP	P	POL	TYP	DAT	MAT	D	Š	Z	S	LIT

Kat. č. – katalogové číslo, NK – nálezový kontext (SN – sídlištní nález, HRN – hrobový nález, HN – hromadný nález, ON – ojedinělý nález), TS – typ sídliště (C – civilní, V – vojenské), TP – typ pohřbu (ŽR – žárový rítus, KS – kostrový rítus), P – pohlaví (M – muž, Ž – žena, D – dítě), POL – poloha nálezu v hrobě (PR – pravé rameno, LR – levé rameno, P – pánev, N – nohy, H – hlava, HR – hrudník), TYP – typologické zařazení spony, DAT – datace spony, MAT – materiál (Br - bronz, Au – zlato, Ag – stříbro, Cu – měď, Fe – železo, Br-Au – pozlacený bronz, Br-Ag – postříbřený bronz), D – délka v mm, Š – šířka v mm, Z – zachycovač (P – vpravo, L – vlevo), S – stav dochování spony, LIT - literatura

ČESKÁ REPUBLIKA

Kat. č.	NK	TS	TP	P	POL	TYP	DAT	MAT	D	Š	Z	S	LIT
Bílovice (okr. Uherské Hradiště)													
1	ON					Pröttel 1B		Br	68	54	P	3	Peškař 1972, 7, Taf. 47:2
Dolany (okr. Kolín)													
2	ON							Br					Preidel 1930, 76; Sakař 1961, 430; Sakař 1970, 54
Chlumín (okr. Mělník)													
3	ON					Pröttel 1B		Au	36		P	2	Sklenář 1992, 76; Droberjar 2007, 98-99, Abb. 10; Beneš 2013, 710,712, obr. 11-13
Chožov (okr. Louny)													
4	ON					Pröttel 3/4B		Br	99	62		3	Nischer-Falkenhof 1934, 45, obr. 5; Sakař 1961, 430; Sakař 1970, 54
5	ON					Pröttel 3/4B		Br	82				Nischer-Falkenhof 1934, 45, obr. 5; Sakař 1961, 430; Sakař 1970, 54
Jevíčko (okr. Svitavy)													
6	SN	V				Pröttel 3/4	2.pol.4.stol	Br					1 Droberjar - Jarůšková 2017, 67
Koloděje (okr. Pardubice)													
7	ON					Pröttel 3/4B		Br-Au	89	75		2	Svoboda 1948, 167-168, tab. XXI:7; Sakař 1961, 430; Sakař 1970, 30.
Kouřim (okr. Kolín)													
8	ON					Pröttel 1B		Br	77	60		2	Preidel 1930, 76; Sakař 1961, 430, obr. 2:4; Sakař 1970, 55
Lahošt (okr. Teplice)													
9	HN					Pröttel 3/4B		Br			P	2	Preidel 1930, 76, Abb. 85; Sakař 1961, 430; Sakař 1970, 54
10	HN					Pröttel 2A		Br			P	2	Preidel 1930, 76, Abb. 85; Sakař 1961, 430; Sakař 1970, 54
11	HN					Pröttel 3/4B		Br			P	2	Sakař 1961, 430
12	HN							Br					Sakař 1961, 430
13	HN							Br					Sakař 1961, 430
14	HN							Br					Sakař 1961, 430
15	HN							Br					Sakař 1961, 430
16	HN							Br					Sakař 1961, 430
17	HN							Br					Sakař 1961, 430
Medlovice (okr. Vyškov)													
18	SN					Pröttel 1A		Br		51		1	Čizmář - Čizmářová - Kejzlar 2011, 88, obr. 3:3
Mistřice (okr. Uherské Hradiště)													
19	ON					Pröttel 3/4B		Br	82	46	P	2	Peškař 1972, 39, Taf. 51:4
Náklo (okr. Olomouc)													
20	HRN					Pröttel 3/4		Br				1	Homík 2017, 253-254, obr. 4

Nebovídy (okr. Kolín)													
21	HRN		ŽR			Pröttel 1B		Br		47	1	Preidel 1930, 76; Beneš - Horník - Kašpárek 2011, 109, obr. 5:8	
Neznámé naleziště													
22	ON					Pröttel 1A		Br	55	52	P	3	Svoboda 1948, 167, obr. 3, tab. XXI:4
Olomouc - Řepčín (okr. Olomouc)													
23	SN					Pröttel 3/4B		Br	70		P	2	Loskotová 2009, 329-331, obr. 9
Počedělice (okr. Louny)													
24	ON					Pröttel 3/4		Br				0	Nischer-Falkenhof 1934, 45; Sakař 1961, 430; Sakař 1970, 55
Podsedice (okr. Litoměřice (okr.))													
25	ON					Pröttel 3/4		Br	73	55		2	Sakař 1961, 430, obr. 2:2; Sakař 1970, 37
26	ON					Pröttel 3/4B		Br	79	47		2	Sakař 1961, 430-431, obr. 2:3; Sakař 1970, 37
Praha - Dejvice (okr. Praha)													
27	ON					Pröttel 2A		Br				2	Sakař 1961, 431, obr. 2:6
Praha-Šárka (okr. Praha)													
28	ON					Pröttel 3/4C		Br-Au			P	2	Sakař 1961, 431; Sakař 1970, 38
Předměřice nad Labem (okr. Hradec Králové)													
29	ON					Pröttel 3/4C		Br			P	1	Sakař 1961, 431; Sakař 1970, 56
Přeštovice (okr. Strakonice)													
30	SN					Pröttel 3/4		Br				1	Droberjar - John - Zavřel 2017, 204, obr. 8:10.
Pšovky (okr. Rakovník)													
31	HRN		ŽR			Pröttel 3/4		Br				1	Droberjar 2015, 708, obr. 2:3
32	HRN		ŽR			Pröttel 3/4		Br				1	Droberjar 2015, 708, obr. 2:4
Rejkovice Plešivec (okr. Příbram)													
33	ON					Pröttel 3/4A		Br			P	3	Nikolajevová 2015, 31, obr.14
Roztoky (okr. Praha-západ)													
34	ON					Pröttel 1A		Br			L	2	Svoboda 1948, 167, obr. 31:2, tab. XXI:6; Sakař 1961, 431; Sakař 1970, 40
Stradonice (okr. Beroun)													
35	ON					Pröttel 3/4		Br		50		1	Pič 1903, tab. XXII:25; Preidel 1930, 76; Sakař 1961, 431, obr. 2:5; Břeň 1964, 255, tab. 18:685
36	ON					Pröttel 1A		Br	80	62	P	2	Pič 1903, tab. XXII:25; Břeň 1964, 254, tab. 18:682
Šebetov (okr. Blansko)													
37	SN					Pröttel 1A		Br				1	Čizmár- Čizmárová - Kejzlar - Kolníková 2009, 140, obr. 3:13
Trotina (okr. Hradec Králové)													
38	ON					Pröttel 1B		Br			P	2	Jílek - Horník 2016, obr. 2:1, 3:1
Uherské Hradiště (okr. Uherské Hradiště)													
39	HN	C				Pröttel 1B		Br	65		P	2	Peškař 1972, 48, Taf. 47:4
40	HN	C				Pröttel 1A		Br	69		P	2	Peškař 1972, 48, Taf. 47:5
41	HN	C				Pröttel 2C		Br			P	2	Peškař 1972, 48, Taf. 48:1
42	HN	C				Pröttel 2A		Br			P	2	Peškař 1972, 48, Taf. 48:2
43	HN	C				Pröttel 3/4A		Br	82		P	2	Peškař 1972, 48-49, Taf. 49:1
44	HN	C				Pröttel 3/4B		Br		59	P	2	Peškař 1972, 49, Taf. 52:3
Veselí nad Moravou (okr. Hodonín)													
45	HN					Pröttel 3/4D		Br		44	P	2	Peškař 1972, 53, Taf. 50:2
46	HN					Pröttel 3/4D		Br	66	40	P	2	Peškař 1972, 53, Taf. 50:3
Žatec (okr. Louny)													
47	ON					Pröttel 3/4B		Br	86	53		3	Preidel 1930 I, 76; Sakař 1961, 431, obr. 2:1, Sakař 1970, 53
Plumlov (okr. Prostějov)													
48	ON					Pröttel 3/4B		Br	71		P	2	Fojtík - Jílek 2018, 210-211, obr. 10

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

Kat. č.	NK	TS	TP	P	POL	TYP	DAT	MAT	D	Š	Z	S	LIT
Bojná (okr. Topoľčany)													
49	SN							Br				1	Quast 2015, 316
Čifer-Páe (okr. Tmava)													
50	SN	V				Pröttel 3/4B		Br					Quast 2015, 316

Devín (okr. Bratislava)												
51	SN					Pröttel 1				72		Lamiová-Schmiedlová 1961, 55
52	SN					Pröttel 2						2 Plachá - Hulínek 2000, 143, obr. 94:2.
Devínské Karpaty (okr. Bratislava)												
53						Pröttel 3/4B	330-400	Br	80	48	P	2 Bazovský 2011, 436 Abb. 4.12
Dojč (okr. Senica)												
54	SN							Br				Quast 2015, 317
Hurbanovo (okr. Komárno)												
55	SN					Pröttel 3/4B		Br			P	1 Lamiová-Schmiedlová 1961, 55 ; Kolník 1958, 380, tab. 1:9
Chotín (okr. Komárno)												
56	SN	V						Br				1 Quast 2015, 317
Iža (okr. Komárno)												
57	SN	V				Pröttel 3/4B		Br	67		P	3 Lamiová-Schmiedlová 1961, 55, Taf. VIII:5.; Quast 2015, 316
58	SN	V				Pröttel 1A		Br				1 Kuzmová – Rajtár 1984, 138, obr. 75:2
59	SN	V				Pröttel 1A		Br				2 Kuzmová – Rajtár 1984, 138, obr. 75:3
60	SN	V				Pröttel 1A		Ag				1 Kuzmová – Rajtár 1984, 138, obr. 75:4
61	SN	V				Pröttel 2B		Br				1 Kuzmová – Kolník - Rajtár 1982, 180, obr. 104:1
Iža - Leányvár (okr. Komárno, a. n. Kelamantia)												
62		V				Pröttel 3/4B		Br	85			2 Lamiová-Schmiedlová 1961, 55, Taf. VIII:7. Quast 2015, 317
Kláštór pod Znievom (okr. Martin)												
63								Br				2 Lamiová-Schmiedlová 1961, 127; Quast 2015, 316
Komárno (okr. Komárno)												
64								Br				Lamiová-Schmiedlová 1961, 55
65								Br				Lamiová-Schmiedlová 1961, 55
66								Br	93			Lamiová-Schmiedlová 1961, 55
67						Pröttel 3/4B		Ag	90			2 Lamiová-Schmiedlová 1961, 56
Letanovce-Čertova díera (okr. Spišská Nová Ves)												
68	HRN							Br				3 Lamiová-Schmiedlová 1961, 62, tab. XV:2;
69	HRN						kon. 3.-1/3. 4. st.	Br				3 Lamiová-Schmiedlová 1961, 62, tab.XV:1
70	HRN							Br				2 Lamiová-Schmiedlová 1961, 62
71								Br				1 Lamiová-Schmiedlová 1961, 62
72								Br				1 Lamiová-Schmiedlová 1961, 62
Levice (okr. Levice)												
73	ON											Lamiová-Schmiedlová 1961, 55
Liptovský Ján (okr. Liptovský Mikuláš)												
74												Lamiová-Schmiedlová 1961, 56
Liptovský Mikuláš (okr. Liptovský Mikuláš)												
75												Lamiová-Schmiedlová 1961, 56; Schierl 2016, 577
Ludanice (okr. Topoľčany)												
76	HRN											Lamiová-Schmiedlová 1961, 56; Schierl 2016, 577
77	HRN											Lamiová-Schmiedlová 1961, 56; Schierl 2016, 577
78	HRN											Lamiová-Schmiedlová 1961, 56; Schierl 2016, 577
79	HRN							Br				Lamiová-Schmiedlová 1961, 56; Schierl 2016, 577
Neznámé náleziská												
80								Br				Lamiová-Schmiedlová 1961, 58
81								Br				Lamiová-Schmiedlová 1961, 58
82								Br				Lamiová-Schmiedlová 1961, 58
83								Br				Lamiová-Schmiedlová 1961, 58
84								Br				Lamiová-Schmiedlová 1961, 58, tab. X:9
85						Pröttel 3/4B		Br				2 Lamiová-Schmiedlová 1961, 58
86								Br				Lamiová-Schmiedlová 1961, 60
87								Br			P	2 Lamiová-Schmiedlová 1961, 61, tab. XIV:24
88								Br			P	2 Lamiová-Schmiedlová 1961, 61
89								Br				Lamiová-Schmiedlová 1961, 61
90								Br				Lamiová-Schmiedlová 1961, 61
91								Br				Lamiová-Schmiedlová 1961, 61
92								Br				Lamiová-Schmiedlová 1961, 61
93								Br				Lamiová-Schmiedlová 1961, 61
94								Br				Lamiová-Schmiedlová 1961, 61
95								Br				Lamiová-Schmiedlová 1961, 61
96								Br				Lamiová-Schmiedlová 1961, 61
97								Br				Lamiová-Schmiedlová 1961, 61
98								Br				Lamiová-Schmiedlová 1961, 61
99								Br			P	2 Lamiová-Schmiedlová 1961, 61, tab. XIV:26
100								Br				Lamiová-Schmiedlová 1961, 61
101								Br				Lamiová-Schmiedlová 1961, 61
102								Br				Lamiová-Schmiedlová 1961, 61
103								Br				Lamiová-Schmiedlová 1961, 61

Veľký Šariš (okr. Prešov)												
244	ON											Lamiová-Schmiedlová 1961, 127; Quast 2015, 317
245	ON											Lamiová-Schmiedlová 1961, 56; Schierl 2016, 577
Žitavce (okr. Nitra)												
246	ON					Pröttel 1A		Br	50		2	Lamiová-Schmiedlová 1961, 55; Schierl 2016, 577

POLSKO

Kat. č.	NK	TS	TP	P	POL	TYP	DAT	MAT	D	Š	Z	S	LIT
Jakuszowice (okr. kazimierski)													
247	SN							Br				1	Quast 2015, 316
Kazimierza Wielka (okr. kazimierski)													
248	SN					Pröttel 3/4B		Br					Schierl 2016, 578
Kaźmierz (okr. szamotulski)													
249	ON					Pröttel 3/4B		Br-Au			P	3	Quast 2015, 316; Wielowiejski 1981, 395, Abb. 188:1
Lublin (okr. lubelski)													
250	HRN							Br					Quast 2015, 316
Mokra (okr. kłobucki)													
251	HRN							Br					Quast 2015, 316
Neznámé naleziště													
252						Pröttel 3/4B		Br	92	52	P	2	Bohr 2010, 121, Ryc. 1:a
253						Pröttel 3/4D		Br	85	62	L	2	Bohr 2010, 121, Ryc. 1:b
Niewiadomej u Sokolow (okr. sokołowski)													
254								Br					Quast 2015, 316
Ostpreußen													
255	ON							Br					Schierl 2016, 578
256								Br					Schierl 2016, 578
257								Br					Schierl 2016, 578
Schlesien													
258								Br					Schierl 2016, 578
259								Br					Schierl 2016, 578
Spiezyn (okr. Łęczyńskim)													
260								Br					Quast 2015, 316
Świdnica (okr. świdnicki)													
261								Br					Quast 2015, 316

ŠVÝCARSKO

Kat. č.	NK	TS	TP	P	POL	TYP	DAT	MAT	D	Š	Z	S	LIT
Avenches (okr. Broye-Vully, a.n. Aventicum)													
262		C				Pröttel 1A		Br	58		P	3	Mazur 1998, 53, Pl. 19:285
263		C				Pröttel 3/4D		Br			P	2	Mazur 1998, 53, Pl. 19:286
264		C				Pröttel 3/4B		Br	73			2	Mazur 1998, 53, Pl. 19:287
265		C				Pröttel 3/4B		Br				1	Mazur 1998, 53, Pl. 19:288
266		C						Br		52		1	Mazur 1998, 53, Pl. 19:289
267		C				Pröttel 3/4B		Br	81		P	2	Mazur 1998, 53, Pl. 19:290
Basel (a.n. Basilia)													
268	HRN	C						Br-Au					Tóth 2015, 336
269	HRN	C				Pröttel 5		Br-Au				2	Buora 2013, 439; Beck 1957, 156, Abb. 78
270	HRN	C		M		Pröttel 5		Br-Au	77	56	L	3	Tóth 2015, 340; Kaufmann-Heinimann 2003, 308, Abb. 375
271	HRN	C	KR			Pröttel 3/4B		Br			P	3	Beck 1957, 156, Abb. 70
272	HRN	C	KR			Pröttel 3/4B		Br					Beck 1957, 156-157, Abb. 71
Biel Mett (okr. Biel)													
273	HRN		KR		PR	Pröttel 2D		Br-Au			P	3	Pröttel 1991, 353, Abb. 3:2; Kaenel 1978, 140-141, Abb. 3.
Ersigen (okr. Emmental)													
274		C						Br				1	Bacher - Frey-Kupper 2005, 190, Abb. 246:4
275		C						Br				1	Bacher - Frey-Kupper 2005, 190, Abb. 246:5

Eschenz (okr. Frauenfeld, a.n. Tasgetium)											
276		C				Pröttel 1A		Br-Au	60	P 2	Brem - Steiner - Kesselring 1999, 123, Abb. 2
Kaiseraugst (okr. Rheinfelden, a.n. Augusta Raurica, Castrum Rauracense)											
277		V				Pröttel 1A		Br		P 2	Schwarz 1992, 66, Abb. 36:8
278		V				Pröttel 3/4B		Br		P 2	Müller - Marti 1995, 77, Abb. 13
279						Pröttel 3/4B		Br	80	51 P 3	Marti - Fünfschilling - Peter 1996, 170, Abb. 4:2
280	SN					Pröttel 3/4B		Br		P 2	Fünfschilling - Müller 1998, 89, Abb. 10:133
281	SN					Pröttel 3/4C		Br		P 2	Fünfschilling - Müller 1998, 89, Abb. 10:134
282	SN					Pröttel 3/4B				P 2	Müller - Glauser - Grolimund 2000, 113, Abb. 24
283	HRN				PR	Pröttel 3/4B				P 3	33
284	HRN	V			M	Pröttel 1A		Br	49	P 3	Riha 1979, 1450
285	SN	V				Pröttel 1A		Br	65	P 2	Riha 1979, 1451
286	SN					Pröttel 1A		Br	61	P 2	Riha 1979, 1452
287	SN	V				Pröttel 1B		Br	68	P 2	Riha 1979, 1453
288	SN	V				Pröttel 1A		Br	50	L 3	Riha 1979, 1454
289						Pröttel 1B		Br	74	P 2	Riha 1979, 1455
290	SN	V				Pröttel 1A		Br		1	Riha 1979, 1456
291						Pröttel 2A		Br	76	P 2	Riha 1979, 1457
292	HRN					Pröttel 3/4A		Br	64	P 3	Riha 1979, 1458
293						Pröttel 3/4A		Br		P 1	Riha 1979, 1459
294	HRN	V			M	Pröttel 3/4A		Br	80	P 2	Riha 1979, 1460
295	SN	C				Pröttel 3/4A		Br		P 2	Riha 1979, 1461
296						Pröttel 3/4B		Br		P 2	Riha 1979, 1462
297	SN	V				Pröttel 3/4B		Br		P 2	Riha 1979, 1463
298	SN	V				Pröttel 3/4B		Br		P 1	Riha 1979, 1464
299	SN	C				Pröttel 3/4B		Br	75	P 2	Riha 1979, 1465
300	SN	V				Pröttel 3/4B		Br		P 1	Riha 1979, 1466
301						Pröttel 3/4B		Br	80	P 2	Riha 1979, 1467
302						Pröttel 3/4B		Br		P 2	Riha 1979, 1468
303	SN	V				Pröttel 3/4B		Br		P 1	Riha 1979, 1469
304						Pröttel 3/4B		Br	91	P 2	Riha 1979, 1470
305	SN	V				Pröttel 3/4B		Br	94	P 2	Riha 1979, 1471
306						Pröttel 3/4B		Br		P 2	Riha 1979, 1472
307						Pröttel 3/4B		Br		P 1	Riha 1979, 1473
308	SN					Pröttel 3/4		Br		P 1	Riha 1979, 1474
309	SN	V				Pröttel 3/4B		Br		P 1	Riha 1979, 1475
310	SN	V				Pröttel 3/4		Br		P 1	Riha 1979, 1476
311	HRN	V				Pröttel 3/4B		Br	73	P 3	Riha 1979, 1477
312						Pröttel 3/4B		Br		P 2	Riha 1979, 1478
313						Pröttel 3/4B		Br	91	P 2	Riha 1979, 1479
314								Br		P 2	Riha 1979, 1480
315								Br		P 1	Riha 1979, 1481
316	HRN	V				Pröttel 3/4C		Br-Au	85	P 2	Riha 1979, 1482
317	SN					Pröttel 3/4C		Br	85	P 2	Riha 1979, 1483
318	SN	C				Pröttel 3/4C		Br		P 1	Riha 1979, 1484
319	HRN					Pröttel 3/4C		Br	95	P 3	Riha 1979, 1485
320	HRN					Pröttel 3/4C		Br	106	P 3	Riha 1979, 1486
321						Pröttel 3/4C		Br-Au		P 2	Riha 1979, 1487
322	SN					Pröttel 3/4C		Br		P 1	Riha 1979, 1488
323						Pröttel 3/4D		Br-Au	88	P 2	Riha 1979, 1489
324	SN	V				Pröttel 3/4D		Br		P 2	Riha 1979, 1490
325						Pröttel 3/4D		Br		P 1	Riha 1979, 1491
326	SN	V				Pröttel 3/4D		Br		P 1	Riha 1979, 1492

327	HRN	V				Pröttel 5		Br-Au	99		P	3	Riha 1979, 1493
328						Pröttel 5		Br-Au			P	2	Riha 1979, 1494
329	SN	C				Pröttel 5		Br-Au				1	Riha 1979, 1495
330	HRN	V				Pröttel 6		Br-Au	62	36		3	Riha 1979, 1496
331	HRN	V				Pröttel 6		Br-Au	87	62		3	Riha 1979, 1497
332	SN	V						Br			P	2	Riha 1994, 2729
333	HRN							Br	72		P	3	Riha 1994, 2730
334	SN					Pröttel 3/4B		Br	83		P	3	Riha 1994, 2731
335	SN	V				Pröttel 3/4B		Br			P	2	Riha 1994, 2732
336	SN	C				Pröttel 3/4B		Br			P	2	Riha 1994, 2733
337	SN					Pröttel 3/4B		Br			P	2	Riha 1994, 2734
338	HRN					Pröttel 3/4B		Br	87		P	3	Riha 1994, 2735
339	SN	V				Pröttel 3/4B		Br			P	2	Riha 1994, 2736
340	HRN					Pröttel 2D		Br-Au	93		P	3	Riha 1994, 2737
341	SN	V				Pröttel 3/4D		Br	66		P	2	Riha 1994, 2738
342	SN	V				Pröttel 3/4D		Br			P	1	Riha 1994, 2739
343	SN	C				Pröttel 5		Br-Au				2	Riha 1994, 2740
344	SN	V						Br-Au				1	Riha 1994, 2741
345	SN	V						Br				1	Riha 1994, 2742
346	SN							Br				1	Riha 1994, 2743
347	SN							Br				1	Riha 1994, 2744
348	SN							Br				1	Riha 1994, 2745
349	SN							Br				1	Riha 1994, 2746
350	SN							Br				1	Riha 1994, 2747
351	SN					Pröttel 3/4		Br				1	Riha 1994, 2748
352	SN	C						Br				1	Riha 1994, 2749
353	SN	C										1	Riha 1994, 2750
354	HRN	V		M	PR	Pröttel 3/4B		Br	101	58	P	3	Brunner - Deschler-Erb 2014, 298, Taf. 2:3
Martigny (okr. Martigny, a. n. Octodurum)													
355		C				Pröttel 3/4B					P	2	Rey-Vodoz 1986, 166, Pl. 12:191
Oberkulm (okr. Kulm)													
356		C				Pröttel 6		Br-Au				1	Müller 1998, 175 Abb. 2
Pfyn (okr. Steckborn, a. n. Ad Fines)													
357		V				Pröttel 1A						2	Bürgi 1983, Abb. 14:1
Studen (okr. Seeland, a. n. Petinesca)													
358		V,C				Pröttel 3/4B		Br				2	Kaenel 1978, Abb. 19
Windisch (okr. Brugg, a. n. Vindonissa)													
359	HRN	V				Pröttel 6			96	60		3	Buora 1997, 257, fig. 3:9
360	HRN	V		M	PR	Pröttel 5		Br-Au	94	67	L	3	Hartmann 1992, 20; Kaufmann-Heinimann 2003, 308, Abb. 276
361	HRN	V				Pröttel 5		Br-Au				1	Hartmann 1992, 20, Abb. 4
362	HRN	V				Pröttel 5		Br-Au	87	58		3	Hartmann 1976, 15, Abb. 6; Kaufmann-Heinimann 2003, 308, Abb. 277
363		V				Pröttel 1A		Br				2	Hartmann. 1980, 27, Abb. 24:6
364		V				Pröttel 6		Br-Au		32		2	Müller 1998, 174-175, Abb. 4:2
365	HRN	V		M		Pröttel 5			86	60			Kaufmann-Heinimann 2003, 308, Abb. 278
366		V				Pröttel 3/4		Br				1	Ettlinger 1980, 40, Abb. 18:99

NĚMECKO

Kat. č.	NK	TS	TP	P	POL	TYP	DAT	MAT	D	Š	Z	S	LIT	
Affecking (okr. Kelheim)														
367						Pröttel 1A						P	3	Keller 1971, 54, Taf. 46:6
Altenstadt (okr. Wetteraukreis)														
368	HRN	V	KR			Pröttel 3/4B		Br				P	3	Keller 1971, 54, Taf. 33:9
369	HRN	V	KR		PR	Pröttel 2A		Br				P	2	Keller 1971, 54, Taf. 35:1
370	HRN	V	KR		PR	Pröttel 3/4B		Br				P	3	Keller 1971, 55, Taf. 35:2

Augsburg (okr. Augsburg, a. n. Aelia Augusta)										
371		V,C				Pröttel 1A		Br		P 3 Keller 1971, 54, Taf. 6:5
372		V,C				Pröttel 1B		Br		P 3 Keller 1971, 54, Taf. 6:1
373		V,C				Pröttel 3/4D		Br		P 2 Keller 1971, 55, Taf. 6:3
374		V,C				Pröttel 3/4C		Br		P 2 Keller 1971, 55, Taf. 6:4
375		V,C				Pröttel 2A		Br		P 2 Keller 1971, 54, Taf. 6:8
376		V,C				Pröttel 3/4C		Br		P 2 Keller 1971, 54, Taf. 6:9
377		V,C				Pröttel 1B		Br		P 3 Keller 1971, 54, Taf. 7:3
378		V,C				Pröttel 2B		Br		P 2 Keller 1971, 54, Taf. 7:5
379		V,C				Pröttel 3/4C		Br		P 2 Keller 1971, 55, Taf. 7:6
380		V,C				Pröttel 3/4B		Br		1 Keller 1971, 55, Taf. 7:8
381		V,C				Pröttel 3/4C		Br		2 Keller 1971, 55, Taf. 7:9
382		V,C				Pröttel 3/4B		Br		2 Keller 1971, 55, Taf. 8:1
Aus Schwaben										
383						Pröttel 1B		Br		1 Keller 1971, 54, Taf. 8:2
384						Pröttel 2B		Br		P 3 Keller 1971, 54, Taf. 8:3
Bad Königshofen (okr. Rhön-Grabfeld)										
385	SN	C				Pröttel 2		Br		1 Schierl 2016, 574
Bad Nauheim (okr. Wetterau)										
386	HRN	V	ŽR			Pröttel 3/4A		Br		Schierl 2016, 572
Bad Urach - Runder Berg (okr. Reutlingen)										
387	SN					Pröttel 3/4B		Br		Schierl 2016, 573
Bad Westerkotten (okr. Soest)										
388	SN					Pröttel 3/4		Br-Au		1 Schierl 2016, 572
Bendorf (okr. Mayen-Koblenz)										
389	HRN	V		Ž		Pröttel 1A		Br		Schierl 2016, 573
Berg (okr. Hof)										
390						Pröttel 3/4B		Br		P 3 Keller 1971, 54, Taf. 20:8
Berghaupten - Geißkopf (okr. Ortenau)										
391	SN					Pröttel 3/4B		Br		Schierl 2016, 573
392	SN					Pröttel 6		Br-Au		Schierl 2016, 573
Biebelried (okr. Kitzingen)										
393	SN	C				Pröttel 3/4		Br		2 Schierl 2016, 574
Bliedersdorf (okr. Stade)										
394						Pröttel 5		Br		Schierl 2016, 570
Bonn (okr. Bonn, a. n. Bonna)										
395	HRN	V				Pröttel 5				Thót 2015, 340
Borken (okr. Borken)										
396	SN							Br		1 Schierl 2016, 572
Breisach - Münsterberg (okr. Breisgau-Hochschwarzwald)										
397	SN	V				Pröttel 1A		Br		Schierl 2016, 573
Buchendorf (okr. Starnberg)										
398						Pröttel 3/4B		Br		P 2 Keller 1971, 55, Taf. 36:11
Burg Sponeck (okr. Emmendingen)										
399						Pröttel 3/4B		Br		P 3 Swoboda 1979, Abb. 16
Burgheim (okr. Neuburg-Schrobenhausen, a. n. Parrodunum)										
400	HRN	V	KR	LR		Pröttel 3/4B		Br		P 3 Keller 1971, 54, Taf. 16:1
Burghöfe (okr. Donau-Ries, a. n. Summuntorium)										
401		V				Pröttel 6				1 Buora 1997, 257
402		V				Pröttel 6				1 Buora 1997, 257
403		V				Pröttel 1A		Br		P 3 Keller 1971, 54, Taf. 10:13
Calau (okr. Oberspreewald-Lausitz)										
404						Pröttel 3/4B		Br		Schierl 2016, 571
Castrop-Rauxel - Zeche Erin (okr. Recklinghausen)										
405	SN					Pröttel 3/4B		Br		Schierl 2016, 572
Damme (okr. Vechta)										
406	ON					Pröttel 3/4B		Br		Schierl 2016, 570
Dorsten (okr. Recklinghausen)										
407	SN							Br		Schierl 2016, 572
Dortmund (okr. Dortmund)										
408	SN					Pröttel 3/4D		Br		Schierl 2016, 572
Echzell (okr. Wetterau)										
409	SN	V				Pröttel 1A		Br		Schierl 2016, 572

Eining (okr. Kelheim)												
410	V					Pröttel 6			93	55	3	Buora 1997, 257, fig. 4:13
Eischleben (okr. Ilm)												
411						Pröttel 5		Br-Au				Schierl 2016, 573
Elsfleth(okr. Wesermarsch)												
412	SN					Pröttel 3/4B		Br				Schierl 2016, 570
Essen-Überruhr (okr. Essen)												
413	SN					Pröttel 3/4		Br			2	Schierl 2016, 572
Ertlingen (okr. Karlsruhe)												
414	HRN					Pröttel 2D		Br				Schierl 2016, 573
Föching (okr. Miesbach)												
415						Pröttel 3/4B		Br			P	3 Keller 1971, 54, Taf. 21:1
Gäuting (okr. Starnberg)												
416						Pröttel 3/4A		Br			P	3 Keller 1971, 54, Taf. 36:12
Gießen (okr. Gießen)												
417								Br				Schierl 2016, 572
418								Br				Schierl 2016, 572
419								Br				Schierl 2016, 572
Glauberg (okr. Wetterau)												
420						Pröttel 3/4B		Br		42	2	Becker - Balzer - Kurzynski 2014, 115, Abb.2
Glauburg - Glauberg (okr. Wetterau)												
421	HN					Pröttel 3/4B		Br				Schierl 2016, 572
Göggingen (okr. Ostalbkreis)												
422	HRN		KR			Pröttel 2A		Br			P	2 Keller 1971, 54, Taf. 8:7
423	HRN		KR			Pröttel 1A		Br				Keller 1971, 54, Taf. 9:7
Grünwald (okr. München)												
424						Pröttel 2A		Br			P	2 Keller 1971, 54, Taf. 29:4
425						Pröttel 1A		Br			L	2 Keller 1971, 54, Taf. 29:5
426						Pröttel 3/4B		Br			P	3 Keller 1971, 54, Taf. 29:6
Gundrenmingen (okr. Günzburg)												
427						Pröttel 6						Buora 2013, 439
Günzburg (okr. Günzburg, a.n. Guntia)												
428		C				Pröttel 3/4A		Br			P	2 Keller1971, 54, Taf. 11:10
429		C				Pröttel 3/4A		Br			P	2 Keller 1971, 55, Taf. 12:1
430		C				Pröttel 3/4B		Br			P	3 Keller 1971, 54, Taf. 12:4
431		C				Pröttel 3/4A		Br			P	3 Keller 1971, 55, Taf. 12:5
Heideblick (okr. Spreewald-Dahme)												
432						Pröttel 3/4B		Br				Schierl 2016, 571
Hemmoor (okr. Cuxhaven)												
433	HRN		ŽR			Pröttel 1B		Br				Schierl 2016, 570
434	HRN					Pröttel 1						Schierl 2016, 578
Herrenberg (okr. Böblingen)												
435	ON					Pröttel 3/4D		Br				Schierl 2016, 574
Jechtingen - Sponeck (okr. Emmendingen)												
436	SN					Pröttel 3/4B		Br				Schierl 2016, 574
Kahl am Main (okr. Aschaffenburg)												
437	HRN	C				Pröttel 1		Br				1 Schierl 2016, 572
438	HRN	C				Pröttel 3/4D		Br				Schierl 2016, 572
Kasendorf (okr. Kulmbach)												
439								Fe				Schierl 2016, 574
Kleinaitingen (okr. Augsburg)												
440						Pröttel 3/4B		Br			P	3 Keller 1971, 55, Taf. 13:11
Kloster Lehnin (okr. Potsdam-Mittelmark)												
441						Pröttel 3/4C		Br				Schierl 2016, 571
Köln (okr. Köln)												
442	SN	V				Pröttel 5		Br-Au				Schierl 2016, 572; Kaufmann-Heinimann 2003, 308, Abb. 273
443	HRN	C	ŽR			Pröttel 1B		Ag	66		P	2 Pfahl 2012, 82, Abb. 6:5
Königsbrunn (okr. Augsburg)												
444						Pröttel 3/4B		Br			P	3 Keller 1971, 54, Taf. 17:1
445						Pröttel 2A		Br			P	2 Keller 1971, 54, Taf. 17:2
Kotzen (okr. Havelland)												
446	HRN		ŽR			Pröttel 3/4		Br				Schierl 2016, 571

Krefeld-Gellep (okr. Recklinghausen, a.n. Gelduba)													
447	HRN	V				Pröttel 1A				L	3	Pröttel 1991, 350, Abb. 1:3	
448	HRN	V				Pröttel 1A					2	Pröttel 1991, 350, Abb. 1:4	
449	HRN	V				Pröttel 2A				P	2	Pröttel 1991, 353, Abb. 2:1	
450	HRN	V				Pröttel 2D						Pröttel 1991, 353, Abb. 3:6	
451	HRN	V				Pröttel 3/4B				P	2	Pröttel 1991, 359, Abb. 4a:5	
452	HRN	V				Pröttel 3/4B				P	2	Pröttel 1991, 359, Abb. 4a:6	
453	HRN	V				Pröttel 3/4D				P	3	Pröttel 1991, 359, Abb. 4b:12	
454	HRN	V				Pröttel 5				L	3	Pröttel 1991, 364, Abb. 6:4	
Laatzen (okr. Hannover)													
455						Pröttel 3/4B		Br				Schierl 2016, 570	
Lampertheim (okr. Bergstraße)													
456						Pröttel 3/4C		Br-Au				Schierl 2016, 572	
Langen (okr. Cuxhaven)													
457	HRN		ŽR			Pröttel 1A		Br				Schierl 2016, 570	
Lengerich (okr. Emsland)													
458	HN					Pröttel 5		Au			2	Schierl 2016, 570; Drescher 1959, 177, Abb. 3	
Leuna (okr. Saalekreis)													
459	HRN		KR			Pröttel 1A		Ag	52		P	2	Pröttel 1991,352; Pfahl, S. F. 2012, 82, Abb. 7:2
460	HRN		KR			Pröttel 1A		Br-Au					Schierl 2016, 571
Lindau-Aeschach (okr. Lindau)													
461						Pröttel 3/4B		Br		P	2	Overbeck 1968, Abb.1	
Lingen (okr. Emsland)													
462						Pröttel 1B		Br				Schierl 2016, 570	
Lorenzenberg (okr. Ebersberg)													
463						Pröttel 3/4B				P	3	Pröttel 1991, 359, Abb. 4a:3	
Loxstedt (okr. Cuxhaven)													
464	HRN		ŽR			Pröttel 5		Br				Schierl 2016, 570	
Mainz (okr. Mainz)													
465						Pröttel 6					2	Buora 1997, 257, fig. 2:8	
466	ON					Pröttel 1A		Ag			P	2	Pfahl 2012, 82, Abb. 6:1
Mühlbach (okr.)													
467	SN	V						Br			2	Boenke – Lindenthal 2009, 35	
München													
468						Pröttel 2C		Au				Pröttel 1991, 367, Abb. 7:1	
469						Pröttel 3/4D		Br		P	2	Keller 1971, 55, Taf. 28:1	
470	HRN		KR			Pröttel 3/4A		Br			2	Keller 1971, 54, Taf. 25:3	
471	HRN		KR			Pröttel 1B		Br		P	2	Keller 1971, 54, Taf. 27:1	
Mumau (okr. Garmisch-Partenkirchen)													
472						Pröttel 5				66	1	Kaufmann-Heinimann 2003, 308, Abb. 279	
Naumburg (okr. Burgenland)													
473								Br			1	Schierl 2016, 571	
Neznámé naleziště													
474						Pröttel 6						Buora 1997, 257	
475						Pröttel 6						Buora 1997, 257,	
476						Pröttel 6						Buora 1997, 257	
Nordhausen (okr. Nordhausen)													
477	SN					Pröttel 1A		Br				Schierl 2016, 573	
Nördlingen (okr. Donau-Ries)													
478	SN					Pröttel 3/4A		Br				Schierl 2016, 574	
(okr.)													
479						Pröttel 6						Buora 2013, 439	
Ober-Mörlen (okr. Wetterau)													
480	SN					Pröttel 3/4B		Br				Schierl 2016, 573	
Oerel (okr. Rotenburg)													
481	HRN		ŽR			Pröttel 3/4B		Br				Schierl 2016, 571	
Otterfing (okr. Miesbach)													
482	SN					Pröttel 3/4C				P	2	Keller, 1971, 55, Taf. 46:3	
Paderborn (okr. Paderborn)													
483						Pröttel 3/4		Br			2	Schierl 2016, 572	
Pähl (okr. Weilheim-Schongau)													
484						Pröttel 2C		Ag-Au		P	3	Keller 1971, 55, Taf. 45:1	

Pachten (okr. Saarlouis, a.n. Vicus Contiomagus)												
485		C				Pröttel 6		Br-Au				Tóth 2015, 342
Pasov (okr. Pasov, a.n. Batavis)												
486		V				Pröttel 1A				P	2	Pröttel 1991, 350, Abb. 1:5
487		V				Pröttel 3/4D				P	3	Pröttel 1991, 359, Abb. 4b:11
Peissen (okr. Steinburg)												
488	HRN			ŽR		Pröttel 3/4D		Br				Schierl 2016, 570
Perver (okr. Altmarkkreis Salzwedel)												
489	ON					Pröttel 3/4B		Br				Schierl 2016, 571
Pfaffenhofen (okr. Pfaffenhofen, a.n. Pons Aeni)												
490	HRN	C		KR		Pröttel 1A		Br		P	2	Keller 1971, 54, Taf. 18:6
Pritzwalk (okr. Prignitz)												
491	ON							Br				Schierl 2016, 571
Quedlinburg (okr. Quedlinburg)												
492						Pröttel 3/4D		Br				Schierl 2016, 571
Ranis (okr. Saale-Orla)												
493	ON					Pröttel 1A		Br				Schierl 2016, 573
Regensburg (okr. Regensburg, a.n. Castra Regina)												
494		V				Pröttel 6						Buora 1997, 257
Riedstadt (okr. Groß-Gerau)												
495	SN					Pröttel 3/4A		Br				Schierl 2016, 573
Riegel (okr. Emmendingen)												
496	SN	V				Pröttel 3/4		Br			2	Schierl 2016, 574
Rinteln (okr. Schaumburg)												
497	HRN			ŽR		Pröttel 1A		Br				Schierl 2016, 571
Rosengarten (okr. Harburg)												
498	HRN			ŽR		Pröttel 2		Br				Schierl 2016, 571
Sanne (okr. Stendal)												
499	SN					Pröttel 6		Br-Au				Schierl 2016, 571
Seebarn (okr. Schwadorf)												
500						Pröttel 3/4B				33	2	Preßmair 2013, 42, 131, Taf. 10:7
Seebuck (okr. Traunstein)												
501		C				Pröttel 3/4D		Br		P	2	Keller 1971, 55, Taf. 44:7
Seestall (okr. Landsberg am Lech)												
502						Pröttel 3/4B		Br		P	3	Keller 1971, 55, Taf. 13:13
Schapode (okr. Vorpommern-Rügen)												
503	HRN					Pröttel 1A		Ag		P	2	Pfahl 2012, 82, Abb. 5:4
Schramberg (okr. Rottweil)												
504						Pröttel 3/4		Br			2	Schierl 2016, 574
Simbach (okr. Dingolfing-Landau)												
505						Pröttel 1A		Br		P	2	Keller 1971, 54, Taf. 47:10
Singen (okr. Konstanz)												
506	HRN					Pröttel 3/4B		Br				Schierl 2016, 574
Soest (okr. Soest)												
507	SN					Pröttel 3/4B		Br				Schierl 2016, 572
Stadtbergen (okr. Augsburg)												
508		C				Pröttel 3/4B		Br			2	Keller 1971, 55, Taf. 10:14
Stephanskirchen (okr. Rosenheim)												
509						Pröttel 3/4B		Br			1	Keller 1971, 54, Taf. 31:15
Straubing (okr. Straubing)												
510		V				Pröttel 1A		Br		P	2	Keller 1971, 54, Taf. 48:12
Süderbrarup (okr. Schleswig-Flensburg)												
511	HRN	C				Pröttel 3/4A		Br				Schierl 2016, 570
512	HRN	C				Pröttel 3/4B		Br				Schierl 2016, 570
513		C				Pröttel 1B		Br				Schierl 2016, 570
Süderschmedeby (okr. Schleswig-Flensburg)												
514	HRN			ŽR		Pröttel 1B		Br				Schierl 2016, 570
Trebun (okr. Groß-Gerau, a.n. Vicus Augustanus)												
515	SN	C				Pröttel 5		Br-Au				Schierl 2016, 573
516	SN	C				Pröttel 5		Br				Schierl 2016, 573

Trier (okr. Trier, a.n. Col. Augusta Treverorum)												
517		C				Pröttel 6						Buora 2013, 439
518		C				Pröttel 6						Buora 2013, 439
519		C							Au			Tóth 2015, 336
520		C				Pröttel 5						1 Kaufmann-Heinmann 2003, 308, Abb. 274
Unterpleichfeld (okr. Würzburg)												
521	SN					Pröttel 3/4B			Br			Schierl 2016, 574
Valley (okr. Miesbach)												
522						Pröttel 3/4B			Br		P	3 Keller 1971, 55, Taf. 21:5
523	HRN		KR		PR	Pröttel 1A			Br		P	3 Keller 1971, 54, Taf. 23:9
Weßling (okr. Starnberg)												
524	HRN		KR			Pröttel 1A			Br		P	3 Keller 1971, 54, Taf. 37:12
525	HRN		KR		PR	Pröttel 2B			Br		P	2 Keller 1971, 54, Taf. 38:14
526	HRN		KR		PR	Pröttel 3/4B			Br		P	2 Keller 1971, 55, Taf. 40:4
527	HRN		KR			Pröttel 3/4B			Br		P	2 Keller 1971, 55, Taf. 41:8
Westerwanna (okr. Cuxhaven)												
528	HRN		ŽR						Br			2 Schierl 2016, 571
529	HRN		ŽR						Br			Schierl 2016, 571
Wiesbaden (okr. Wiesbaden, a.n. Aquae Mattiacorum)												
530	HRN	V,C				Pröttel 3/4			Br			Schierl 2016, 573
531	HRN	V,C				Pröttel 3/4C			Br			Schierl 2016, 573
532	HRN	V,C				Pröttel 3/4C			Br			Schierl 2016, 573
533	HRN	V,C				Pröttel 5			Br-Au			Schierl 2016, 573
534	HRN	V,C				Pröttel 6			Br-Au			Schierl 2016, 573
535	SN	V,C				Pröttel 3/4B			Br			Schierl 2016, 573
536		V,C				Pröttel 6						Buora 2013, 439
Wildeck (okr. Hersfeld-Rotenburg)												
537	HRN					Pröttel 3/4D			Br			Schierl 2016, 573
538	HRN					Pröttel 5			Br			Schierl 2016, 573
Wilzhofen (okr. Weilheim-Schongau)												
539	HRN		KR			Pröttel 3/4D					P	3 Keller 1971, 55, Taf. 45:12
Winkelstedt (okr. Altmarkkreis Salzwedel)												
540	HRN		ŽR			Pröttel 1			Br			Schierl 2016, 571
Wutöschingen (okr. Waldshut)												
541						Pröttel 1B			Br			Schierl 2016, 574
Xanten (okr. Wesel, a.n. Colonia Ulpia Traiana)												
542		V,C				Pröttel 3/4B					P	1 Boelicke 2002, 119 Taf. 50:1059
543		V,C				Pröttel 3/4B					P	2 Boelicke 2002, 119, Taf. 50:1060
544		V,C				Pröttel 1A						1 Boelicke 2002, 119, Taf. 50:1058

SLOVINSKO

Kat. č.	NK	TS	TP	P	POL	TYP	DAT	MAT	D	Š	Z	S	LIT
Ajdovščina (okr. Ajdovščina, a.n. Castra)													
545	SN	V						Br					1 Tratnik – Žerjal 2017, 271, T. 8:106
Brezovic (okr. Brezovica pri Ljubljani)													
546		V						Br					Kovrig 1937, 82
Drmovo (okr. Krško, a.n. Neviodunum)													
547		C						Br					Kovrig 1937, 85
548		C						Br					Kovrig 1937, 86
549		C						Br-Au					Kovrig 1937, 86
550		C						Br					Kovrig 1937, 95
551		C						Br-Au					Kovrig 1937, 95
552		C						Br					Kovrig 1937, 79
553		C						Br					Kovrig 1937, 82
554		C											Tóth 2015, 337
555	HRN	C				Pröttel 5							Tóth 2015, 340
556		C				Pröttel 3/4B					P	3	Pröttel 1991, 359, Abb. 4a:4
557		C				Pröttel 3/4C					L	3	Pröttel 1991, 359, Abb. 4a:8
558	HRN	C				Pröttel 5			78	61	L	3	Pröttel 1991, 364, Abb. 6:1; Kaufmann-Heinmann 2003, 309, Abb. 282
559		C				Pröttel 6						2	Pröttel 1991, 364, Abb. 6:2

Fizine (okr. Piran)														
560	SN					Pröttel 3/4B		Br			P	1	Gaspari - Vidrih Perko - Metka Štrajhar - Lazar 2007, T. 7:188	
Groblje pri Vipavi (okr. Vipava)														
561	SN	C						Br				1	Tratnik 2012, 125, T. 1:6	
Krainburg (okr. Kranj)														
562								Br					Kovrig 1937, 82	
Kranjska (okr. Kranjska Gora)														
563						Pröttel 3/4B		Br		45		2	InterArch-Steiermark	
564								Br	72	58		2	InterArch-Steiermark	
Ljubljana (okr. Ljubljana, a.n. Emona)														
565		V,C						Br				0	Kovrig 1937, 82	
566		V,C						Br-Au				0	Kovrig 1937, 86	
567		V,C				Pröttel 6						1	Buora 1997, 258, fig. 3:7	
568		V,C				Pröttel 3/4A						P	2	Pröttel 1991, 359, Abb. 4a:2
569		V,C				Pröttel 3/4D						P	2	Pröttel 1991, 359, Abb. 4b:10
Maribor (okr. Maribor)														
570								Br				1	InterArch-Steiermark	
Vrhnika (okr. Vrhnika, a.n. Navport)														
571	SN							Br				2	Horvat - Peterle Udovič - Tolar - Toškan 2016, 228, Sl. 20:71	
Ptuj (okr. Ptuj, a.n. Poetovio)														
572		V,C				Pröttel 6		Au	71	44		2	Buora 1997, 258, fig. 2:3	
573		V,C						Br				0	Kovrig 1937, 82	
574		V,C						Br				0	Kovrig 1937, 82	
575		V,C						Br				0	Kovrig 1937, 95	
576		V,C						Br				0	Kovrig 1937, 95	
577	HRN	V,C	KR			Pröttel 5		Br-Au	81	62		3	Jevremov 1990, 389,391, T.1, Sl.1	
578	ON	V,C				Pröttel 3/4B		Br				2	Horvat 182, 51-52, T.2:12	
579		V,C				Pröttel 3/4D		Br	72	46	P	2	InterArch-Steiermark	
580		V,C				Pröttel 3/4B		Br	85	51	P	2	InterArch-Steiermark	
581		V,C				Pröttel 1A		Br		45	P	2	InterArch-Steiermark	
582		V,C				Pröttel 3/4B		Br		48	P	2	InterArch-Steiermark	
583		V,C				Pröttel 3/4B		Br	90	52	P	2	InterArch-Steiermark	
584		V,C				Pröttel 1A		Br	79	35	P	2	InterArch-Steiermark	
585		V,C				Pröttel 3/4		Br		45		1	InterArch-Steiermark	
586		V,C				Pröttel 3/4		Br				1	InterArch-Steiermark	
587		V,C						Br	54			1	InterArch-Steiermark	
588		V,C				Pröttel 3/4		Br				1	InterArch-Steiermark	
589		V,C				Pröttel 3/4		Br		47		2	InterArch-Steiermark	
590		V,C				Pröttel 3/4		Br		46		2	InterArch-Steiermark	
591		V,C				Pröttel 3/4B		Br		53		2	InterArch-Steiermark	
592		V,C				Pröttel 3/4B		Br			P	2	InterArch-Steiermark	
Spodnja Hajdina (okr. Hajdina)														
593	HRN		KR			Pröttel 5		Br-Au	92	66	L	3	Jevremov 1990, 392, T. 2, Sl. 2,3	
Zgornja Hajdina (okr. Hajdina)														
594								Br	55		P	2	InterArch-Steiermark	
595						Pröttel 1B		Br	71	50	P	3	InterArch-Steiermark	

MAĐARSKO

Kat. č.	NK	TS	TP	P	POL	TYP	DAT	MAT	D	Š	Z	S	LIT
Bagolasánc-Nagyfakos (okr. Nagykanizsa)													
596						Pröttel 6		Br					Tóth 2015, 341
Bajót (okr. Komárom-Esztergom)													
597								Br					Kovrig 1937, 96
Balozsamegyes (okr. Sárvár)													
598	HN							Ag					Pfahl, S. F. 2012, 82
Barcsi (okr. Barcs)													
599								Br					Kovrig 1937, 80
600								Ag					Kovrig 1937, 86

Bátaszék (okr. Szekszárd)											
601		V					Br				Kovrig 1937, 94
602		V			Pröttel 1B		Br	79	83	P	2 Tóth, E. 1980, 142 Abb. 8:32
603	HRN	V			Pröttel 5		Br-Au				Tóth 2015, 340; Neményi 2017, Fig. 4
Békásmegyér (okr. Budapest)											
604							Ag				Tóth 1980, 144
Bogad (okr. Pécs)											
605	HRN				Pröttel 1						Pröttel 1991,350
Bőleske (okr. Paks)											
606							Br				Kovrig 1937, 84
Buda (okr. Budapest, a.n. Aquincum)											
607		V,C					Br				Kovrig 1937, 94
608		V,C					Br				Kovrig 1937, 79
Budakeszi (okr. Budakeszi)											
609		C					Br				Kovrig 1937, 80
610		C					Br				Kovrig 1937, 84
Budapest (okr. Budapest, a.n. Aquincum)											
611		V,C					Br-Au				Kovrig 1937, 79
612		V,C					Br				Kovrig 1937, 79
613		V,C					Br				Kovrig 1937, 80
614		V,C					Br				Kovrig 1937, 80
615		V,C					Br				Kovrig 1937, 84
616		V,C					Br				Kovrig 1937, 86
617		V,C					Br				Kovrig 1937, 95
618		V,C					Br				Kovrig 1937, 95
619	HRN	V,C			Pröttel 1						Pröttel 1991,350
620		V,C					Br				Kovrig 1937, 80
621		V,C			Pröttel 6					2	Buora 1997, 258, fig. 2:6
Buda-Újlak (okr. Budapest)											
622							Br				Kovrig 1937, 95
Csabrendek (okr. Sümegi)											
623							Ag				Kovrig 1937, 79
Csákberény (okr. Mór)											
624							Br				Kovrig 1937, 80
625							Br				Kovrig 1937, 80
Csákvár (okr. Bicske)											
626	HRN			M	Pröttel 5			80	60		Thót 2015, 337; Kaufmann-Heinimann 2003, 309, Abb. 284
627							Br				Kovrig 1937, 80
628	HRN										Kaus,K. 1991, 191
629	HRN										Kaus,K. 1991, 191
Dunaadony (okr. Dunaújváros)											
630							Br				Kovrig 1937, 80
631							Br				Kovrig 1937, 84
632							Br				Kovrig 1937, 95
Dunaszekcső (okr. Mohács)											
633		V					Br				Kovrig 1937, 84
Dunaújváros (okr. Dunaújváros, a.n. Intercisa)											
634		V					Br				Kovrig 1937, 80
635		V			Pröttel 3/4B		Br	79		2	Kovrig 1937, 80, XXXV t. 1.
636		V			Pröttel 3/4B		Br	93		2	Kovrig 1937, 80, XXXVI t. 3.
637		V					Br				Kovrig 1937, 80
638		V					Br				Kovrig 1937, 83
639		V					Br				Kovrig 1937, 93
640		V			Pröttel 1A		Ag	78	58	P	3 Tóth 1980, 140, Abb. 8:31
641	HRN	V			Pröttel 6			68		2	Buora 1997, 258, fig. 4:11
642	HRN	V			Pröttel 6					1	Buora 1997, 258, fig. 4:16
643	HRN	V			Pröttel 1						Pröttel 1991,352
644		V			Pröttel 1A		Br-Au	77	62	P	3 Teichner 2011, 97, Abb. 24:F48
645		V			Pröttel 1A		Br	71	59	P	2 Teichner 2011, 97, Abb. 24:F49
646	HRN	V			Pröttel 1A		Br	61	51	P	2 Teichner 2011, 97, Abb. 24:F50
647		V			Pröttel 1A		Br			P	2 Teichner 2011, 97, Abb. 25:F51
648		V			Pröttel 1A		Br	88	66	P	3 Teichner 2011, 97, Abb. 25:F52
649	HRN	V					Br				Teichner 2011, 97
650	HRN	V					Br				Teichner 2011, 97-98
651		V					Br				Teichner 2011, 98
652		V					Br				Teichner 2011, 98
653		V			Pröttel 2B		Br-Au	70	53	P	3 Teichner 2011, 98, Abb 25:F57
654		V			Pröttel 2B		Br	81	60	P	3 Teichner 2011, 98-99, Abb 26:F58

655	HRN	V			Pröttel 2A	Br	67	49	P	3	Teichner 2011, 99, Abb 26:F59
656		V			Pröttel 2B	Br	70	52	P	3	Teichner. 2011, 99, Abb 26:F60
657		V			Pröttel 2C	Br	60	41	P	3	Teichner 2011, 99, Abb 27:F61
658		V				Br-Ag					Teichner 2011, 99
659	HRN	V			Pröttel 2B	Br	87		P	2	Teichner 2011, 99-100, Abb 27:F63
660	HRN	V			Pröttel 3/4B	Br	93	56	P	3	Teichner 2011, 100, Abb 27:F64
661		V			Pröttel 3/4C	Br	103	57	P	3	Teichner 2011, 100, Abb 28:F65
662		V			Pröttel 3/4C	Br		61	P	2	Teichner 2011, 100, Abb 28:F66
663	HRN	V			Pröttel 3/4C	Br		61	P	2	Teichner 2011, 100, Abb 29:F67
664		V			Pröttel 3/4C	Br	44	24	L	3	Teichner 2011, 100, Abb 29:F68
665		V				Br					Teichner 2011, 100-101
666		V				Br				1	Teichner 2011, 101, Abb 29:F70
667		V				Br					Teichner 2011, 101
668		V				Br					Teichner 2011, 101
669		V				Br					Teichner2011, 101
670		V				Br					Teichner 2011, 101
671		V				Br					Teichner 2011, 101
672	HRN	V				Br					Teichner 2011, 101
673	HRN	V				Br	101				Teichner 2011, 101-102
674		V				Br					Teichner 2011, 102
675		V				Br		96			Teichner 2011, 102
676		V				Br					Teichner 2011, 102
677		V				Br					Teichner 2011, 102
678	HRN	V				Br					Teichner 2011, 102
679		V				Br					Teichner 2011, 102-103
680		V			Pröttel 3/4B	Br	75	48	P	2	Teichner 2011, 103, Abb 34:F84
681		V			Pröttel 3/4B	Br	92	58	P	3	Teichner 2011, 103, Abb 34:F85
682	HRN	V				Br					Teichner 2011, 103
683	HRN	V				Br					Teichner 2011, 103
684	HRN	V				Br	81	55			Teichner 2011, 103
685	HRN	V				Br	91	56		2	Teichner 2011, 103
686		V				Br					Teichner 2011, 103
687		V			Pröttel 3/4B	Br	94	52	P	3	Teichner 2011, 103-104, Abb 35:F91
688	HRN	V			Pröttel 3/4B	Br	98	57	P	3	Teichner 2011, 104, Abb 35:F92
689	HRN	V				Br					Teichner 2011, 104
690		V				Br	78	46		2	Teichner 2011, 104, Abb 29:F94
691		V				Br	62	45	P	2	Teichner 2011, 104, Abb 29:F95
692		V			Pröttel 5		76	58			Kaufmann-Heinimann 2003, 309, Abb. 288
Érd (okr. Érd)											
693		V				Br				1	Merczi 2016, 78, 7. tábla:4
694		V				Br				1	Merczi 2016, 78, 7. tábla:6
695		V				Br				1	Merczi 2016, 78, 7. tábla:5
696		V				Br				1	Merczi 2016, 78, 7. tábla:7
Esztergom (okr. Esztergom)											
697		V				Br					Kovrig 1937, 81
698		V				Cu					Kovrig 1937, 81
Fejér (okr. Fejér)											
699						Br					Kovrig 1937, 79
700						Br					Kovrig 1937, 80
701						Br					Kovrig 1937, 84
Győr (okr. Győr, a.n. Arrabona)											
702		V				Br					Kovrig 1937, 81
703		V				Br					Kovrig 1937, 83
704		V				Br					Kovrig 1937, 84
705		V				Br					Kovrig 1937, 84
706		V				Br					Kovrig 1937, 94
707		V				Br					Kovrig 1937, 95
708		V				Br					Kovrig 1937, 96
Keszthely - Dobogó (okr. Keszthely, a.n. Volgum)											
709		C			Pröttel 6	Br-Au					Buora 2013, 440
710	HRN	C			Pröttel 5					2	Barkóczy 1993, 327, Kép. 1:2
711	HRN	C	KR	Ž	Pröttel 3/4B	Br	77		P	2	Sági 1987, 11, Abb. 2:18
712	HRN	C	KR	M	Pröttel 3/4B	Br			P	2	Sági 1987, 11, Abb. 3:2
713	HRN	C	KR	M	Pröttel 3/4B	Br	98		P	3	Sági 1987, 19, Abb. 6:1
714	HRN	C	KR	M	Pröttel 3/4B	Br	79		P	2	Sági 1987, 21, Abb. 6:22
715	HRN	C	KR	M		Br			P	2	Sági 1987, 19, Abb. 6:25
716	HRN	C	KR	D	Pröttel 3/4B	Br	58		P	3	Sági 1987, 24, Abb. 7:8
717	HRN	C	KR	M	PR	Pröttel 3/4B	Br			2	Sági 1987, 25, Abb. 11:1
718	HRN	C	KR		Pröttel 3/4	Br				1	Sági. 1987, 25, Abb. 11:5

719	HRN	C	KR	M	PR	Pröttel 3/4B	337-341	Br	91	P	3	Sági 1987, 28, Abb. 13:1	
720	HRN	C	KR	M	PR	Pröttel 3/4B		Br	93	P	3	Sági 1987, 32, Abb. 18:4	
721	HRN	C	KR	M	PR	Pröttel 3/4B		Br	70	P	3	Sági 1987, 35, Abb. 21:1	
722	HRN	C	KR	M	PR	Pröttel 3/4B		Br	61	P	2	Sági 1987, 44, Abb. 28:1	
723	HRN	C	KR	M	LR	Pröttel 3/4B	353-360	Br		P	2	Sági 1987, 46, Abb. 31:6	
724	HRN	C	KR	D	PR	Pröttel 3/4A		Br	89	P	3	Sági 1987, 49, Abb. 33:4	
725	HRN	C	KR	D		Pröttel 3/4B		Br	72	P	3	Sági 1987, 58, Abb. 40:2	
726	HRN	C	KR	M	PR	Pröttel 3/4B		Br	80	P	3	Sági 1987, 77, Abb. 59:12	
Kétegyháza (okr. Gyula)													
727	HRN			Ž				Br				Quast 2015, 317	
Kisárpás (okr. Tėti, a.n. Mursella)													
728		C										Thót 2015, 337	
Kölked (okr. Mohác, a.n. Altinum)													
729		V						Br				Kovrig 1937, 94	
730		V						Br				Kovrig 1937, 79	
731		V						Br				Kovrig 1937, 81	
732		V						Br				Kovrig 1937, 81	
733		V						Cu				Kovrig 1937, 84	
Komárom (okr. Komárom, a.n. Brigetio)													
734		V,C						Br				Kovrig 1937, 80	
735		V,C						Br				Kovrig 1937, 80	
Komye (okr. Tatabánya)													
736								Br				Kovrig 1937, 86	
Lovasberény (okr. Székesfehérvár)													
737								Br				Kovrig 1937, 80	
738								Br				Kovrig 1937, 95	
Madaras (okr. Bácsalmás)													
739	HRN			Ž				Br				Quast 2015, 317	
740	HRN			M				Br				Quast 2015, 317	
Mezőszemere (okr. Füzesabony)													
741	HRN		KR	Ž	HR	Pröttel 2C		Ag	84	58	P	2	Vaday 2001, 265, Abb. 8:2; Quast 2015, 317
742	HRN		KR	M	HR			Ag			P	2	Vaday 2001, 265-266, Abb.10:5; Quast 2015, 317
Mucsfa (okr. Bonyhád)													
743	HRN			M		Pröttel 5			94	67			Tóth 2015, 336; Kaufmann-Heinmann 2003, 309, Abb. 287
Nemesvámos (okr. Veszprém)													
744		C				Pröttel 3/4B		Br	87	54		2	Villa Romana Baláca
745		C				Pröttel 1A		Br	80	59		3	Villa Romana Baláca
Neznámé naleziště													
746								Br					Kovrig 1937, 79
747								Ag					Kovrig 1937, 83
748								Ag					Kovrig 1937, 84
749								Br					Kovrig 1937, 85
750								Br					Kovrig 1937, 86
751								Br					Kovrig 1937, 93
752								Br					Kovrig 1937, 94
753								Ag					Kovrig 1937, 94
754								Ag					Kovrig 1937, 94
755								Br-Au					Kovrig 1937, 94
756								Br-Au					Kovrig 1937, 94
757								Br					Kovrig 1937, 94
758								Br					Kovrig 1937, 95
759								Br-Au					Kovrig 1937, 95
760								Br					Kovrig 1937, 96
761								Br					Kovrig 1937, 96
762						Pröttel 1A		Ag				2	Tóth 1980, 144 Abb. 9:33
763						Pröttel 3/4A		Ag	72	45	P	2	Tóth 1980, 144 Abb. 10:34
Óbuda (okr. Budapest, a.n. Aquincum)													
764		V,C						Br					Kovrig 1937, 84
765		V,C						Br					Kovrig 1937, 86
766		V,C						Ag					Kovrig 1937, 86

Ószóny (okr. Komárom, a.n. Brigetio)												
767		V,C							Br			Kovrig 1937, 79
768		V,C							Br			Kovrig 1937, 82
769		V,C							Br			Kovrig 1937, 82
770		V,C							Br			Kovrig 1937, 83
771		V,C							Au			Kovrig 1937, 83
772		V,C							Br			Kovrig 1937, 95
Páty (okr. Budakesz)												
773	HRN	C	KR	M			Pröttel 1A				P	3 Ottományi 2012, 8:1
774	HRN	C	KR	M			Pröttel 1A				P	3 Ottományi 2012, 8:2
775	HRN	C	KR	M							P	3 Ottományi 2012, 8:3
776	HRN	C	KR								P	2 Ottományi 2012, 8:5
777	HRN	C	KR	M			Pröttel 1B				P	3 Ottományi 2012, 9:1
Pécs (okr. Pécs, a.n. Sopianae)												
778	HRN	C	KR				Pröttel 1B		Ag	61		Pröttel 1991,350; Pfahl 2012, 82, Abb. 11:7
779	HRN	C	KR				Pröttel 3/4B	367-383		86	56	P 2 Török 1941, 126, III. t. 3-3a; Keller 1971, 40
780	HRN	C	KR		PR		Pröttel 3/4B	341-346	Br			3 Török 1941, 126, IV. t. 21; Keller 1971, 38
781	HRN	C	KR		D		Pröttel 3/4B		Br			3 Török 1941, 129, II. t. 3
782	HRN	C					Pröttel 3/4D				P	3 Török 1941, 129, II. t. 2
Pest (okr. Budapest, a.n. Aquincum)												
783		V,C							Br			Kovrig 1937, 80
784		V,C							Br			Kovrig 1937, 84
Pinchely (okr. Tamás)												
785									Br			Kovrig 1937, 80
Rábapordány (okr. Csoma)												
786									Br			Kovrig 1937, 81
Ságvár (okr. Siófok, a.n. Tricciana)												
787	HRN	C	KR	M	N		Pröttel 5		Br-Au		L	2 Tóth 2015, 336; Kaufmann-Heinimann 2003, 309, Abb. 285; Burger 1966, 108, Fig. 28, 100:97
788	HRN	C	KR	M	N		Pröttel 5		Br	80	60	L 3 Tóth 2015, 336; Burger 1966, 119-120, Fig. 109:198
789	HRN	C	KR				Pröttel 5		Br-Au	78	53	2 Tóth 2015, 336; Burger 1966, 125, Fig. 113:253
790	HRN	C	KR	Ž	PR		Pröttel 5		Br-Au	79	53	2 Tóth 2015, 340; Tóth 1994, Abb. 16; Kaufmann-Heinimann 2003, 309, Abb. 286; Burger 1966, 110, Fig. 32, 101:114
791	HRN	C					Pröttel 6		Br-Au			2 Cavritukhin 2008, Fig. 4:8
792	HRN	C	KR		P		Pröttel 5		Br-Au			3 Tóth 1994, Abb. 12; Burger 1966, 128, Fig. 69
793	HRN	C	KR	M	LR		Pröttel 5		Br-Au	82	52	L 3 Tóth 1994, Abb. 13; Burger 1966, 102, Fig. 10, 95:20
794	HRN	C		Ž			Pröttel 6		Br-Au	72	46	P 3 Buora 1997, 258, fig. 4:2; Burger 1966, 131, Fig. 119:306
795	HRN	C	KR	M	N		Pröttel 3/4B		Br	72		P 2 Barkóczy 1993, 327, Kép. 3:5; Burger 1966, 110, Fig. 30, 101:112
796	HRN	C	KR				Pröttel 6		Br-Au	105		2 Barkóczy 1993, 327, Kép. 3:6; Burger 1966, 131, Fig. 119:310
797	HRN	C	KR	M			Pröttel 3/4	364-369	Br	82	52	P 3 Kaus 1991, 191; Burger 1966, 114, Fig. 104:154
798	HRN	C	KR	M	P		Pröttel 3/4B	364-369	Br	82	54	P 3 Kaus 1991, 191; Burger 1966, 129
799	HRN	C	KR	Ž			Pröttel 3/4D		Br	75	50	P 3 Burger 1966, 101, Fig. 94:11
800	HRN	C	KR	M	N		Pröttel 3/4B		Br	103	66	P 2 Burger. 1966, 101, Fig. 6; 94:15
801	HRN	C	KR	Ž	N		Pröttel 3/4B		Br		50	P 2 Burger 1966, 101, Fig. 9; 95:18
802	HRN	C	KR	M	N		Pröttel 3/4C	364-375	Br	65	47	P 3 Burger 1966, 102, Fig. 12, 95:26
803	HRN	C	KR	Ž			Pröttel 6		Br-Au	76		P 2 Burger 1966, 103-104, Fig. 97:42
804	HRN	C	KR	M	N		Pröttel 3/4B		Br	95	55	P 3 Burger 1966, 105, Fig. 20, 98:56
805	HRN	C	KR	M	N		Pröttel 3/4C		Br-Au		64	P 2 Burger 1966, 106, Fig. 23, 98:63
806	HRN	C	KR	M			Pröttel 3/4B		Br	75	50	P 3 Burger 1966, 106, Fig. 99:65
807	HRN	C	KR	M			Pröttel 3/4B		Br	70	50	P 3 Burger 1966, 107, Fig. 99:74
808	HRN	C	KR				Pröttel 3/4B					P 3 Burger 1966, 101, Fig. 94:11
809	HRN	C	KR	M	N		Pröttel 3/4B		Br	90	50	P 3 Burger. 1966, 109, Fig. 29, 101:108
810	HRN	C	KR	D			Pröttel 3/4B		Br	70	45	P 3 Burger 1966, 111, Fig. 101:124
811	HRN	C	KR	M			Pröttel 3/4B		Br		60	P 2 Burger. 1966, 111-112, Fig. 102:129
812	HRN	C	KR	M	LR		Pröttel 3/4B		Br	73	50	P 2 Burger 1966, 114, Fig. 104:152
813	HRN	C	KR	M			Pröttel 3/4B		Br	80	45	P 3 Burger 1966, 114, Fig. 104:155
814	HRN	C	KR	M			Pröttel 3/4B		Br	80	45	P 2 Burger 1966, 115, Fig. 105:165
815	HRN	C	KR				Pröttel 3/4B		Br	100	63	P 3 Burger 1966, 116, Fig. 105:170
816	HRN	C	KR	Ž	N		Pröttel 3/4B			74	54	P 2 Burger 1966, 116, Fig. 106:174
817	HRN	C	KR	M	LR		Pröttel 3/4B			80	50	P 2 Burger 1966, 119, Fig. 51, 109:196
818	HRN	C	KR	Ž	PR		Pröttel 3/4B		Br	85	50	P 2 Burger 1966, 126, Fig. 58, 111:218

819	HRN	C	KR	M	PR	Pröttel 3/4D		Br	65	42	P	3	Burger 1966, 123, Fig. 61, 112:233
820	HRN	C	KR	M		Pröttel 3/4B		Br	65	47	P	3	Burger 1966, 124, Fig. 113:241
821	HRN	C	KR	M		Pröttel 5		Br	90	64	L	3	Burger 1966, 125, Fig. 114:257
822	HRN	C	KR	M	N	Pröttel 3/4B		Br	82	50	P	3	Burger 1966, 127, Fig. 67, 116:270
823	HRN	C	KR	M		Pröttel 3/4C		Br	85	60	P	2	Burger. 1966, 129, Fig. 117:288
824	HRN	C	KR	D		Pröttel 3/4B		Br	77	48	P	3	Burger 1966, 133, Fig. 121:331
825	HRN	C	KR	M		Pröttel 3/4B		Br			P	1	Burger 1966, 134, Fig. 121:333
826	HRN	C	KR	M	N	Pröttel 3/4B		Br	71	45	P	3	Burger 1966, 134, Fig. 80, 122:336
827	HRN	C	KR	M	PR	Pröttel 5	351-354	Br		70		3	Burger 1966, 124, Fig. 62, 124:249; Keller 1971, 42
Somlóvásárhely (okr. Devecser)													
828						Pröttel 5			98	68		2	Tóth 1994, Abb. 17a; Kaufmann-Heinimann 2003, 309
Somogyuszil (okr. Kaposvár)													
829	HRN		KR	M		Pröttel 3/4B	355—361	Br	85	52	P	2	Kaus 1991, 191; Burger 1979, 23-24, Taf. 3:2
830	HRN		KR	M	PR	Pröttel 3/4C	351—354	Br	91	56	P	2	Kaus 1991, 191; Burger 1979, 28-29; Taf. 6:6
831	HRN		KR	M		Pröttel 3/4B		Br	82	49	P	2	Burger 1979, 20-21; Taf. 2:1
832	HRN		KR	D	LR	Pröttel 3/4B		Br	83	51	P	2	Burger 1979, 24; Taf. 3:3
833	HRN		KR	M	PR	Pröttel 3/4B		Br	84	48	P	2	Burger 1979, 24, Taf. 3:1
834	HRN		KR	M	PR	Pröttel 3/4D		Br	78	49	P	3	Burger 1979, 31, Abb. 28, Taf. 9:1
835	HRN		KR	M	PR	Pröttel 3/4B		Br		46	P	2	Burger 1979, 32, Abb. 30, Taf. 9:5
836	HRN		KR	M		Pröttel 3/4B		Br	92	56	P	2	Burger 1979, 34, Taf. 11:1
837	HRN		KR	M		Pröttel 3/4D		Br	73	46	P	2	Burger 1979, 36, Abb. 39, Taf. 12:2
838	HRN		KR	D		Pröttel 3/4D		Br	74	48	P	2	Burger 1979, 37, Taf. 12:1
839	HRN		KR	M	PR	Pröttel 3/4B		Br	88	55	P	2	Burger 1979, 42, Abb. 52, Taf. 15:1
840	HRN		KR	M	PR	Pröttel 3/4B		Br	73	45	P	2	Burger 1979, 43, Abb. 54, Taf. 16:1
841	HRN		KR	M	PR	Pröttel 3/4B		Br	88	54	P	2	Burger 1979, 44, Abb. 57, Taf. 16:1
842	HRN		KR			Pröttel 2A		Br	89	61	P	2	Burger 1979, 48, Taf. 18:3
843	HRN		KR	M	PR	Pröttel 3/4B		Br			P	2	Burger 1979, 51, Abb. 74, Taf. 20:1
844	HRN		KR	M	PR	Pröttel 3/4B		Br	90	54	P	2	Burger 1979, 52, Abb. 75, Taf. 20:1
845	HRN		KR	M	PR	Pröttel 3/4B		Br	88	56	P	2	Burger 1979, 55, Abb. 84, Taf. 22:1
Sopron (okr. Sopron)													
846		C						Br					Kovrig 1937, 95
847		C						Br					Kovrig 1937, 96
Szőrek-Téglagyár (okr. Szeged)													
848													Quast 2015, 317
Szalacska													
849	HN					Pröttel 1B		Ag					Pröttel 1991, 350, Abb. 1:8; Pfahl. 2012, 82
850	HN					Pröttel 1B		Ag				2	Pfahl 2012, 82, Abb. 11:8
Szántód (okr. Siófok)													
851								Br					Kovrig 1937, 80
852								Br					Kovrig 1937, 80
Szécsény (okr. Szécsény)													
853								Br					Kovrig 1937, 80
854								Br					Kovrig 1937, 80
Szentcsanak (okr. Szentcsanak)													
855	HRN			Z									Quast 2015, 317
Szombathely (okr. Szombathely, a.n. Savaria)													
856		C						Br					Kovrig 1937, 79
857		C						Br					Kovrig 1937, 81
858		C						Br					Kovrig 1937, 81
859		C						Br					Kovrig 1937, 82
860		C						Br					Kovrig 1937, 83
861		C						Br					Kovrig 1937, 84
862		C						Br					Kovrig 1937, 86
863		C						Br					Kovrig 1937, 86
864		C				Pröttel 3/4D		Br-Au	90	65		3	Kovrig 1937, 86, XXXIII t. 5.
865		C						Br					Kovrig 1937, 94
866		C						Br					Kovrig 1937, 95
867		C						Br					Kovrig 1937, 96
Szöny (okr. Komárom, a.n. Brigetio)													
868		V,C				Pröttel 6		Br-Au					Buora 2013, 440
869		V,C				Pröttel 6		Br-Au	75	46		2	Buora 2013, 440; Kovrig 1937, 85, XXXIII. t. 1.
870		V,C						Br					Kovrig 1937, 79
871		V,C						Br					Kovrig 1937, 79
872		V,C						Br					Kovrig 1937, 81
873		V,C						Br					Kovrig 1937, 81
874		V,C						Br					Kovrig 1937, 82
875		V,C						Br					Kovrig 1937, 84

Apetlon (okr. Neusiedl am See)											
920					Pröttel 1B	Br				2	Nowak 1991, 221, Abb. 678
921					Pröttel 2B	Br			P	2	Farka - Matouschek 1990, 203, Abb. 533
922					Pröttel 3/4	Br				1	Farka - Matouschek 1990, 203, Abb. 534
923					Pröttel 3/4B	Br			P	1	Farka, Ch. - Matouschek, J. 1990, 203, Abb. 535
924					Pröttel 3/4B	340-360	Br		P	1	Matouschek 1983, 271, Abb. 666
925					Pröttel 3/4C	340-360	Br-Au		P	2	Matouschek 1983, 271, Abb. 667
Au am Leithaberge (okr. Bruck an der Leitha)											
926						Br					Kovrig 1937, 79
Bad Deutsch Altenburg (okr. Bruck an der Leitha, a.n. Carnuntum)											
927		V.C			Pröttel 6						Buora 2013, 439
928		V.C									Gugl - Radbauer 2015, 168
929		V.C			Pröttel 3/4A	Br	80	52	P	2	Farka 1989, 306, Abb. 514
930		V.C			Pröttel 5	Br			L	1	Farka - Jedlicka 1989, 306, Abb. 531
931		V.C				Br	64		P	2	Peškař 1972, 64, Taf. 47:3.
932		V.C				Br	81	53	P	2	Peškař 1972, 64, Taf. 54:1.
933		V.C			Pröttel 3/4D	Br	70	45	P	3	3D kulturdatenbank römische archeologie
934		V.C			Pröttel 3/4B	Br	84	58	P	2	3D kulturdatenbank römische archeologie
935		V.C			Pröttel 1B	Br	73	52	P	3	3D kulturdatenbank römische archeologie
936		V.C			Pröttel 3/4B	Br	68	43	L	3	3D kulturdatenbank römische archeologie
937		V.C			Pröttel 6	Br					Buora 2013, 439
938		V.C			Pröttel 6	Br					Buora 2013, 439
939		V.C				Br					Kovrig 1937, 79
940		V.C				Br					Kovrig 1937, 79
941		V.C				Br					Kovrig 1937, 79
942		V.C				Br					Kovrig 1937, 79
943		V.C				Br					Kovrig 1937, 81
944		V.C				Br					Kovrig 1937, 81
945		V.C				Br					Kovrig 1937, 81
946		V.C				Br					Kovrig 1937, 81
947		V.C				Br					Kovrig 1937, 81
948		V.C				Br					Kovrig 1937, 82
949		V.C				Br					Kovrig 1937, 82
950		V.C				Br					Kovrig 1937, 83
951		V.C				Br					Kovrig 1937, 83
952		V.C				Br					Kovrig 1937, 94
953		V.C				Br					Kovrig 1937, 95
954		V.C				Br					Kovrig 1937, 95
955	SN	V.C			Pröttel 1	Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 93
956	SN	V.C			Pröttel 1	Fe				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 93, Taf. LII
957	SN	V.C			Pröttel 1B	Br		54		1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 93, Taf. LII:45
958	SN	V.C			Pröttel 1	Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 94, Taf. LII:222
959	SN	V.C			Pröttel 1	Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 94, Taf. LII:607
960	SN	V.C			Pröttel 1	Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 94
961	SN	V.C			Pröttel 1	Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 94
962	SN	V.C			Pröttel 2	Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 94
963	SN	V.C			Pröttel 2	Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 94
964	SN	V.C				Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 94
965	SN	V.C				Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 94
966	SN	V.C				Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 94
967	SN	V.C				Br					Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 95
968	SN	V.C			Pröttel 2	Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 95, Taf. LII:694
969	SN	V.C				Br					Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 95
970	SN	V.C				Br					Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 95
971	SN	V.C				Br					Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 95
972	SN	V.C				Br					Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 95
973	SN	V.C			Pröttel 3/4B	Br	66	46	P	3	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 95, Taf. LII:199
974	SN	V.C			Pröttel 3/4B	Br	89	50	P	2	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 95, Taf. LII:953
975	SN	V.C			Pröttel 3/4B	Br	76		P	2	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 95, Taf. LII:961
976	SN	V.C			Pröttel 3/4B	Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 96, Taf. LII:99
977	SN	V.C			Pröttel 3/4B	Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 96, Taf. LII:216
978	SN	V.C			Pröttel 3/4B	Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 96

979	SN	V,C			Pröttel 3/4B	Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 96	
980	SN	V,C			Pröttel 3/4B	Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 96	
981	SN	V,C			Pröttel 3/4B	Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 96	
982	SN	V,C			Pröttel 3/4	Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 96, Taf. LII:98	
983	SN	V,C			Pröttel 3/4	Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 97	
984	SN	V,C			Pröttel 3/4	Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 97	
985	SN	V,C			Pröttel 3/4	Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 97	
986	SN	V,C			Pröttel 3/4	Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 97	
987	SN	V,C			Pröttel 3/4	Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 97, Taf. LII:93	
988	SN	V,C			Pröttel 3/4	Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 97, Taf. LII:94	
989	SN	V,C			Pröttel 3/4	Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 97	
990	SN	V,C			Pröttel 3/4	Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 97	
991	SN	V,C			Pröttel 3/4	Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 97	
992	SN	V,C			Pröttel 3/4	Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 98	
993	SN	V,C			Pröttel 3/4	Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 98	
994	SN	V,C			Pröttel 3/4	Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 98	
995	SN	V,C			Pröttel 3/4	Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 98	
996	SN	V,C			Pröttel 3/4	Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 98	
997	SN	V,C			Pröttel 3/4	Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 98	
998	SN	V,C			Pröttel 3/4	Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 98	
999	SN	V,C			Pröttel 3/4	Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 98	
1000	SN	V,C			Pröttel 3/4	Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 98	
1001	SN	V,C				Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 98	
1002	SN	V,C				Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 99	
1003	SN	V,C				Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 99	
1004	SN	V,C				Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 99	
1005	SN	V,C				Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 99	
1006	SN	V,C				Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl, S. 2012, 99	
1007	SN	V,C				Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 99	
1008	SN	V,C				Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 99	
1009	SN	V,C				Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 99	
1010	SN	V,C				Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 99	
1011	SN	V,C				Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 99	
1012	SN	V,C				Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 99	
1013	SN	V,C				Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 100	
1014	SN	V,C				Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 100	
1015	SN	V,C				Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 100	
1016	SN	V,C				Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 100	
1017	SN	V,C				Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 100	
1018	SN	V,C				Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 100	
1019	SN	V,C				Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 100	
1020	SN	V,C				Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 100	
1021	SN	V,C				Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 100	
1022	SN	V,C				Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 100	
1023	SN	V,C				Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 100	
1024	SN	V,C				Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 101	
1025	SN	V,C				Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 101	
1026	SN	V,C				Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 101	
1027	SN	V,C				Br				1	Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012, 101	
Bernhardsthal (okr. Mistelbach)												
1028	SN	V			Pröttel 3/4B	Br			P	1	Schierl 2016, 577; Atzmüller 2010, 220 Taf. 32:6	
Bregenz (okr. Bregenz, a.n. Brigantium)												
1029	HRN	V,C	KR	LR	Pröttel 2D	Br-Au	89	60	P	3	Pröttel 1991, 353, Abb. 3:1; Konrad 1997, 215, Taf. 25:A,11	
1030	HRN	V,C	ŽR		Pröttel 5					1	Konrad 1997, 195, Taf. 1:B	
1031	HRN	V,C	ŽR		Pröttel 3/4	Br		50		1	Konrad 1997, 197, Taf. 2:C	
1032	HRN	V,C	KR		Pröttel 3/4B	Br	86	54	P	3	Konrad 1997, 201, Taf. 6:A	
1033	HRN	V,C	KR		Pröttel 3/4B	Br	73		P	2	Konrad 1997, 201, Taf. 6:B,4	
1034	HRN	V,C	KR	M	Pröttel 3/4B	Br	56	42	P	3	Konrad 1997, 202, Taf. 7:A,3	
1035	HRN	V,C	KR	M	PR	Pröttel 2A	Br-Au	78	69	P	2	Konrad 1997, 207, Taf. 12:C,1
1036	HRN	V,C	KR	M	LR	Pröttel 3/4C	Br	89	59	P	2	Konrad 1997, 208, Taf. 15:B,1
1037	HRN	V,C	KR		Pröttel 3/4C	Br	74	59	P	2	Konrad 1997, 213, Taf. 20:B	
1038	HRN	V,C	KR	LR	Pröttel 3/4B	Br	88	50	P	2	Konrad 1997, 213, Taf. 21:B	
1039	HRN	V,C	KR	LR	Pröttel 3/4D	Br	87	54	P	3	Konrad 1997, 215, Taf. 24:C	
1040	HRN	V,C	KR	LR	Pröttel 3/4B	Br	78	56	P	2	Konrad 1997, 216, Taf. 25:D,1	
1041	HRN	V,C	KR	M	PR	Pröttel 1A	Br	79		P	2	Konrad 1997, 216, Taf. 26:A,1
1042	HRN	V,C	KR	PR	Pröttel 3/4B	Br	65	45	P	2	Konrad 1997, 218, Taf. 29:A,1	

1043	HRN	V,C	KR	M	PR	Pröttel 3/4C		Br				3	Konrad 1997, 220, Taf. 32:B,3
1044	HRN	V,C	KR		PR	Pröttel 2A		Br	70	P		2	Konrad 1997, 222, Taf. 35:A,2
1045	HRN	V,C	KR	M	LR	Pröttel 3/4B	341-346	Br	97	60	P	3	Konrad 1997, 223, Taf. 35:C,11
1046	HRN	V,C	KR		LR	Pröttel 2C		Br	74	52	P	3	Konrad 1997, 223, Taf. 36:B,1
1047	HRN	V,C	KR	M	H	Pröttel 3/4B		Br	79	50	P	2	Konrad. 1997, 224, Taf. 37:C,2
1048	HRN	V,C	KR			Pröttel 3/4A	337-341	Br	77	48	P	2	Konrad 1997, 229, Taf. 47:B,4
1049	HRN	V,C	KR	M		Pröttel 1A		Br	68	51	P	3	Konrad 1997, 232, Taf. 49:B,1
1050	HRN	V,C	KR		N	Pröttel 3/4B		Br	82	53	P	3	Konrad 1997, 233, Taf. 51:A,2
1051	HRN	V,C	KR	M	PR	Pröttel 3/4D		Br	92	47	P	3	Konrad 1997, 238, Taf. 56:A,2
1052	HRN	V,C	KR	M		Pröttel 1A		Br	72	55	P	3	Konrad 1997, 238, Taf. 57:A,1
1053	HRN	V,C	KR		PR	Pröttel 3/4A		Br	73	43	P	3	Konrad 1997, 239, Taf. 56:D
1054	HRN	V,C	KR		LR	Pröttel 1A		Br	76	59	P	2	Konrad 1997, 239, Taf. 59:B
1055	HRN	V,C	KR		N	Pröttel 3/4C		Br	68		P	2	Konrad 1997, 246, Taf. 67:B,5
1056	HRN	V,C	KR	M	LR	Pröttel 3/4A		Br	73	50	P	3	Konrad 1997, 247, Taf. 69:A,2
1057	HRN	V,C	KR		PR			Br		43	P	2	Konrad 1997, 247, Taf. 69:B,1
1058	HRN	V,C	KR		LR	Pröttel 3/4C		Br	79	51	P	2	Konrad 1997, 249, Taf. 70:B,1
1059	HRN	V,C	KR			Pröttel 3/4B		Br	79		P	2	Konrad 1997, 249, Taf. 72:B
1060	HRN	V,C	KR			Pröttel 2A		Br-Au	72		P	2	Konrad 1997, 250, Taf. 57:A,1
1061	HRN	V,C				Pröttel 3/4B		Br	72	56	P	2	Konrad 1997, 250, Taf. 77:A,1
1062		V,C				Pröttel 2A		Br	62	45	P	2	Konrad 1997, 258, Taf. 80:10
1063		V,C				Pröttel 2C		Br	78	52	P	3	Konrad 1997, 258, Taf. 80:11
1064		V,C				Pröttel 3/4A		Br	95	52	P	2	Konrad 1997, 258, Taf. 81:1
1065		V,C				Pröttel 3/4D		Br				2	Konrad 1997, 258, Taf. 81:2
1066		V,C				Pröttel 3/4D		Br	64	43	P	3	Konrad 1997, 258, Taf. 81:3
1067		V,C				Pröttel 3/4D		Br		46	P	2	Konrad 1997, 259, Taf. 81:4
1068		V,C				Pröttel 3/4D		Br			P	1	Konrad 1997, 259, Taf. 81:5
1069		V,C						Br				1	Konrad 1997, 259, Taf. 81:6
1070		V,C				Pröttel 3/4B		Br			P	1	Konrad 1997, 259, Taf. 81:7
Breitenbrunn (okr. Eisenstadt-Umgebung)													
1071		V				Pröttel 3/4B		Br				2	Farka - Matouschek 1987, 271, Abb. 411
Bruck an der Leitha (okr. Bruck an der Leitha)													
1072						Pröttel 3/4D		Br-Au	84	68	P	2	Pollak 1991, 237, Abb. 940
Bruckneudorf (okr. Neusiedl am See)													
1073		C				Pröttel 3/4D		Br			P	3	Farka - Jandrasits 1987, 271, Abb. 415
1074		C				Pröttel 1B		Br				2	Nowak - Roth 1987, 271, Abb. 419
1075		C				Pröttel 1B					P	2	Farka 1978, 394, Abb. 259
1076		C				Pröttel 3/4D					P	2	Farka 1978, 394, Abb. 260
Brunn (okr. Mödling)													
1077	HRN		KR		PR			Br	59	40	P	3	Farka 1977, 394, Taf. 9:3
Buschberg-Steinmandl													
1078						Pröttel 3/4D		Br			P	2	Tejral 2015, 337, Abb.28:2
1079						Pröttel 3/4B		Br			P	2	Tejral 2015, 337, Abb.28:3
Deutschkreutz (okr. Oberpullendorf)													
1080	SN							Br				1	Lackner 2000, Abb. 813, 380
1081	SN							Br				1	Lackner 2000, Abb. 814, 381
1082	SN					Pröttel 1A		Br	71		P	2	Lackner 2000, Abb. 814, 382
1083	SN					Pröttel 2		Br		52		1	Lackner 2000, Abb. 814, 383
1084								Br				1	Lackner 1998, 826, Abb. 554
1085								Br				1	Lackner 1998, 826, Abb. 555
1086								Br				1	Lackner 1998, 826-828, Abb. 561
Donnerskirchen (okr. Eisenstadt-Umgebung)													
1087								Br					Kovrig 1937, 81
Edelstal (okr. Neusiedl am See)													
1088						Pröttel 3/4B		Br	63		P	2	Grausam - Nowak 1989, 293, Abb. 341
1089						Pröttel 3/4B		Br			P	1	Grausam - Nowak 1989, 293, Abb. 342
1090						Pröttel 3/4B		Br			P	1	Grausam - Nowak 1989, 293, Abb. 343
1091	SN					Pröttel 1B		Br	73	53	P	3	Adler - Farka - Seyfried 1983, 271, Abb. 682
Enns (okr. Linz-Land, a.n. Lauriacum)													
1092		V				Pröttel 6		Br-Au					Tóth 2015, 341
1093		V				Pröttel 2		Br				1	Farka - Kneifel 1984, 304, Abb. 791
1094		V				Pröttel 3/4		Br				1	Farka - Kneifel 1984, 305, Abb. 813
1095		V				Pröttel 2		Br				1	Farka - Kneifel 1984, 305, Abb. 814
1096	ON	V				Pröttel 1B		Ag	61		P	3	Pfahl 2012, 82, Abb. 5:3
1097		V				Pröttel 3/4B					P	1	Barkóczy 1993, Kép. 2:8
1098		V				Pröttel 3/4D						2	Barkóczy 1993, Kép. 3:12
1099		V				Pröttel 3/4D					P	1	Barkóczy 1993, Kép. 4:5
1100		V				Pröttel 3/4						1	Barkóczy 1993, Kép. 5:3
1101	HRN	V				Pröttel 5			86	55			Kaufmann-Heinmann 2003, 308, Abb. 280

Frauenberg (okr. Bruck-Mürzzuschlag)														
1102	HRN		KR	M		Pröttel 3/4B		Br		55	P	2	Steinklauber 2002, 156, Abb. 215:4	
1103	HRN		KR	D		Pröttel 3/4B		Br		56	38	P	3	Steinklauber 2002, 156, Taf. 88:F316
1104	HRN		KR	Ž		Pröttel 3/4D		Br		57	35	P	3	Steinklauber 2002, 156, Abb. 215:6
1105	HRN		KR	D		Pröttel 3/4D		Br					2	Steinklauber 2002, 156, Taf. 1:F1:2
Gattendorf (okr. Neusiedl am See)														
1106						Pröttel 3/4		Br					1	Kropf 1995, 544, Abb. 535
1107						Pröttel 3/4B	350-390	Br		82		P	2	Farka - Schmidt 1987, 271, Abb. 420
Girm														
1108						Pröttel 1A		Br					1	Nowak 1991,221, Abb. 695
1109						Pröttel 3/4B		Br				P	1	Nowak 1991,221, Abb. 696
1110						Pröttel 3/4B						P	2	Jedlicka, E. 1977, 240, Abb. 227
Grillenbergr (okr. Baden)														
1111								Br					0	Kovrig 1937, 84
Halbturm (okr. Neusiedl am See)														
1112						Pröttel 3/4C						P	2	Nowak – Roth 1999, 749, Abb. 443
1113						Pröttel 3/4C						P	1	Nowak – Roth 1999, 749, Abb. 444
1114						Pröttel 3/4	340-360	Br					1	Nowak – Roth 1998, 828, Abb. 578
1115						Pröttel 3/4D	350-380	Br					1	Nowak – Roth 1998, 828, Abb. 579
1116						Pröttel 3/4B		Br				P	1	Nowak 1991, 224, Abb. 712
Heidenstadt														
1117														Sakař, 1961,431
Hof am Leithaberge (okr. Bruck an der Leitha)														
1118						Pröttel 1A		Br				P	3	Farka - Melzer 1980, 449, Abb. 494
Hollern (okr. Bruck an der Leitha)														
1119						Pröttel 1A		Br				P	2	Grausam - Grausam - Nowak 1993, s. 493, Abb. 788
Hundsheim (okr. Bruck an der Leitha)														
1120						Pröttel 3/4		Br					1	Farka 1990, 228, Abb. 1026
Illmitz (okr. Neusiedl am See)														
1121						Pröttel 1A		Br		75			2	Nowak 1991, 225, Abb.715
1122						Pröttel 1A		Br				P	2	Nowak 1990, 206, Abb. 556
Innsbruck-Wilten (okr. Innsbruck, a.n. Veldidena)														
1123	HRN		C			Pröttel 6							0	Buora 2013, 439
1124	HRN		C			Pröttel 6							0	Buora 2013, 439
Jois (okr. Neusiedl am See)														
1125	SN					Pröttel 3/4B		Br				P	2	Nowak - Schmidt - Schmidt 1989, 295-296, Abb. 367
Kalsdorf bei Graz (okr. Graz-Umgebung)														
1126		C				Pröttel 3/4C	3./4. 4.st.	Br		64		P	2	Heymans 1998, 359-360.taf. 12:126
1127		C						Fe					1	Heymans 1998, 360, taf. 13:127
1128		C						Fe					1	Heymans 1998, 360, taf. 13:128
1129		C											1	Heymans 1998, 360, taf. 13:129
1130		C											1	Heymans 1998, 360, taf. 13:130
Leithaprodersdorf (okr. Eisenstadt-Umgebung, a.n. Muteno)														
1131		V						Br				P	1	Grill - Nowak 1994, 722, Abb. 516
1132		V				Pröttel 3/4		Br					1	Grill - Nowak 1994, 723, Abb. 518
1133		V				Pröttel 3/4B		Br				P	1	Grill - Nowak 1994, 723, Abb. 519
Loretto (okr. Eisenstadt-Umgebung)														
1134						Pröttel 2B	1. pol. 4. st.	Br				P	2	Jandrasits 1999, 749, Abb. 451
1135						Pröttel 1B		Br		64	50	P	3	Nowak 1990, 206, Abb. 567
1136								Br					1	Grill - Nowak 1988, 230, Abb. 6380
Lorch-Enns (okr. Linz-Land, a.n. Lauriacum)														
1137	HRN		V			Pröttel 1B		Ag			42	P	2	Jobst 84, 85, Textabb 3:7, Taf. XVIII:6
1138			V			Pröttel 6				86	60		3	Buora 1997, 258, fig. 3:6
Maissau (okr. Hollabrunn)														
1139	ON													Schierl 2016, 577
Mannersdorf am Leithagebirge (okr. Bruck an der Leitha)														
1140						Pröttel 1B							1	Farka - Melzer 1980, 451, Abb. 506
1141						Pröttel 1A						P	2	Farka - Melzer 1980, 451, Abb. 507
Marz (okr. Mattersburg)														
1142	SN					Pröttel 1A		Ag					1	Kropf 1997, 481, Abb. 457
Mattersburg (okr. Mattersburg)														
1143								Br						Kovrig 1937, 82
Mautern an der Donau (okr. Krems-Land, a.n. Favianis)														
1144	HRN		V	KR		Pröttel 3/4C		Br-Ag				P	3	Wewerka 2004, 461, Abb. 20
1145	HRN		V	KR		Pröttel 3/4B		Br				P	3	Wewerka 2004, 460, Abb.20
Mistelbach (okr. Mistelbach)														
1146	HRN		KR			Pröttel 3/4C								Schierl 2016, 577

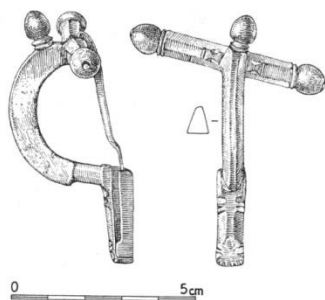
Mönchhof (okr. Neusiedl am See)													
1147	SN					Pröttel 3/4		Br				1	Grausam - Grausam - Nowak 1993, 468, Abb. 562
1148	SN					Pröttel 3/4		Br				1	Grausam - Grausam - Nowak 1993, 469, Abb. 563
1149	SN					Pröttel 3/4B		Br			P	1	Grausam - Grausam - Nowak 1993, 469, Abb. 564
1150	SN					Pröttel 3/4B		Br			P	2	Grausam - Grausam - Nowak, 1993, 469, Abb. 565
1151	SN					Pröttel 3/4D		Br				1	Grausam - Grausam - Nowak, H. 1993, 469, Abb. 566
1152						Pröttel 3/4B		Br			P	2	Adler 1991, 226, Abb.737
1153						Pröttel 3/4		Br				1	Adler 1991, 226, Abb.738
1154	SN					Pröttel 3/4B		Br	85		P	2	Marker - Nowak 1988, 231, Abb. 390
1155						Pröttel 3/4B		Br			P	2	Matouschek 1981, 487, Abb. 468
Mühling (okr.)													
1156								Br		38		1	Rausch 1994, 745, Abb. 624
1157								Br				1	Rausch 1994, 745, Abb. 622
Müllendorf (okr. Eisenstadt-Umgebung)													
1158								Br					Kovrig 1937, 82
1159								Br					Kovrig 1937, 84
Neckenmarkt (okr. Oberpullendorf)													
1160	SN							Br				1	Kropf - Lackner 1996, 692, Abb. 435
1161						Pröttel 3/4D		Br			P	1	Nowak 1991, 226, Abb.744
1162						Pröttel 3/4B		Br			P	1	Nowak 1991, 226, Abb.745
Neznámé naleziště													
1163						Pröttel 6							Buora 2013, 439
1164								Br					Kovrig 1937, 81
1165						Pröttel 2A		Br		49		2	Onlineportal der archäologischen Sammlungen
1166						Pröttel 3/4B		Br	66	41		3	Onlineportal der archäologischen Sammlungen
Oberscharza (okr. Südoststeiermark)													
1167	SN					Pröttel 3/4B	340-630	Br			P	2	Kropf 2000, 864, Abb. 623
1168	SN					Pröttel 3/4B	340-631	Br			P	1	Kropf 2000, 866, Abb. 624
1169	SN					Pröttel 3/4C	350-380	Br			P	1	Kropf 2000, 866, Abb. 625
Oggau (okr. Eisenstadt-Umgebung)													
1170	HRN					Pröttel 3/4B		Br	106	69	P	3	Puschnigg 1996, 105, Taf. 1:1
1171	HRN					Pröttel 3/4B		Br			P	2	Puschnigg 1996, 108, Taf. 2:2
1172	HRN					Pröttel 1A		Br	84	64	P	2	Puschnigg 1996, 111, Taf. 4:1
Pamdorf (okr. Neusiedl am See)													
1173								Br				1	Nowak – Roth 2000, 825, Abb. 464
Petronell (okr. Bruck an der Leitha, a.n. Carnuntum)													
1174		V.C				Pröttel 3/4D		Br			P	3	Kladnik - Kladnik 1994, 751, Abb. 697
1175		V.C						Br				1	Kladnik - Kladnik 1994, 751, Abb. 706
1176		V.C				Pröttel 3/4B		Br			P	1	Adler - Schmelzenbarth 1992, 296, Abb. 756
1177		V.C				Pröttel 3/4B		Br			P	1	Adler - Schmelzenbarth 1992, 296, Abb. 757
1178		V.C				Pröttel 3/4B		Br			P	1	Adler - Schmelzenbarth 1992, 298, Abb. 845
1179		V.C				Pröttel 3/4D		Br			P	2	Adler - Schmelzenbarth 1992, 300, Abb. 890
1180		V.C				Pröttel 3/4		Br				1	Adler - Schmelzenbarth 1992, 301, Abb. 910
1181		V.C				Pröttel 1A		Br				1	Adler - Kladnik 1992, 302, Abb. 942
1182		V.C				Pröttel 2B		Br			P	2	Adler - Kladnik 1992, 302, Abb. 943
1183		V.C				Pröttel 3/4B		Br	70	43	P	2	Farka - Schmelzenbarth 1990, 230, Abb. 1054
1184		V.C				Pröttel 3/4		Br				1	Farka - Jungwirth 1990, 232, Abb. 1106
1185		V.C				Pröttel 3/4		Br				1	Farka 1989, 313, Abb. 680
1186		V.C				Pröttel 3/4D		Br			P	2	Farka - Winter 1980, 464, Abb. 545
Pfaffenhofen													
1187						Pröttel 6							Buora 2013, 439
Podersdorf am See (okr. Neusiedl am See)													
1188						Pröttel 3/4B		Br			P	2	Nowak 1991, 228, Abb.764
Pottenbrunn (okr. Sankt Pölten)													
1189	HRN		KR		PR	Pröttel 3/4B						2	Neugebauer 2002, Abb. 69:4
1190	HRN		KR									2	Neugebauer 2002, Abb. 69:3
1191						Pröttel 3/4		Br				1	Wallner 1991, 251, 1195
1192	HRN		KR	M	PR	Pröttel 3/4B	360-410	Br		66	P	2	Höbbling 2008, Teil II 23-24, Taf. 12:82-3, Abb. 26:3
1193	HRN		KR	M	LR	Pröttel 3/4B	360-410	Br	87	54	P	2	Höbbling 2008, Teil II 26-27, Taf. 13:84-1, Abb. 26:4
1194	HRN		KR	M	PR	Pröttel 3/4D	330-410	Br	70	49	L	3	Höbbling 2008, Teil II 54-55, Taf. 27:168-2, Abb. 26:1
1195	HRN		KR	M	PR	Pröttel 2C	300-340	Br-Ag		48	P	2	Höbbling 2008, Teil II 56, Taf. 27:169-2, Abb. 26:2
1196	HRN		KR	M	PR	Pröttel 3/4B	360-410	Br	84	56	P	3	Höbbling, 2008, Teil II 87-88, Taf. 42:198-2

1197	HRN		KR	M	LR	Pröttel 3/4B	360-410	Br	87	58	P	3	Hölbling 2008, Teil II 88-89, Taf. 43:199-3	
1198	HRN		KR	M	PR	Pröttel 3/4B	360-410	Br	87	49	P	3	Hölbling 2008, Teil II 91-92, Taf. 44:201-1	
1199	HRN		KR	M	LR	Pröttel 3/4B	360-410	Br		60	P	2	Hölbling 2008, Teil II 130-131, Taf. 66:741-2	
Potzneusiedl (okr. Potzneusiedl)														
1200						Pröttel 3/4B		Br			P	2	Matouschek 1983, 273, Abb. 712	
Primmersdorf bei Drosendorf (okr. Horn)														
1201													Sakař, 1961,431	
Purbach am Neusiedler See (okr. Eisenstadt-Umgebung)														
1202	SN					Pröttel 1B		Br	84		P	2	Nowak - Roth 1989, 299, Abb. 414	
Raabs an der Thaya (okr. Waidhofen an der Thaya)														
1203	ON					Pröttel 1A							Schierl 2016, 577	
Rabensburg (okr. Mistelbach)														
1204						Pröttel 1A							Schierl 2016, 577	
1205						Pröttel 1A		Br			P	2	Bartosch, P. 1998, 856, Abb. 822	
Rannersdorf (okr. Bruck an der Leitha)														
1206	SN							Br		61		1	Schrettle – Tsironi 2008, 280, Taf. 46:2	
1207	SN					Pröttel 3/4B		Br			P	1	Schrettle – Tsironi, S. 2008, 280, Taf. 46:3	
1208	SN							Br		53		1	Schrettle – Tsironi 2008, 280, Taf. 46:4	
1209	SN					Pröttel 3/4B		Br			P	1	Schrettle – Tsironi 2008, 280, Taf. 46:5	
1210	SN							Br		40		1	Schrettle – Tsironi 2008, 280, Taf. 46:6	
Rattenberg (okr. Kufstein)														
1211						Pröttel 3/4B	pol. 4. st.	Br			P	1	Schachinger - Heymans 2005, 933, Abb. 139	
Ratzendorf (okr. Ansbach)														
1212						Pröttel 3/4D		Br			P	1	Wallner 1990, 237, Abb. 1262	
Rekawinkel (okr. Sankt Pölten)														
1213						Pröttel 3/4B		Br				2	Kalchhauser 1990, 237, Abb. 1265	
Ringelsdorf-Niederabsdorf (okr. Gänsemdorf)														
1214						Pröttel 1A		Br		69	P	2	Stuppner 1993, 503, Abb. 874	
1215						Pröttel 3/4B	340-360	Br		83	P	2	Stuppner 1991, 248, Abb. 1141	
1216						Pröttel 3/4B	340-360	Br		85	50	P	2	Schierl 2016, 578; Atzmüller 2010, 163, Taf. 18:2
1217						Pröttel 3/4B		Br			P	1	Schierl 2016, 578; Atzmüller 2010, 164, Taf. 18:5	
1218						Pröttel 1A	280-330	Br			P	2	Schierl 2016, 577; Atzmüller 2010, 201, Taf. 26:7	
1219						Pröttel 1A	300	Br		70	55	P	2	Schierl 2016, 577; Atzmüller 2010, 202, Taf. 27:4
Rust (okr. Eisenstadt-Umgebung)														
1220								Br					Kovrig 1937, 79	
1221								Br					Kovrig 1937, 85	
Schützen am Gebirge (okr. Eisenstadt-Umgebung)														
1222						Pröttel 3/4D					P	2	Kropf 1997, 483, Abb. 475	
Schwadorf (okr. Bruck an der Leitha)														
1223						Pröttel 3/4		Br				1	Farka - Jandrasits 1987, 278, Abb. 900	
St. Andrä am Zicksee (okr. Neusiedl am See)														
1224						Pröttel 1A		Br			P	2	Nowak 1991, 228, Abb.778	
St. Donat (okr. Sankt Veit an der Glan)														
1225						Pröttel 3/4C	2. pol. 4. st.	Br		78	P	2	Fuchs 1986: 281, Abb. 391	
St. Margarethen (okr. Eisenstadt-Umgebung)														
1226						Pröttel 1A		Br			P	2	Matouschek 1991, 229, Abb. 788.	
Stinkenbrunn (okr. Eisenstadt-Umgebung)														
1227								Ag					Kovrig 1937, 84	
Strebersdorf (okr. Wien)														
1228						Pröttel 1B		Au, Ag, Br				2	Farka -Kropf 1987, 278, Abb. 541	
Sulz im Wienerwald (okr. Mödling)														
1229						Pröttel 3/4B		Br			P	2	Adler - Frank 1988, 245, Abb. 585	
1230						Pröttel 3/4B		Br			P	1	Adler - Frank 1988, 245, Abb. 586	
1231								Br				2	Adler - Frank 1988, 245, Abb. 587	
Tulln (okr. Tulln, a.n. Comagena)														
1232	HRN	V	KR	D	PR	Pröttel 3/4B							Mayr - Winkler 1992, 40	
1233	HRN	V	KR	M	PR	Pröttel 3/4B		Br				3	Mayr - Winkler 1992, 34, Abb. 16	
1234	HRN	V	KR	M	PR	Pröttel 3/4B		Br				3	Mayr - Winkler 1992, 34, Abb. 14	
1235	HRN	V	KR	M	PR	Pröttel 3/4B		Br				3	Mayr - Winkler 1992, 37, Abb. 22	
1236	HRN	V	KR	M		Pröttel 3/4B		Br				2	Mayr - Winkler 1992, 37,38 , Abb. 25	
1237	HRN	V	KR	M	PR	Pröttel 3/4D		Br					Mayr - Winkler 1992, 38	
Unterpetersdorf (okr. Oberpullendorf)														
1238						Pröttel 2B		Br		54		2	Lackner 1995, 548, Abb. 567	
1239						Pröttel 3/4		Br		38		1	Lackner 1995, 548, Abb. 568	
1240						Pröttel 3/4B		Br			P	1	Lackner 1995, 548, Abb. 569	

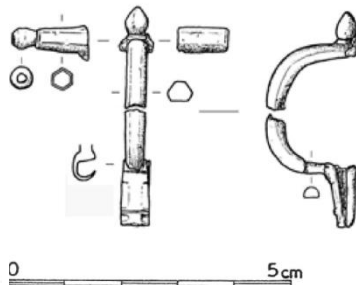
Unterradlberg (okr. Sankt Pölten)												
1241					Pröttel 3/4B	2. pol. 4. st.			P	2	Walner 2001, 666, Abb. 846	
1242	HRN		KR		Pröttel 3/4B		Br		P	2	Neugebauer 2002, Abb. 41:4	
1243	HRN		KR	LR	Pröttel 3/4B		Br		P	3	Neugebauer 2002, Abb. 41:5	
1244	HRN		KR	LR	Pröttel 3/4B		Br	78	47	P	3	Neugebauer 2002, Abb. 44:4
1245	HRN		KR	LR	Pröttel 3/4C		Br	78	53	P	3	Neugebauer 2002, Abb. 45:6
1246	HRN		KR		Pröttel 3/4B		Br	89	53	P	3	Neugebauer 2002, Abb. 49:3362
1247	HRN		KR		Pröttel 3/4B		Br	100	63	P	3	Neugebauer 2002, Abb. 49:4014
1248											1	Hirsch 1993, 153, Abb. 115
Via Claudia Augusta												
1249					Pröttel 6							Buora 2013, 439
Wagna (okr. Leibnitz, a.n. Flavia Solva)												
1250	SN	C			Pröttel 1A						1	Kropf 1997, 543, Abb. 778
1251	SN	C									1	Kropf 1997, 543, Abb. 779
Waisenberg												
1252					Pröttel 3/4D		Br			P	2	Fuchs 1986, 281, Abb. 396
Wallsee (okr. Amstetten)												
1253		V			Pröttel 1A		Br			P	2	Adler - Schmelzenbarth 1992, 310, Abb. 1063
Weißenbach (okr. Reutte)												
1254					Pröttel 1A	počátek 4. st.	Br				2	Hottwagner 2000, 850, Abb. 596
Wels												
1255		C			Pröttel 6			84	59		2	Buora 1997, 258, fig. 3:12
1256		C			Pröttel 1B		Br	70			2	Sedlmayer 1995, 174, Taf. 17:129
1257		C			Pröttel 2A		Br	74	50	P	2	Sedlmayer 1995, 174, Taf. 17:130
1258		C			Pröttel 2		Br		44		1	Sedlmayer 1995, 174, Taf. 17:131
1259		C			Pröttel 3/4B		Br	76			2	Sedlmayer 1995, 176, Taf. 18:132
1260		C			Pröttel 3/4B		Br	76			2	Sedlmayer 1995, 176, Taf. 18:133
1261		C			Pröttel 3/4B		Br				2	Sedlmayer 1995, 176, Taf. 18:134
Wien (a.n. Vindobona)												
1262		V,C					Br					Kovrig 1937, 79
1263		V,C					Br					Kovrig 1937, 84
1264		V,C			Pröttel 3/4C		Br	87	64	P	2	Kovrig 1937, 84, XXXIII t. 6.
1265		V,C					Br					Kovrig 1937, 79
1266		V,C					Br					Kovrig 1937, 81
1267		V,C					Br					Kovrig 1937, 81
1268		V,C					Br					Kovrig 1937, 81
1269		V,C					Br					Kovrig 1937, 81
1270		V,C					Br					Kovrig 1937, 83
1271		V,C					Br					Kovrig 1937, 83
1272		V,C					Br					Kovrig 1937, 84
1273		V,C					Br					Kovrig 1937, 84
1274		V,C					Br					Kovrig 1937, 85
1275		V,C					Br					Kovrig 1937, 95
1276		V,C					Br					Kovrig 1937, 95
1277		V,C			Pröttel 1B		Br				1	Adler 1990, 256, Abb. 1406
1278		V,C			Pröttel 2D							Pröttel 1991, 353, Abb. 3:4
1279		V,C			Pröttel 1A	260-320	Br				1	Schmid 2010, 114, Taf. 26:229
1280		V,C			Pröttel 1A	260-320	Br				1	Schmid 2010, 114, Taf. 26:230
1281		V,C			Pröttel 1A	260-320	Br-Ag				2	Schmid 2010, 114-115, Taf. 26:231
1282		V,C			Pröttel 1A	260-320	Br	62		P	2	Schmid 2010, 115, Taf. 26:232
1283		V,C			Pröttel 1B	260-320	Ag	83				Schmid 2010, 115
1284	HRN	V,C			Pröttel 1B	260-320	Br	69		P	3	Schmid 2010, 115, Taf. 26:234
1285		V,C			Pröttel 1B	260-320	Br	73		P	3	Schmid 2010, 115, Taf. 26:235
1286		V,C			Pröttel 1B	260-320	Br	79		P	2	Schmid 2010, 115, Taf. 27:236
1287		V,C			Pröttel 1B	260-320	Ag				1	Schmid 2010, 115, Taf. 27:237
1288		V,C			Pröttel 1B	260-320	Br	70	46	P	2	Schmid 2010, 115, Taf. 27:238
1289		V,C			Pröttel 1B	260-320	Br	66	45	P	3	Schmid 2010, 115, Taf. 27:239
1290		V,C			Pröttel 1B	260-320	Br			P	2	Schmid 2010, 115, Taf. 27:240
1291		V,C			Pröttel 1	260-320	Br				1	Schmid 2010, 116, Taf. 28:241
1292		V,C			Pröttel 1	260-320	Br	67		P	2	Schmid 2010, 116, Taf. 27:242
1293		V,C			Pröttel 2A		Br	75		P	2	Schmid 2010, 116, Taf. 28:243
1294		V,C			Pröttel 2B		Br			P	2	Schmid 2010, 116, Taf. 28:244
1295	HRN	V,C			Pröttel 2C		Br			P	2	Schmid 2010, 116, Taf. 28:245
1296		V,C			Pröttel 2		Br				1	Schmid 2010, 116, Taf. 28:246
1297		V,C			Pröttel 2		Br				1	Schmid 2010, 116, Taf. 28:247
1298		V,C			Pröttel 2		Br				1	Schmid 2010, 116, Taf. 28:248
1299	HRN	V,C			Pröttel 3/4A	330-400	Br			P	2	Schmid 2010, 116, Taf. 29:249
1300		V,C			Pröttel 3/4A	330-400	Br	84		P	2	Schmid 2010, 116-17, Taf. 29:250
1301		V,C			Pröttel 3/4A	330-400	Br			P	2	Schmid 2010, 117, Taf. 29:251
1302		V,C			Pröttel 3/4A	330-400	Br			P	2	Schmid 2010, 117, Taf. 29:252
1303		V,C			Pröttel 3/4B	330-400	Br	80		P	3	Schmid 2010, 117, Taf. 30:253
1304		V,C			Pröttel 3/4B	330-400	Br	88		P	3	Schmid 2010, 117, Taf. 30:254

1305	HRN	V,C				Pröttel 3/4B	330-400	Br	100	P	3	Schmid 2010, 117, Taf. 30:255	
1306		V,C				Pröttel 3/4B	330-400	Br		P	1	Schmid 2010, 117, Taf. 30:256	
1307	HRN	V,C				Pröttel 3/4B	330-400	Br		P	2	Schmid 2010, 117, Taf. 31:257	
1308	HRN	V,C				Pröttel 3/4B	330-400	Br		P	2	Schmid 2010, 117, Taf. 31:258	
1309	HRN	V,C				Pröttel 3/4B	330-400	Br	80	P	2	Schmid 2010, 118, Taf. 31:259	
1310		V,C				Pröttel 3/4B	330-400	Br	86	P	3	Schmid 2010, 118, Taf. 31:260	
1311		V,C				Pröttel 3/4B	330-400	Br	85	P	3	Schmid 2010, 118, Taf. 32:261	
1312		V,C				Pröttel 3/4B	330-400	Br		P	1	Schmid 2010, 118, Taf. 32:262	
1313		V,C				Pröttel 3/4B	330-400	Br	105	P	2	Schmid 2010, 118, Taf. 32:263	
1314		V,C				Pröttel 3/4B	330-400	Br	74	P	2	Schmid 2010, 118, Taf. 32:264	
1315		V,C				Pröttel 3/4B	330-400	Br	75	P	2	Schmid 2010, 118, Taf. 33:265	
1316		V,C				Pröttel 3/4B	330-400	Br	81	P	2	Schmid 2010, 118, Taf. 33:266	
1317		V,C				Pröttel 3/4B	330-400	Br	84	P	2	Schmid 2010, 119, Taf. 33:267	
1318		V,C				Pröttel 3/4B	330-400	Br		P	2	Schmid 2010, 119, Taf. 33:268	
1319		V,C				Pröttel 3/4B	330-400	Br		P	2	Schmid 2010, 119, Taf. 34:269	
1320		V,C				Pröttel 3/4B	330-400	Br		P	1	Schmid 2010, 119, Taf. 34:270	
1321	HRN	V,C				Pröttel 3/4C	330-400	Br	82	P	2	Schmid 2010, 119, Taf. 34:271	
1322		V,C				Pröttel 3/4D	330-400	Br		P	1	Schmid 2010, 119, Taf. 34:272	
1323		V,C				Pröttel 3/4D	330-400	Br	68	P	2	Schmid 2010, 119, Taf. 35:273	
1324		V,C				Pröttel 3/4D	330-400	Br	67	P	2	Schmid 2010, 119, Taf. 35:274	
1325		V,C				Pröttel 3/4D	330-400	Br	62	P	2	Schmid 2010, 120, Taf. 35:275	
1326		V,C				Pröttel 3/4D		Br		P		Schmid 2010, 120, Taf. 35:276	
1327		V,C				Pröttel 3/4D	330-400	Br-Au	66	P	3	Schmid 2010, 120, Taf. 35:276	
1328		V,C				Pröttel 3/4	330-400	Br	85		2	Schmid 2010, 120, Taf. 36:277	
1329		V,C				Pröttel 3/4	330-400	Br			1	Schmid 2010, 120, Taf. 36:278	
1330		V,C				Pröttel 3/4	330-400	Br			1	Schmid 2010, 120, Taf. 36:279	
1331		V,C				Pröttel 3/4	330-400	Br			1	Schmid 2010, 120, Taf. 36:280	
1332		V,C				Pröttel 3/4	330-400	Br			1	Schmid 2010, 120, Taf. 36:281	
1333		V,C				Pröttel 3/4	330-400	Br			1	Schmid 2010, 120, Taf. 36:282	
1334		V,C				Pröttel 3/4	330-400	Br			1	Schmid 2010, 120, Taf. 36:283	
Wienerberg													
1335								Br				Kovrig 1937, 85	
1336								Br				Kovrig 1937, 85	
Wilten (okr. Innsbruck)													
1337	HRN	C	KR	M	PR	Pröttel 3/4B	2. pol. 4. st.	Br	79	P	3	Sydow 2005, 592, Taf. 2:11, Taf. 7:34	
1338	HRN	C	KR	M		Pröttel 6	1/3. 5. st.	Br-Au	76	46	L	2	Sydow 2005, 598, Taf. 4:11
1339	HRN	C	KR	M		Pröttel 3/4B		Br	75	P	2	Sydow 2005, 593, Taf. 2:7	
1340	ON	C				Pröttel 3/4B					P	3	Sydow 2005, 599, Taf. 4:13
Winden am See (okr. Neusiedl am See)													
1341						Pröttel 2A	310-350	Br	72	47	P	2	Seyfried - Seyfried 1982, 482-483, Abb. 525
Zumdorf (okr. Neusiedl am See)													
1342						Pröttel 3/4		Br				2	Grausam - Grausam - Nowak 1993, 473, Abb. 606
1343						Pröttel 1		Br			P	1	Matouschek 1981, 490, Abb. 491

14 OBRAZOVÁ PŘÍLOHA KATALOGU ČESKÁ REPUBLIKA

(1) Bílovice, typ Pröttel 1B
(podle Peškař 1972).

(3) Chlumín, typ Pröttel 1A
(podle Beneš 2013).

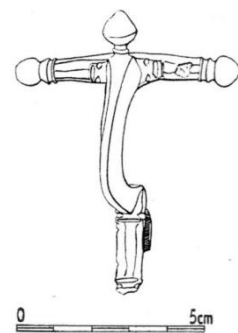
(4) Chožov, typ Pröttel 3/4B
(podle Nischer-Falkenhof
1934)

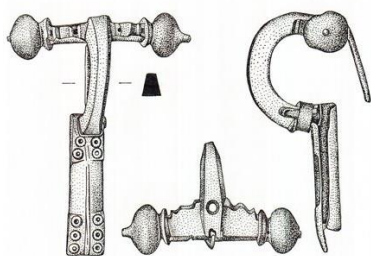
(6) Jevíčko, typ Pröttel 3/4
(podle Droberjar – Jarůšková
2017).

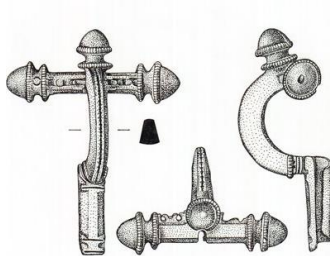
(7) Koloděje, typ Pröttel 3/4B
(podle databáze NM).

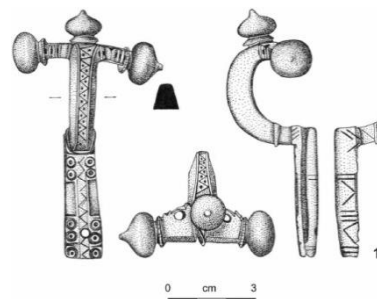
(8) Kouřim, typ Pröttel 1B
(podle Sakař 1961).

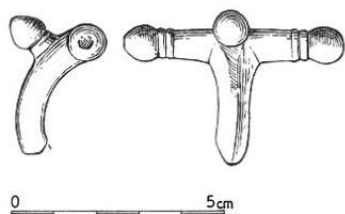
(9) Lahošť, typ Pröttel 3/4B
(kresba M. Fábiková).

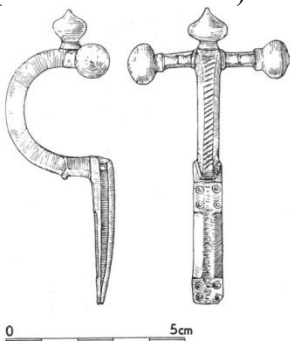
(10) Lahošť, typ Pröttel 2A
(kresba M. Fábiková).

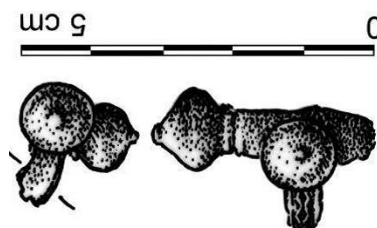
(11) Lahošť, typ Pröttel 3/4B
(kresba M. Fábiková).

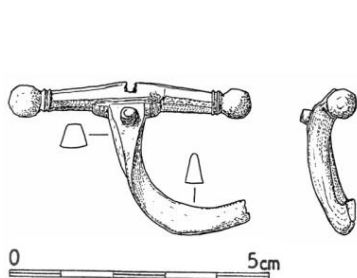
(18) Medlovice, typ Pröttel
1A (podle Čižmář -
Čižmářová - Kejzlar 2011).

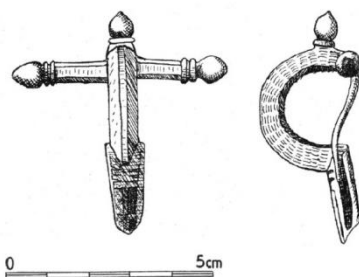
(19) Místřice, typ Pröttel
3/4B (podle Peškař 1972).

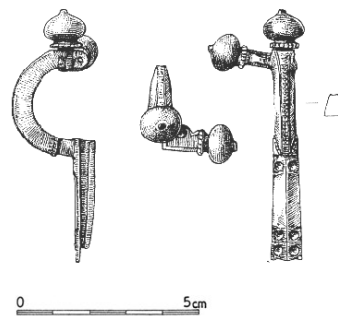
(20) Náklo, typ Pröttel 3/4
(podle Horník 2017).

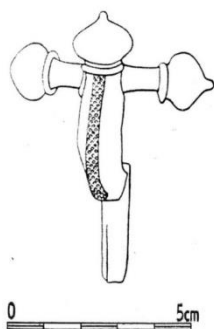
(21) Nebovidy, typ Pröttel 1B (podle Beneš 2011).

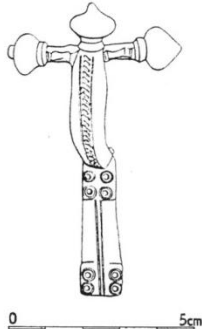
(22) Neznámé naleziště (Čechy), typ Pröttel 1A (podle Svoboda 1948).

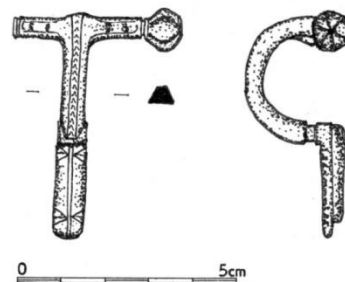
(23) Olomouc-Řepčín, typ Pröttel 3/4B (podle Loskotová 2009).

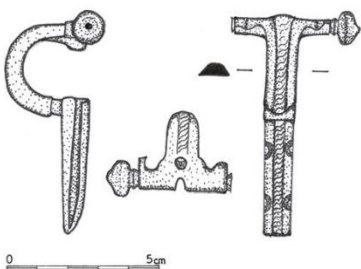
(25) Podsedice, typ Pröttel 3/4 (podle Sakař 1961).

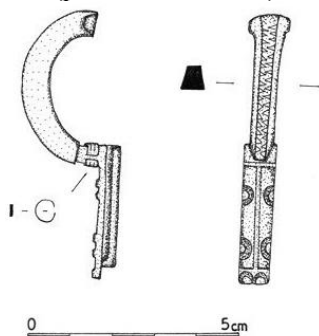
(26) Podsedice, typ Pröttel 3/4B (podle Sakař 1961).

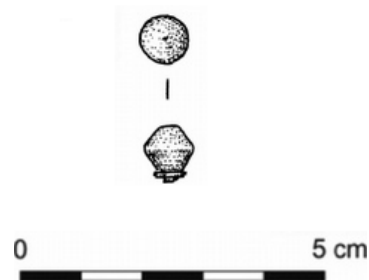
(27) Praha-Dejvice, typ Pröttel 2A (databáze NM).

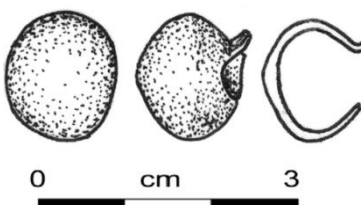
(28) Praha-Šárka, typ Pröttel 3/4C (kresba autorka).

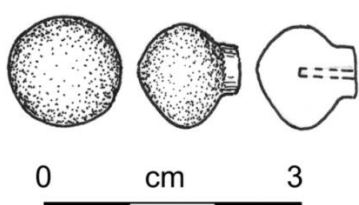
(29) Předměřice nad Labem, typ Pröttel 3/4C (kresba autorky).

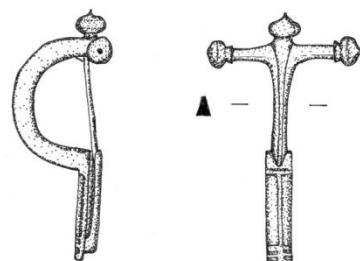
(30) Přešťovice, typ Pröttel 3/4 (podle Droberjar – John – Zavřel 2017).

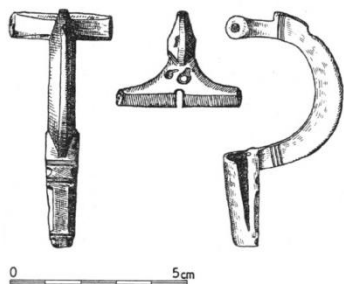
(31) Pšovlky, typ Pröttel 3/4 (kresba M. Fábiková).

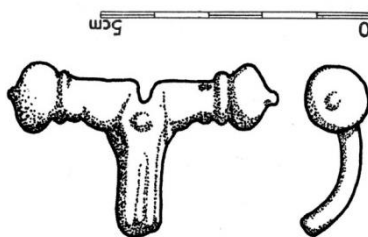
(32) Pšovlky, typ Pröttel 3/4 (kresba M. Fábiková).

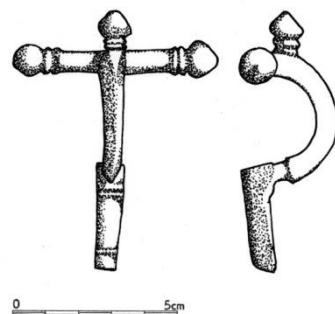
(33) Rejkovice-Plešivec, typ Pröttel 3/4A (kresba autorky podle fotky).

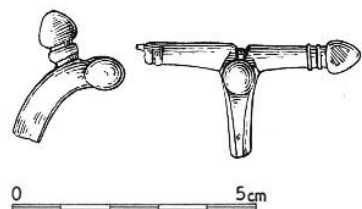
(34) Roztoky, typ Pröttel 1A (podle Svoboda 1948).

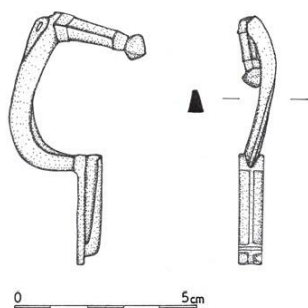
(35) Stradonice, typ Pröttel 3/4 (podle Břeň 1964).

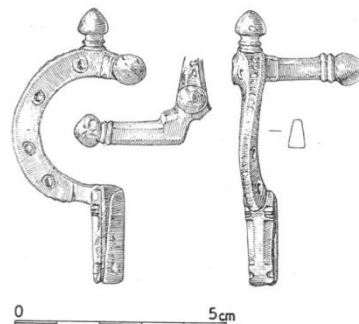
(36) Stradonice, typ Pröttel 1A (podle Břeň 1964).

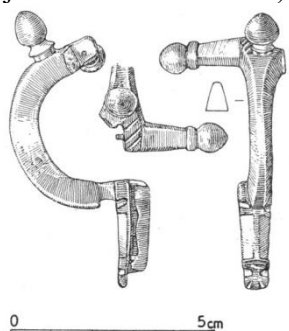
(37) Šebetov, typ Pröttel 1A (podle Čižmář - Čižmářová - Kejzlar - Kolníková 2009).

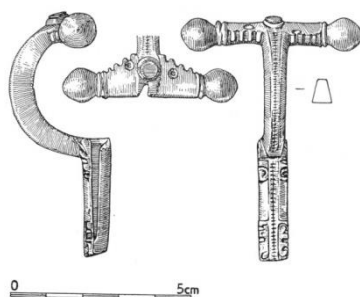
(38) Trotina, typ Pröttel 1B (kresba autorky).

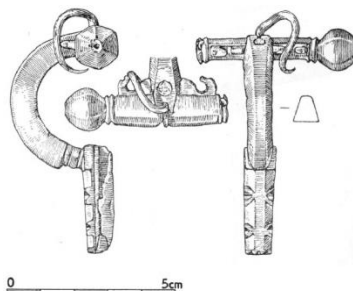
(39) Uherské Hradiště, typ Pröttel 1B (podle Peškař 1972).

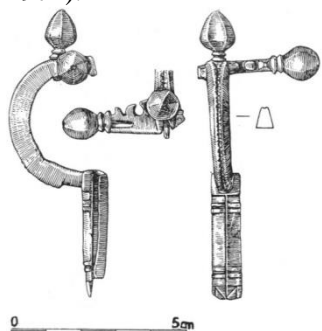
(40) Uherské Hradiště, typ Pröttel 1A (podle Peškař 1972).

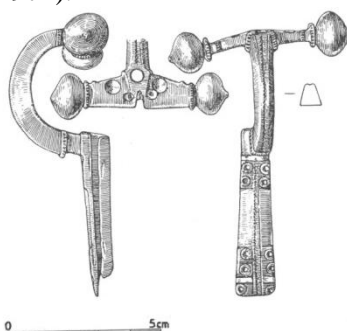
(41) Uherské Hradiště, typ Pröttel 2C (podle Peškař 1972).

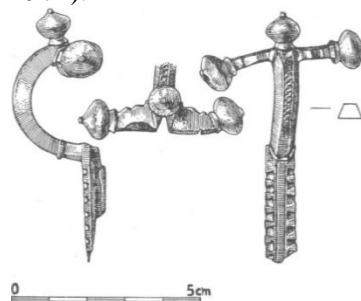
(42) Uherské Hradiště, typ Pröttel 2A (podle Peškař 1972).

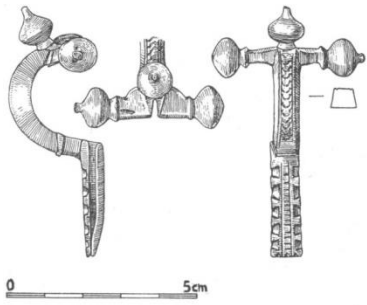
(43) Uherské Hradiště, typ Pröttel 3/4A (podle Peškař 1972).

(44) Uherské Hradiště, typ Pröttel 3/4B (podle Peškař 1972).

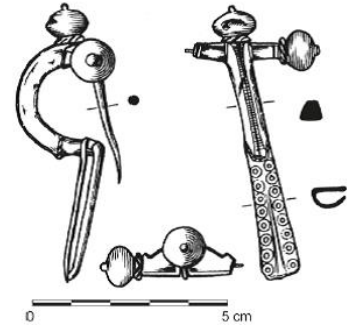
(45) Veselí nad Moravou, typ Pröttel 3/4D (podle Peškař 1972).

(46) Veselí nad Moravou, typ Pröttel 3/4D (podle Peškař 1972).

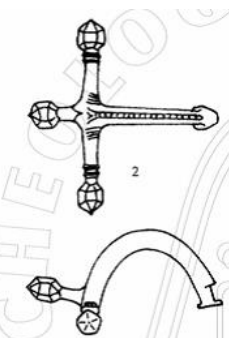

(47) Žatec, typ Pröttel 3/4B (podle databáze NM).

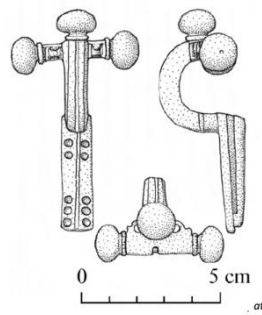

(48) Plumlov, typ Pröttel 3/4B (podle Fojtík - Jílek 2018).

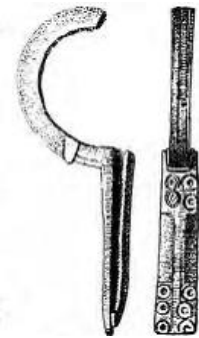
SLOVENSKÁ REPUBLIKA

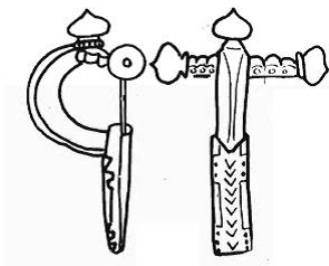
(52) Devín, typ Pröttel 1 (podle Plachá – Hulínek 2000).

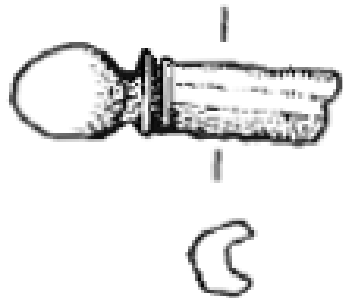
(53) Devínské Karpaty, typ Pröttel 3/4B (podle Bazovský 2011).

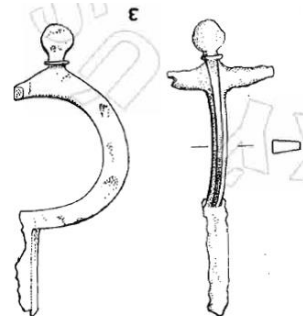
(55) Hurbanovo, typ Pröttel 3/4B (podle Kolník 1958).

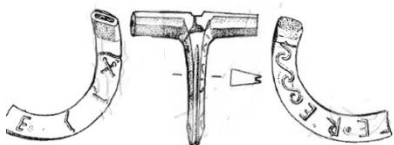
(57) Iža, typ Pröttel 3/4B (podle Lamiová-Schmiedlová 1961).

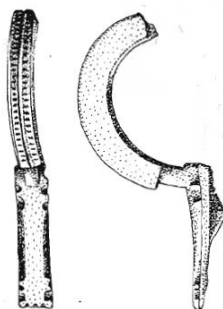
(58) Iža, typ Pröttel 1A (podle Kuzmová. – Rajtár 1984).

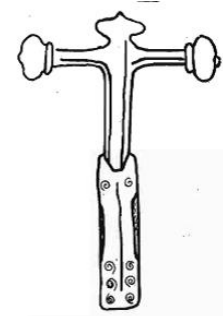
(59) Iža, typ Pröttel 1A (podle Kuzmová. – Rajtár 1984).

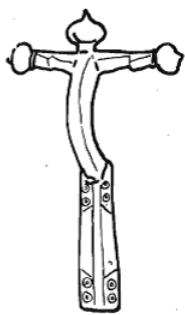
(60) Iža, typ Pröttel 1A (podle Kuzmová. – Rajtár 1984).

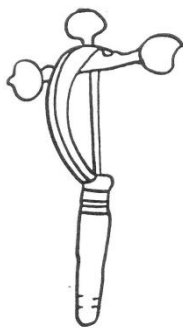
(61) Iža, typ Pröttel 2B (podle Kuzmová – Kolník - Rajtár 1982).

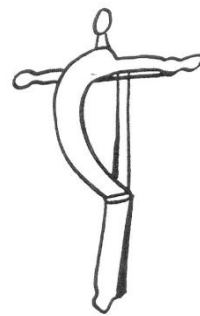
(62) Iža-Leányvár, typ Pröttel 3/4B (podle Lamiová-Schmiedlová 1961).

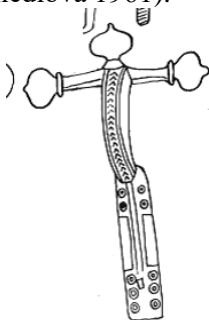
(67) Komárno, typ Pröttel 3/4B (podle Lamiová-Schmiedlová 1961).

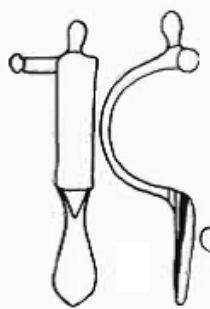
(68) Letanovce, typ Pröttel 3/4 (podle Lamiová-Schmiedlová 1961).

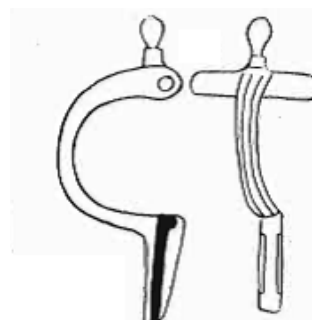
(69) Letanovce (podle Lamiová-Schmiedlová 1961).

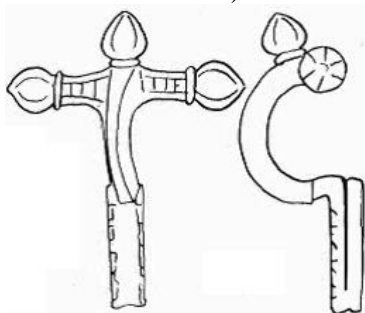
(85) Neznámé naleziště, typ Pröttel 3/4B (podle Lamiová-Schmiedlová 1961).

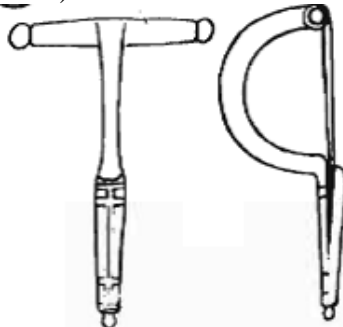
(87) Neznámé naleziště (podle Lamiová-Schmiedlová 1961).

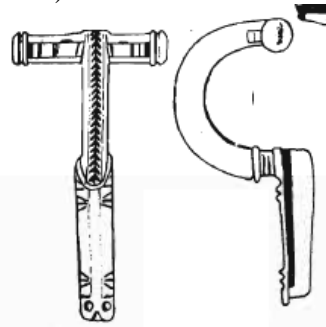
(88) Neznámé naleziště (podle Lamiová-Schmiedlová 1961).

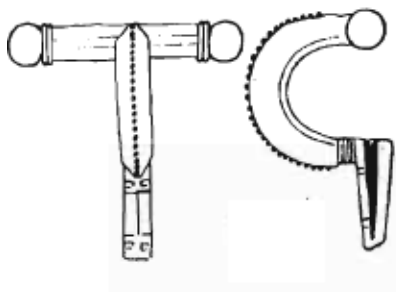
(99) Neznámé naleziště (podle Lamiová-Schmiedlová 1961).

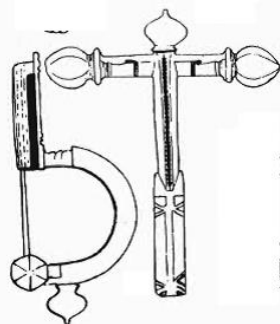
(140) Neznámé naleziště (podle Lamiová-Schmiedlová 1961).

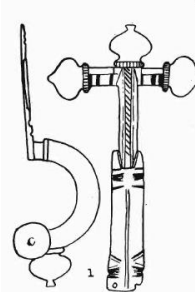
(141) Neznámé naleziště (podle Lamiová-Schmiedlová 1961).

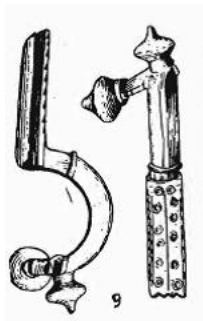
(152) Neznámé naleziště (podle Lamiová-Schmiedlová 1961).

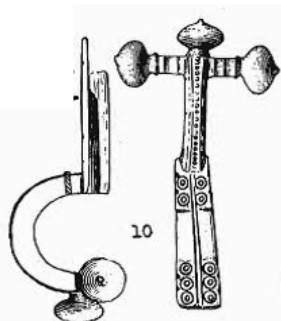
(153) Neznámé naleziště, typ Pröttel 3/4A (podle Lamiová-Schmiedlová 1961).

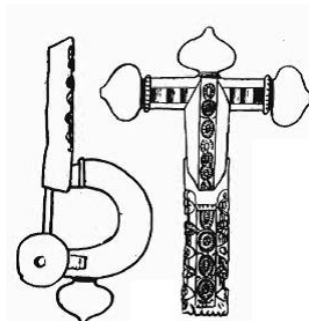
(154) Neznámé naleziště, typ Pröttel 3/4A (podle Lamiová-Schmiedlová 1961).

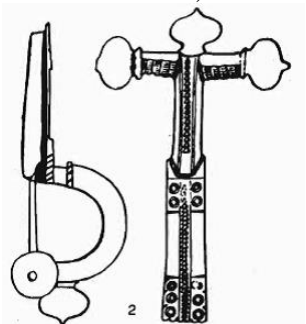
(155) Neznámé naleziště, typ Pröttel 3/4B (podle Lamiová-Schmiedlová 1961).

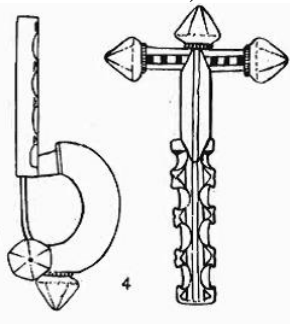
(156) Neznámé naleziště, typ Pröttel 3/4B (podle Lamiová-Schmiedlová 1961).

(157) Neznámé naleziště, typ Pröttel 5 (podle Lamiová-Schmiedlová 1961).

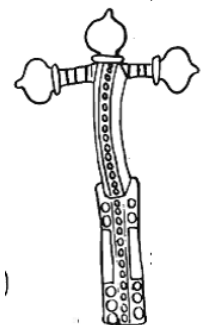
(158) Neznámé naleziště, typ Pröttel 3/4B (podle Lamiová-Schmiedlová 1961).

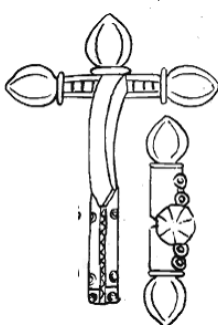
(159) Neznámé naleziště, typ Pröttel 6 (podle Lamiová-Schmiedlová 1961).

(192) Neznámé naleziště, typ Pröttel 3/4B (podle Lamiová-Schmiedlová 1961).

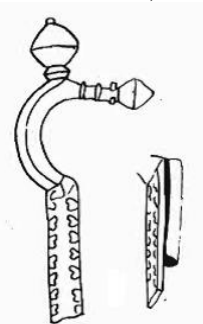
(207) Neznámé naleziště, typ Pröttel 3/4B (podle Lamiová-Schmiedlová 1961).

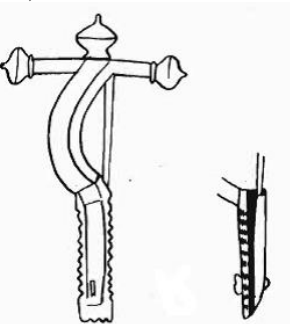
(213) Neznámé naleziště, (podle Lamiová-Schmiedlová 1961).

(215) Neznámé naleziště, typ Pröttel 3/4 (podle Lamiová-Schmiedlová 1961).

(216) Neznámé naleziště, typ Pröttel 3/4C (podle Lamiová-Schmiedlová 1961).

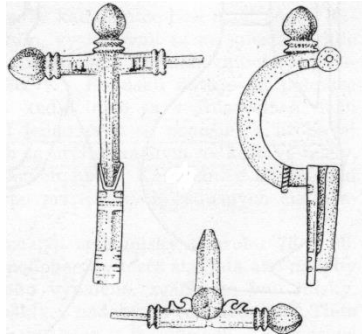
(217) Neznámé naleziště, typ Pröttel 3/4 (podle Lamiová-Schmiedlová 1961).

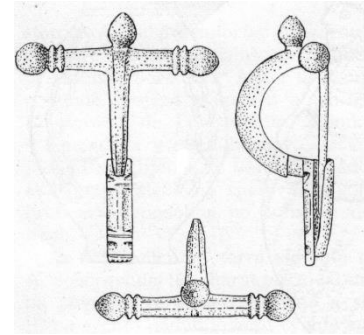
(218) Ostrovany (podle Lamiová-Schmiedlová 1961).

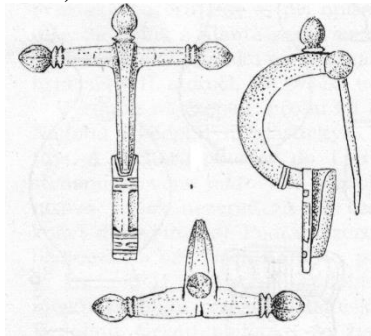
(219) Ostrovany, typ Pröttel 5 (podle Lamiová-Schmiedlová 1961).

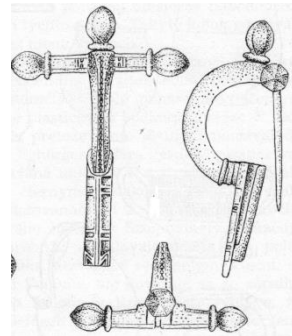
(222) Rusovce, typ Pröttel 1B (podle Kraskovská 1974).

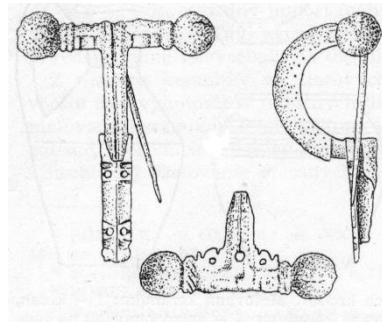
(223) Rusovce, typ Pröttel 1A (podle Kraskovská 1974).

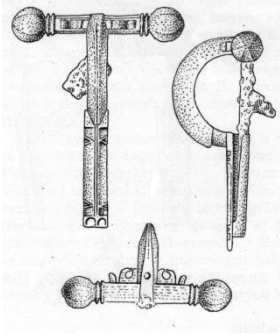
(224) Rusovce, typ Pröttel 1B (podle Kraskovská 1974).

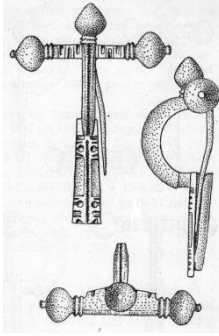
(225) Rusovce, typ Pröttel 1B (podle Kraskovská 1974).

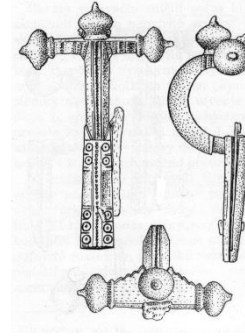
(226) Rusovce, typ Pröttel 2B (podle Kraskovská 1974).

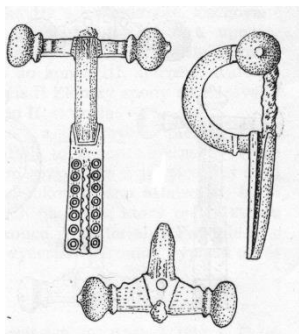
(227) Rusovce, typ Pröttel 2B (podle Kraskovská 1974).

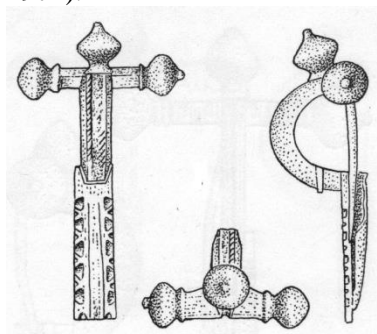
(228) Rusovce, typ Pröttel 3/4B (podle Kraskovská 1974).

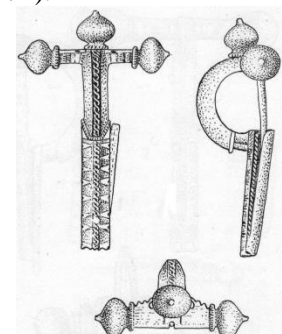
(229) Rusovce, typ Pröttel 3/4B (podle Kraskovská 1974).

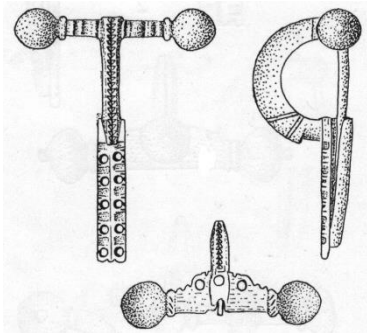
(230) Rusovce, typ Pröttel 3/4B (podle Kraskovská 1974).

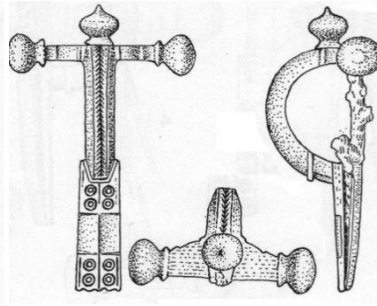
(231) Rusovce, typ Pröttel 3/4D (podle Kraskovská 1974).

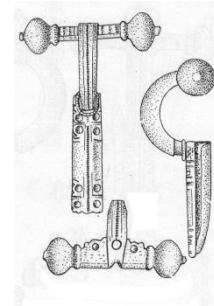
(232) Rusovce, typ Pröttel 3/4D (podle Kraskovská 1974).

(233) Rusovce, typ Pröttel 3/4B (podle Kraskovská 1974).

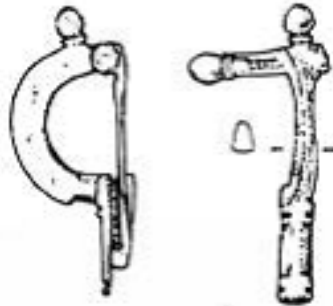
(234) Rusovce, typ Pröttel 3/4B (podle Kraskovská 1974).

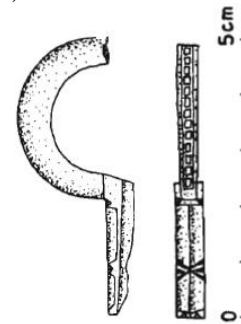
(235) Rusovce, typ Pröttel 3/4B (podle Kraskovská 1974).

(236) Rusovce, typ Pröttel 3/4 (podle Varsik - Kovačiková - Ivan1999).

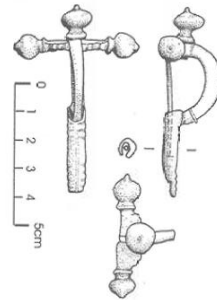
(237) Rusovce, typ Pröttel 1B (podle Varsik - Kovačiková - Ivan1999).

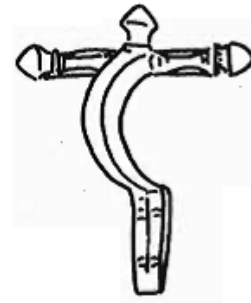
(238) Rusovce, typ Pröttel 2B (podle Varsik - Žundálek 1995).

(239) Rusovce-Beragl, typ Pröttel 1B (podle Kraskovská 1992).

(240) Spišské Tomášovce, typ Pröttel 3/4A (podle Stašiková-Štukovská 2006).

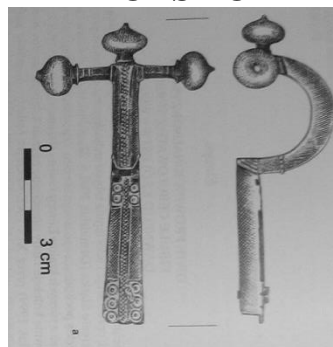

(246) Žitavce, typ Pröttel 1A (podle Lamiová-Schmiedlová 1961).

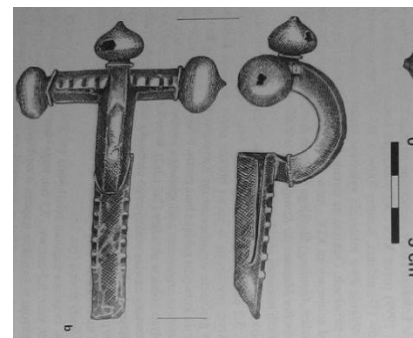
POLSKO

(249) Kaźmierz, typ Pröttel 3/4B (podle Wielowiejski 1981).

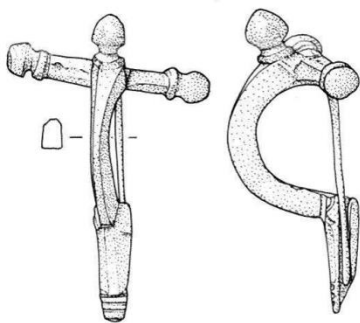

(252) Neznámé naleziště, typ Pröttel 3/4B (podle Bohr 2010).

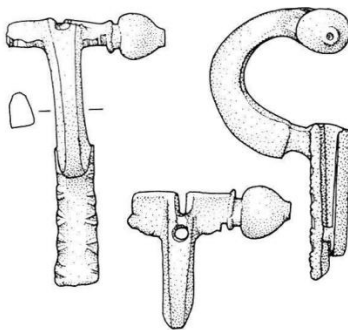

(253) Neznámé naleziště, typ Pröttel 3/4D (podle Bohr 2010).

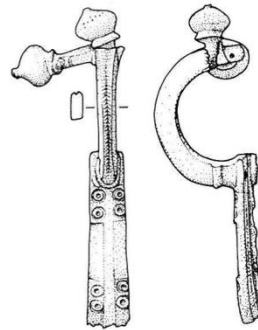
ŠVÝCARSKO

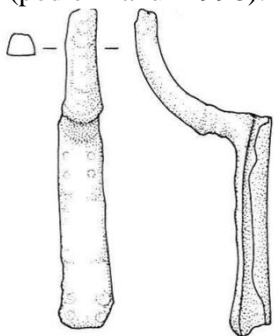
(262) Avenches, typ Pröttel 1A (podle Mazur 1998).

(263) Avenches, typ Pröttel 3/4D (podle Mazur 1998).

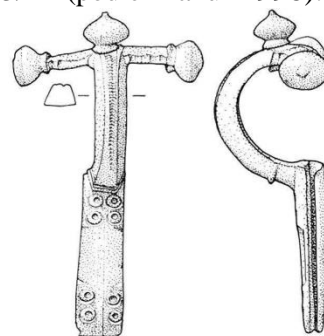
(264) Avenches, typ Pröttel 3/4B (podle Mazur 1998).

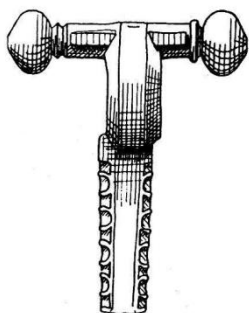
(265) Avenches, typ Pröttel 3/4B (podle Mazur 1998).

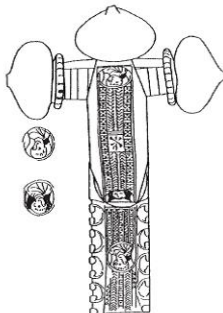
(266) Avenches (podle Mazur 1998).

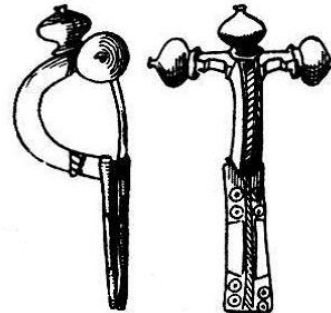
(267) Avenches, typ Pröttel 3/4B (podle Mazur 1998).

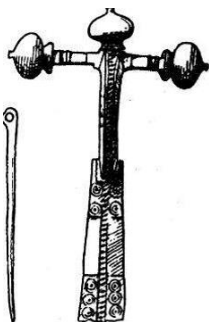
(269) Basel, typ Pröttel 5 (podle Beck 1957).

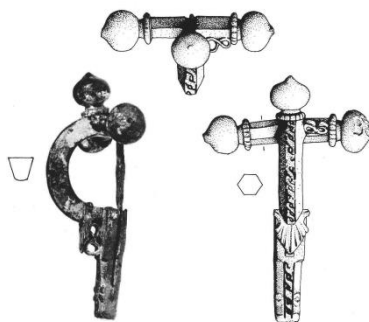
(270) Basel, typ Pröttel 5 (podle Kaufmann-Heinimann 2003).

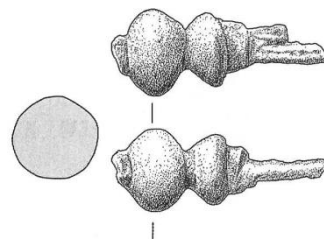
(271) Basel, typ Pröttel 3/4B (podle Beck 1957).

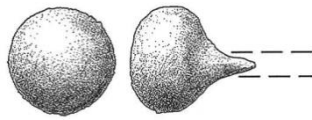
(272) Basel, typ Pröttel 3/4B (podle Beck 1957).

(273) Biel Mett, typ Pröttel 2D (podle Kaenel 1978).

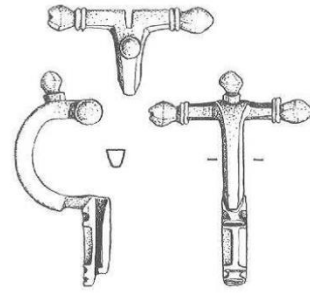
(274) Ersigen (podle Bacher - Frey-Kupper 2005).

(275) Ersigen (podle Bacher - Frey-Kupper 2005).

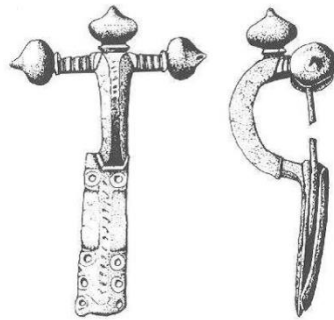
(276) Eschenz, typ Pröttel 1A (Brem - Steiner - Kesselring 1999).

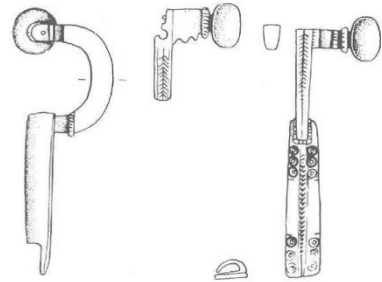
(277) Kaiseraugst, typ Pröttel 1A (podle Schwarz 1992).

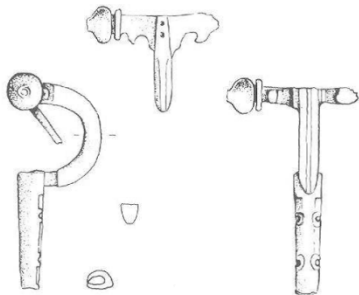
(278) Kaiseraugst, typ Pröttel 3/4B (podle Müller - Marti 1995).

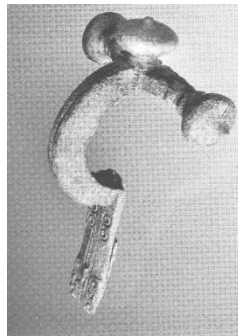
(279) Kaiseraugst, typ Pröttel 3/4B (podle Marti - Fünfschilling - Peter 1996).

(280) Kaiseraugst, typ Pröttel 3/4B (podle Fünfschilling - Vogel Müller 1998).

(281) Kaiseraugst, typ Pröttel 3/4C (podle Fünfschilling - Vogel Müller 1998).

(282) Kaiseraugst, typ Pröttel 3/4B (podle Müller - Glauser - Grolimund 2000).

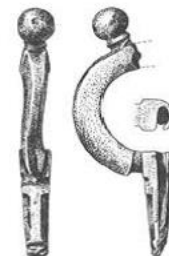
(283) Kaiseraugst, typ Pröttel 3/4B (podle Müller - Ammann - Grolimund 2005).

(284) Kaiseraugst, typ Pröttel 1A (podle Riha 1979).

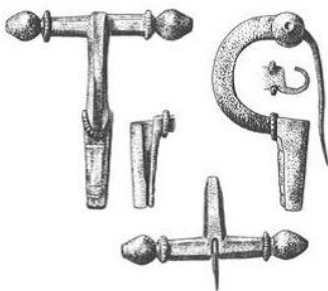
(285) Kaiseraugst, typ Pröttel 1A (podle Riha 1979).

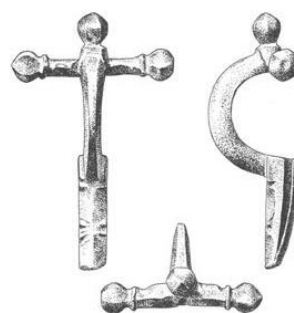
(286) Kaiseraugst, typ Pröttel 1A (podle Riha 1979).

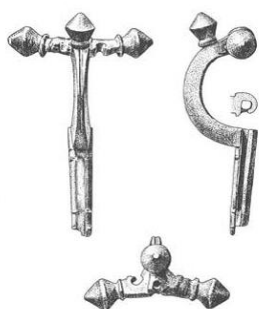
(287) Kaiseraugst, typ Pröttel 1B (podle Riha 1979).

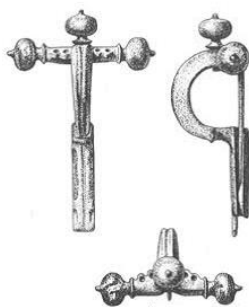
(288) Kaiseraugst, typ Pröttel 1A (podle Riha 1979).

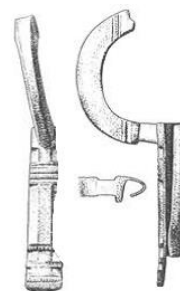
(289) Kaiseraugst, typ Pröttel 1B (podle Riha 1979).

(291) Kaiseraugst, typ Pröttel 2A (podle Riha 1979).

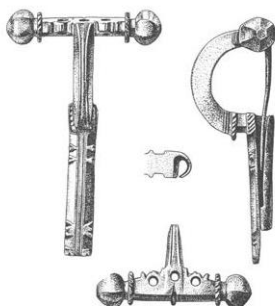
(292) Kaiseraugst, typ Pröttel 3/4A (podle Riha 1979).

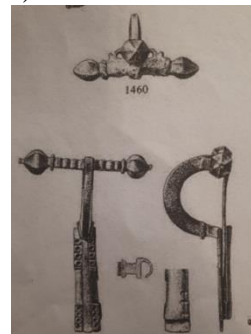
(293) Kaiseraugst, typ Pröttel 3/4A (podle Riha 1979).

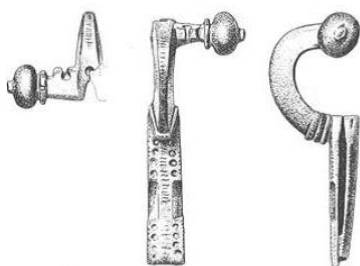
(294) Kaiseraugst, typ Pröttel 3/4A (podle Riha 1979).

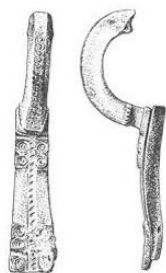
(295) Kaiseraugst, typ Pröttel 3/4A (podle Riha 1979).

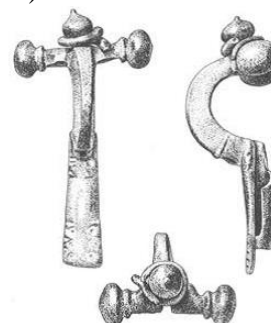
(296) Kaiseraugst, typ Pröttel 3/4B (podle Riha 1979).

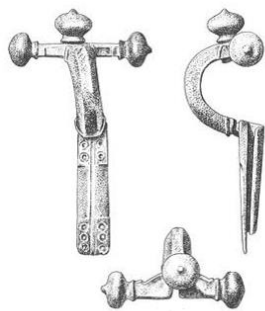
(297) Kaiseraugst, typ Pröttel 3/4B (podle Riha 1979).

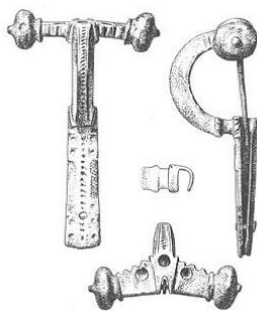
(298) Kaiseraugst, typ Pröttel 3/4B (podle Riha 1979).

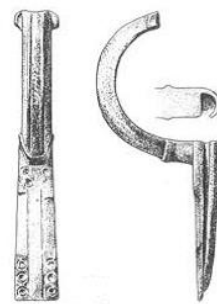
(299) Kaiseraugst, typ Pröttel 3/4B (podle Riha 1979).

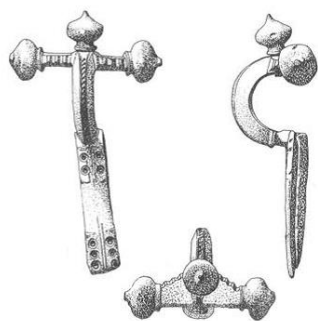
(301) Kaiseraugst, typ Pröttel 3/4B (podle Riha 1979).

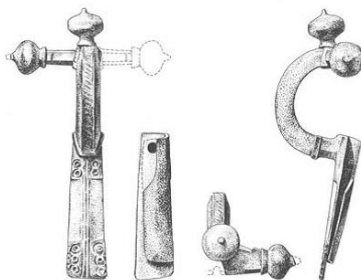
(302) Kaiseraugst, typ Pröttel 3/4B (podle Riha 1979).

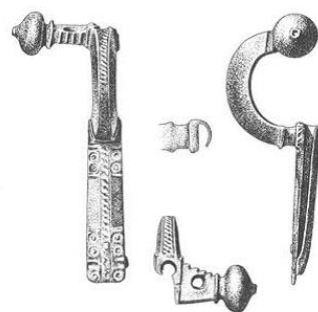
(303) Kaiseraugst, typ Pröttel 3/4B (podle Riha 1979).

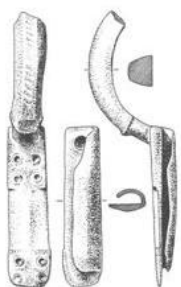
(304) Kaiseraugst, typ Pröttel 3/4B (podle Riha 1979).

(305) Kaiseraugst, typ Pröttel 3/4B (podle Riha 1979).

(306) Kaiseraugst, typ Pröttel 3/4B (podle Riha 1979).

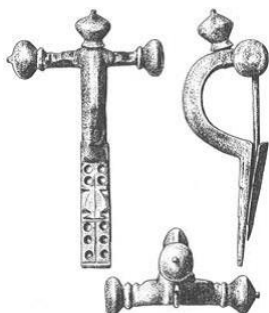
(307) Kaiseraugst, typ Pröttel 3/4B (podle Riha 1979).

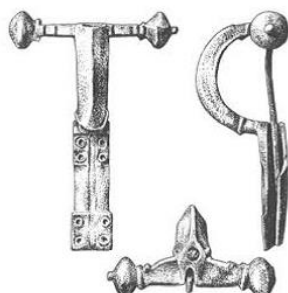
(308) Kaiseraugst, typ Pröttel 3/4 (podle Riha 1979).

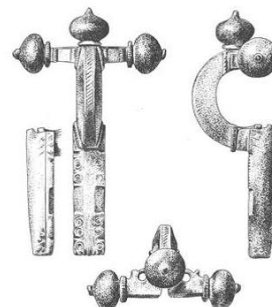
(310) Kaiseraugst, typ Pröttel 3/4 (podle Riha 1979).

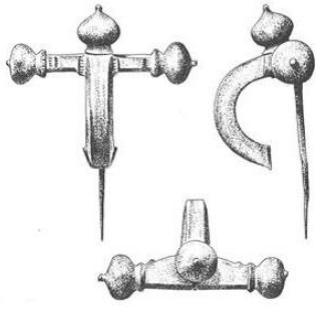
(311) Kaiseraugst, typ Pröttel 3/4B (podle Riha 1979).

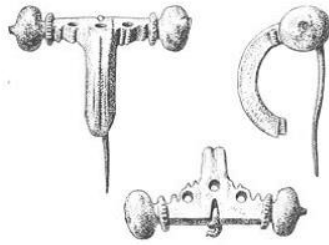
(312) Kaiseraugst, typ Pröttel 3/4B (podle Riha 1979).

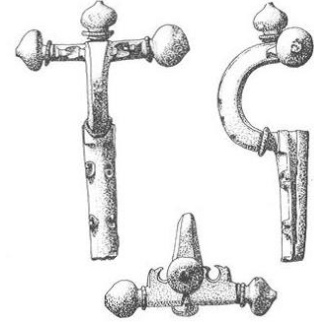
(313) Kaiseraugst, typ Pröttel 3/4B (podle Riha 1979).

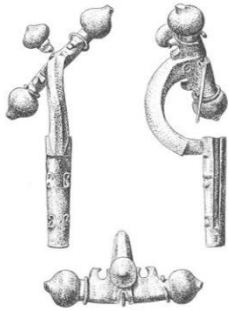
(314) Kaiseraugst, typ Pröttel 3/4 (podle Riha 1979).

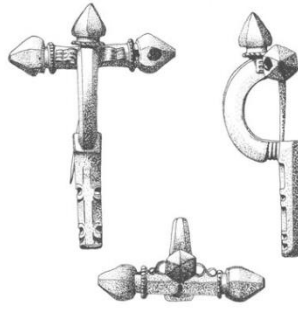
(315) Kaiseraugst, typ Pröttel 3/4 (podle Riha 1979).

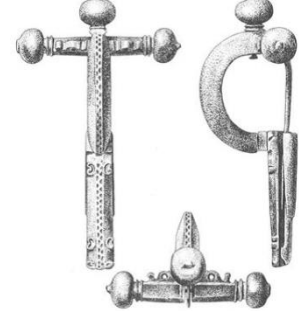
(316) Kaiseraugst, typ Pröttel 3/4C (podle Riha 1979).

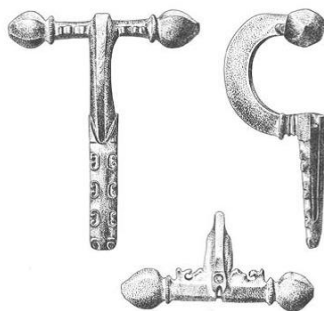
(317) Kaiseraugst, typ Pröttel 3/4C (podle Riha 1979).

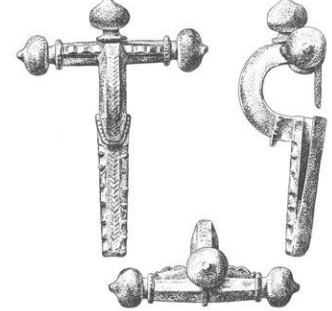
(319) Kaiseraugst, typ Pröttel 3/4C (podle Riha 1979).

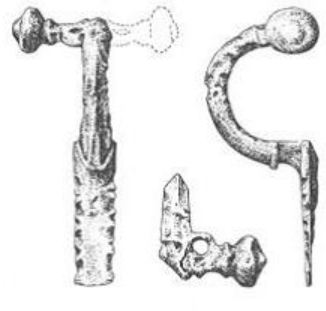
(320) Kaiseraugst, typ Pröttel 3/4C (podle Riha 1979).

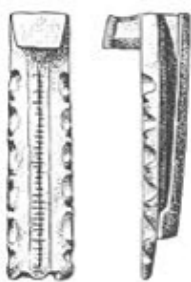
(321) Kaiseraugst, typ Pröttel 3/4C (podle Riha 1979).

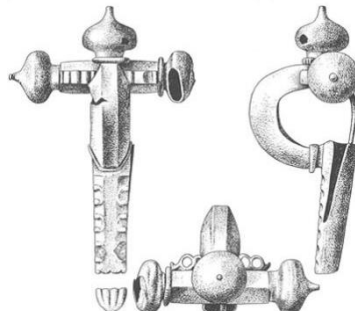
(323) Kaiseraugst, typ Pröttel 3/4D (podle Riha 1979).

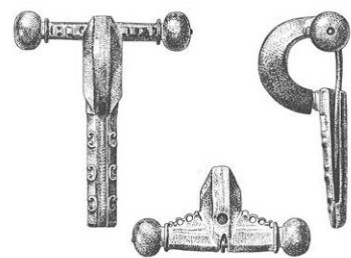
(324) Kaiseraugst, typ Pröttel 3/4D (podle Riha 1979).

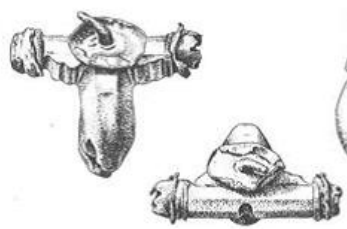
(325) Kaiseraugst, typ Pröttel 3/4D (podle Riha 1979).

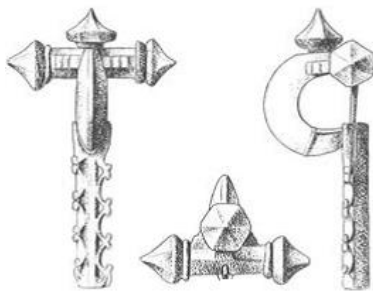
(327) Kaiseraugst, typ Pröttel 5 (podle Riha 1979).

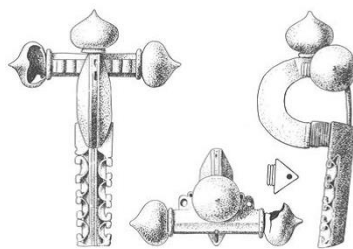
(328) Kaiseraugst, typ Pröttel 5 (podle Riha 1979).

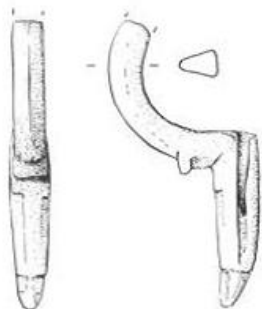
(329) Kaiseraugst, typ Pröttel 5 (podle Riha 1979).

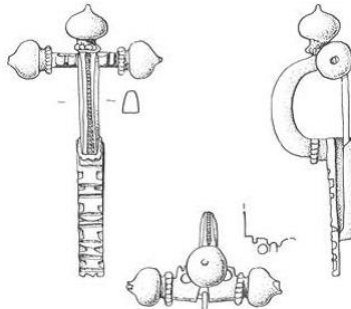
(330) Kaiseraugst, typ Pröttel 6 (podle Riha 1979).

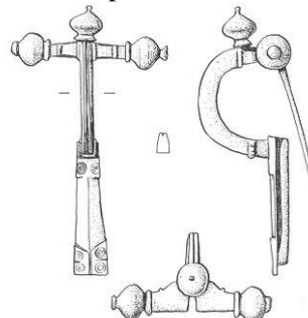
(331) Kaiseraugst, typ Pröttel 6 (podle Riha 1979).

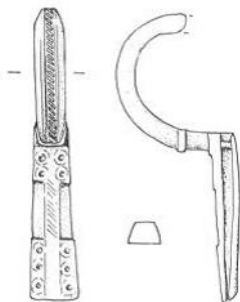
(332) Kaiseraugst (podle Riha 1994).

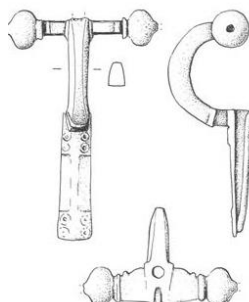
(333) Kaiseraugst (podle Riha 1994).

(334) Kaiseraugst, typ Pröttel 3/4B (podle Riha 1994).

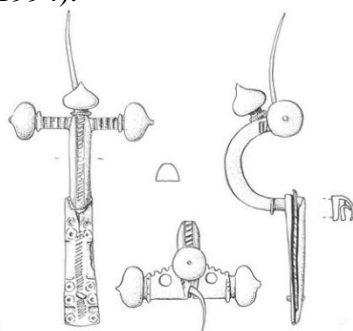
(335) Kaiseraugst, typ Pröttel 3/4B (podle Riha 1994).

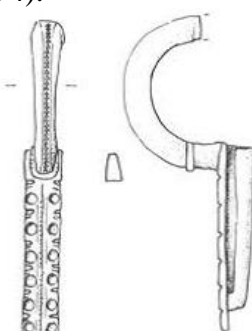
(336) Kaiseraugst, typ Pröttel 3/4B (podle Riha 1994).

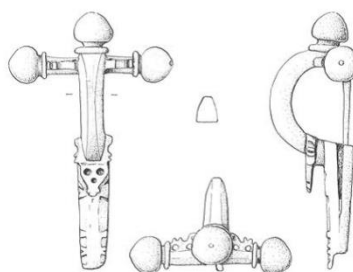
(337) Kaiseraugst, typ Pröttel 3/4B (podle Riha 1994).

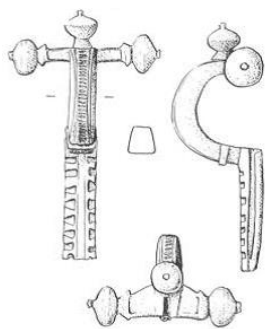
(338) Kaiseraugst, typ Pröttel 3/4B (podle Riha 1994).

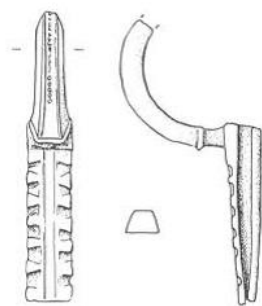
(339) Kaiseraugst, typ Pröttel 3/4B (podle Riha 1994).

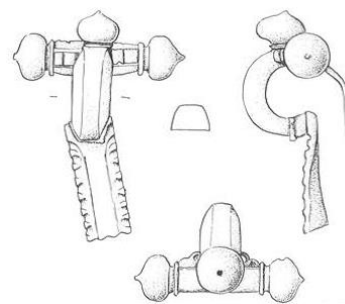
(340) Kaiseraugst, typ Pröttel 2D (podle Riha 1994).

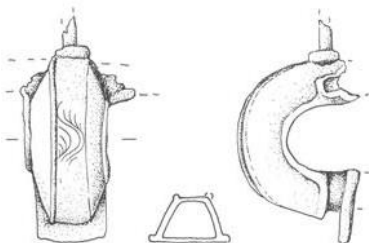
(341) Kaiseraugst, typ Pröttel 3/4D (podle Riha 1994).

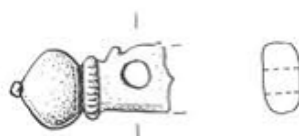
(342) Kaiseraugst, typ Pröttel 3/4D (podle Riha 1994).

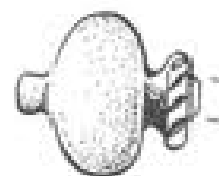
(343) Kaiseraugst, typ Pröttel 5 (podle Riha 1994).

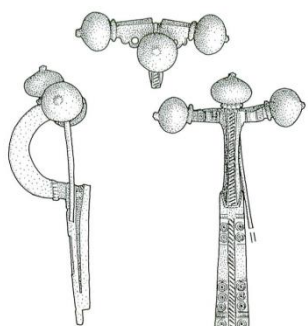
(344) Kaiseraugst, typ Pröttel 5 (podle Riha 1994).

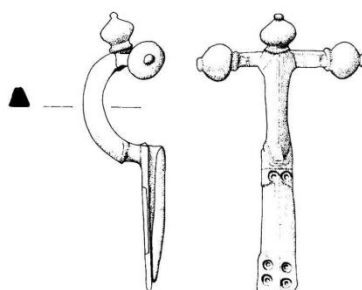
(350) Kaiseraugst (podle Riha 1994).

(351) Kaiseraugst, typ Pröttel 3/4 (podle Riha 1994).

(354) Kaiseraugst, typ Pröttel 3/4B (podle Brunner - Deschler-Erb 2014).

(355) Martigny, typ Pröttel 3/4B (podle Rey-Vodoz 1986).

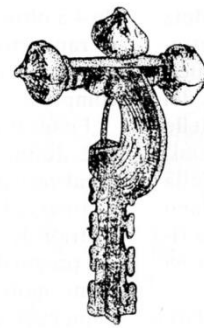
(356) Oberkulm, typ Pröttel 6 (podle Müller 1998).

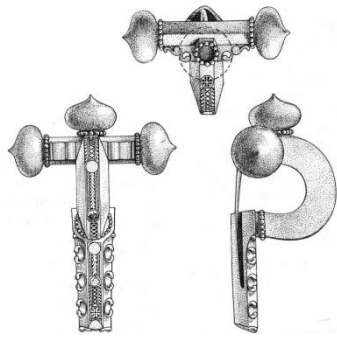
(357) Pfyn, typ Pröttel 1A (podle Bürgi 1983).

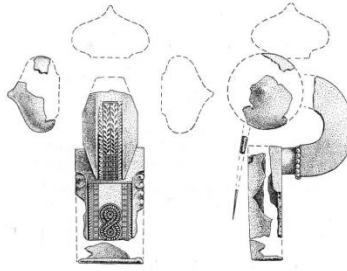
(358) Studen, typ Pröttel 3/4B (podle Kaenel 1978).

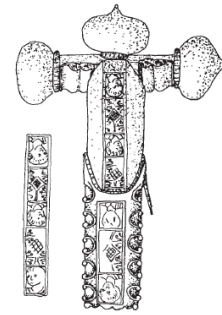
(359) Windisch, typ Pröttel 6 (podle Buora 1997).

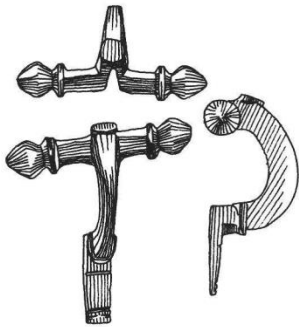
(360) Windisch, typ Pröttel 5 (podle Kaufmann-Heinmann 2003).

(361) Windisch, typ Pröttel 5 (podle Hartmann 1992).

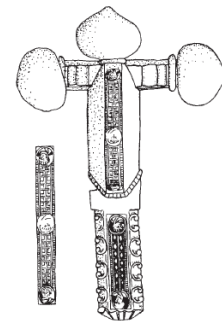
(362) Windisch, typ Pröttel 5 (podle Hartmann 1976).

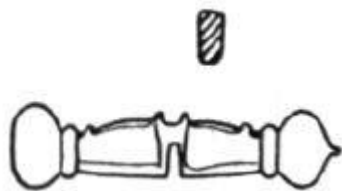
(363) Windisch, typ Pröttel 1A (podle Hartmann 1980).

(364) Windisch, typ Pröttel 6 (podle Müller 1998).

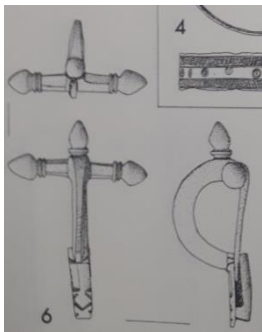

(365) Windisch, typ Pröttel 5 (podle Kaufmann-Heinmann 2003).

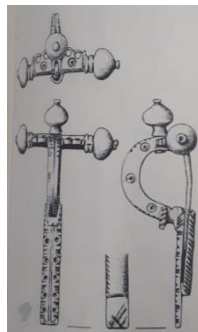

(366) Windisch, typ Pröttel 3/4 (podle Ettliger 1980).

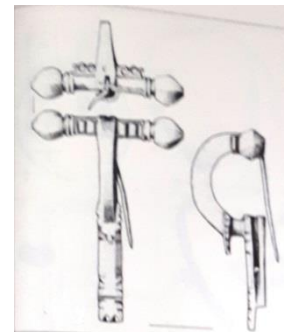
NĚMECKO

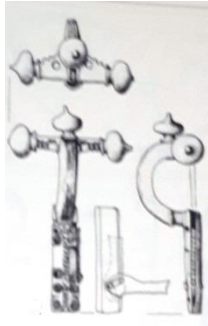
(367) Affecking, typ Pröttel 1A (podle Keller 1971).

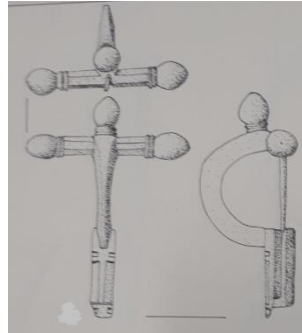
(368) Altstadt, typ Pröttel 3/4B (podle Keller 1971).

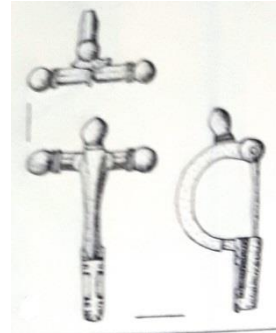
(369) Altstadt, typ Pröttel 2D (podle Keller 1971).

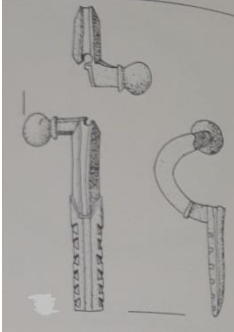
(370) Altstadt, typ Pröttel 3/4B (podle Keller 1971).

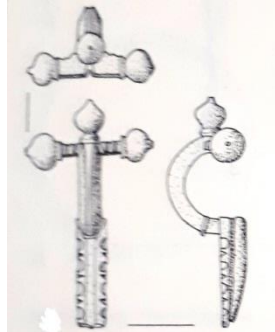
(371) Augsburg, typ Pröttel 1A (podle Keller 1971).

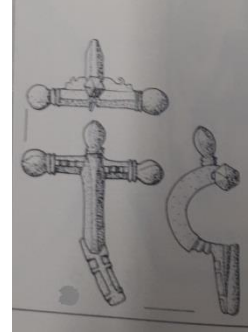
(372) Augsburg, typ Pröttel 1B (podle Keller 1971).

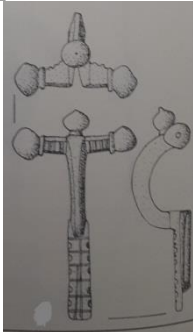
(373) Augsburg, typ Pröttel 3/4D (podle Keller 1971).

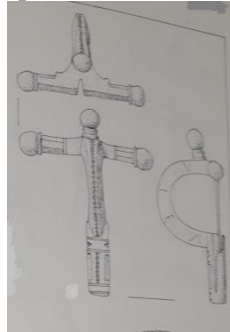
(374) Augsburg, typ Pröttel 3/4C (podle Keller 1971).

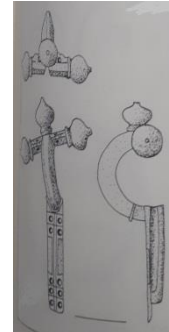
(375) Augsburg, typ Pröttel 2A (podle Keller 1971).

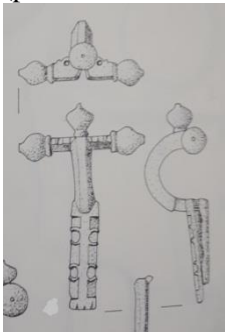
(376) Augsburg, typ Pröttel 3/4C (podle Keller 1971).

(377) Augsburg, typ Pröttel 1B (podle Keller 1971).

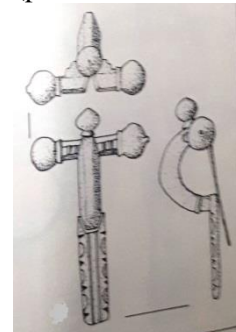
(378) Augsburg, typ Pröttel 3/4B (podle Keller 1971).

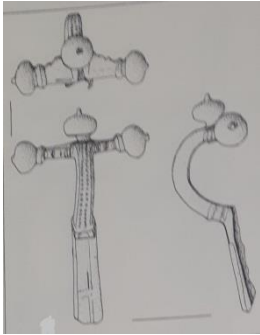
(379) Augsburg, typ Pröttel 3/4C (podle Keller 1971).

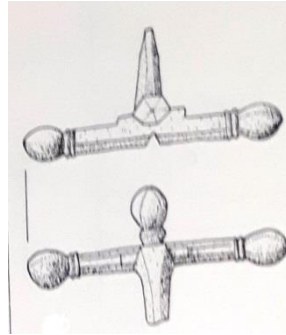
(380) Augsburg, typ Pröttel 3/4B (podle Keller 1971).

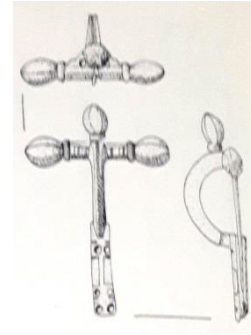
(381) Augsburg, typ Pröttel 3/4C (podle Keller 1971).

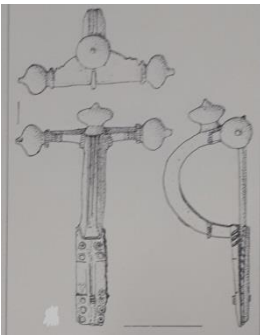
(382) Augsburg, typ Pröttel 3/4B (podle Keller 1971).

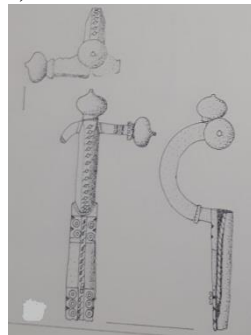
(383) Aus Schwaben, typ Pröttel 1B (podle Keller 1971).

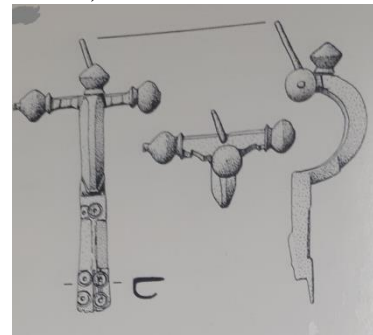
(384) Aus Schwaben, typ Pröttel 2B (podle Keller 1971).

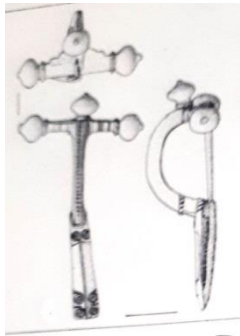
(390) Berg, typ Pröttel 3/4B (podle Keller 1971).

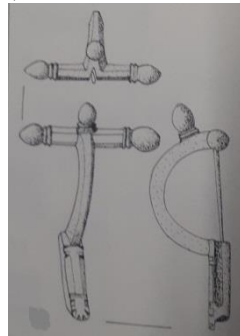
(398) Buchendorf, typ Pröttel 3/4B (podle Keller 1971).

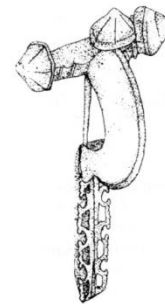
(399) Burg Sponeck, typ Pröttel 3/4B (podle Swoboda 1979).

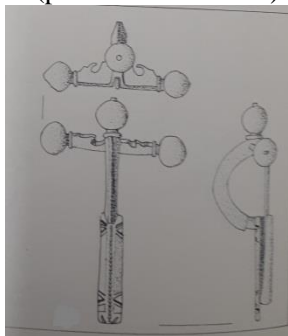
(400) Burgheim, typ Pröttel 3/4B (podle Keller 1971).

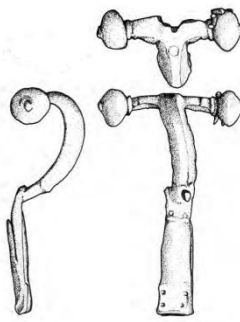
(403) Burghöfe, typ Pröttel 1A (podle Keller 1971).

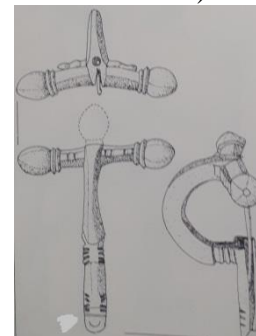
(410) Eining, typ Pröttel 6 (podle Buora 1997).

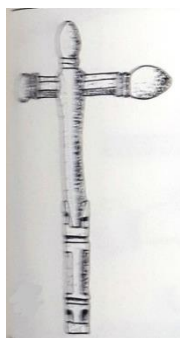
(416) Gauting, typ Pröttel 3/4A (podle Keller 1971).

(420) Glauberg, typ Pröttel 3/4B (podle Becker - Balzer - Kurzynski 2014).

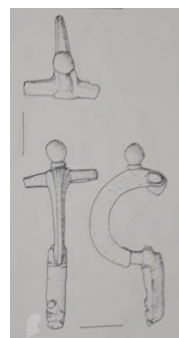
(422) Göggingen, typ Pröttel 2A (podle Keller 1971).

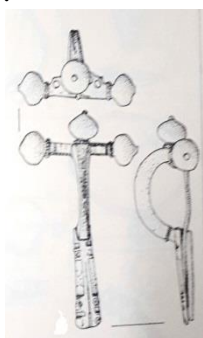
(423) Göggingen, typ Pröttel 1A (podle Keller 1971).

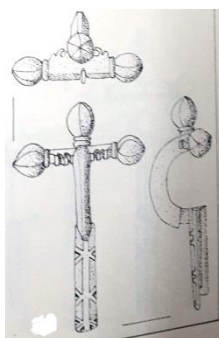
(424) Grünwald, typ Pröttel 2A (podle Keller 1971).

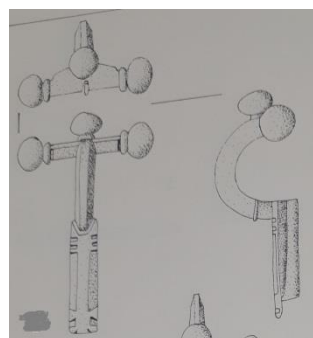
(425) Grünwald, typ Pröttel 1A (podle Keller 1971).

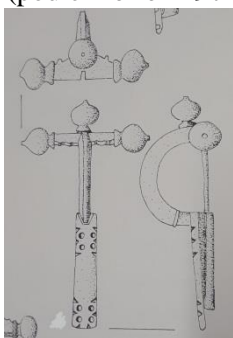
(426) Grünwald, typ Pröttel 3/4B (podle Keller 1971).

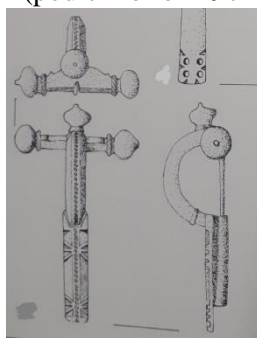
(428) Günzburg, typ Pröttel 3/4A (podle Keller 1971).

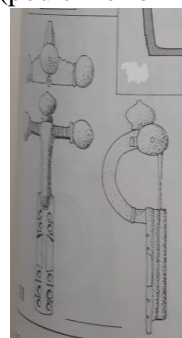
(429) Günzburg, typ Pröttel 3/4A (podle Keller 1971).

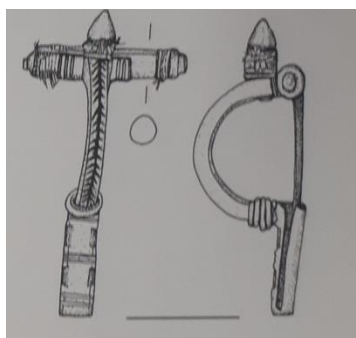
(430) Günzburg, typ Pröttel 3/4B (podle Keller 1971).

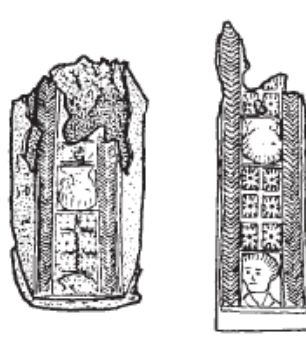
(431) Günzburg, typ Pröttel 3/4A (podle Keller 1971).

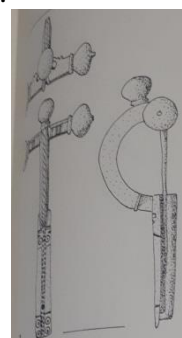
(440) Kleinaitingen, typ Pröttel 3/4B (podle Keller 1971).

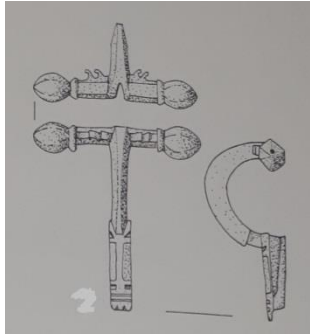
(442) Köln, typ Pröttel 1B (podle Pfahl 2012).

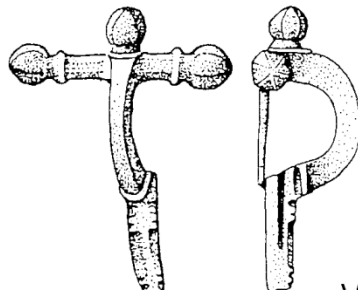
(443) Köln, typ Pröttel 5 (podle Kaufmann-Heinimann 2003).

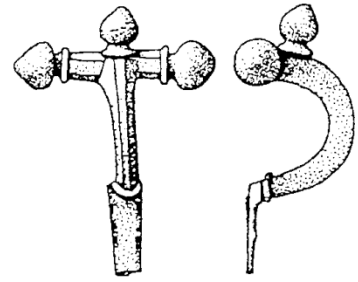
(444) Königsbrunn, typ Pröttel 3/4B (podle Keller 1971).

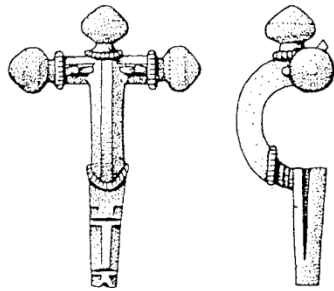
(445) Königsbrunn, typ Pröttel 2A (podle Keller 1971).

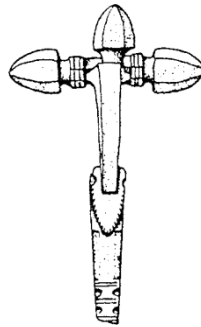
(447) Krefeld-Gellep, typ Pröttel 1A (podle Pröttel 1991).

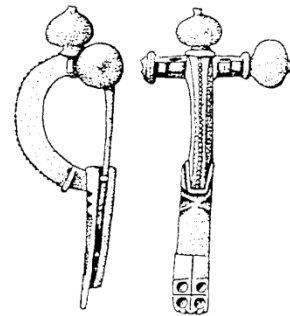
(448) Krefeld-Gellep, typ Pröttel 1A (podle Pröttel 1991).

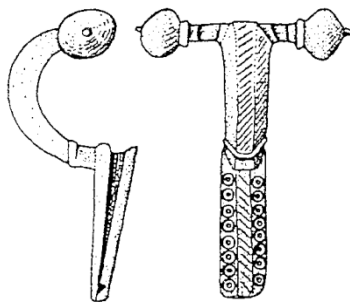
(449) Krefeld-Gellep, typ Pröttel 2A (podle Pröttel 1991).

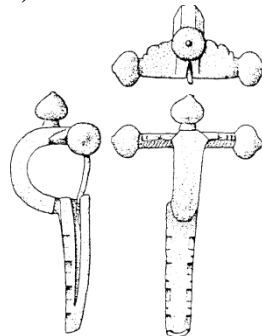
(450) Krefeld-Gellep, typ Pröttel 2D (podle Pröttel 1991).

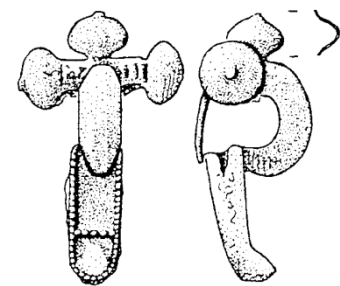
(451) Krefeld-Gellep, typ Pröttel 3/4B (podle Pröttel 1991).

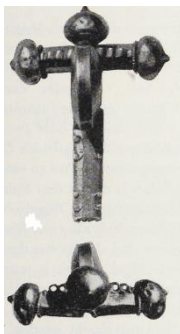
(452) Krefeld-Gellep, typ Pröttel 3/4B (podle Pröttel 1991).

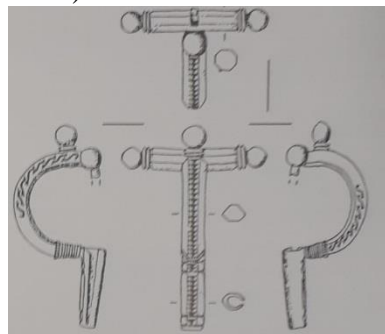
(453) Krefeld-Gellep, typ Pröttel 3/4D (podle Pröttel 1991).

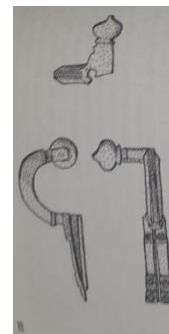
(454) Krefeld-Gellep, typ Pröttel 5 (podle Pröttel 1991).

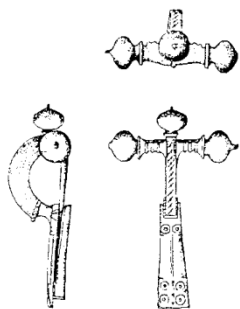
(458) Lengerich, typ Pröttel 5 (podle Drescher 1959).

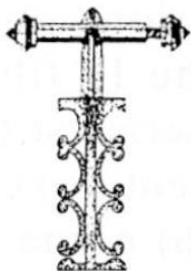
(459) Leuna, typ Pröttel 1A (podle Pfahl 2012).

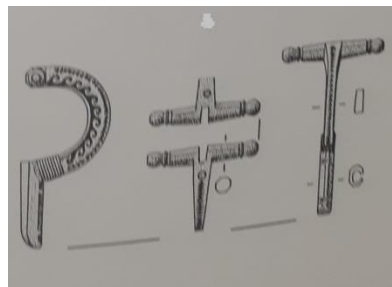
(461) Lindau-Aeschach, typ Pröttel 3/4B (podle Overbeck 1968).

(463) Lorenzenberg, typ Pröttel 53/4B (Pröttel 1991).

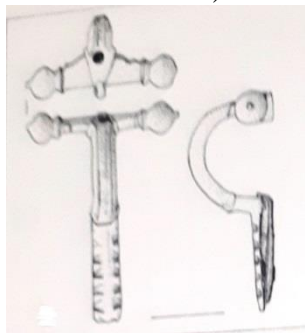
(465) Mainz, typ Pröttel 6 (podle Buora 1997).

(466) Mainz, typ Pröttel 1A (podle Pfahl 2012).

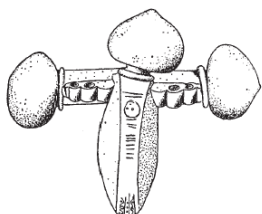
(468) München, typ Pröttel 2C (podle Pröttel 1991).

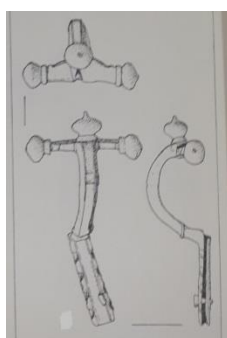
(469) München, typ Pröttel 3/4D (podle Keller 1971).

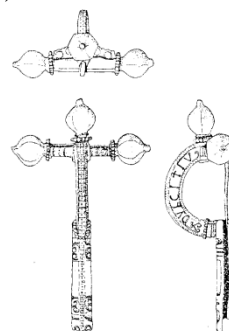
(471) München-Moosach, typ Pröttel 1B (podle Keller 1971).

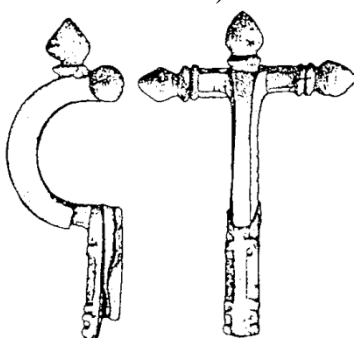
(472) Murnau, typ Pröttel 5 (podle Kaufmann-Heinimann 2003).

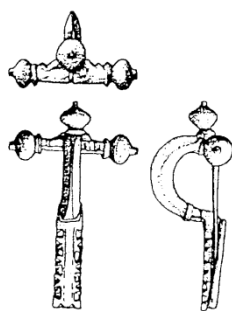
(482) Otterfing, typ Pröttel 3/4C (podle Keller 1971).

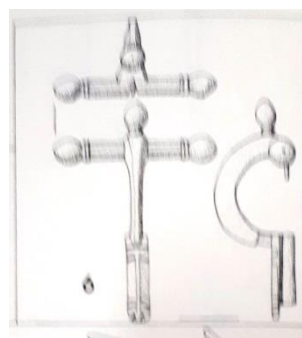
(484) Pähl, typ Pröttel 2C (podle Keller 1971).

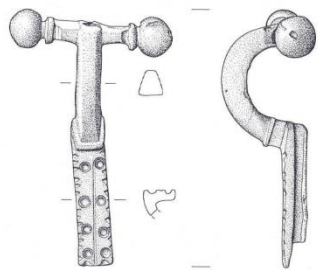
(486) Pasov, typ Pröttel 1A (podle Pröttel 1991).

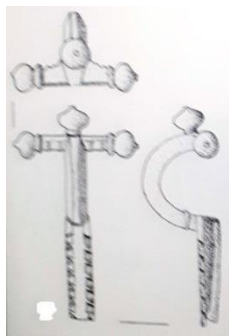
(487) Pasov, typ Pröttel 3/4D (podle Pröttel 1991).

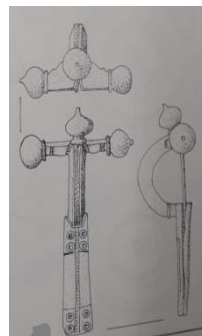
(490) Pfaffenhofen, typ Pröttel 1A (podle Keller 1971).

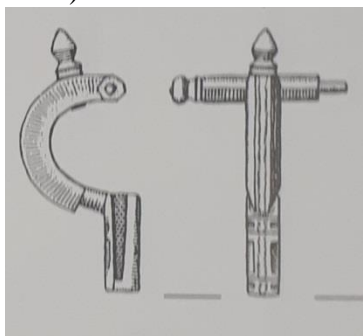
(500) Seebarn, typ Pröttel 3/4B (podle Preßmair 2013).

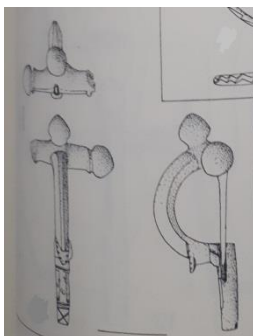
(501) Seebruck, typ Pröttel 3/4D (podle Keller 1971).

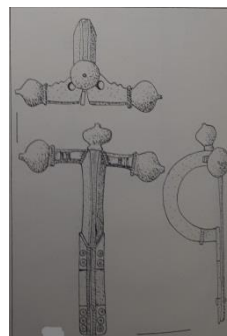
(502) Seestall, typ Pröttel 3/4B (podle Keller 1971).

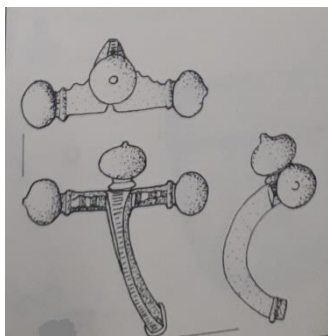
(503) Schaprode, typ Pröttel 1A (podle Pfahl 2012).

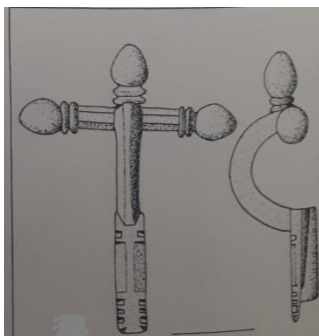
(505) Simbach, typ Pröttel 1A (podle Keller 1971).

(508) Stadtbergen, typ Pröttel 3/4B (podle Keller 1971).

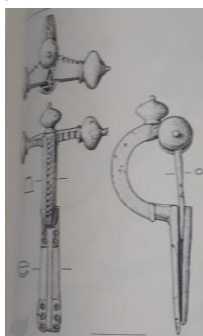
(509) Stephanskirchen, typ Pröttel 3/4B (podle Keller 1971).

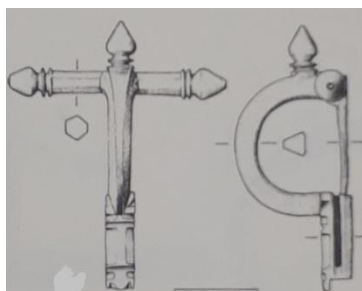
(510) Straubing, typ Pröttel 1A (podle Keller 1971).

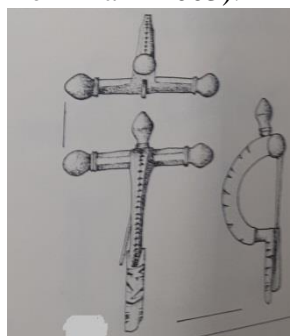
(520) Trier, typ Pröttel 5 (podle Kaufmann-Heinimann 2003).

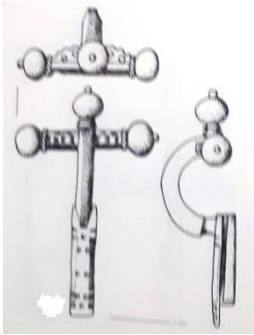
(522) Valley, typ Pröttel 3/4B (podle Keller 1971).

(523) Valley, typ Pröttel 1A (podle Keller 1971).

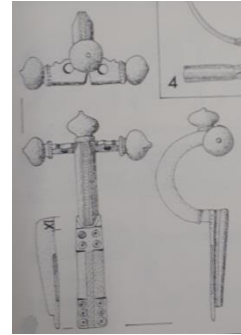
(524) Weßling, typ Pröttel 1A (podle Keller 1971).

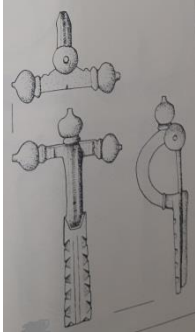
(525) Weßling, typ Pröttel 2B (podle Keller 1971).

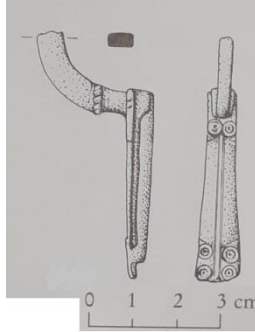
(526) Weßling, typ Pröttel 3/4B (podle Keller 1971).

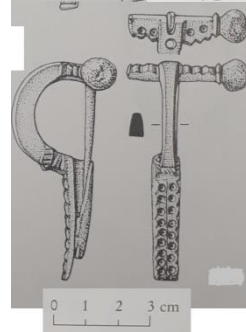
(527) Weßling, typ Pröttel 3/4B (podle Keller 1971).

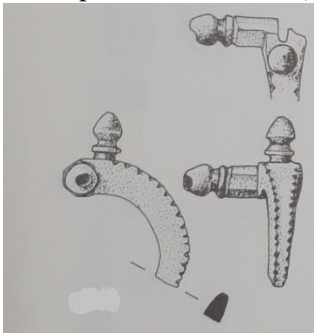
(539) Wilzhofen, typ Pröttel 3/4D (podle Keller 1971).

(542) Xanten, typ Pröttel 3/4B (podle Boelicke 2002).

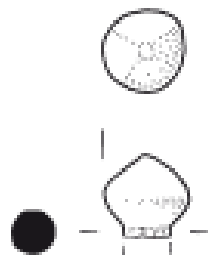

(543) Xanten, typ Pröttel 3/4B (podle Boelicke 2002).

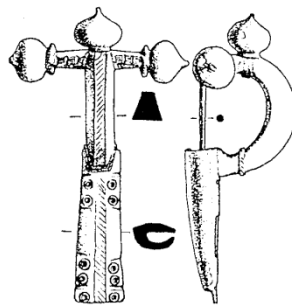

(544) Xanten, typ Pröttel 1A (podle Boelicke 2002).

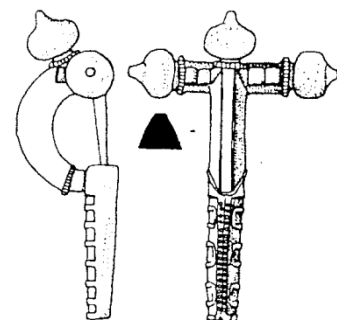
SLOVINSKO

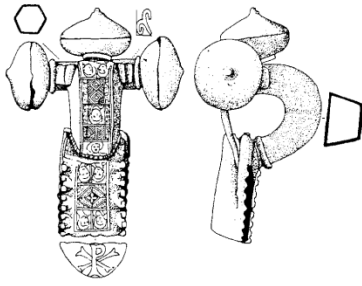
(545) Ajdovščina, (podle Tratnik – Žerjal 2017).

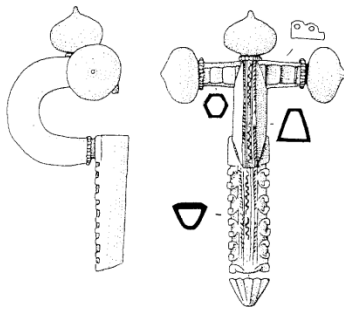
(556) Drnovo, typ Pröttel 3/4B (podle Pröttel 1991).

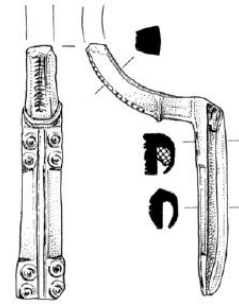
(557) Drnovo, typ Pröttel 3/4C (podle Pröttel 1991).

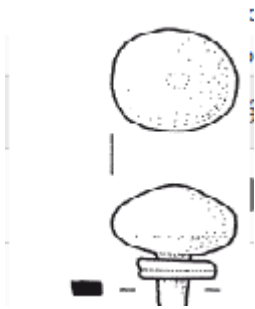
(558) Drnovo, typ Pröttel 5 (podle Pröttel 1991).

(559) Drnovo, typ Pröttel 6 (podle Pröttel 1991).

(560) Fizine, typ Pröttel 3/4B (podle Gaspari – Vidrih - Štrajhar – Lazar 2007).

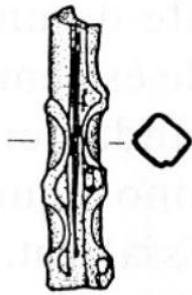
(561) Groblje pri Vipavi, (podle Tratnik 2012).

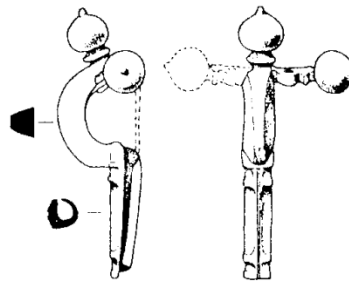
(563) Kranjska, typ Pröttel 3/4B (podle InterArch-Steiermark).

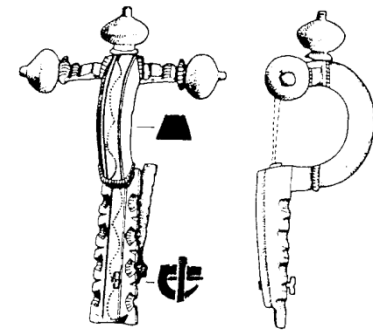
(564) Kranjska (podle InterArch-Steiermark).

(567) Ljubljana, typ Pröttel 6 (podle Buora 1997).

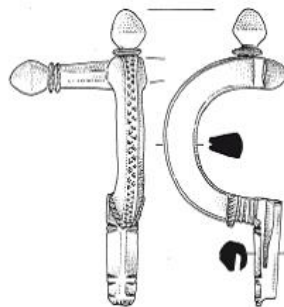
(568) Ljubljana, typ Pröttel 3/4A (podle Pröttel 1991).

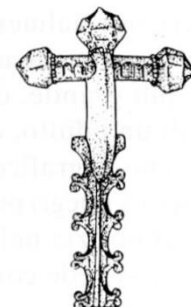
(569) Ljubljana, typ Pröttel 3/4D (podle Pröttel 1991).

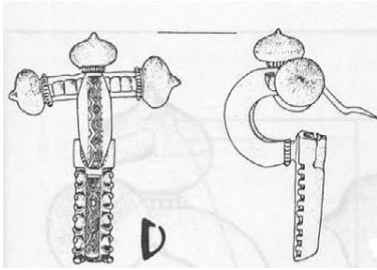
(570) Maribor (podle InterArch-Steiermark).

(571) Vrhnika, typ Pröttel 1A (podle Horvat- Peterle Udovič - Tolar - Toškan, 2016).

(572) Ptuj, typ Pröttel 6 (podle Buora 1997).

(577) Ptuj, typ Pröttel 5 (podle Jevremov 1990).

(578) Ptuj, typ Pröttel 3/4B (podle Horvat 1982).

(579) Ptuj, typ Pröttel 3/4D (podle InterArch-Steiermark).

(580) Ptuj, typ Pröttel 3/4B (podle InterArch-Steiermark).

(581) Ptuj, typ Pröttel 1A (podle InterArch-Steiermark).

(582) Ptuj, typ Pröttel 3/4B (podle InterArch-Steiermark).

(583) Ptuj, typ Pröttel 3/4B (podle InterArch-Steiermark).

(584) Ptuj, typ Pröttel 1A (podle InterArch-Steiermark).

(585) Ptuj, typ Pröttel 3/4 (podle InterArch-Steiermark).

(586) Ptuj, typ Pröttel 3/4 (podle InterArch-Steiermark).

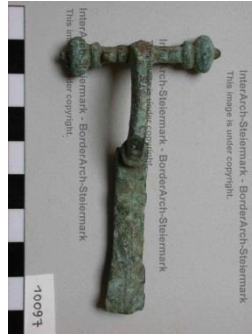
(587) Ptuj (podle InterArch-Steiermark).

(588) Ptuj, typ Pröttel 3/4 (podle InterArch-Steiermark).

(589) Ptuj, typ Pröttel 3/4 (podle InterArch-Steiermark).

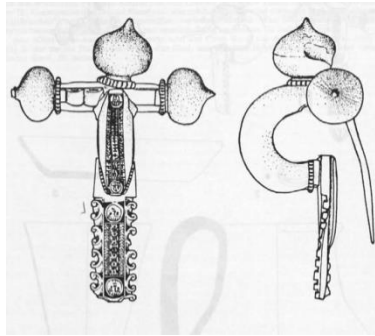
(590) Ptuj, typ Pröttel 3/4 (podle InterArch-Steiermark).

(591) Ptuj, typ Pröttel 3/4B (podle InterArch-Steiermark).

(592) Ptuj, typ Pröttel 3/4B (podle InterArch-Steiermark).

(593) Spodnja Hajdina, typ Pröttel 5 (podle Jevremov 1990).

(594) Zgornja Hajdina (podle InterArch-Steiermark).

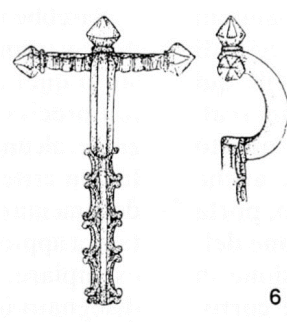
MAĎARSKO

(602) Bátaszék, typ Pröttel 1B (podle Tóth 1980).

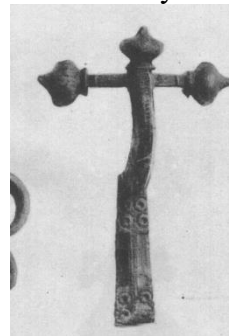
(603) Bátaszék, typ Pröttel 5 (podle Neményi 2017).

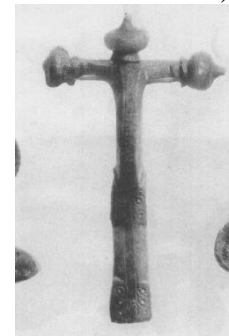
(621) Budapest, typ Pröttel 6 (podle Buora 1997).

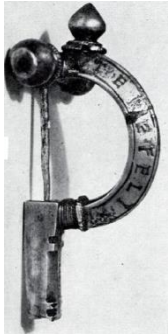
(626) Csákvár, typ Pröttel 5 (podle Kaufmann-Heinimann 2003).

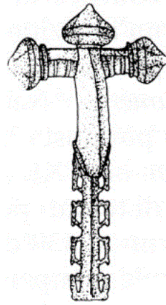
(635) Dunaújváros, typ Pröttel 3/4B (podle Kovrig 1937).

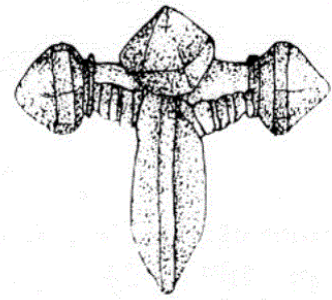
(636) Dunaújváros, typ Pröttel 3/4B (podle Kovrig 1937).

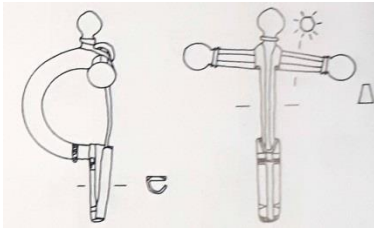
(640) Dunaújváros, typ Pröttel 1A (podle Tóth 1980).

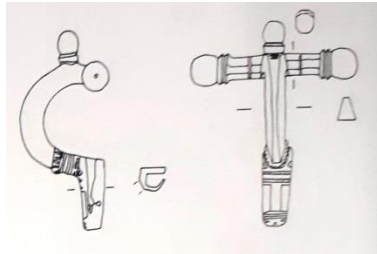
(641) Dunaújváros, typ Pröttel 6 (podle Buora 1997).

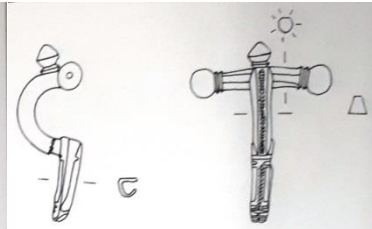
(642) Dunaújváros, typ Pröttel 6 (podle Buora 1997).

(644) Dunaújváros, typ Pröttel 1A (podle Teichner 2011).

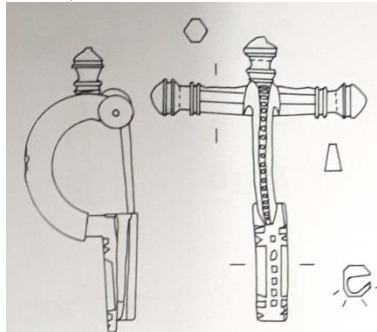
(645) Dunaújváros, typ Pröttel 1A (podle Teichner 2011).

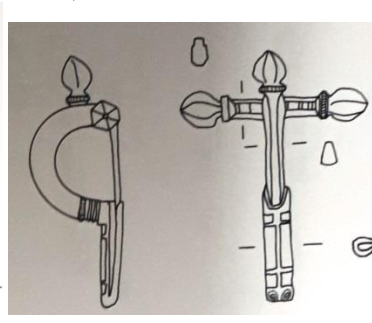
(646) Dunaújváros, typ Pröttel 1A (podle Teichner 2011).

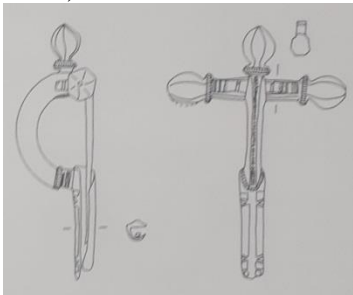
(647) Dunaújváros, typ Pröttel 1A (podle Teichner 2011).

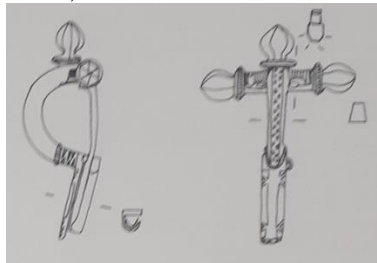
(648) Dunaújváros, typ Pröttel 1A (podle Teichner 2011).

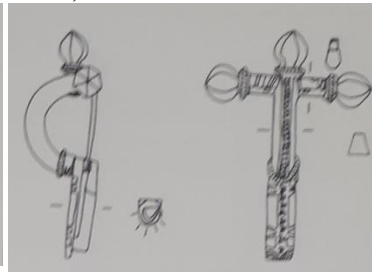
(653) Dunaújváros, typ Pröttel 2B (podle Teichner 2011).

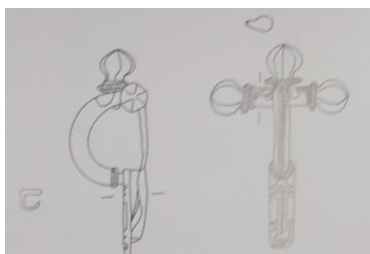
(654) Dunaújváros, typ Pröttel 2B (podle Teichner 2011).

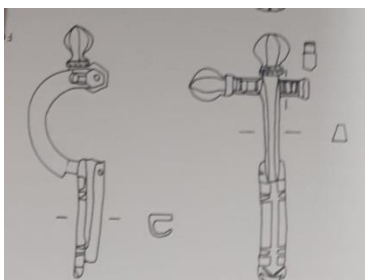
(655) Dunaújváros, typ Pröttel 2A (podle Teichner 2011).

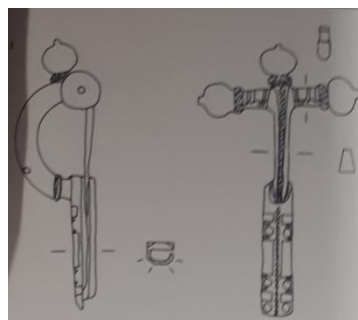
(656) Dunaújváros, typ Pröttel 2B (podle Teichner 2011).

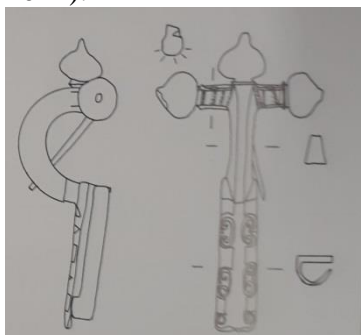
(657) Dunaújváros, typ Pröttel 2C (podle Teichner 2011).

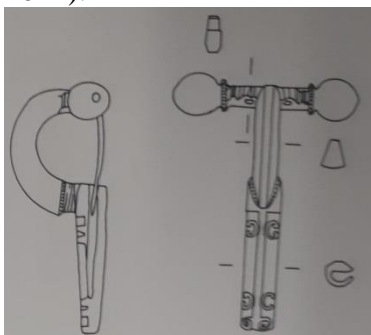
(659) Dunaújváros, typ Pröttel 2B (podle Teichner 2011).

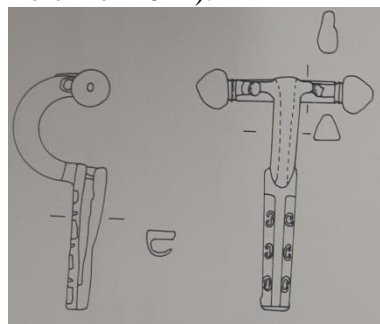
(660) Dunaújváros, typ Pröttel 3/4B (podle Teichner 2011).

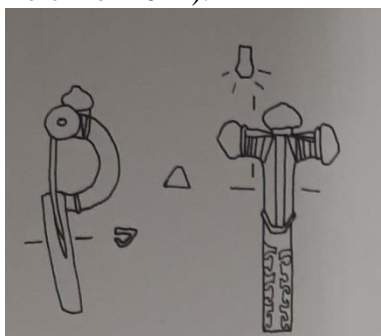
(661) Dunaújváros, typ Pröttel 3/4C (podle Teichner 2011).

(662) Dunaújváros, typ Pröttel 3/4C (podle Teichner 2011).

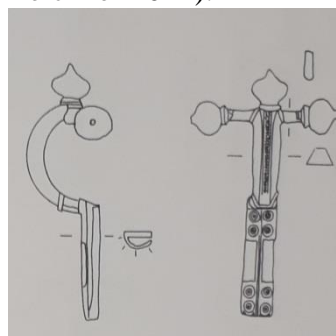
(663) Dunaújváros, typ Pröttel 3/4C (podle Teichner 2011).

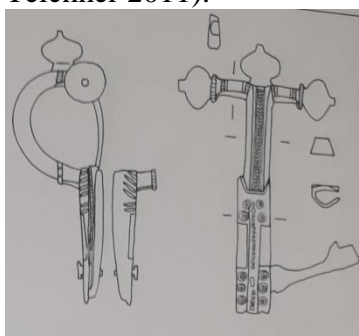
(664) Dunaújváros, typ Pröttel 3/4C (podle Teichner 2011).

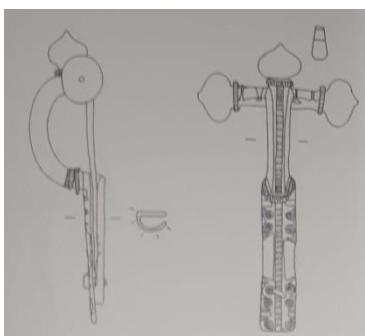
(666) Dunaújváros (podle Teichner 2011).

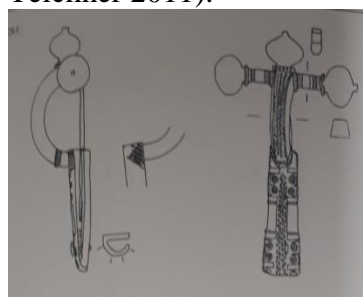
(680) Dunaújváros, typ Pröttel 3/4B (podle Teichner 2011).

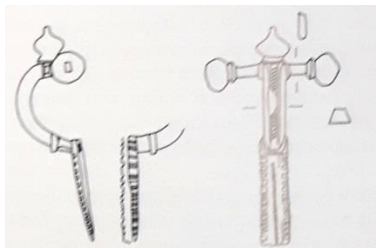
(681) Dunaújváros, typ Pröttel 3/4B (podle Teichner 2011).

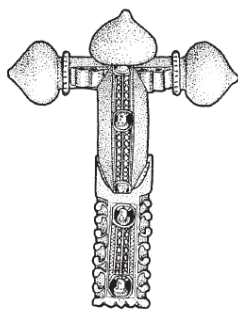
(687) Dunaújváros, typ Pröttel 3/4B (podle Teichner 2011).

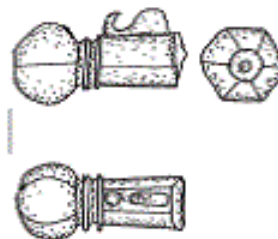
(688) Dunaújváros, typ Pröttel 3/4B (podle Teichner 2011).

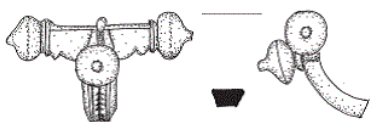
(690) Dunaújváros, typ Pröttel 3/4B (podle Teichner 2011).

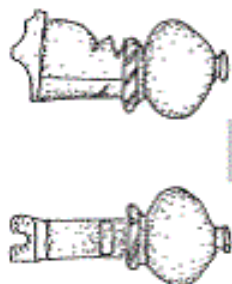
(692) Dunaújváros, typ Pröttel 3/4B (podle Teichner 2011).

(693) Érd (podle Merczi 2016).

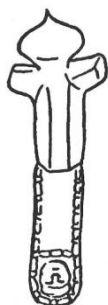
(694) Érd (podle Merczi 2016).

(695) Érd (podle Merczi 2016).

(696) Érd (podle Merczi 2016).

(710) Keszthely, typ Pröttel 5 (podle Barkóczi 1993).

(711) Keszthely - Dobogó, typ Pröttel 3/4B (podle Sägi 1987).

(712) Keszthely - Dobogó, typ Pröttel 3/4B (podle Sägi 1987).

(713) Keszthely - Dobogó, typ Pröttel 3/4B (podle Sägi 1987).

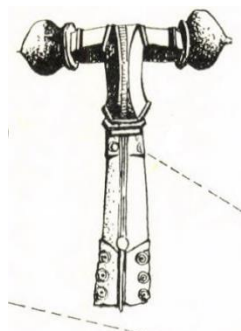
(714) Keszthely - Dobogó, typ Pröttel 3/4B (podle Sägi 1987).

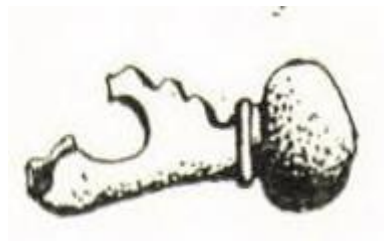
(715) Keszthely - Dobogó (podle Sägi 1987).

(716) Keszthely - Dobogó,
typ Pröttel 3/4B (podle
Sági 1987).

(717) Keszthely - Dobogó,
typ Pröttel 3/4B (podle
Sági 1987).

(718) Keszthely - Dobogó,
typ Pröttel 3/4 (podle Sági
1987).

(719) Keszthely - Dobogó,
typ Pröttel 3/4B (podle
Sági 1987).

(720) Keszthely - Dobogó,
typ Pröttel 3/4B (podle
Sági 1987).

(721) Keszthely - Dobogó,
typ Pröttel 3/4B (podle
Sági 1987).

(722) Keszthely - Dobogó,
typ Pröttel 3/4B (podle
Sági 1987).

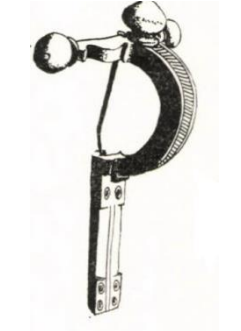
(723) Keszthely - Dobogó,
typ Pröttel 3/4B (podle
Sági 1987).

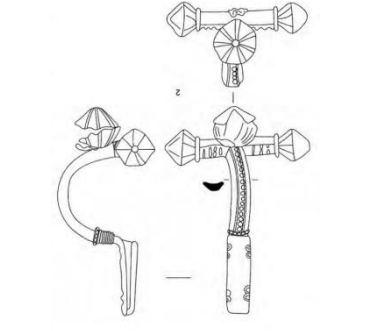
(724) Keszthely - Dobogó,
typ Pröttel 3/4B (podle
Sági 1987).

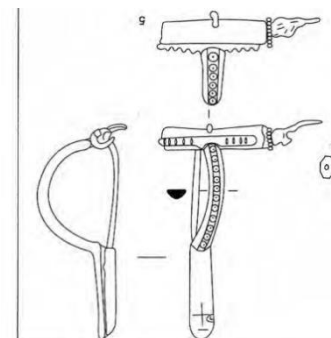
(725) Keszthely - Dobogó,
typ Pröttel 3/4A (podle
Sági 1987).

(726) Keszthely - Dobogó,
typ Pröttel 3/4B (podle
Sági 1987).

(741) Mezőszemere, typ
Pröttel 2C (podle Vaday
2001).

(742) Mezőszemere (podle Vaday 2001).

(743) Mucsfa, typ Pröttel 5 (podle Kaufmann-Heinimann 2003).

(744) Nemesvámos, typ Pröttel 3/4B (podle Villa Romana Baláca).

(745) Nemesvámos, typ Pröttel 1A (podle Villa Romana Baláca).

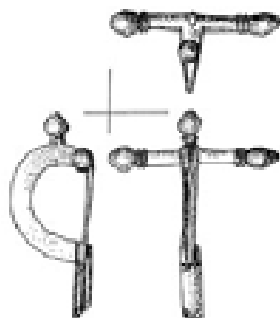
(762) Neznámé naleziště, typ Pröttel 1A (podle Tóth 1980).

(763) Neznámé naleziště, typ Pröttel 3/4A (podle Tóth 1980).

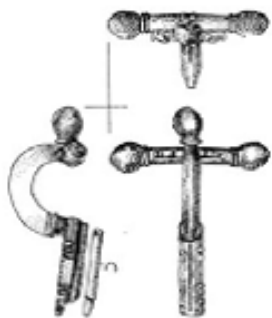
(773) Páty, typ Pröttel 1A (podle Ottományi 2012).

(774) Páty, typ Pröttel 1A (podle Ottományi 2012).

(775) Páty (podle Ottományi 2012).

(776) Páty (podle Ottományi 2012).

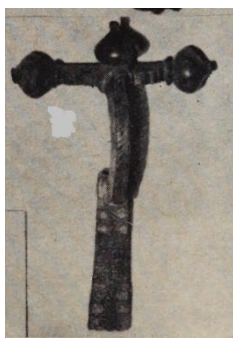
(777) Páty, typ Pröttel 1B (podle Ottományi 2012).

(778) Pécs, typ Pröttel 1B (podle Pfahl 2012).

(779) Pécs, typ Pröttel 3/4B (podle Török 1941).

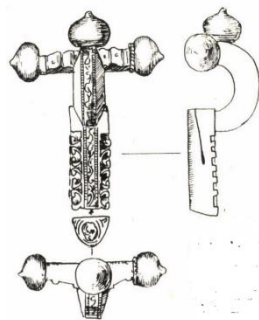
(780) Pécs, typ Pröttel 3/4B (podle Török 1941).

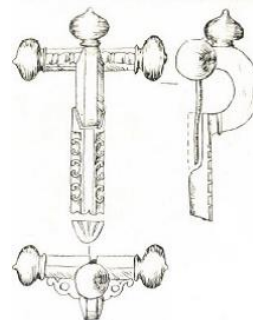
(781) Pécs, typ Pröttel 3/4B (podle Török 1941).

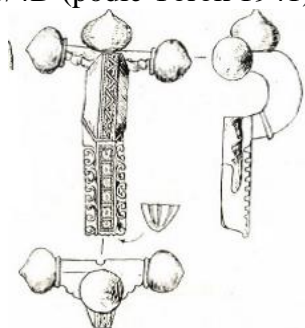
(782) Pécs, typ Pröttel 3/4D (podle Török 1941).

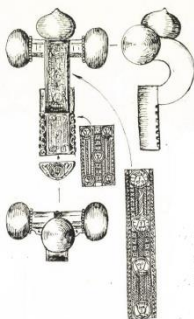
(787) Ságvár, typ Pröttel 5 (podle Burger 1966).

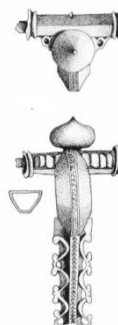
(788) Ságvár, typ Pröttel 5 (podle Burger 1966).

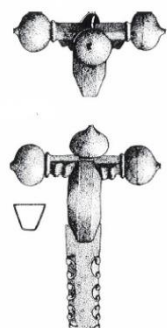
(789) Ságvár, typ Pröttel 5 (podle Burger 1966).

(790) Ságvár, typ Pröttel 5 (podle Burger 1966).

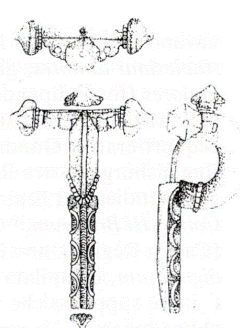
(791) Ságvár, typ Pröttel 6 (podle Gavritukhin 2008).

(792) Ságvár, typ Pröttel 5 (podle Burger 1966).

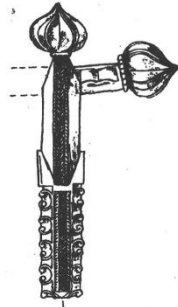
(793) Ságvár, typ Pröttel 5 (podle Burger 1966).

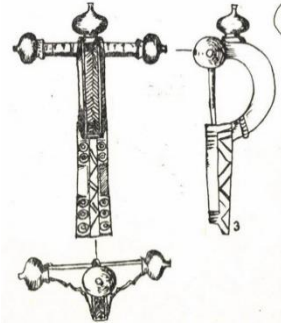
(794) Ságvár, typ Pröttel 6 (podle Burger 1966).

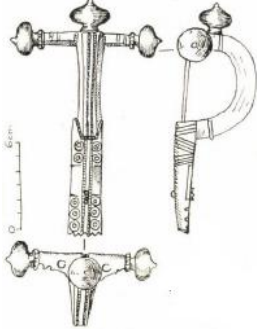
(795) Ságvár, typ Pröttel 3/4B (podle Burger 1966).

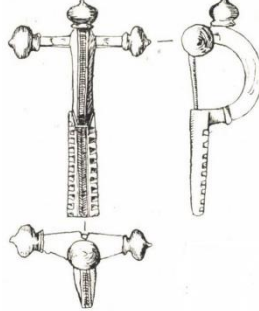
(796) Ságvár, typ Pröttel 5 (podle Burger 1966).

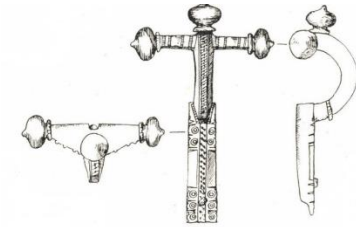
(797) Ságvár, typ Pröttel 3/4 (podle Burger 1966).

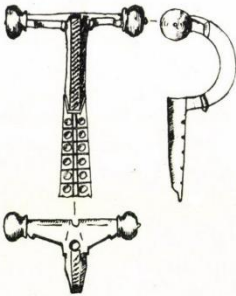
(798) Ságvár, typ Pröttel 3/4B (podle Burger 1966).

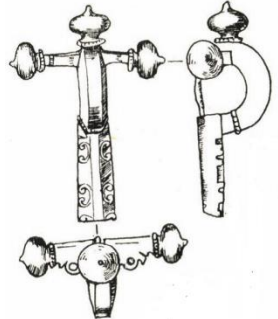
(799) Ságvár, typ Pröttel 3/4D (podle Burger 1966).

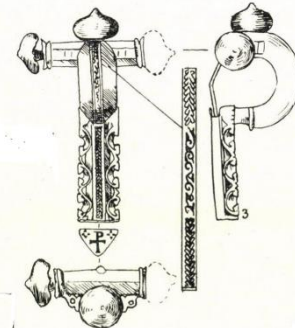
(800) Ságvár, typ Pröttel 3/4B (podle Burger 1966).

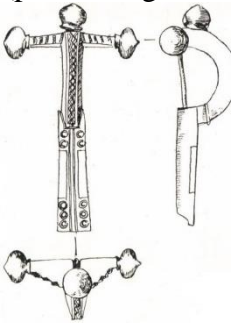
(801) Ságvár, typ Pröttel 3/4B (podle Burger 1966).

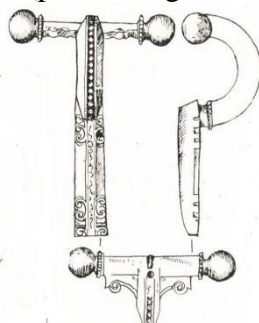
(802) Ságvár, typ Pröttel 3/4C (podle Burger 1966).

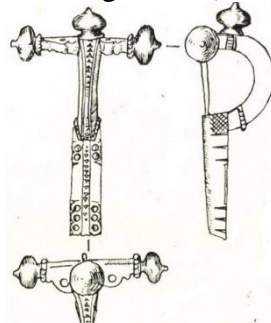
(803) Ságvár, typ Pröttel 6 (podle Burger 1966).

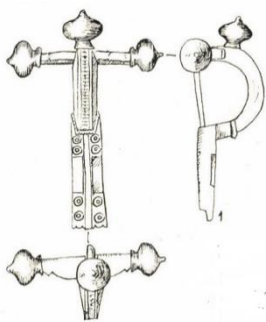
(804) Ságvár, typ Pröttel 3/4B (podle Burger 1966).

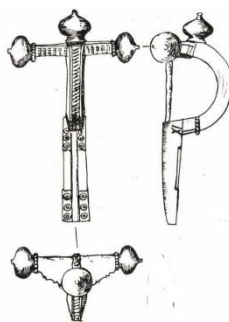
(805) Ságvár, typ Pröttel 3/4C (podle Burger 1966).

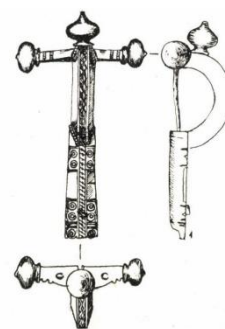
(806) Ságvár, typ Pröttel 3/4B (podle Burger 1966).

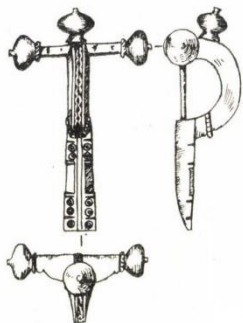
(807) Ságvár, typ Pröttel
3/4B (podle Burger 1966).

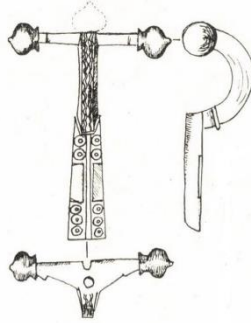
(808) Ságvár, typ Pröttel
3/4B (podle Burger 1966).

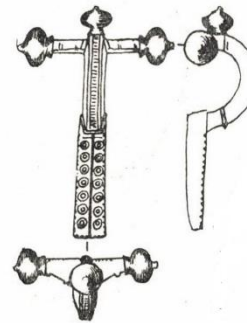
(809) Ságvár, typ Pröttel
3/4B (podle Burger 1966).

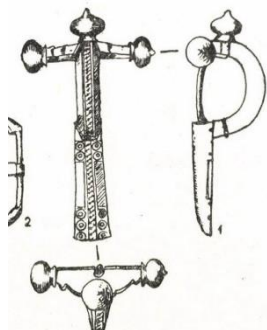
(810) Ságvár, typ Pröttel
3/4B (podle Burger 1966).

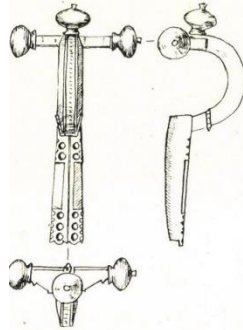
(811) Ságvár, typ Pröttel
3/4B (podle Burger 1966).

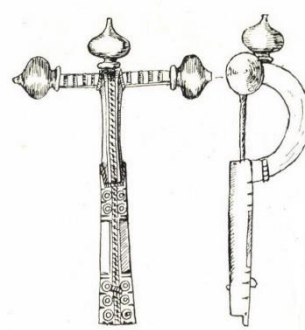
(812) Ságvár, typ Pröttel
3/4B (podle Burger 1966).

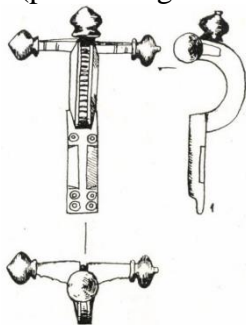
(813) Ságvár, typ Pröttel
3/4B (podle Burger 1966).

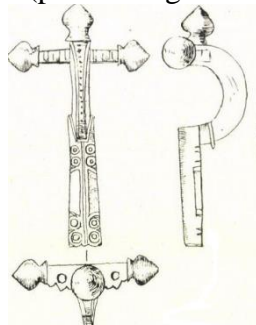
(814) Ságvár, typ Pröttel
3/4B (podle Burger 1966).

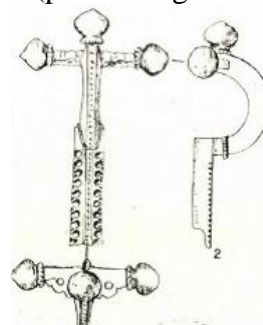
(815) Ságvár, typ Pröttel
3/4B (podle Burger 1966).

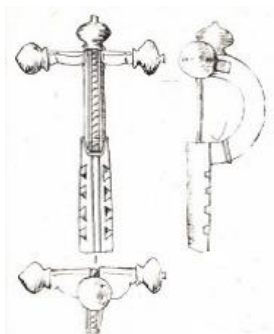
(816) Ságvár, typ Pröttel
3/4B (podle Burger 1966).

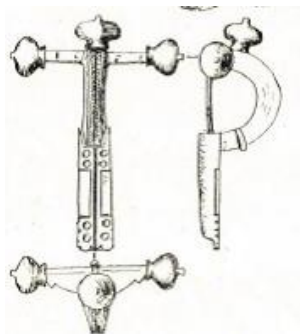
(817) Ságvár, typ Pröttel
3/4B (podle Burger 1966).

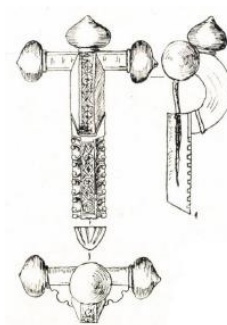
(818) Ságvár, typ Pröttel
3/4B (podle Burger 1966).

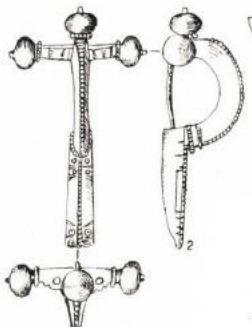
(819) Ságvár, typ Pröttel 3/4D (podle Burger 1966).

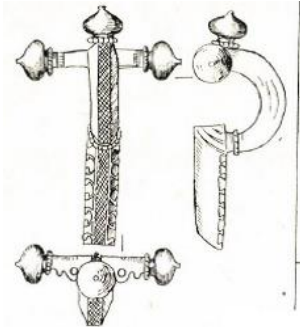
(820) Ságvár, typ Pröttel 3/4B (podle Burger 1966).

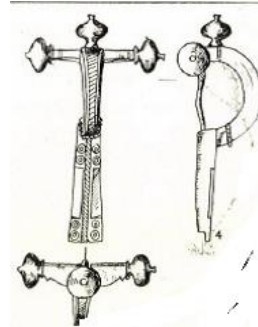
(821) Ságvár, typ Pröttel 5 (podle Burger 1966).

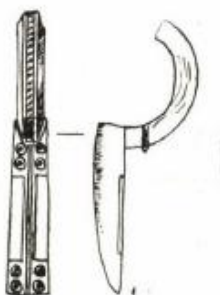
(822) Ságvár, typ Pröttel 3/4B (podle Burger 1966).

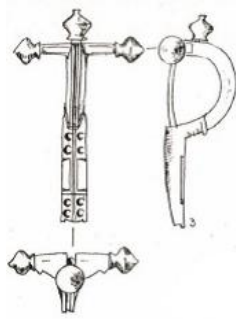
(823) Ságvár, typ Pröttel 3/4C (podle Burger 1966).

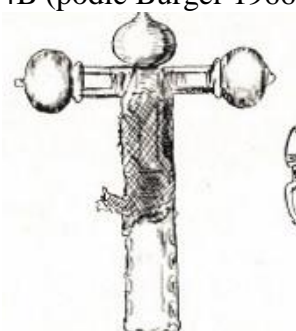
(824) Ságvár, typ Pröttel 3/4B (podle Burger 1966).

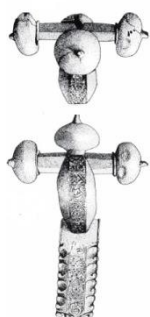
(825) Ságvár, typ Pröttel 3/4B (podle Burger 1966).

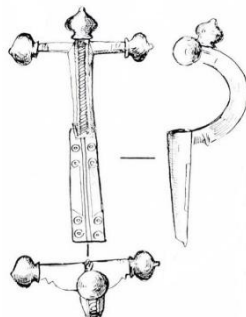
(826) Ságvár, typ Pröttel 3/4B (podle Burger 1966).

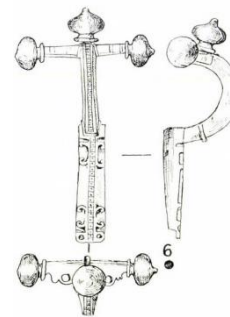
(827) Ságvár, typ Pröttel 5 (podle Burger 1966).

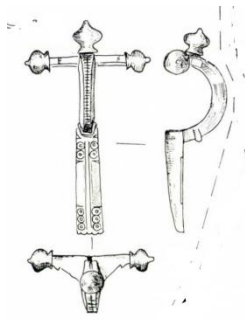
(828) Somlóvásárhely, typ Pröttel 5 (podle Kaufmann-Heinimann 2003).

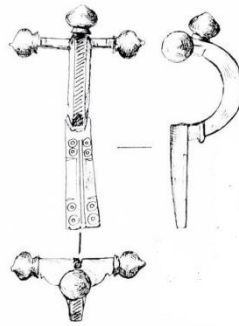
(829) Somogyszil, typ Pröttel 3/4B (podle Burger 1979).

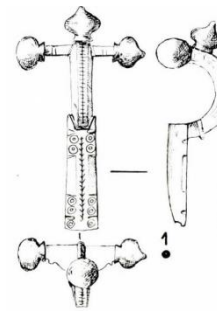
(830) Somogyszil, typ Pröttel 3/4C (podle Burger 1979).

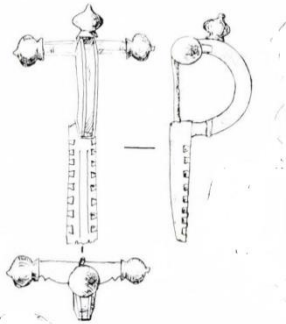
(831) Somogyszil, typ Pröttel 3/4B (podle Burger 1979).

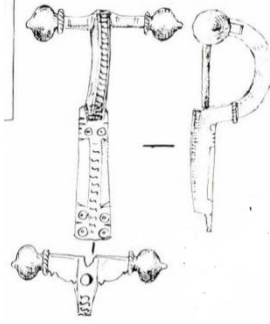
(832) Somogyszil, typ Pröttel 3/4B (podle Burger 1979).

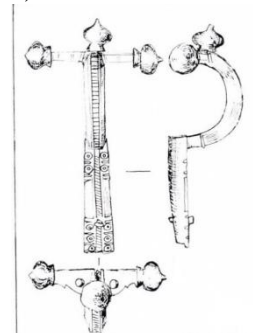
(833) Somogyszil, typ Pröttel 3/4B (podle Burger 1979).

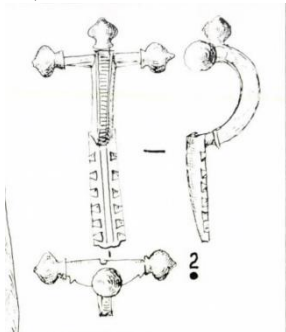
(834) Somogyszil, typ Pröttel 3/4D (podle Burger 1979).

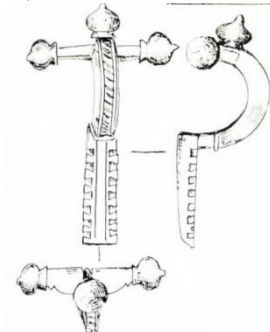
(835) Somogyszil, typ Pröttel 3/4B (podle Burger 1979).

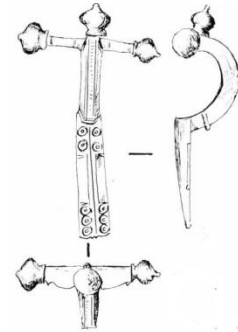
(836) Somogyszil, typ Pröttel 3/4B (podle Burger 1979).

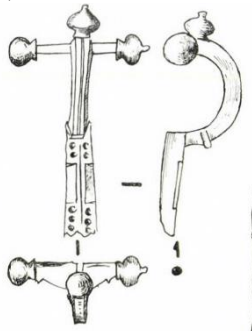
(837) Somogyszil, typ Pröttel 3/4D (podle Burger 1979).

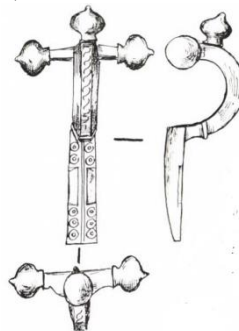
(838) Somogyszil, typ Pröttel 3/4D (podle Burger 1979).

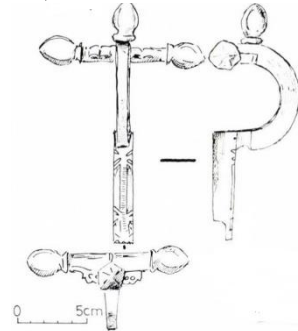
(839) Somogyszil, typ Pröttel 3/4B (podle Burger 1979).

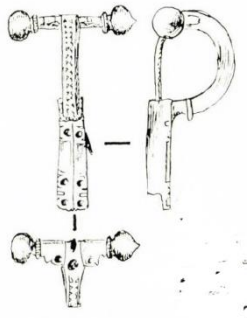
(840) Somogyszil, typ Pröttel 3/4B (podle Burger 1979).

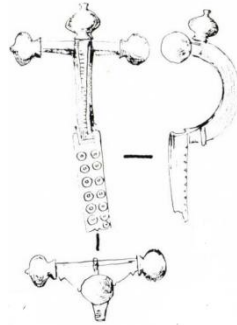
(841) Somogyszil, typ Pröttel 3/4B (podle Burger 1979).

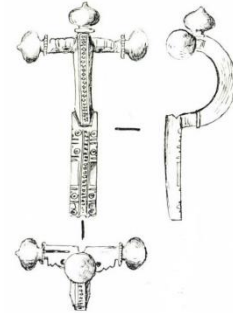
(842) Somogyszil, typ Pröttel 2A (podle Burger 1979).

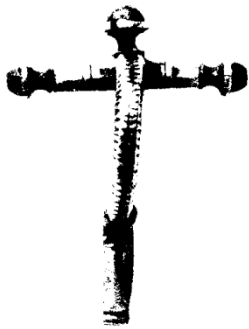
(843) Somogyszil, typ Pröttel 3/4B (podle Burger 1979).

(844) Somogyszil, typ Pröttel 3/4B (podle Burger 1979).

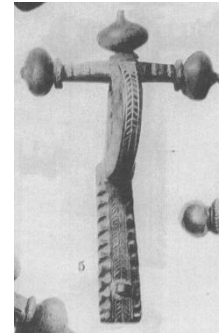
(845) Somogyszil, typ Pröttel 3/4B (podle Burger 1979).

(849) Szalacska, typ Pröttel 1B (podle Pfahl 2012).

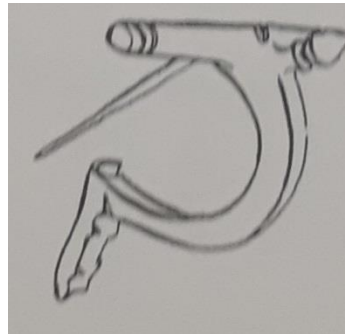
(850) Szalacska, typ Pröttel 1B (podle Pfahl 2012).

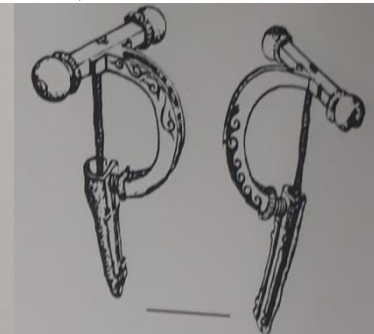
(864) Szombathely, typ Pröttel 3/4D (podle Kovrig 1937).

(869) Szöny, typ Pröttel 6 (podle Kovrig 1937).

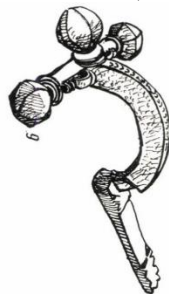
(878) Szöny, typ Pröttel 1A (podle Pfahl 2012).

(879) Szöny, typ Pröttel 1B (podle Pfahl 2012).

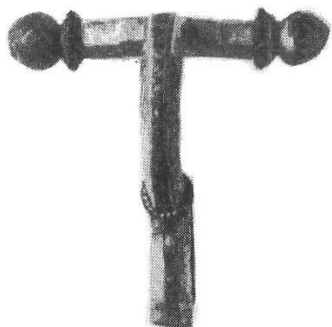
(880) Szöny, typ Pröttel 3/4A (podle Barkóczy 1961).

(881) Szöny, typ Pröttel 2A (podle Barkóczy 1961).

(882) Szöny (podle Barkóczy 1993).

(883) Szóny (podle Barkóczy 1993).

(886) Tác, typ Pröttel 1 (podle Barkóczy 1993).

(887) Tác, typ Pröttel 3/4B (podle Barkóczy 1993).

(888) Tác, typ Pröttel 3/4B (podle Barkóczy 1993).

(889) Tác, typ Pröttel 3/4B (podle Barkóczy 1993).

(890) Tác, typ Pröttel 3/4B (podle Barkóczy 1993).

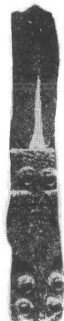
(891) Tác, typ Pröttel 3/4B (podle Barkóczy 1993).

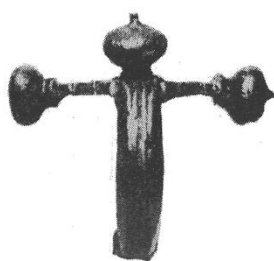
(892) Tác, typ Pröttel 3/4A (podle Barkóczy 1993).

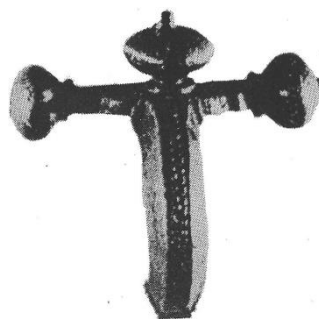
(893) Tác, typ Pröttel 3/4 (podle Barkóczy 1993).

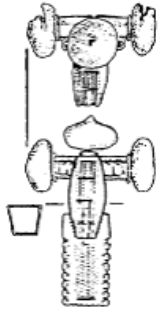
(894) Tác, typ Pröttel 3/4B (podle Barkóczy 1993).

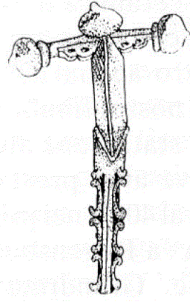
(895) Tác, typ Pröttel 3/4 (podle Barkóczy 1993).

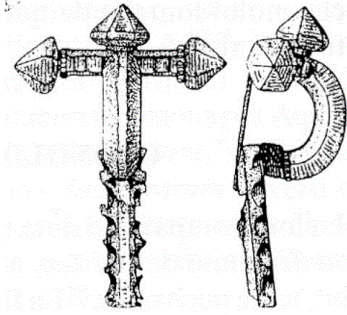
(896) Tác, typ Pröttel 3/4 (podle Barkóczy 1993).

(900) Tihany, typ Pröttel 5 (podle Gavritukhin 2008).

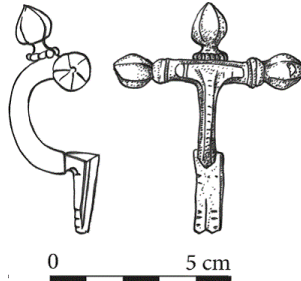
(902) Tokod, typ Pröttel 6 (podle Buora 1997).

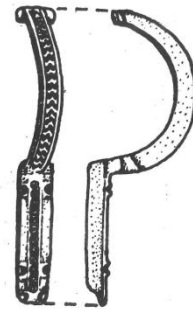
(903) Tokod, typ Pröttel 6 (podle Buora 1997).

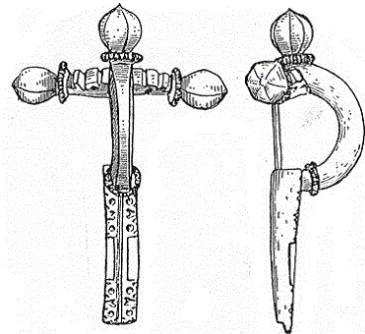
(904) Tokod, typ Pröttel 6 (podle Tótg 1994).

(909) Úljak, typ Pröttel 1A (podle Tejral 2017).

(915) Zagyarékas, typ Pröttel 3/4 (podle Barkóczi 1993).

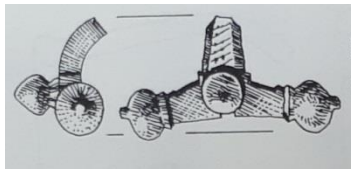

(916) Zalaszentgrót, typ Pröttel 3/4B (podle Tejral 2017).

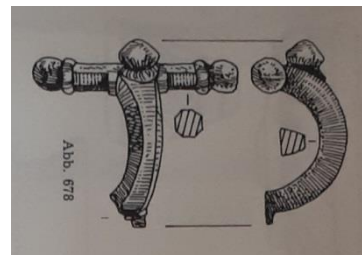
RAKOUSKO

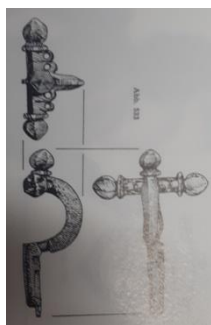
(918) Andau, typ Pröttel 3/4C (podle Nowak - Roth 1999).

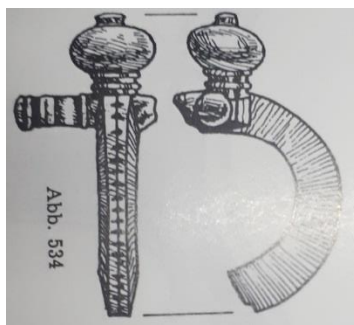
(919) Antau, typ Pröttel 3/4 (podle Matouschek 1991).

(920) Apetlon, typ Pröttel 1B (podle Nowak 1991).

(921) Apetlon, typ Pröttel 2B (podle Farka - Matouschek 1990).

(922) Apetlon, typ Pröttel 3/4 (podle Farka - Matouschek 1990).

(923) Apetlon, typ Pröttel 3/4B (podle Farka - Matouschek 1990).

(924) Apetlon, typ Pröttel 3/4B (podle Matouschek 1983).

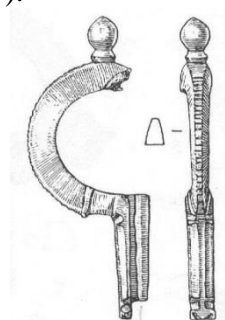
(925) Apetlon, typ Pröttel 3/4C (podle Matouschek 1983).

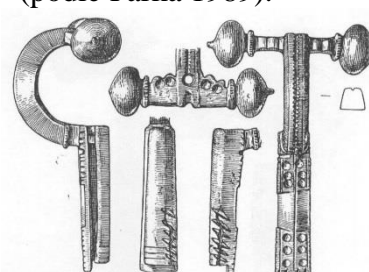
(929) Bad Deutsch Altenburg, typ Pröttel 3/4A (podle Farka 1989).

(930) Bad Deutsch Altenburg, typ Pröttel 5 (podle Farka - Jedlicka 1989).

(930) Bad Deutsch Altenburg (podle Peškař 1972).

(930) Bad Deutsch Altenburg, typ Pröttel 3/4B (podle Peškař 1972).

(933) Bad Deutsch Altenburg, typ Pröttel 3/4D (podle 3D kulturdatenbank römische archeologie).

(934) Bad Deutsch Altenburg, typ Pröttel 3/4B (podle 3D kulturdatenbank römische archeologie).

(935) Bad Deutsch Altenburg, typ Pröttel 1A (podle 3D kulturdatenbank römische archeologie).

(936) Bad Deutsch Altenburg, typ Pröttel 3/4B (podle 3D kulturdatenbank römische archeologie).

(957) Bad Deutsch Altenburg, typ Pröttel 1B (podle Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012).

(957) Bad Deutsch Altenburg, typ Pröttel 1 (podle Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012).

(957) Bad Deutsch Altenburg, typ Pröttel 1 (podle Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012).

(968) Bad Deutsch Altenburg, typ Pröttel 2 (podle Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012).

(973) Bad Deutsch Altenburg, typ Pröttel 3/4B (podle Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012).

(974) Bad Deutsch Altenburg, typ Pröttel 3/4B (podle Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012).

(975) Bad Deutsch Altenburg, typ Pröttel 3/4B (podle Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012).

(976) Bad Deutsch Altenburg, typ Pröttel 3/4B (podle Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012).

(777) Bad Deutsch Altenburg, typ Pröttel 3/4B (podle Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012).

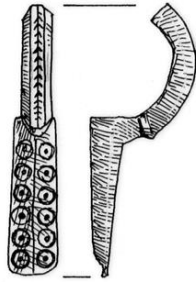
(982) Bad Deutsch Altenburg, typ Pröttel 3/4 (podle Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012).

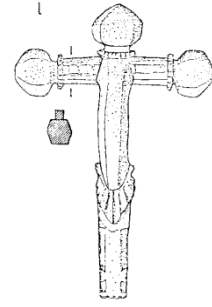
(987) Bad Deutsch Altenburg, typ Pröttel 3/4 (podle Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012).

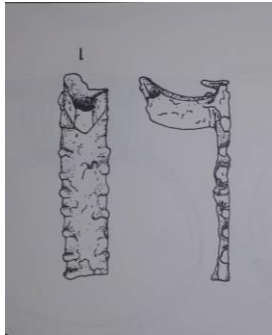
(988) Bad Deutsch Altenburg, typ Pröttel 3/4 (podle Boulasikis - Eitler - Seidel - Stökl 2012).

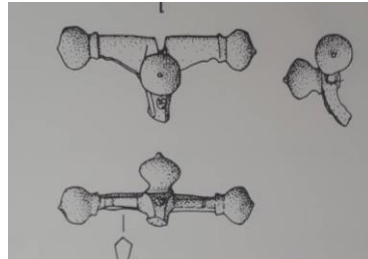
(1028) Bernhardsthal, typ Pröttel 3/4 (podle Atzmüller 20102).

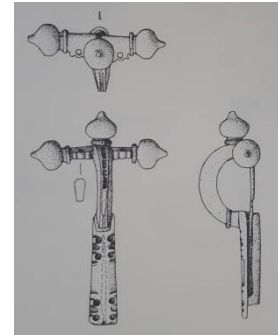
(1029) Bregenz, typ Pröttel 2D (podle Konrad 1997).

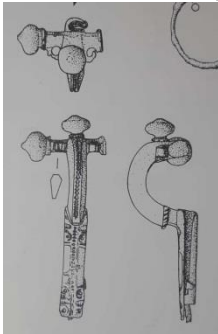
(1030) Bregenz, typ Pröttel 5 (podle Konrad 1997).

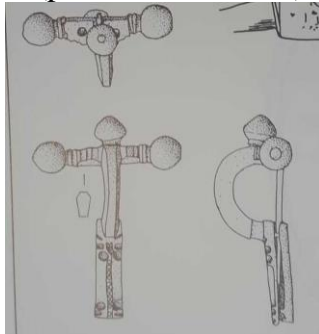
(1031) Bregenz, typ Pröttel 3/4 (podle Konrad 1997).

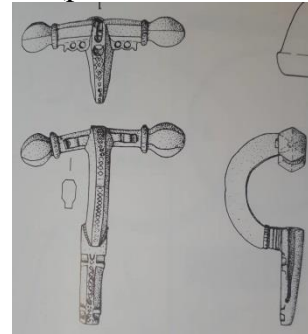
(1032) Bregenz, typ Pröttel 3/4B (podle Konrad 1997).

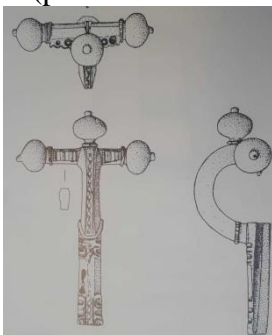
(1033) Bregenz, typ Pröttel 3/4B (podle Konrad 1997).

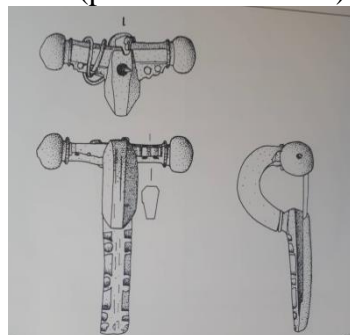
(1034) Bregenz, typ Pröttel 3/4B (podle Konrad 1997).

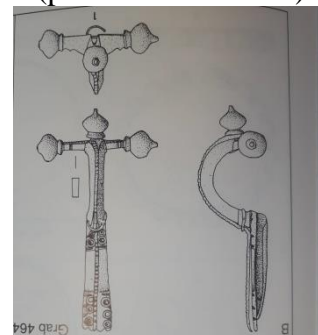
(1035) Bregenz, typ Pröttel 2A (podle Konrad 1997).

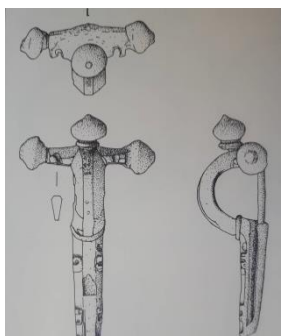
(1036) Bregenz, typ Pröttel 3/4C (podle Konrad 1997).

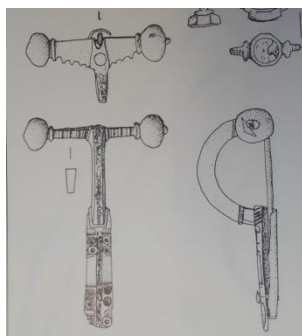
(1037) Bregenz, typ Pröttel 3/4C (podle Konrad 1997).

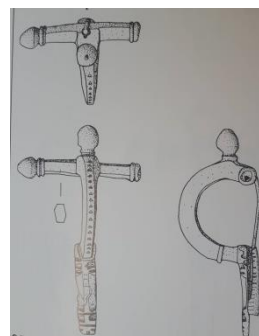
(1038) Bregenz, typ Pröttel 3/4B (podle Konrad 1997).

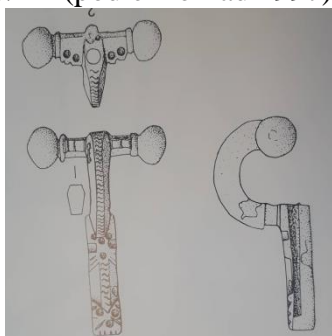
(1039) Bregenz, typ Pröttel 3/4D (podle Konrad 1997).

(1040) Bregenz, typ Pröttel 3/4B (podle Konrad 1997).

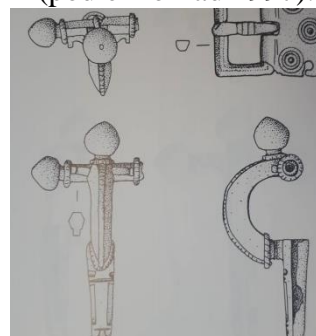
(1041) Bregenz, typ Pröttel 1A (podle Konrad 1997).

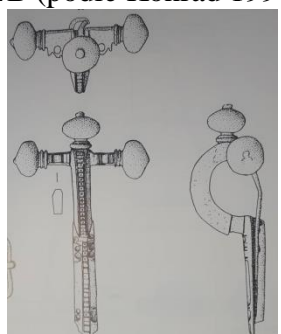
(1042) Bregenz, typ Pröttel 3/4B (podle Konrad 1997).

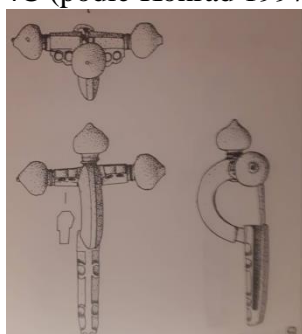
(1043) Bregenz, typ Pröttel 3/4C (podle Konrad 1997).

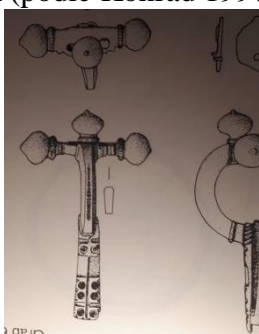
(1044) Bregenz, typ Pröttel 2A (podle Konrad 1997).

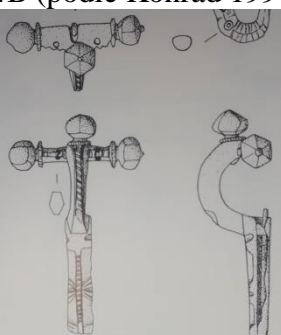
(1045) Bregenz, typ Pröttel 3/4B (podle Konrad 1997).

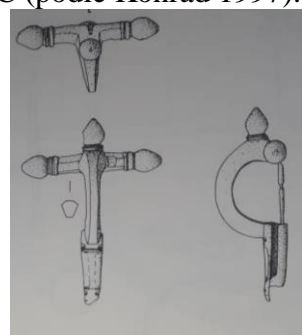
(1046) Bregenz, typ Pröttel 2C (podle Konrad 1997).

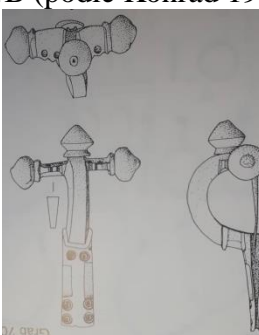
(1047) Bregenz, typ Pröttel 3/4B (podle Konrad 1997).

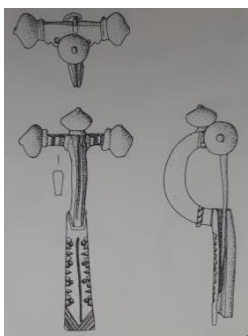
(1048) Bregenz, typ Pröttel 3/4A (podle Konrad 1997).

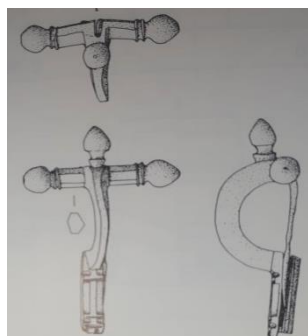
(1049) Bregenz, typ Pröttel 1A (podle Konrad 1997).

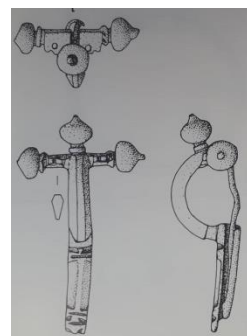
(1050) Bregenz, typ Pröttel 3/4B (podle Konrad 1997).

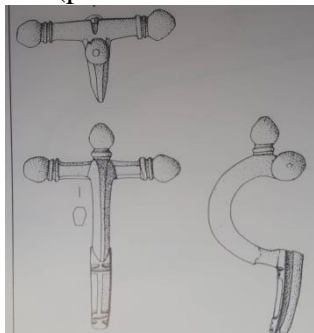
(1051) Bregenz, typ Pröttel 3/4D (podle Konrad 1997).

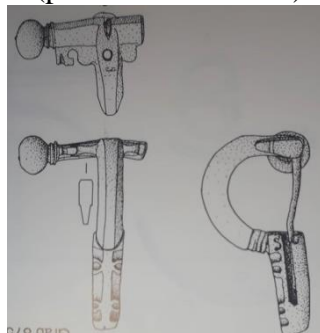
(1052) Bregenz, typ Pröttel 1A (podle Konrad 1997).

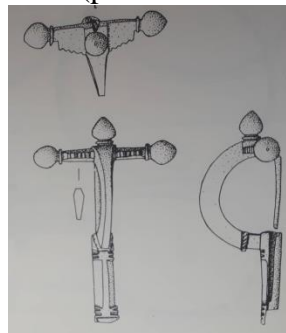
(1053) Bregenz, typ Pröttel 3/4A (podle Konrad 1997).

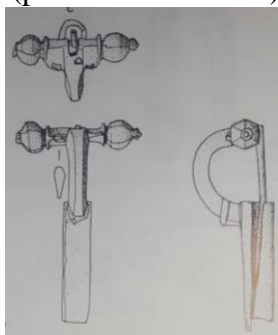
(1054) Bregenz, typ Pröttel 1A (podle Konrad 1997).

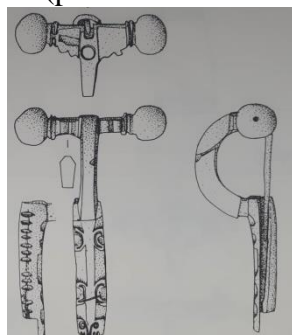
(1055) Bregenz, typ Pröttel 3/4C (podle Konrad 1997).

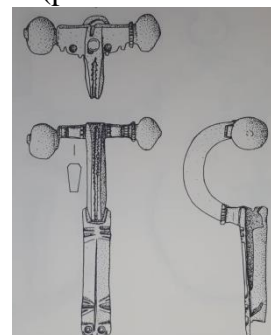
(1056) Bregenz, typ Pröttel 3/4A (podle Konrad 1997).

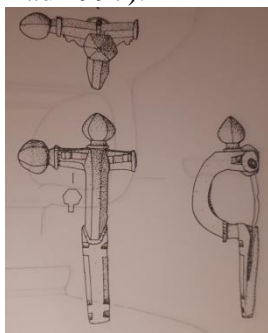
(1057) Bregenz (podle Konrad 1997).

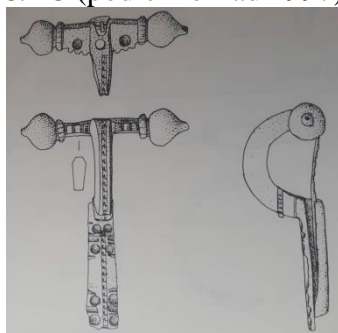
(1058) Bregenz, typ Pröttel 3/4C (podle Konrad 1997).

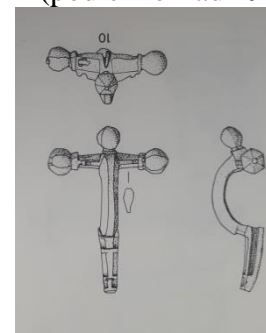
(1059) Bregenz, typ Pröttel 3/4B (podle Konrad 1997).

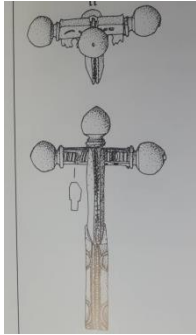
(1060) Bregenz, typ Pröttel 2A (podle Konrad 1997).

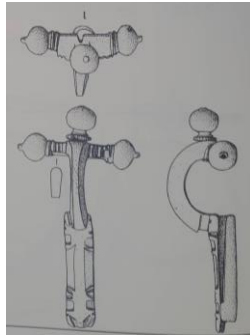
(1061) Bregenz, typ Pröttel 3/4B (podle Konrad 1997).

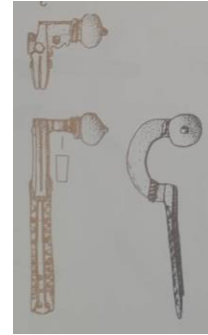
(1062) Bregenz, typ Pröttel 2A (podle Konrad 1997).

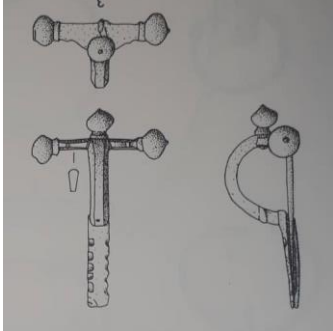
(1063) Bregenz, typ Pröttel 2C (podle Konrad 1997).

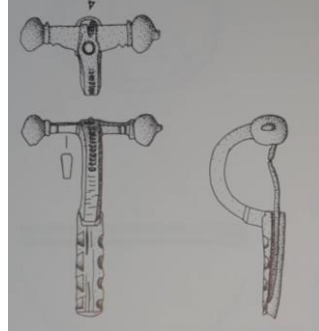
(1064) Bregenz, typ Pröttel 3/4A (podle Konrad 1997).

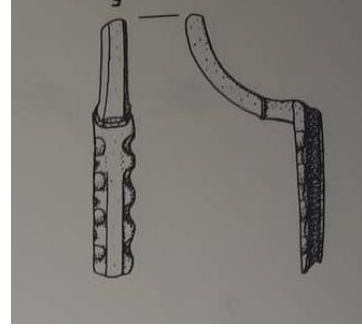
(1065) Bregenz, typ Pröttel 3/4D (podle Konrad 1997).

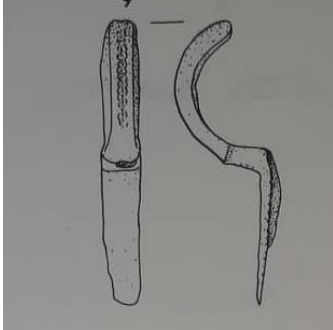
(1066) Bregenz, typ Pröttel 3/4D (podle Konrad 1997).

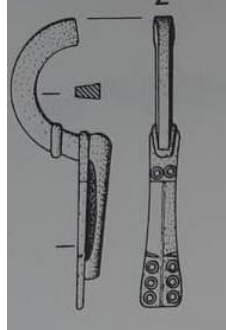
(1067) Bregenz, typ Pröttel 3/4D (podle Konrad 1997).

(1068) Bregenz, typ Pröttel 3/4D (podle Konrad 1997).

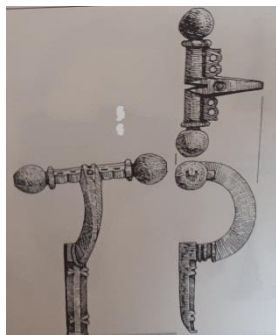
(1069) Bregenz, (podle Konrad 1997).

(1070) Bregenz, typ Pröttel 3/4B (podle Konrad 1997).

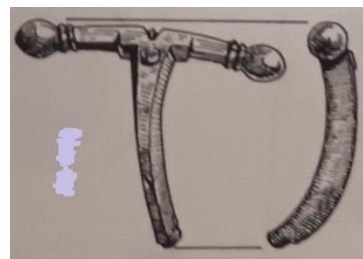
(1071) Breitenbrunn, typ Pröttel 3/4B (podle Farka - Matouschek 1987).

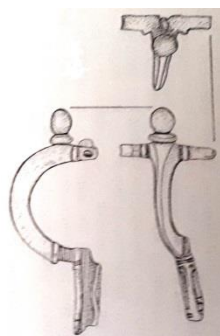
(1072) Bruck an der Leitha, typ Pröttel 3/4D (podle Pollak 1991).

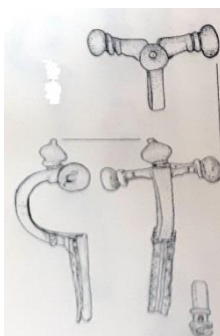
(1073) Bruckneudorf, typ Pröttel 3/4D (podle Farka - Jandrasit 1987).

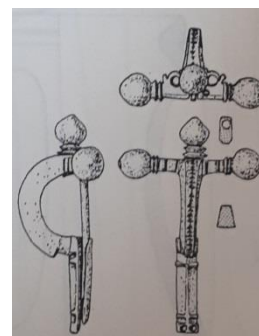
(1074) Bruckneudorf, typ Pröttel 1B (podle Nowak - Roth 1987).

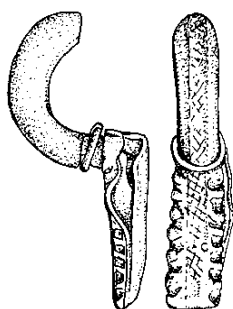
(1075) Bruckneudorf, typ Pröttel 1B (podle Farka 1978).

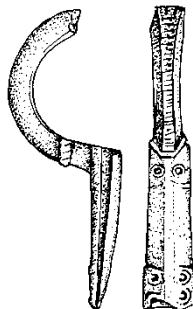
(1076) Bruckneudorf, typ Pröttel 3/4D (podle Farka 1978).

(1077) Brunn, typ Pröttel 3/4D (podle Farka 1977).

(1078) Buschberg-Steinmandl, typ Pröttel 3/4D (podle Tejral 2015).

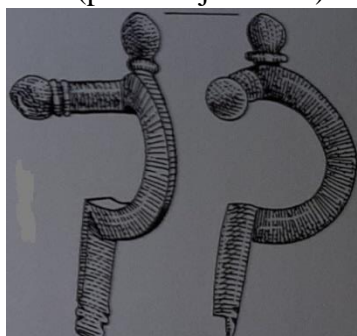
(1079) Buschberg-Steinmandl, typ Pröttel 3/4B (podle Tejral 2015).

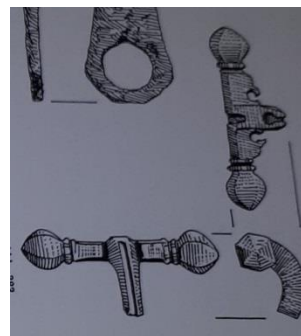
(1080) Deutschkreutz (podle Lackner 2000).

(1081) Deutschkreutz (podle Lackner 2000).

(1082) Deutschkreutz, typ Pröttel 1A (podle Lackner 2000).

(1083) Deutschkreutz, typ Pröttel 2A (podle Lackner 2000).

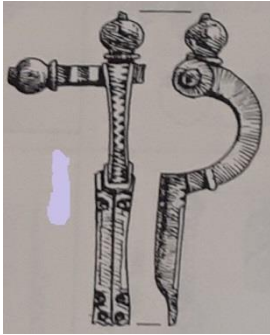
(1084) Deutschkreutz (podle Lackner 2000).

(1085) Deutschkreutz (podle Lackner 2000).

(1086) Deutschkreutz (podle Lackner 2000).

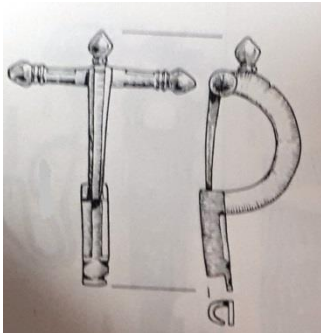
(1088) Edelstal, typ Pröttel 3/4B (podle Grausam - Nowak 1989).

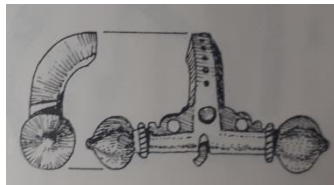
(1089) Edelstal, typ Pröttel 3/4B (podle Grausam - Nowak 1989).

(1090) Edelstal, typ Pröttel 3/4B (podle Grausam - Nowak 1989).

(1091) Edelstal, typ Pröttel 1B (podle Adler – Farka – Seyfried 1983).

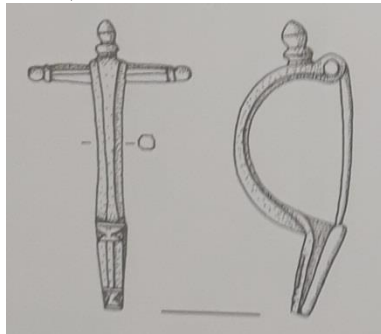
(1093) Enns, typ Pröttel 2 (podle Farka – Kneifel 1984).

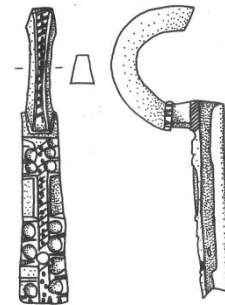
(1094) Enns, typ Pröttel 3/4 (podle Farka – Kneifel 1984).

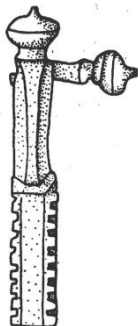
(1095) Enns, typ Pröttel 2 (podle Farka – Kneifel 1984).

(1096) Enns, typ Pröttel 1B (podle Pfahl 2012).

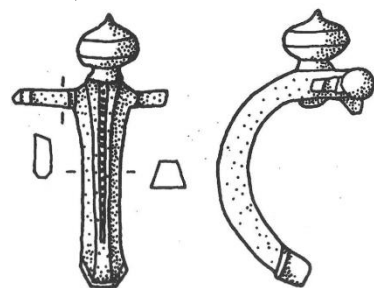
(1097) Enns, typ Pröttel 3/4B (podle Barkóczy 1993).

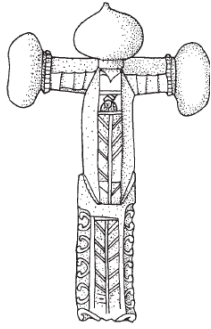
(1098) Enns, typ Pröttel 3/4D (podle Barkóczy 1993).

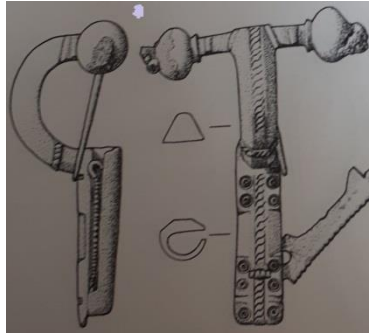
(1099) Enns, typ Pröttel 3/4D (podle Barkóczy 1993).

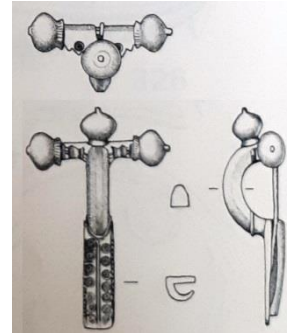
(1100) Enns, typ Pröttel 3/4 (podle Barkóczy 1993).

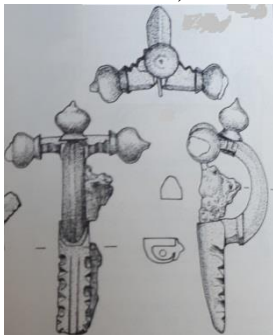
(1101) Enns, typ Pröttel 5 (podle Kaufmann-Heinmann 2003).

(1102) Frauenberg, typ Pröttel 3/4B (podle Steinklauber 2002).

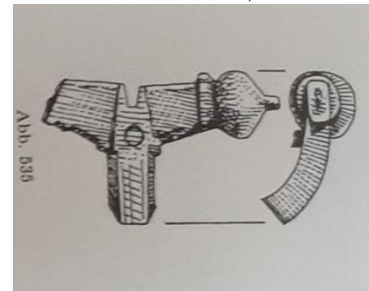
(1103) Frauenberg, typ Pröttel 3/4B (podle Steinklauber 2002).

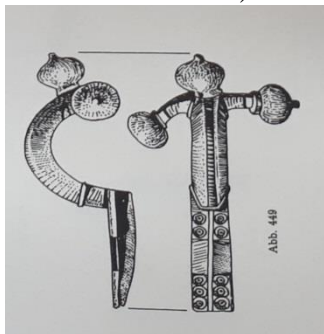
(1104) Frauenberg, typ Pröttel 3/4D (podle Steinklauber 2002).

(1105) Frauenberg, typ Pröttel 3/4D (podle Steinklauber 2002).

(1106) Gattendorf, typ Pröttel 3/4 (podle Kropf 1995).

(1107) Gattendorf, typ Pröttel 3/4B (podle Farka - Schmidt 1987).

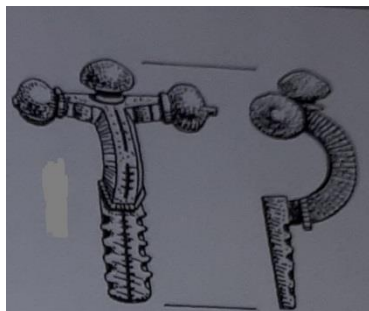
(1108) Girm, typ Pröttel 1A (podle Nowak 1991).

(1109) Girm, typ Pröttel 3/4B (podle Nowak 1991).

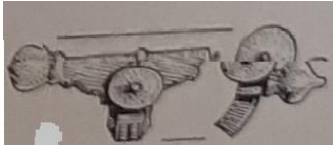
(1110) Girm, typ Pröttel 3/4B (podle Jedlicka 1977).

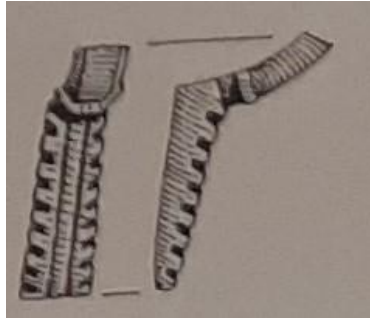
(1112) Halbturn, typ Pröttel 3/4C (podle Nowak - Roth 1999).

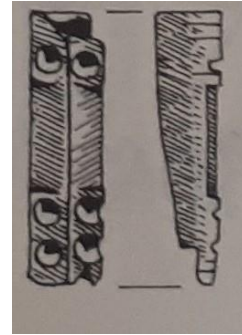
(1113) Halbturn, typ Pröttel 3/4C (podle Nowak - Roth 1999).

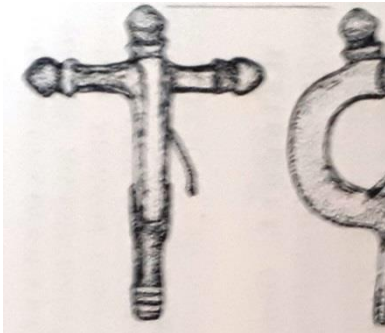
(1114) Halbtorn, typ Pröttel 3/4 (podle Nowak – Roth 1998).

(1115) Halbtorn, typ Pröttel 3/4D (podle Nowak – Roth 1998).

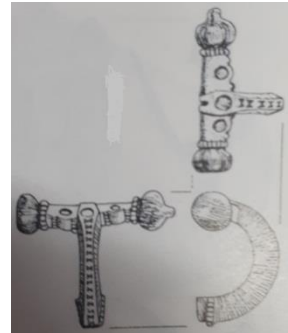
(1116) Halbtorn, typ Pröttel 3/4B (podle Nowak 1991).

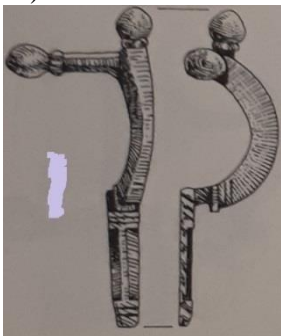
(1118) Hof am Leithaberge, typ Pröttel 1A (podle Farka - Melzer 1980).

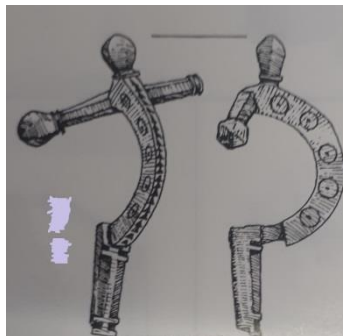
(1119) Hollern, typ Pröttel 1A (podle Grausam - Grausam - Nowak 1993).

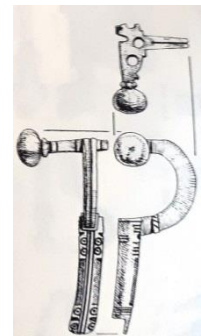
(1120) Hundsheim, typ Pröttel 3/4 (podle Farka 1990).

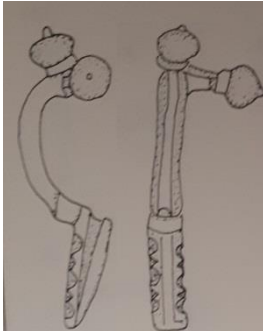
(1121) Illmitz, typ Pröttel 1A (podle Nowak 1991).

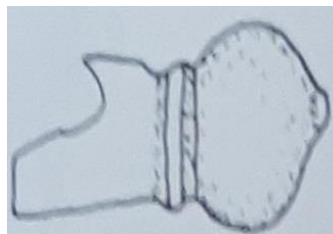
(1122) Illmitz, typ Pröttel 1A (podle Nowak 1990).

(1125) Jois, typ Pröttel 3/4B (podle Nowak 1991).

(1126) Kalsdorf bei Graz, typ Pröttel 3/4C (podle Heymans 1998).

(1127) Kalsdorf bei Graz, (podle Heymans 1998).

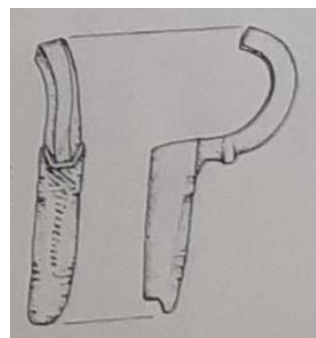
(1128) Kalsdorf bei Graz, (podle Heymans 1998).

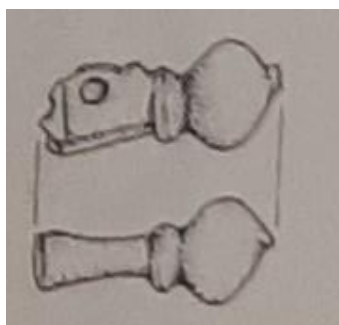
(1129) Kalsdorf bei Graz,
(podle Heymans 1998).

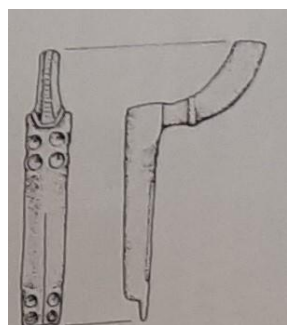
(1130) Kalsdorf bei Graz,
(podle Heymans 1998).

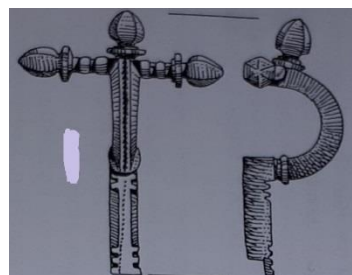
(1131) Leithaprodersdorf
(podle Grill – Nowak
1994).

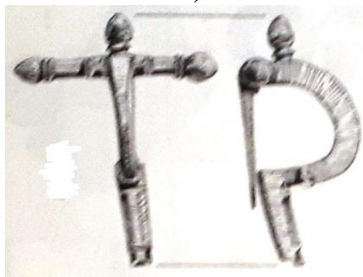
(1132) Leithaprodersdorf,
typ Pröttel 3/4 (podle Grill
– Nowak 1994).

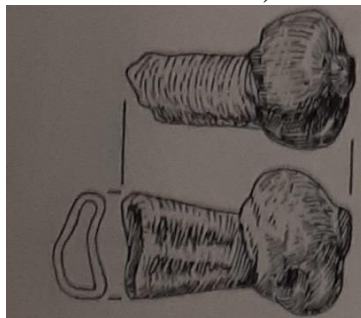
(1133) Leithaprodersdorf,
typ Pröttel 3/4B (podle
Grill – Nowak 1994).

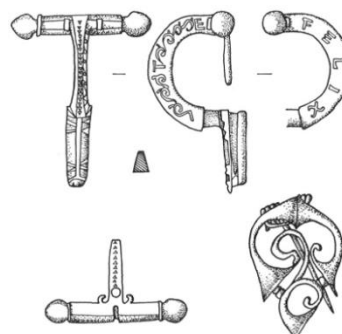
(1134) Loretto, typ Pröttel
2B (podle Jandrasits 1999).

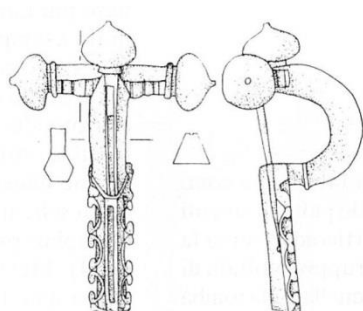
(1135) Loretto, typ Pröttel
1B (podle Nowak 1990).

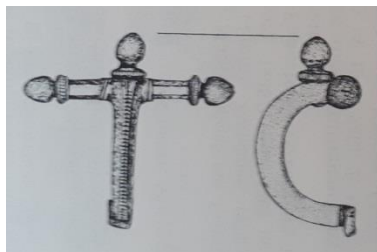
(1136) Loretto (podle Grill
– Nowak 1988).

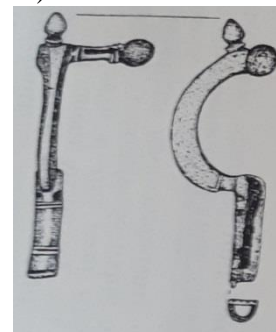
(1137) Lorch-Enns, typ
Pröttel 1B (podle Jobst
1975).

(1138) Lorch-Enns, typ
Pröttel 5 (podle Buora
1997).

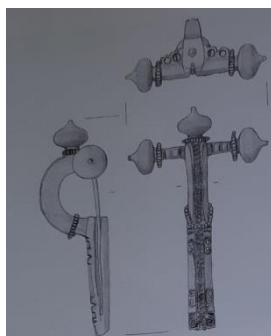
(1140) Mannersdorf, typ
Pröttel 1B (podle Farka -
Melzer 1980).

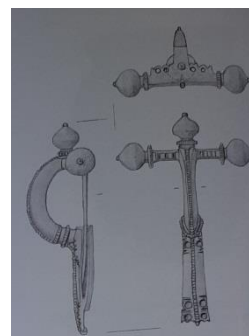
(1141) Mannersdorf, typ
Pröttel 1A (podle Farka -
Melzer 1980).

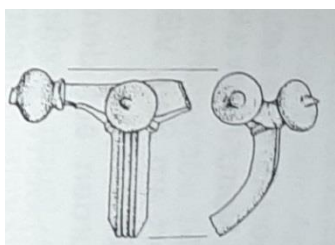
(1142) Marz, typ Pröttel 1A (podle Kropf 1997).

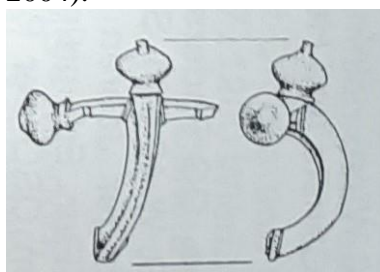
(1144) Mautern, typ Pröttel 3/4C (podle Wewerka 2004).

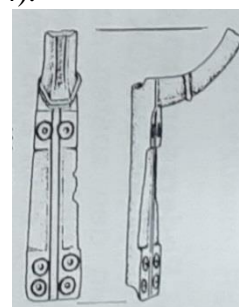
(1145) Mautern, typ Pröttel 3/4B (podle Wewerka 2004).

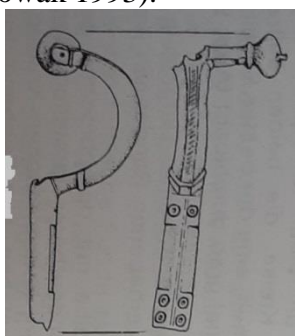
(1147) Mönchhof, typ Pröttel 3/4 (podle Grausam - Grausam - Nowak 1993).

(1148) Mönchhof, typ Pröttel 3/4 (podle Grausam - Grausam - Nowak 1993).

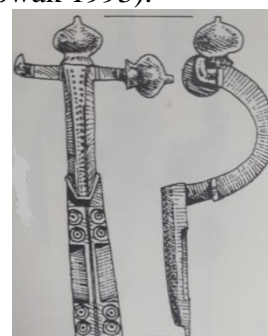
(1149) Mönchhof, typ Pröttel 3/4B (podle Grausam - Grausam - Nowak 1993).

(1150) Mönchhof, typ Pröttel 3/4B (podle Grausam - Grausam - Nowak 1993).

(1151) Mönchhof, typ Pröttel 3/4D (podle Grausam - Grausam - Nowak 1993).

(1152) Mönchhof, typ Pröttel 3/4B (podle Adler 1991).

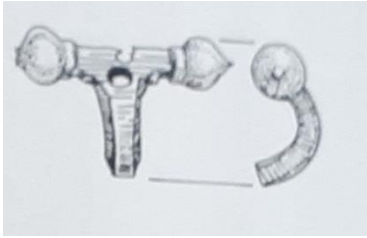
(1153) Mönchhof, typ Pröttel 3/4 (podle Adler 1991).

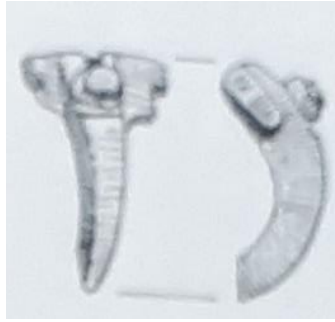
(1154) Mönchhof, typ Pröttel 3/4B (podle Marker - Nowak 1988).

(1155) Mönchhof, typ Pröttel 3/4B (podle Matouschek 1981).

(1156) Mühlhing (podle Rausch 1994).

(1157) Mühlhing (podle Rausch 1994).

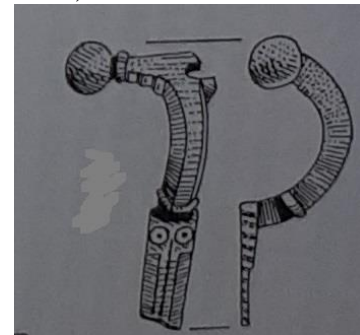
(1160) Neckenmarkt (podle Kropf - Lackner 1996).

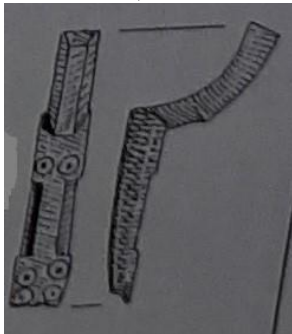
(1161) Neckenmarkt, typ Pröttel 3/4D (podle Nowak 1991).

(1162) Neckenmarkt, typ Pröttel 3/4B (podle Nowak 1991).

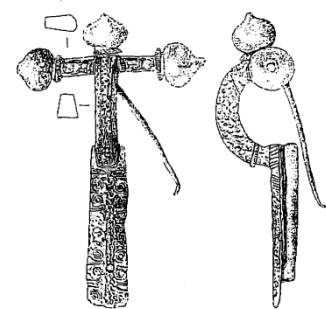
(1167) Oberschwarza, typ Pröttel 3/4B (podle Kropf 2000).

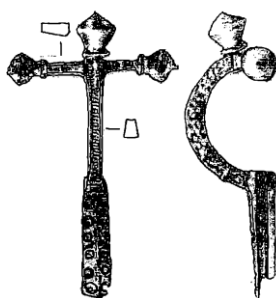
(1168) Oberschwarza, typ Pröttel 3/4B (podle Kropf 2000).

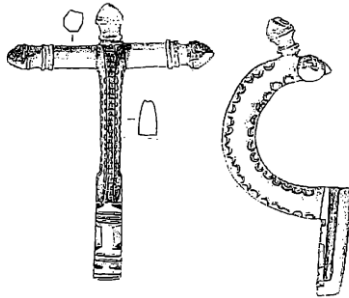
(1169) Oberschwarza, typ Pröttel 3/4C (podle Kropf 2000).

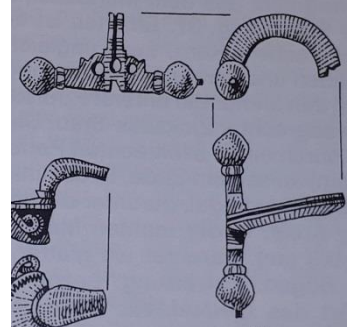
(1170) Oggau, typ Pröttel 3/4B (podle Puschnigg 1996).

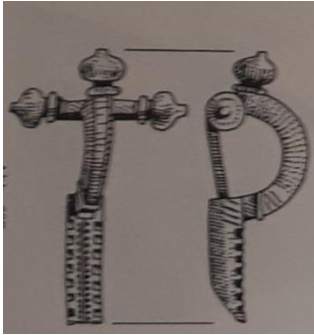
(1171) Oggau, typ Pröttel 3/4B (podle Puschnigg 1996).

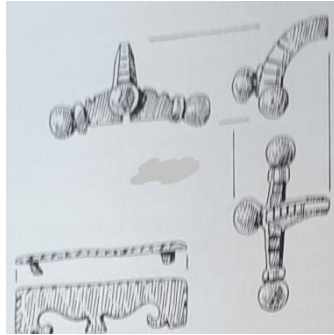
(1172) Oggau, typ Pröttel 1A (podle Puschnigg 1996).

(1173) Parndorf (podle Nowak – Roth 2000).

(1174) Petronell, typ Pröttel 3/4D (podle Kladnik - Kladnik 1994).

(1175) Petronell (podle Kladnik - Kladnik 1994).

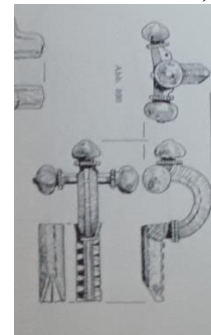
(1176) Petronell, typ Pröttel 3/4B (podle Adler - Schmelzenbart 1992).

(1177) Petronell, typ Pröttel 3/4B (podle Adler - Schmelzenbart 1992).

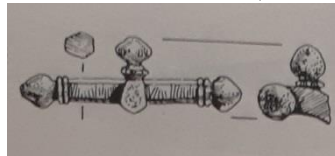
(1178) Petronell, typ Pröttel 3/4B (podle Adler - Schmelzenbart 1992).

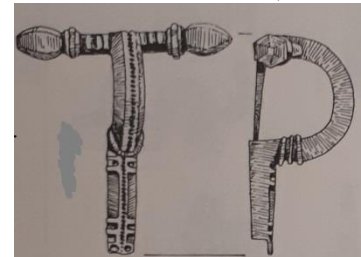
(1179) Petronell, typ Pröttel 3/4D (podle Adler - Schmelzenbart 1992).

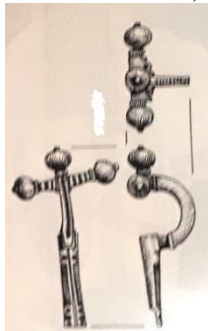
(1180) Petronell, typ Pröttel 3/4 (podle Adler - Schmelzenbart 1992).

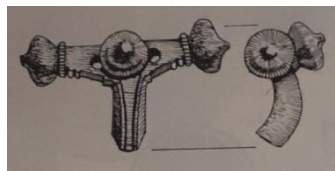
(1181) Petronell, typ Pröttel 1A (podle Adler - Kladnik 1992).

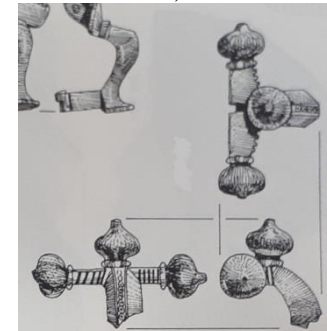
(1182) Petronell, typ Pröttel 2B (podle Adler - Kladnik 1992).

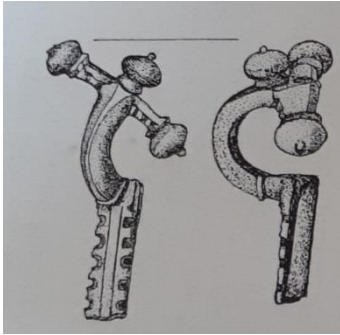
(1183) Petronell, typ Pröttel 3/4B (podle Farka - Schmelzenbarth 1990).

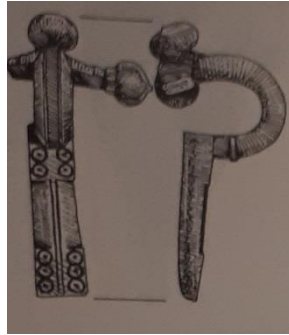
(1184) Petronell, typ Pröttel 3/4 (podle Farka - Jungwirth 1990).

(1185) Petronell, typ Pröttel 3/4 (podle Farka 1989).

(1186) Petronell, typ Pröttel 3/4D (Farka – Winter 1980).

(1188) Podersdorf am See, typ Pröttel 3/4B (podle Nowak 1991).

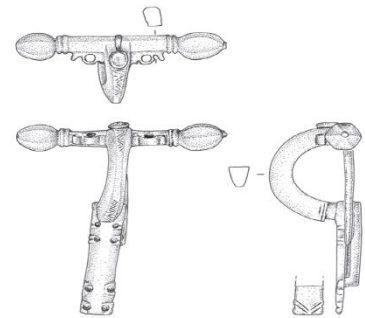
(1189) Pottenbrunn, typ Pröttel 3/4B (podle Neugebauer 2002).

(1190) Pottenbrunn (podle Neugebauer 2002).

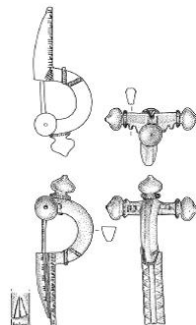
(1191) Pottenbrunn, typ Pröttel 3/4 (podle Wallner 1991).

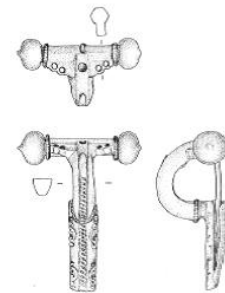
(1192) Pottenbrunn, typ Pröttel 3/4B (podle Hölbling 2008).

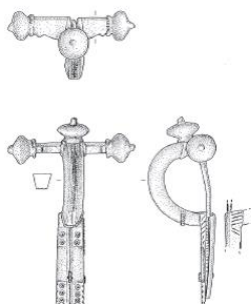
(1193) Pottenbrunn, typ Pröttel 3/4B (podle Hölbling 2008).

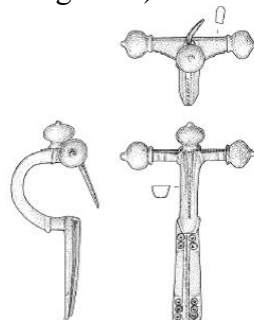
(1194) Pottenbrunn, typ Pröttel 3/4D (podle Hölbling 2008).

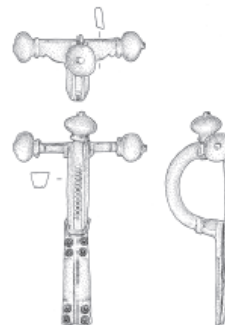
(1195) Pottenbrunn, typ Pröttel 2C (podle Hölbling 2008).

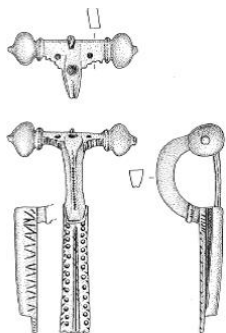
(1196) Pottenbrunn, typ Pröttel 3/4B (podle Hölbling 2008).

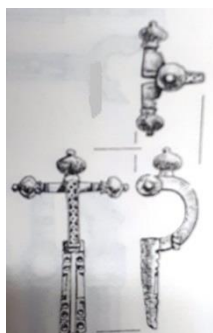
(1197) Pottenbrunn, typ Pröttel 3/4B (podle Hölbling 2008).

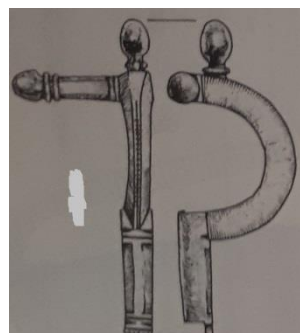
(1198) Pottenbrunn, typ Pröttel 3/4B (podle Hölbling 2008).

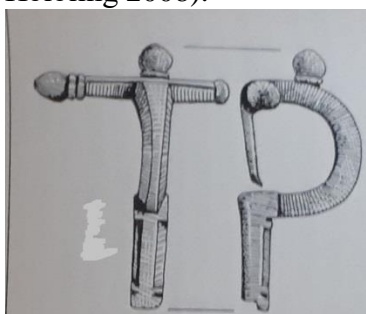
(1199) Pottenbrunn, typ Pröttel 3/4B (podle Hölbling 2008).

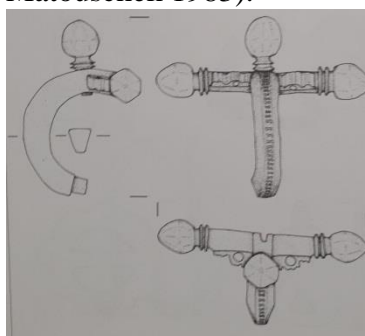
(1200) Potzneusiedl, typ Pröttel 3/4B (podle Matouschek 1983).

(1202) Purbach, typ Pröttel 1B (podle Nowak - Roth 1989).

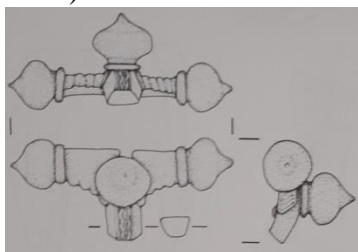
(1205) Rabensburg, typ Pröttel 1A (podle Bartosch 1998).

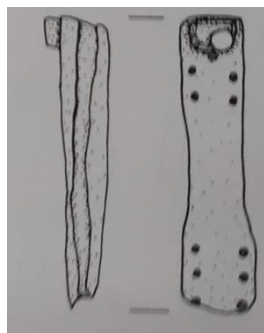
(1206) Rannersdorf (podle Schrettle – Tsironi 2008).

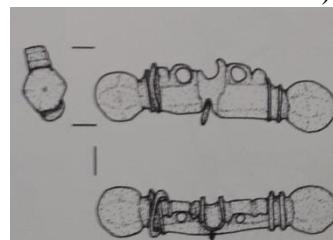
(1207) Rannersdorf, typ Pröttel 3/4B (podle Schrettle – Tsironi 2008).

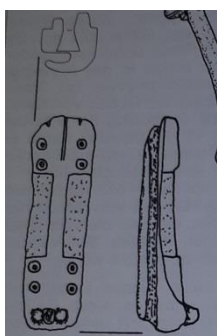
(1208) Rannersdorf (podle Schrettle – Tsironi 2008).

(1209) Rannersdorf, typ Pröttel 3/4B (podle Schrettle – Tsironi 2008).

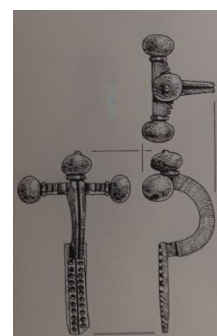
(1210) Rannersdorf (podle Schrettle – Tsironi 2008).

(1211) Rattenberg, typ Pröttel 3/4B (podle Schachinger - Heymans 2005).

(1212) Ratzendorf, typ Pröttel 3/4D (podle Wallner 1990).

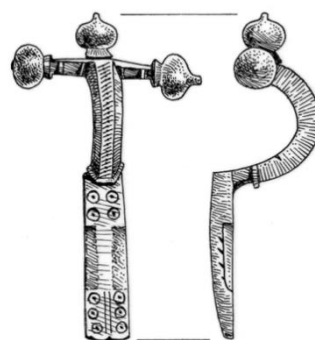
(1213) Rekawinkel, typ Pröttel 3/4B (podle Kalchhauser 1990).

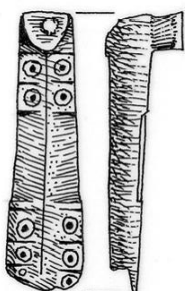
(1214) Ringelsdorf, typ Pröttel 1A (podle Stuppner 1993).

(1215) Ringelsdorf, typ Pröttel 3/4B (podle Stuppner 1993).

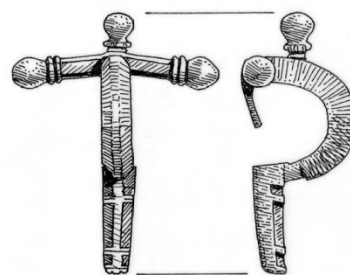
(1216) Ringelsdorf, typ Pröttel 3/4B (podle Atzmüller 2010).

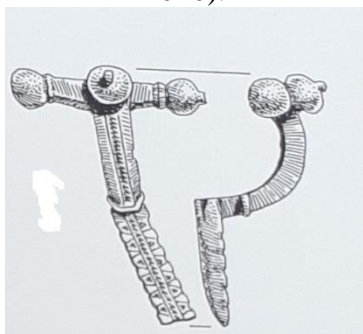
(1217) Ringelsdorf, typ Pröttel 3/4B (podle Atzmüller 2010).

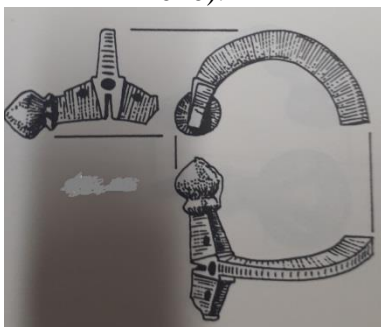
(1218) Ringelsdorf, typ Pröttel 1A (podle Atzmüller 2010).

(1219) Ringelsdorf, typ Pröttel 1A (podle Atzmüller 2010).

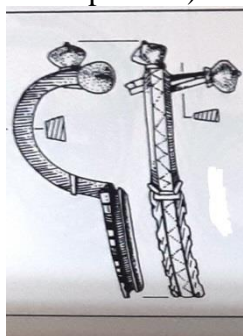
(1222) Schützen am Gebirge, typ Pröttel 3/4D (podle Kropf 1997).

(1223) Schwadorf, typ Pröttel 3/4 (podle Farka - Jandrasits 1987).

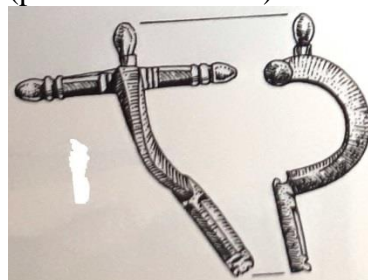
(1224) St. Andrä am Zicksee, typ Pröttel 1A (podle Nowak 1991).

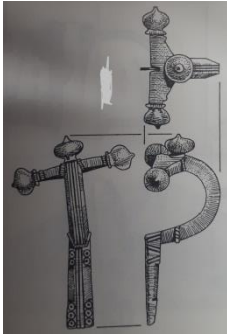
(1225) St. Donat, typ Pröttel 3/4C (podle Fuchs 1986).

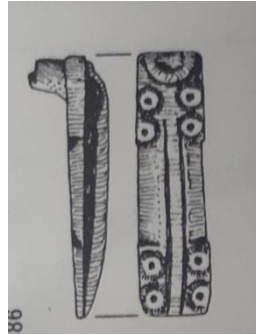
(1226) St. Margarethen, typ Pröttel 1A (podle Matouschek 1991).

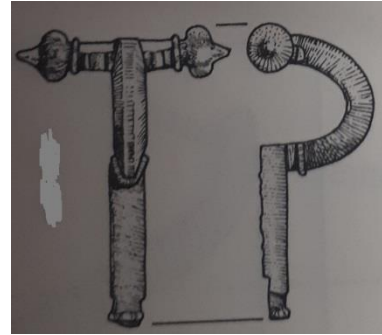
(1228) Strebersdorf, typ Pröttel 1B (podle Farka - Kropf 1987).

(1229) Sulz im Wienerwald, typ Pröttel 3/4B (podle Adler - Frank 1988).

(1230) Sulz im Wienerwald, typ Pröttel 3/4B (podle Adler - Frank 1988).

(1231) Sulz im Wienerwald (podle Adler - Frank 1988).

(1233) Tulln, typ Pröttel 3/4B (podle Mayr - Winkler 1992).

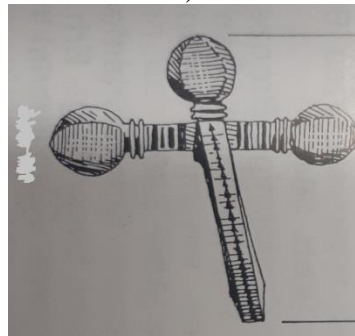
(1234) Tulln, typ Pröttel 3/4B (podle Mayr - Winkler 1992).

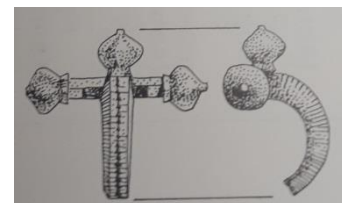
(1235) Tulln, typ Pröttel 3/4B (podle Mayr - Winkler 1992).

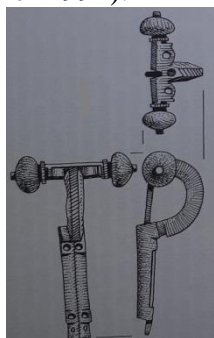
(1236) Tulln, typ Pröttel 3/4B (podle Mayr - Winkler 1992).

(1238) Unterpetersdorf, typ Pröttel 2 (podle Lackner 1995).

(1239) Unterpetersdorf, typ Pröttel 3/4 (podle Lackner 1995).

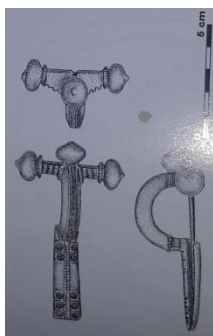
(1241) Unterradlberg, typ Pröttel 3/4B (podle Walner 2001).

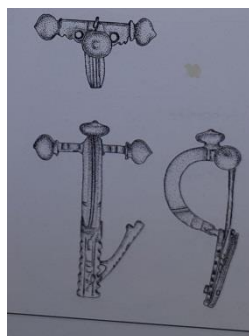
(1242) Unterradlberg, typ Pröttel 3/4B (podle Neugebauer 2002).

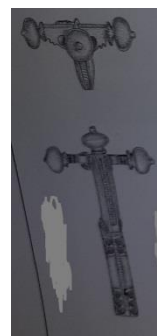
(1243) Unterradlberg, typ Pröttel 3/4B (podle Neugebauer 2002).

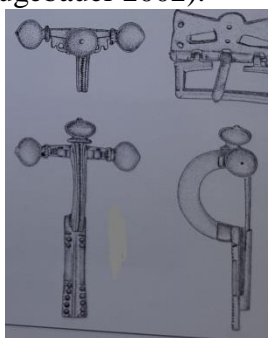
(1244) Unterradlberg, typ Pröttel 3/4B (podle Neugebauer 2002).

(1245) Unterradlberg, typ Pröttel 3/4C (podle Neugebauer 2002).

(1246) Unterradlberg, typ Pröttel 3/4B (podle Neugebauer 2002).

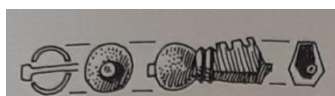
(1247) Unterradlberg, typ Pröttel 3/4B (podle Neugebauer 2002).

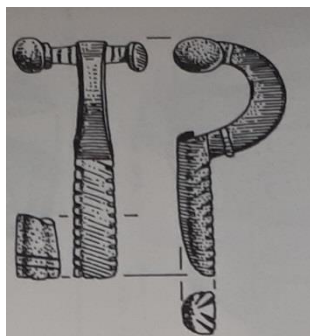
(1248) Unterradlberg (podle Hirsch 1993).

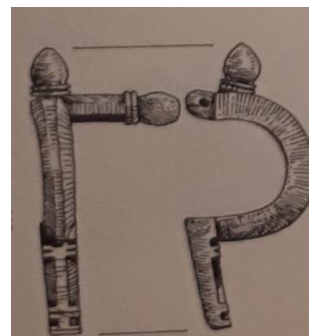
(1250) Wagna, typ Pröttel 1A (podle Kropf 1997).

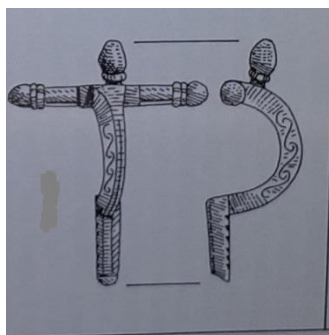
(1251) Wagna (podle Kropf 1997).

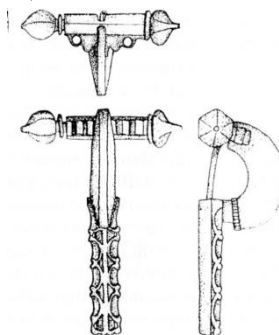
(1252) Waisenberg, typ Pröttel 3/4D (podle Fuchs 1986).

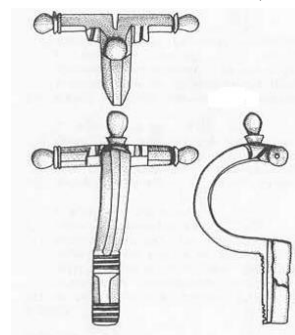
(1253) Waisenberg, typ Pröttel 1A (podle Adler - Schmelzenbarth 1992).

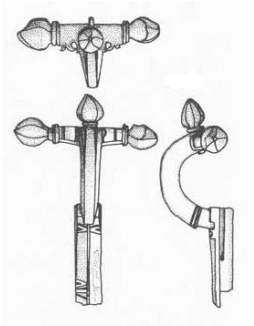
(1254) Weißenbach, typ Pröttel 1A (podle Hottwagner 2000).

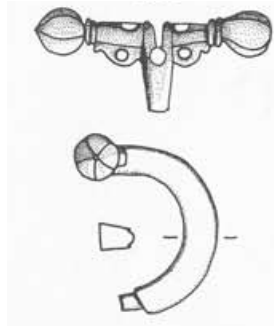
(1255) Wels, typ Pröttel 6 (podle Buora 1997).

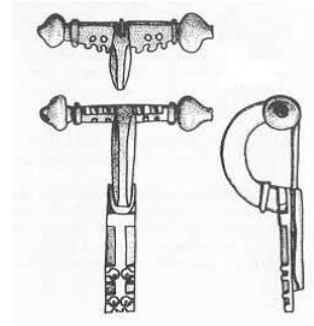
(1256) Wels, typ Pröttel 1B (podle Sedlmayer 1995).

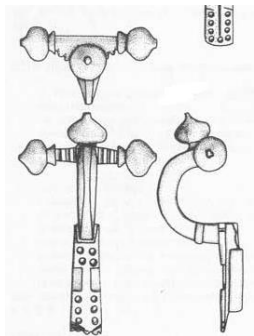
(1257) Wels, typ Pröttel 2A (podle Sedlmayer 1995).

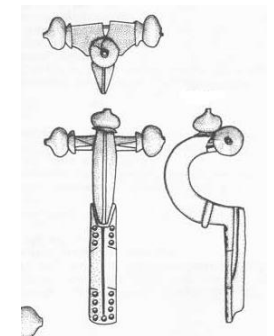
(1258) Wels, typ Pröttel 2 (podle Sedlmayer 1995).

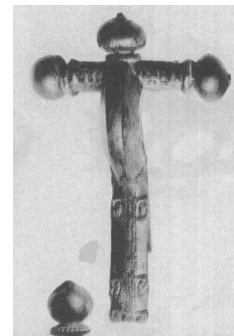
(1259) Wels, typ Pröttel 3/4B (podle Sedlmayer 1995).

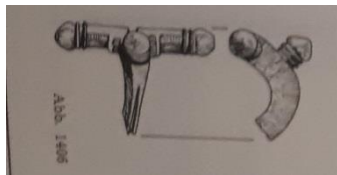
(1260) Wels, typ Pröttel 3/4B (podle Sedlmayer 1995).

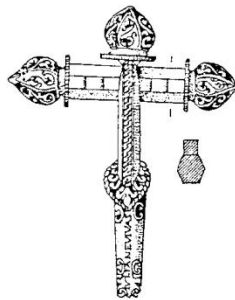
(1261) Wels, typ Pröttel 3/4B (podle Sedlmayer 1995).

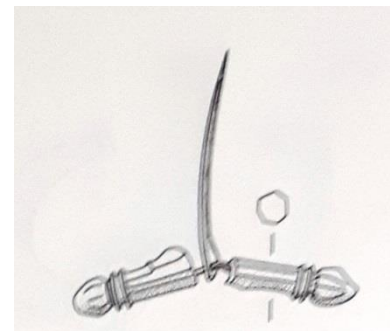
(1264) Wien, typ Pröttel 3/4C (podle Kovrig 1937).

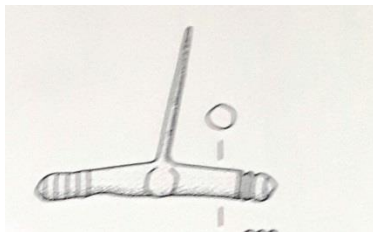
(1277) Wien, typ Pröttel 1B (podle Adler 1990).

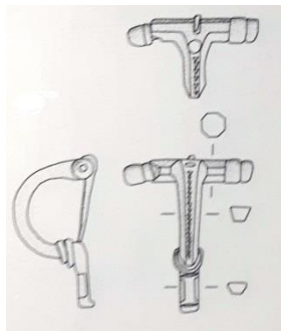
(1278) Wien, typ Pröttel 2D (podle Pröttel 1991).

(1279) Wien, typ Pröttel 1A (podle Schmid 2010).

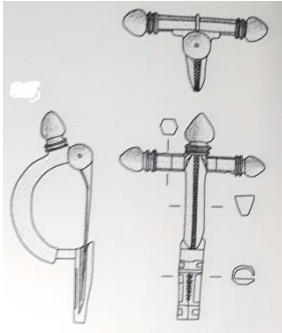
(1280) Wien, typ Pröttel 1A (podle Schmid 2010).

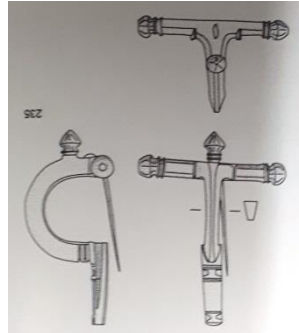
(1281) Wien, typ Pröttel 1A (podle Schmid 2010).

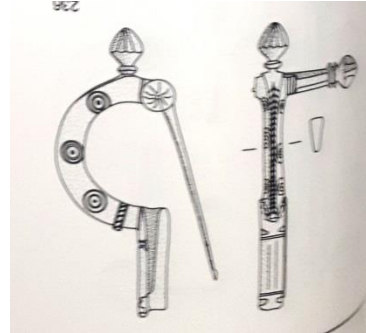
(1282) Wien, typ Pröttel 1A (podle Schmid 2010).

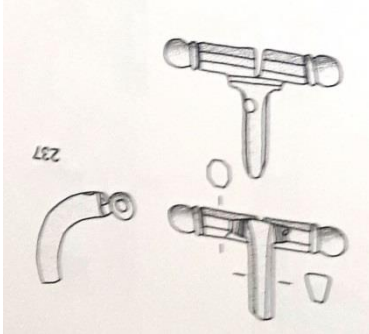
(1284) Wien, typ Pröttel 1B (podle Schmid 2010).

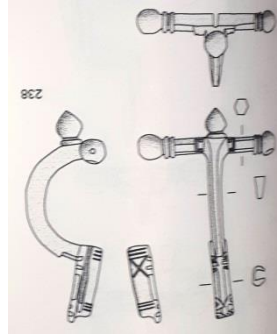
(1285) Wien, typ Pröttel 1B (podle Schmid 2010).

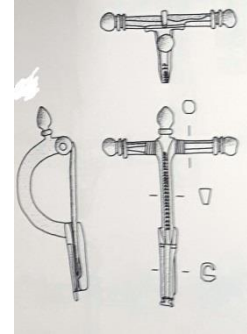
(1286) Wien, typ Pröttel 1B (podle Schmid 2010).

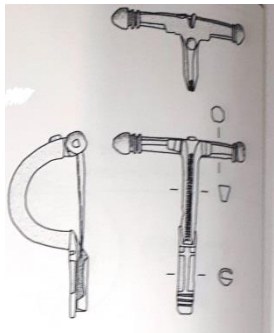
(1287) Wien, typ Pröttel 1B (podle Schmid 2010).

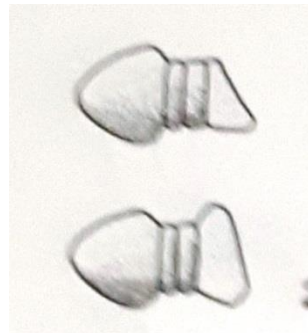
(1288) Wien, typ Pröttel 1B (podle Schmid 2010).

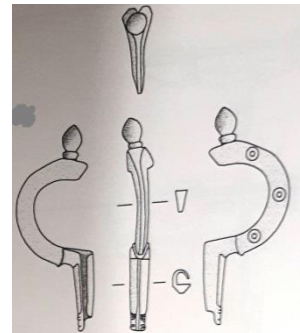
(1289) Wien, typ Pröttel 1B (podle Schmid 2010).

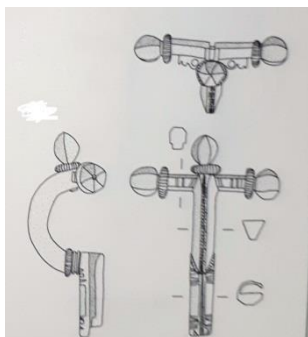
(1290) Wien, typ Pröttel 1B (podle Schmid 2010).

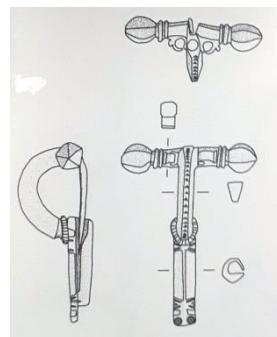
(1291) Wien, typ Pröttel 1 (podle Schmid 2010).

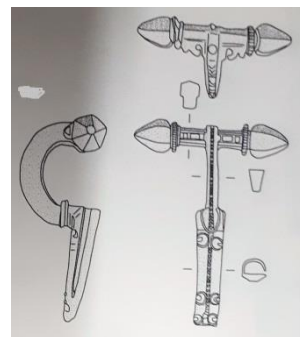
(1292) Wien, typ Pröttel 1 (podle Schmid 2010).

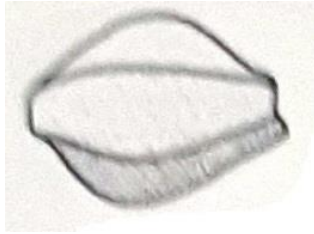
(1293) Wien, typ Pröttel 2A (podle Schmid 2010).

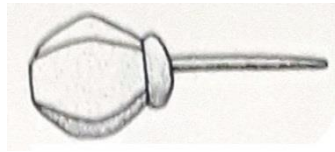
(1294) Wien, typ Pröttel 2B (podle Schmid 2010).

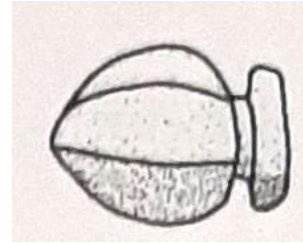
(1295) Wien, typ Pröttel 2C (podle Schmid 2010).

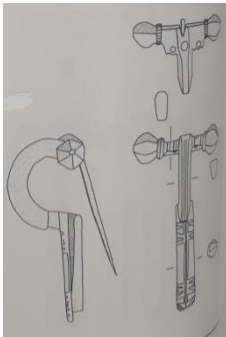
(1296) Wien, typ Pröttel 2 (podle Schmid 2010).

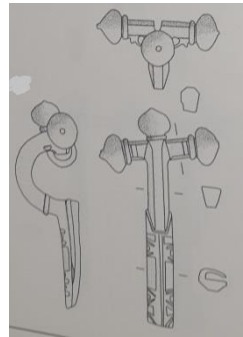
(1297) Wien, typ Pröttel 2 (podle Schmid 2010).

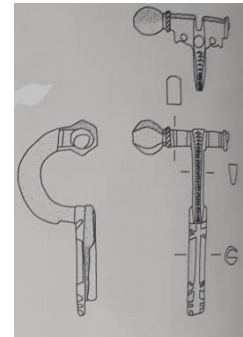
(1298) Wien, typ Pröttel 2 (podle Schmid 2010).

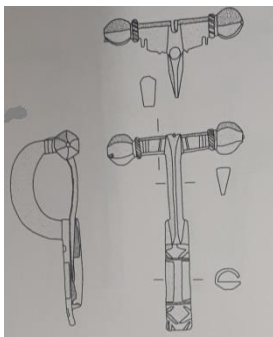
(1299) Wien, typ Pröttel 3/4A (podle Schmid 2010).

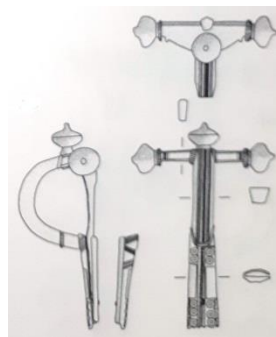
(1300) Wien, typ Pröttel 3/4A (podle Schmid 2010).

(1301) Wien, typ Pröttel 3/4A (podle Schmid 2010).

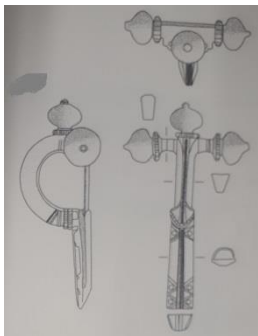
(1302) Wien, typ Pröttel 3/4A (podle Schmid 2010).

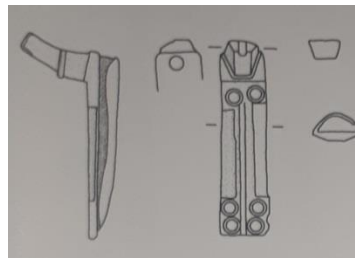
(1303) Wien, typ Pröttel 3/4B (podle Schmid 2010).

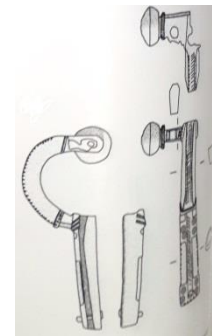
(1304) Wien, typ Pröttel 3/4B (podle Schmid 2010).

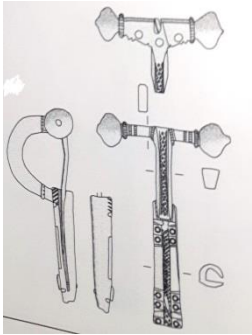
(1305) Wien, typ Pröttel 3/4B (podle Schmid 2010).

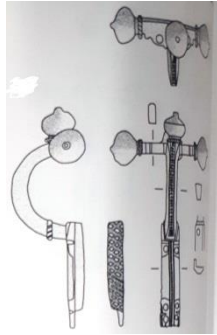
(1306) Wien, typ Pröttel 3/4B (podle Schmid 2010).

(1307) Wien, typ Pröttel 3/4B (podle Schmid 2010).

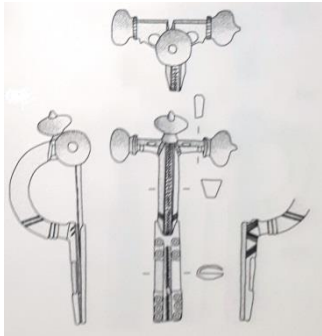
(1308) Wien, typ Pröttel 3/4B (podle Schmid 2010).

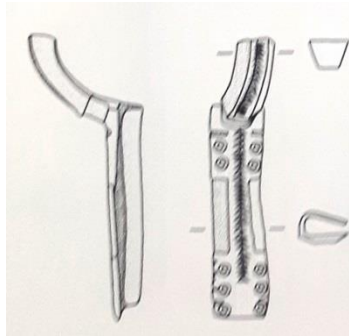
(1309) Wien, typ Pröttel 3/4B (podle Schmid 2010).

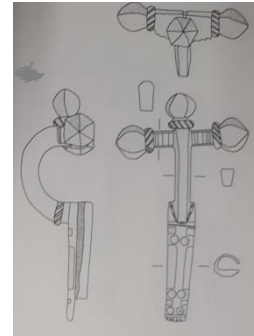
(1310) Wien, typ Pröttel 3/4B (podle Schmid 2010).

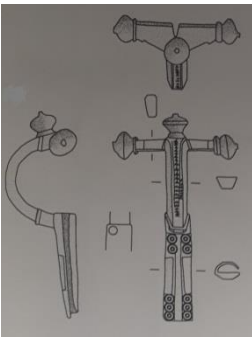
(1311) Wien, typ Pröttel 3/4B (podle Schmid 2010).

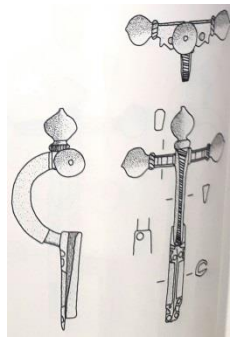
(1312) Wien, typ Pröttel 3/4B (podle Schmid 2010).

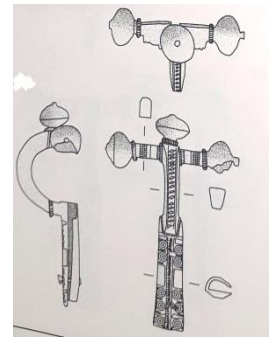
(1313) Wien, typ Pröttel 3/4B (podle Schmid 2010).

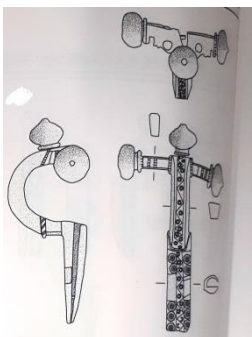
(1314) Wien, typ Pröttel 3/4B (podle Schmid 2010).

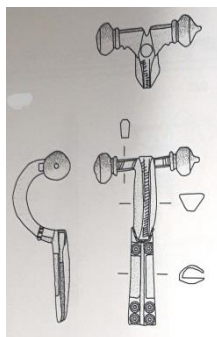
(1315) Wien, typ Pröttel 3/4B (podle Schmid 2010).

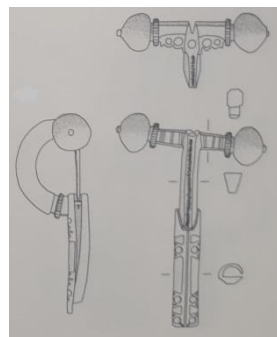
(1316) Wien, typ Pröttel 3/4B (podle Schmid 2010).

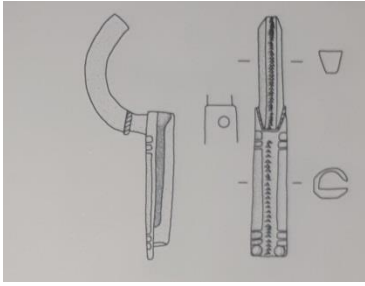
(1317) Wien, typ Pröttel 3/4B (podle Schmid 2010).

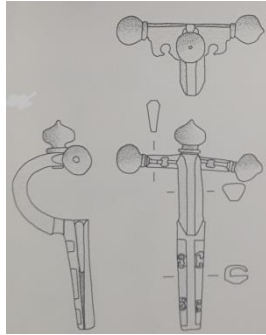
(1318) Wien, typ Pröttel 3/4B (podle Schmid 2010).

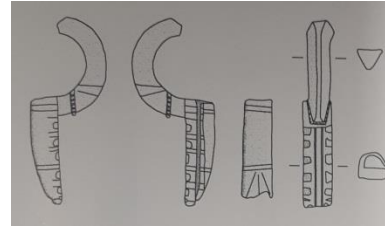
(1319) Wien, typ Pröttel 3/4B (podle Schmid 2010).

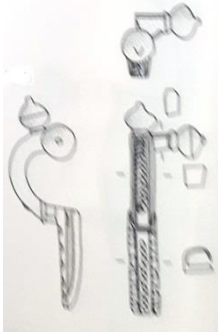
(1320) Wien, typ Pröttel 3/4B (podle Schmid 2010).

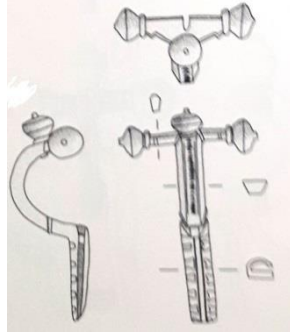
(1321) Wien, typ Pröttel 3/4C (podle Schmid 2010).

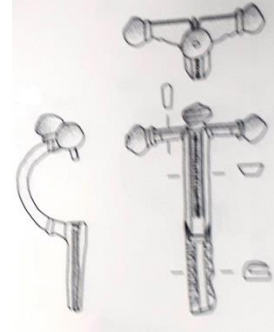
(1322) Wien, typ Pröttel 3/4D (podle Schmid 2010).

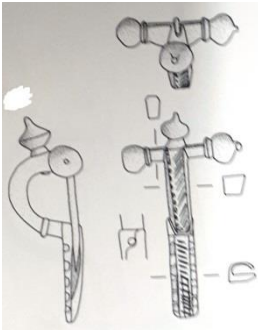
(1323) Wien, typ Pröttel 3/4D (podle Schmid 2010).

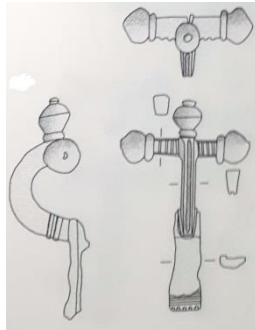
(1324) Wien, typ Pröttel 3/4D (podle Schmid 2010).

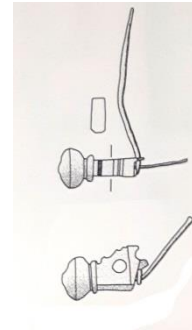
(1325) Wien, typ Pröttel 3/4D (podle Schmid 2010).

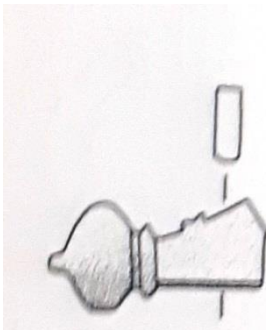
(1326) Wien, typ Pröttel 3/4D (podle Schmid 2010).

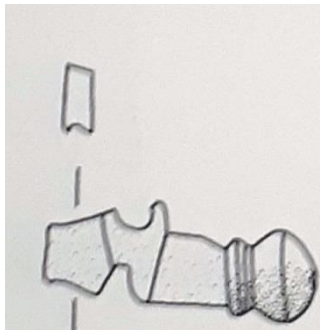
(1328) Wien, typ Pröttel 3/4 (podle Schmid 2010).

(1329) Wien, typ Pröttel 3/4 (podle Schmid 2010).

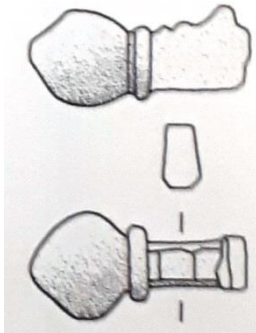
(1330) Wien, typ Pröttel 3/4 (podle Schmid 2010).

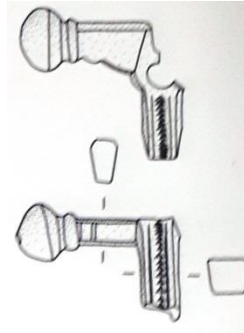
(1331) Wien, typ Pröttel 3/4 (podle Schmid 2010).

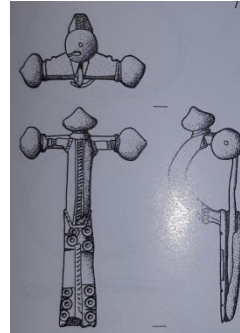
(1332) Wien, typ Pröttel 3/4 (podle Schmid 2010).

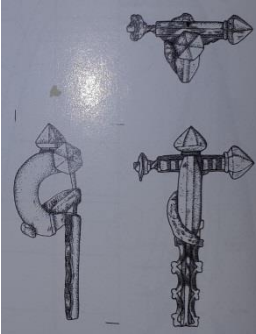
(1333) Wien, typ Pröttel 3/4 (podle Schmid 2010).

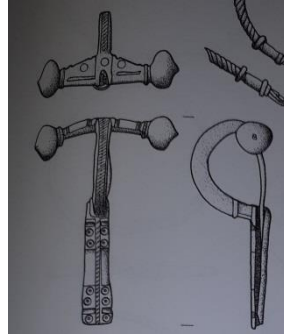
(1334) Wien, typ Pröttel 3/4 (podle Schmid 2010).

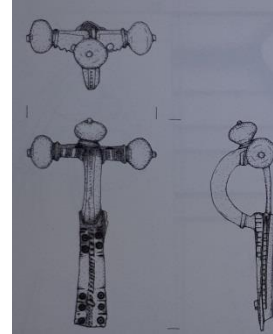
(1337) Wilten, typ Pröttel 3/4B (podle Sydow 2005).

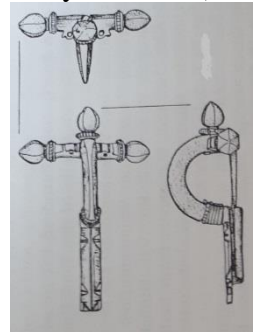
(1338) Wilten, typ Pröttel 6 (podle Sydow 2005).

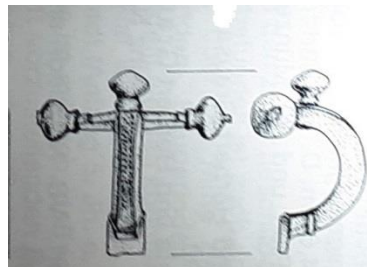
(1339) Wilten, typ Pröttel 3/4B (podle Sydow 2005).

(1340) Wilten, typ Pröttel 3/4B (podle Sydow 2005).

(1341) Winden am See, typ Pröttel 2A (podle Seyfried - Seyfried 1982).

(1342) Zurndorf, typ Pröttel 3/4 (podle rausam - Grausam - Nowak 1993).

(1343) Zurndorf, typ Pröttel 1 (podle Matouschek 1981).